

DATUM 9 september 2026

PLAATS Twentehuis, 501-503

TIJDSTIP 09:30-11:15

VOORZITTER Hilde Berning

SECRETARIS Karin Leferink

PAGINA 1

GENODIGDEN Marjolein Wessels (Almelo), Bo ter Braak (Borne), Manon Olde Meule (Dinkelland), Harmjan Vedder (Enschede), Thij Looman (Haaksbergen), Mirjam Diderich (Hellendoorn), Annemieke Traag (Hengelo), Hannie Rohaann (Hof van Twente), Evert Jan Temmink (Losser), Maaïke Rödel (Oldenzaal), Ben Beens (Rijssen-Holten), Hilde Berning-Everlo (Tubbergen), Jan Jonker (Twenterand), Hans ter Keurst (Wierden)

De vergadering is openbaar. Geïnteresseerden kunnen deze bijwonen in het Twentehuis, vergaderruimte 501-503

Agenda algemeen bestuur van 9 september 2026 (reg.nr. 2026-000007)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1	Opening vergadering		
2	Vaststellen agenda		
3	Mededelingen	- Mededeling stand van zaken PGA JGZ - Mededeling overdracht Medische arrestantenzorg - Mededeling over afwikkeling GGID	
4	Informatie delen over bovenregionale en landelijke overleggen	AB-leden halen input op voor en koppelen terug uit bovenregionale en landelijke bestuurlijke overleggen waaraan zij deelnemen.	
A – Hamerstukken			
A1	Besluitenlijst AB 1 juli 2026	1. Vast te stellen.	
B- Bespreekstukken			
B1	Programmabegroting 2027 inclusief zienswijzen	1. De programmabegroting vast te stellen met inachtneming van de ingediende zienswijzen en reactie hierop van het dagelijks bestuur.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
B2	Vervolgbesluit Prioritaire Agenda Jeugdzorg	1. Voornemen uit te spreken om de Prioritaire Agenda Jeugdzorg structureel voort te zetten vanaf 2028 en daartoe: a. Te bevestigen dat de functies van de Twentse monitor wachttijden en de Beschikbaarheidswijzer intensiveringen zijn van bestaande basistaken; b. Te bevestigen dat het sturingsplan indicatoren een intensivering is van bestaande basistaken; c. De functie Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV), onderdeel van de staande inkoopovereenkomsten, vanaf 1 januari 2027 als plustaak te accepteren, tot maximaal 1 januari 2031 en daarmee de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen uitvoeren, op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 van de Jeugdwet; d. De colleges te verzoeken (uiterlijk 6 oktober 2026) de functie Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV), onderdeel van de staande inkoopovereenkomsten, vanaf 1 januari 2027 als plustaak toe te voegen aan SamenTwente, tot maximaal 1 januari 2031, en daarmee de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen te laten uitvoeren, op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 van de Jeugdwet; e. De colleges te verzoeken (uiterlijk 6 oktober 2026) te bevestigen dat SamenTwente is aangewezen als jeugdregio, zoals bedoeld in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg; f. De colleges te verzoeken (uiterlijk 6 oktober 2026) te besluiten dat het in stand houden van het Regionaal expertteam, dat voortvloeit uit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, per 1 januari 2027 wordt gedelegeerd aan SamenTwente;	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
		g. Te rapporteren op de doelstellingen van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. 2. Voor te nemen om hiervoor de begroting 2028 structureel uit te breiden met € 1,39 miljoen ten behoeve de Prioritaire Agenda Jeugdzorg en dit voornemen voor te leggen aan de gemeenteraden met de mogelijkheid om zienswijzen naar voren te brengen.	
B3	VTT Wachtlijst	1. Het terugdringen van de wachtlijsten bij Veilig Thuis Twente (VTT) door middel van een korte termijnspoor gericht op wachtlijstreductie en een langere termijnspoor gericht op structurele oplossingen. 2. Voor het wegwerken van de huidige wachtlijst incidenteel €400.000 beschikbaar te stellen uit de egaliseriereserve VTT voor de boekjaren 2026 en 2027. 3. Met de 14 Twentse gemeenten een gezamenlijk traject te starten om te komen tot bestuurlijke keuzes voor een structurele en toekomstbestendige aanpak van wachtlijsten.	
B4	Aanwijzing voorzitter en twee DB-leden	Tijdens de vergadering wordt de nieuwe voorzitter en twee DB-leden aangewezen. Indien er meer kandidaten zijn dan beschikbare functies, wordt er gestemd. De leden van het algemeen bestuur worden op 31 augustus 2026 per e-mail geïnformeerd over de kandidaatstelling en de procedure.	
C – Stukken ter informatie en ingekomen stukken			
C1	Project Forensische geneeskunde FG/NL	1. Kennis te nemen van de informatienota	
C2	Informatiebrief Financiering JGZ zorg Oekraïners	1. Kennis te nemen van de informatiebrief	
C3	Nieuwsbrief Stuurgroep Zorg Veiligheid en Straf	1. Kennis te nemen van de informatiebrief	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
D – Rondvraag en sluiting			

DATUM	1 juli 2026	PLAATS	Twentehuis, 501-503	TIJDSTIP	09.30-12.00
VOORZITTER	H. Berning	SECRETARIS	K. Leferink	PAGINA	1
AANWEZIG	M. Wessels (Almelo), B. ter Braak (Borne), Richard de Way (Dinkelland); H. Vedder (DB-lid, Enschede), M. Diderich (Helledoorn), A. Traag (Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), E.J. Temmink (Losser) B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (voorzitter, Tubbergen), J. Jonker (Twenterand) H. ter Keurst (Wierden)				
AFWEZIG	T. Looman (Haaksbergen), M. Rödel (Oldenzaal)				

Concept besluitenlijst algemeen bestuur 1 juli 2026

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES
1	Opening vergadering	De voorzitter heet de AB leden en de aanwezigen op de publieke tribune welkom. Er zijn afmeldingen van: - Thij Looman (Haaksbergen), geen vervanging - Maaïke Rödel (Oldenzaal), geen vervanging - Manon Olde Meule (Dinkelland), vervangen door Richard de Waij Jan Jonker (Twenterand) verlaat de vergadering vroegtijdig, om 10.30. Met uitzondering van Wierden, zijn vanuit alle colleges de nieuwe AB-leden benoemd. Er volgt een korte kennismakingsronde. Hannie Rohaan en Bo ter Braak brengen de schriftelijke annotaties in van Haaksbergen en Oldenzaal. De voorzitter meldt dat schriftelijke annotaties niet betrokken kunnen worden bij de besluitvorming.
2	Vaststellen agenda	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. De voorzitter geeft uitleg waarom nazending van stukken voor dit AB onvermijdelijk was.
3	Mededelingen	Mededelingen: Karin Leferink (directeur SamenTwente): - Op 9 juni heeft de Rechtbank uitspraak gedaan in een rechtszaak die stichting ICAM had aangespannen tegen de (onder andere) alle GGD'en

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	
			over het coronadatalek in 2021. De Rechtbank heeft alle vorderingen van stichting ICAM afgewezen. Er is nog mogelijkheid voor hoger beroep. - Het toetsingskader voor organisatieontwikkeling van SamenTwente is 10 juni door het AB vastgesteld. Op 22 juni zijn de medewerkers van SamenTwente geïnformeerd over de verdere uitwerking, onder andere de nieuwe clusterindeling. De OR is nauw betrokken. Loes de Haan (directiesecretaris): vraagt aan de AB leden om de aanwijzing van AB leden en plaatsvervangers door te geven, zodat voor iedereen toegang kan worden geregeld tot Extranet.
4	Informatie delen over bovenregionale en landelijke overleggen		AB-leden delen informatie uit bovenregionale en landelijke bestuurlijke overleggen waaraan zij deelnemen. Harmjan Vedder en Annemieke Traag koppelen terug uit ZJO en G7O2.
A – Hamerstukken			
A1	Besluitenlijst AB 10 juni 2026	1. Vast te stellen.	AB besluit: conform
A2	Technische begrotingswijzingen 2026	1. De lasten en de baten van de programmabegroting 2026 te verhogen met afgerond € 5,7 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen	AB besluit: conform
B- Besprekstukken			
B1	Jaarstukken 2025	Alternatief voorstel: 1. De jaarstukken 2025 vast te stellen met een positief jaarrekeningresultaat van € 2.561.000. 2. Het positieve jaarrekeningresultaat als volgt te bestemmen:	Ben Beens (voorzitter Auditcommissie) licht de punten uit de adviesbrief van de commissie toe. De auditcommissie is positief over de vaststelling van de jaarrekening.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES
		a. In afwachting op de vaststelling van de specifieke uitkering, het COVID-resultaat van € 515.000 toe te voegen aan de nog in te stellen COVID-bestemmingsreserve. b. Voor de uitvoering van het strategisch programma 2026-2030 een bedrag van € 693.000 toe te voegen aan de nog in te stellen Ontwikkelreserve SamenTwente. c. Het resterende positieve jaarrekeningresultaat van € 1.352.000 (€ 2,11 per inwoner) uit te keren aan de Twentse gemeenten. Kennis te nemen van de ingekomen brief van de auditcommissie. Het AB kan instemmen met de jaarrekening en het instellen van de COVID-bestemmingsreserve. Het bestuur spreekt waardering uit voor de ambtelijke inspanningen die zijn geleverd. Het AB bespreekt de bestemming van het jaarresultaat voor het instellen van een Ontwikkelreserve. De voorzitter licht toe dat het DB hiervoor een alternatief voorstel heeft gemaakt. Dit naar aanleiding van het opiniërende gesprek hierover in het AB van 10 juni. Dit scenario houdt 3 financiële bijstellingen in: - Verkorting van de budgetperiode van vier jaar naar twee jaar; - Bijstelling voor onder uitputting eerste jaar; - Bijstelling door post onvoorzien niet meer te ramen. Dit resulteert in een ontwikkelbudget van € 693.000 voor 2 jaar en een uitkering aan de gemeenten van € 1,35 miljoen (€ 2,11 per inwoner). Daarbij is in het voorstel een extra risico benoemd. Namelijk dat de kans groter wordt dat er tussentijds financieel beroep moet worden gedaan op de gemeenten. Het AB bespreekt het alternatieve voorstel. Een aantal gemeenten zegt kritisch te blijven op het toekennen van budget. Andere gemeenten zeggen juist risico's te zien in het naar beneden bijstellen. Het AB kan zich vinden in het alternatieve scenario van het DB, waarbij een compromis gevonden is tussen de uitersten. AB besluit: Conform alternatief voorstel.
B2	Eerste Bestuursrapportage 2026	1. De eerste Bestuursrapportage 2026 vast te stellen. Karin Leferink en Qasim Bajwa (concerncontroller) geven een presentatie over de beleidsambities en financiën in de 1^e Berap 2026. Het AB spreekt kort over de ontwikkeling rondom het uitblijven van nieuwe afspraken over de financiering van de JGZ-zorg voor Oekraïense kinderen en vindt dit onwenselijk. Hannie Rohaan vraagt hier een notitie over te mogen ontvangen, zodat zij dit signaal mee kan nemen naar de Regionale Regietafel

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	
			vluchtelingen. Afgesproken wordt om deze notitie met het gehele AB te delen zodat het signaal ook op andere bestuurlijke tafels gegeven kan worden. AB besluit: conform.
B3	Vier bouwblokken Prioritaire agenda jeugdzorg	Het AB wordt gevraagd opiniërend te spreken over de volgende vragen: 1. Wat is het huidige inhoudelijke standpunt van uw gemeente ten aanzien van het opnemen van de taken voor de bouwstenen 1, 2 en 3 als structurele taken binnen het takenpakket van SamenTwente/OZJT en hoe kan met dit standpunt richting worden gegeven aan het vervolg? 2. Wat heeft u verder nodig in de onderbouwingen, aangereikte informatie en datgene wat bestuurlijk comfort biedt om op 9 september 2026 een goede bestuurlijk definitieve afweging te kunnen maken? 3. Welk perspectief u heeft op het vinden van de gezamenlijkheid die in het AB nodig is om regionaal aan de opgave te kunnen werken en in samenwerking taken te beleggen? 4. Wat is er volgens u (aanvullend) regionaal of lokaal nodig - mocht er sprake zijn van wisselende afvaardiging naar het AB - om goede besluitvorming op 9 september 2026 te borgen?	Het AB spreekt opiniërend over de bouwblokken van de prioritaire agenda jeugdzorg. Yvonne Booiman (teamleider) en Rob van Renen (projectleider PAJ) sluiten aan voor de eventuele beantwoording van vragen. Alle opmerkingen van het AB worden meegenomen in de uitwerking van het voorstel op 9 september 2026. Hieronder volgt een samenvatting van de ingebrachte punten: - Er is brede steun voor de inhoudelijke richting. - De uitgebreide uitwerking voldoet aan de vraag van het AB op 14 januari 2026. - Er zijn nu een paar bouwstenen uitgelicht. Integraliteit is gewenst voor het voorstel in september. - Er is her en der nog aanscherping nodig (oa voor RET en het CPWV). - Goed implementatieplan met monitoring is vereist. - Uitwerken of advies en expertise ook onderdeel kan zijn van de PAJ. - Het AB wil een factsheet met informatie op hoofdlijnen om te gebruiken in de besluitvorming op 9 september evenals een gezamenlijk opgesteld collegevoorstel. - Het AB vraagt ook om voorbereiding van goede informatievoorziening aan de raden. De factsheet kan hiervoor worden gebruikt en een uniforme raadsinformatiebrief. Ook in de radenbijeenkomst van SamenTwente in november kan bij dit onderwerp worden stilgestaan. - Dit is een agenda voor gemeenten, gefaciliteerd door SamenTwente. De inzet vanuit gemeenten in dit traject is groot en blijft essentieel. - De naam PAJ zegt weinig over de bedoeling. Het is meer aansprekend als deze weergeeft waar het over gaat (bijvoorbeeld Sterke Twentse Jeugdregio).

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	
B4	Gezamenlijke toetsing tijdelijk huisverbod	Opiniërende bespreking	Het AB spreekt opiniërend over de rol van Veilig Thuis Twente bij het opleggen van een tijdelijk huisverbod (THV). Er zijn 6 scenario's toegelicht in de opiniërende nota. Nicolette Slingerland (manager) en Ellen van Stegeren (beleidsadviseur) sluiten aan voor de eventuele beantwoording van vragen. Alle opmerkingen van het AB worden meegenomen in de uitwerking. Hieronder volgt een samenvatting van de ingebrachte punten: - Het AB ziet meerwaarde in het regionaal organiseren van toetsing door VTT. Maar er zijn ook kanttekeningen bij de structurele financiële dekking. - De scenario's 1 en 5 worden als meest realistisch beschouwd. Ook scenario 6 is een overweging, maar vraagt om meer uitwerking, omdat gemeenten niet altijd de bevoegdheden hebben van VT. - THV ligt op snijvlak van veiligheid en sociaal domein. De afweging om dit al dan niet te doen, moet vanuit beide perspectieven worden gedaan. - Er is behoefte aan meer uitwerking van de scenario's, de voor- en nadelen daarbij en de maatschappelijke effecten ervan. - Het AB vraagt een incidentele oplossing uit te werken voor 2027 en 2028, waarbij een dekkingsvoorstel gezocht wordt in rentebaten. Met het AO GIA wordt ook gekeken wat een realistische planning is hiervoor. - Voor een meer structurele oplossing voor 2029 kan meer tijd genomen worden. Dit biedt de gelegenheid om ook in bredere zin te kijken naar de taken van Veilig Thuis, zoals het wachtlijstvrij werken. Dit wederom in samenwerking met het AO GIA.
B5	Toekomst Twentse Koers	Informerend: Op dit moment vindt herijking plaats van Twente Koers. De herijking leidt tot een advies aan het BO Twentse Koers op 1 juli. Dit advies wordt op maandag 22 juni gedeeld met het BO. De herijking heeft ook consequenties voor SamenTwente. Om de	Karin Leferink licht nogmaals de bedoeling van het memo toe. Er zijn geen vragen vanuit het AB.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	
		colleges (deelnemers aan SamenTwente en Twentse Koers) in de gelegenheid te stellen in voorbereiding op 1 juli een integrale afweging te maken over Twentse Koers, ontvangen de AB-leden een informerende notitie met daarin het perspectief van SamenTwente op dit advies.	
C – Stukken ter informatie en ingekomen stukken			
C1	Bestuurlijke planning SamenTwente 2027	1. Kennis te nemen van de bestuurlijke planning SamenTwente 2027.	Het nieuwe DB zal onderzoeken hoe de Twentedag beter kan worden ingericht om tegemoet te komen aan de wens van AB om in de nieuwe bestuursperiode de bestuurlijke drukte te verminderen. AB-besluit: kennis van genomen
C2	Procedure voor aanwijzing DB en voorzitter nieuwe bestuursperiode	1. Kennis te nemen van de procedure voor de aanwijzing van het DB en de voorzitter voor de nieuwe bestuursperiode.	AB-besluit: kennis van genomen
C3	Introductiedossier SamenTwente 2026-2030	1. Kennis te nemen van het introductiedocument voor (nieuwe) bestuurders van SamenTwente.	AB-besluit: kennis van genomen
D – Rondvraag en sluiting			
			- Bo ter Braak vraagt aandacht voor tijdige verzending van stukken. Het is lastig om deze goed voor te bereiden als ze zo laat worden verstuurd. Het DB toont begrip voor dit verzoek en bevestigt dat voor het AB 2 weken de norm is, maar dat het soms ook onvermijdelijk is. Karin Leferink merkt op dat de deadlines voor de aanlevering van stukken voor de bestuurlijk overleggen niet altijd hetzelfde zijn en dat vanuit SamenTwente op de vrijwillige

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	
			samenwerkingen minder regie is. Als (te) late toezending de norm wordt, dan moet temporisering worden overwogen. - Richard de Waij merkt op dat de gekozen route voor besluitvorming over Twentse Koers toch ongemakkelijk voelt, vanwege de consequenties voor SamenTwente. - Richard de Waij deelt mee dat Manon Olde Meule het nieuwe AB-lid is voor Dinkelland. Hij blijft wel plaatsvervanger. De voorzitter dankt hem voor zijn inzet. De voorzitter sluit de vergadering om 11.45 uur

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur

26 augustus 2026

Openbaar	Registratienummer	Datum
Ja	2026-000007	9 september 2026
Agendapunt	Onderdeel SamenTwente	
B1	Bedrijfsvoering	

Onderwerp

Programmabegroting 2027 SamenTwente

Voorstel

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen met in achtneming van de ingediende zienswijzen en reactie hierop van het dagelijks bestuur.

Inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting (*hierna: begroting*) van 2027 aan. Deze borduurt voort op de Ontwikkelingsbrief en kaders begroting 2027 en het Strategisch programma 2026-2030. In de begroting 2027 staan de concrete prestaties en activiteiten van SamenTwente en de middelen die daarvoor nodig zijn. Hiermee vormt de begroting zowel het beleidsmatige als het financiële kader waarbinnen wij ons werk uitvoeren. Met onze brief van 30 maart 2026 is de begroting voor een zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. De raden hebben 12 weken de tijd gehad om een zienswijze in te dienen. De ingediende zienswijzen zijn van een reactie voorzien.

Beoogd effect

Vaststellen van de inhoudelijke en financiële kaders van SamenTwente voor begrotingsjaar 2027.

Argumenten

1.1. Er wordt voldaan aan de wettelijke eisen en de afgesproken uitgangspunten

De begroting van 2027 is opgesteld conform de door het algemeen bestuur vastgestelde uitgangspunten waarbinnen de begroting zich mag ontwikkelen. De begroting is in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

(BBV). In de begroting is rekening gehouden met de afgesproken uitgangspunten van de Twentse gemeenten voor onder meer de loon- en prijscompensatie. In hoofdstuk 1.1 treft u de uitwerking van deze uitgangspunten aan inclusief een financiële samenvatting.

1.2 In de begroting 2027 zijn de ambities uit het strategisch programma 2026-2030 uitgewerkt in concrete stappen

In het Strategisch programma is vastgelegd dat de hierin geformuleerde ambities jaarlijks worden uitgewerkt in concrete, haalbare stappen. Daarom werken we vanaf de begroting 2027 met een organisatiejaarplan met twee onderdelen: de uitwerking van het Strategisch programma

(opgavendeel) en de kerntaken van SamenTwente. Het opgavendeel omvat dynamische en beleidsrijke activiteiten om de strategische opgaven te realiseren. De kerntaken betreffen de reguliere, zogenoemde going-concern werkzaamheden van SamenTwente. Dit zijn essentiële taken die eveneens bijdragen aan het realiseren van de ambities en basisprincipes uit het Strategisch programma.

1.3 De gemeenteraden zijn in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen

De ingediende zienswijzen zijn in bijlage 2 voorzien van onze reactie. Deze reactie is al gedeeld met de gemeenteraden. Dit is in overeenstemming met de Wet gemeenschappelijke regelingen. De ingediende zienswijzen en onze reacties hierop, leiden niet tot een aanpassing van ons voorstel voor de vast te stellen begroting 2027. Ook de door de gezamenlijke rekenkamer opgestelde Quicksan is van een reactie voorzien. Zie bijlage 3. Deze reactie gaat zowel over de jaarstukken 2025, als de begroting 2027. Deze reactie is ambtelijk al in mei gedeeld met de gemeenten, zodat zij deze konden gebruiken bij de behandeling van de begroting in de raden.

Kanttekening

1.1 De begroting 2027 is structureel niet in evenwicht in verband met de Prioritaire Agenda Jeugdzorg

Op 14 januari 2026 heeft u unaniem ingestemd met de inhoud van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ). Voor de financiering is een tussenstap opgenomen. In 2026 en 2027 is de dekking voor PAJ incidenteel opgenomen in de begroting om via een implementatieplan de structurele financiering juridisch, inhoudelijk en financieel verder uit te werken. De uitwerking wordt besproken in uw vergadering van 9 september 2026. Voor de PAJ moet SamenTwente investeren in vaste medewerkers, wat risico's op frictiekosten met zich meebrengt als structurele financiering achterblijft. Dit maakt dat de begroting in 2027 structureel niet in evenwicht is. U heeft op 14 januari 2026 de intentie uitgesproken om de financiering vanaf 2028 structureel te maken. Dit maakt dat onze baten en lasten in de meerjarenraming 2028-2030 naar verwachting wel structureel in evenwicht zullen zijn.

Kosten, baten, dekking

Voor het inzicht in de kosten en ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage inclusief toelichting op de belangrijkste financiële aspecten verwijzen wij u naar hoofdstuk 1 van de begroting. Voor de uitvoering van de doelstellingen wordt in de programmabegroting 2027 een gemeentelijke bijdrage gevraagd van € 47.772.092. Per gemeente betekent dit het volgende voor de gemeentelijke bijdrage:

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage 2027 in €
Almelo	5.545.504
Borne	1.962.226
Dinkelland	1.954.161
Enschede	11.572.920
Haaksbergen	1.771.095
Hellendoorn	2.726.476
Hengelo	5.999.981
Hof van Twente	2.567.235
Losser	1.719.510
Oldenzaal	2.351.929
Rijssen-Holten	3.269.068
Tubbergen	1.621.768
Twenterand	2.713.927
Wierden	1.996.293
Totaal	47.772.092

Communicatie

1. De gemeenteraden worden schriftelijk op de hoogte gebracht van de vastgestelde programmabegroting 2027 en de besluitvorming hierover.
2. De programmabegroting 2027 wordt op de website van SamenTwente gepubliceerd.

Vervolg

1. Vóór 15 september 2026 wordt de vastgestelde programmabegroting naar gedeputeerde staten van Overijssel als toezichthouder verzonden. Op basis van de beoordeling van de toezichthouder wordt bepaald welke toezichtvorm SamenTwente krijgt.
2. In 2027 geven wij uitvoering aan in de programmabegroting 2027 beschreven doelen en activiteiten.

Bijlagen

1. Programmabegroting 2027
2. Zienswijzen en reactie DB
3. Reactie SamenTwente op de Quicksan verbonden partijen

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede

9-9-2026

secretaris

K. Leferink

voorzitter

H. Berning

Gezond,
veilig
& vitaal

Programma begroting 2027

Definitief

samentwente.nl

&
Samen
Twente

Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2027 van SamenTwente. SamenTwente werkt voor en met de veertien Twentse gemeenten aan één gezamenlijke opdracht: een gezond, veilig en vitaal Twente waar mensen kunnen meedoen, opgroeien en ouder worden. Met de Twentse gemeenten zetten wij ons in voor de inwoners van Twente, juist op de momenten dat het er echt toe doet. Of het nu gaat om gezondheid, opgroeien, zorg of welzijn: wij staan klaar voor iedereen die ondersteuning nodig heeft.

Deze programmabegroting is opgesteld in het licht van het Strategisch Programma SamenTwente 2026-2030 dat in maart 2026 is vastgesteld. In dit programma werken wij aan het versterken van de veerkracht van Twentse inwoners en de samenleving. Daarbij richten wij ons op het ontzorgen en demedicaliseren waar dat kan, en op het voorkomen en terugdringen van zorggebruik. Onze ambities op deze ontwikkelopgaven zijn geordend via de drie thema's Meedoen, Opgroeien en Ouder worden. In het Strategisch programma is het "Waarom" en "Wat" wij op deze thema's gaan doen vastgelegd. In deze begroting hebben we in het organisatiejaarplan uitgewerkt hoe wij hier in 2027 invulling aan gaan geven.

We realiseren ons ook dat het Strategisch programma ons eerste meerjarige beleidsprogramma is. Een belangrijk uitgangspunt daarin is het opgevegericht werken: samen, over de teams en organisaties heen. Want de vraagstukken waar Twente voor staat, lossen we niet op vanuit losse onderdelen. Dit vraagt dat we soms anders werken dan we gewend zijn en waarin wij ons de komende periode verder zullen ontwikkelen. Wij willen hierin groeien, met de erkenning dat dit niet in één keer of in één jaar volledig kan worden gerealiseerd. We willen dit ook niet alleen doen. Daarom gaan we ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten inplannen om met elkaar de taken, inzet en uitvoering van SamenTwente te prioriteren, te focussen en verder te concretiseren. Ook de gemeenteraden gaan we hierin periodiek betrekken. Door hierover blijvend met elkaar in gesprek te zijn werken we aan een sterke verbinding tussen de lokale en regionale opgaven.

2027 is het eerste volledige jaar waarin we vanuit het Strategisch Programma met richting en ruimte werken aan onze gezamenlijke ambities richting 2030. Dat vraagt inzet, samenwerking en aanpassingsvermogen. Ik heb er alle vertrouwen in dat onze medewerkers, samen met onze partners, deze ontwikkeling met energie en professionaliteit vormgeven.

Karin Leferink
Secretaris-directeur SamenTwente

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Begroting in één oogopslag	5
1.1 Financiële samenvatting	6
2. Leeswijzer	9
Beleidsbegroting	10
3. Organisatiejaarplan	11
Uitwerking strategisch programma 2026-2030	13
3.1 Meedoen	16
3.2 Opgroeien	18
3.3 Ouder worden	19
3.4 Een organisatie die ertoe doet	20
Kerntaken SamenTwente	26
3.5 GGD Twente	27
3.6 Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT)	30
3.7 Veilig Thuis Twente	33
3.8 Bestuur & Ondersteuning	35
3.8.1 Overzicht van de kosten van overhead	36
3.8.2 Wettelijk verplichte beleidsindicatoren BBV	36
Overige dienstverlening	37
3.9 Coalitions of the Willing	37
4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen	38
5. Waar komen onze baten vandaan en waar geven we het aan uit	39
6. Paragrafen	41
6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
6.1.1 Scenario's weerstandsvermogen	44
6.1.2 Financiële kengetallen	45
6.2 Onderhoud kapitaalgoederen	46
6.3 Bedrijfsvoering	47
6.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording	47
6.3.2 Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy	47
6.4 Openbaarheidsparagraaf	49
6.5 Verbonden Partijen	51
6.6 Financiering	52
Financiële begroting	54
7. Overzicht van baten en lasten en meerjarenraming	55
8. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	57
8.1 Uitgangspunten van de financiële begroting	57
8.2 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2027 t.o.v. 2026	60
8.3 Structurele reserveringen	60
8.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten en structureel evenwicht	61
9. Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting hierop	63
9.1 Gepronosticeerde balans	63
9.2 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	65
9.3 Investerings met een economisch nut	65
9.4 Stand en verloop van reserves en voorzieningen	66
10. Bijlagen	67
10.1 Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage 2027 per taakveld per gemeente	67
10.2 Bijlage 2 Overzicht gemeentelijke bijdrage per gemeente begroting 2026 na wijziging	69

10.3 Bijlage 3 Overzicht van baten en lasten per taakveld per programma	70
---	----

Lijst van figuren en tabellen

Figuur 1 Uitgangspunten, thema's en levensloop "Gezonde Generaties in Twente"	27
Tabel 2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen	38
Tabel 3 Ratio weerstandsvermogen	42
Tabel 4 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's	43
Tabel 7 Renterisiconorm	52
Tabel 5 Renteschema	53
Tabel 6 Rente omslagpercentage	53
Tabel 8 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage	60
Tabel 10 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	65
Tabel 9 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen	66

1. Begroting in één oogopslag

Wie zijn wij?

Met drie professionele uitvoeringsorganisaties faciliteren en voeren we taken uit om te zorgen voor gezonde, veilige en vitale inwoners. Voor alle inwoners van Twente. We bestaan uit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Twente (GGD Twente), Veilig Thuis Twente (VTT) en de Organisatie voor inkoop van Zorg en Jeugd in Twente (OZJT). Kennispunt Twente, Twentse Koers en Samen14 zijn als gast (Coalitions of the Willing) ondergebracht. Daarnaast voert SamenTwente de bedrijfsvoeringsdienstverlening uit voor het Recreatieschap Twente. Door samen te werken op taken waarvan wettelijk is bepaald dat de gemeenten regionaal moeten samenwerken en op taken waarvan de gemeenten aanvullend hebben besloten dat deze door onze organisatie moeten worden uitgevoerd, bundelen de gemeenten hun kennis, kunde en krachten. Via onze organisatie willen gemeenten hun focus en samenwerking op het gebied van gezondheid, veiligheid en vitaliteit van inwoners versterken, met als doel meer en betere resultaten voor inwoners. Ook willen ze de ambtelijke en bestuurlijke drukte verminderen. Onze samenwerking sluit aan op en versterkt de lokale ambities, opgaven en inzet van gemeenten en maatschappelijke partners.

Mensen

- 644.000 inwoners
- 117.000 jeugdigen 0-18 jaar
- In 14 gemeenten

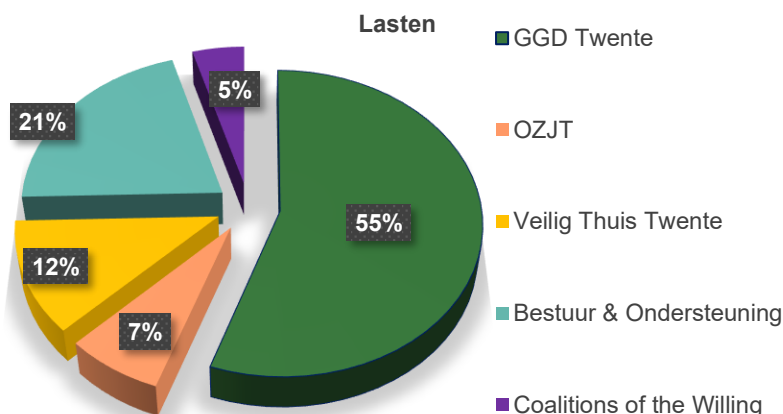
Lasten

- GGD Twente: € 35,8 miljoen
- OZJT: € 4,7 miljoen
- Veilig Thuis Twente: € 7,7 miljoen
- Bestuur & Ondersteuning: € 13,5 miljoen

Subtotaal: € 61,8 miljoen

- Coalitions of the Willing: € 2,9 miljoen

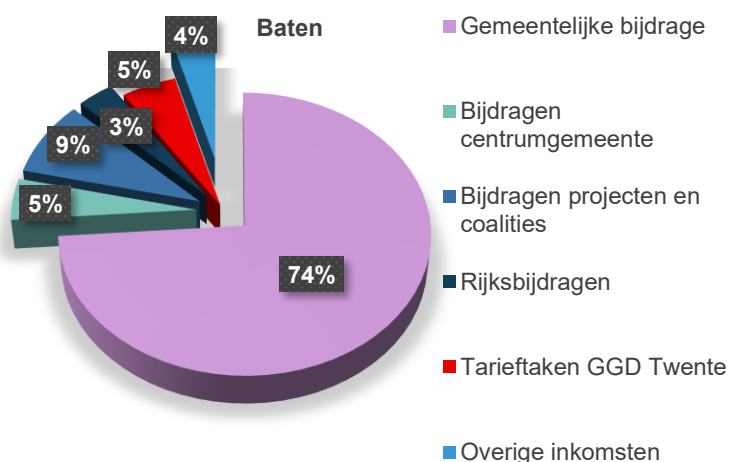
Totaal: € 64,7 miljoen

Baten

- Gemeentelijke bijdrage: € 47,8 miljoen
- Bijdragen projecten en CoW: € 5,6 miljoen
- Bijdragen centrumgemeente: € 3,1 miljoen
- Inkomsten tarieftaken: € 3,3 miljoen
- Rijksbijdragen: € 2,2 miljoen
- Overige inkomsten: € 2,7 miljoen

Totaal: € 64,7 miljoen

1.1 Financiële samenvatting

Inleiding

Onderstaand is een samenvattend overzicht opgenomen van de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2027 ten opzichte van de begroting 2026. Hierbij zijn tevens de financiële effecten verwerkt van de besluitvorming van het algemeen bestuur van 14 januari 2026.

Het grootste deel van de ontwikkeling volgt uit autonome ontwikkelingen, technische aanpassingen en de verwerking van eerdere bestuurlijke besluiten. Het resterende deel houdt verband met nieuw beleid of een versterking van bestaand beleid:

Categorie	Type mutatie	Bedrag (in € 1.000)	Aandeel
1. Autonome ontwikkelingen conform gemeentelijke indexeringsuitgangspunten	Structureel	1.413	37%
2. Verwerking eerdere bestuurlijke besluitvorming Kerntakendiscussie	Structureel	552	14%
3. Technische aanpassingen financieringswijze bestaand beleid	Structureel	354	9%
Totaal structurele ontwikkelingen	-	2.319	60%
4. Nieuw beleid / versterking bestaand beleid	Incidenteel	1.561	40%
Totaal incidentele ontwikkelingen	-	1.561	40%
Totale ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	-	3.880	100%

Toelichting

1. Autonome ontwikkeling conform gemeentelijke indexeringsuitgangspunten:

Loon- en prijsindexatie

In de [Ontwikkelingenbrief en de kaders voor de begroting 2027](#) zijn de uitgangspunten voor de loon- en prijsindexatie toegelicht. De basis hiervoor is een nieuwe systematiek voor loon- en prijsindexatie. Deze systematiek is naar aanleiding van zienswijzen van gemeenteraden bij de begroting 2026, in de loop van 2025 vernieuwd en in januari 2026 door het algemeen bestuur vastgesteld. De systematiek geldt uniform voor de gemeenschappelijke regelingen. De lonen zijn geïndexeerd met 3,13%. Dit is iets lager dan het percentage van 3,39% dat in de Ontwikkelingenbrief was opgenomen. Dit heeft te maken met de impact van de cao op onze organisatie. De loonontwikkeling blijft echter een inschatting, omdat nog niet bekend is hoe de nieuwe cao eruit zal zien en in hoeverre toekomstige cao-afspraken de prijsinflatie volgen. Via de Bestuursrapportages 2027 informeren we in hoeverre de werkelijke ontwikkeling afwijkt van de begrote bedragen. Voor de prijsontwikkeling hanteren we een indexatiepercentage van 2,20%.

Autonome ontwikkeling loon- en prijsindexatie	Bedrag (in € 1.000)
Loonindexatie (3,13%)	1.168
Prijsindexatie (2,20%)	245
Totaal	1.413

2. Verwerking eerdere bestuurlijke besluitvorming Kerntakendiscussie:

Structureel effect van de eenmalige vrijval voorziening 3^e WW jaar en vrijval risicoreserve MKB-fonds

In de begroting 2026 en in de Kerntakendiscussie is toegelicht dat de gemeentelijke bijdrage in 2026 eenmalig is verlaagd door vrijval van de voorziening voor het derde WW-jaar en de risicoreserve van het MKB-fonds. Het algemeen bestuur heeft hiertoe op 12 maart 2025 besloten. Vanaf 2027 vervalt dit incidentele voordeel en stijgt de gemeentelijke bijdrage weer structureel.

Verwerking eerdere bestuurlijke besluitvorming Kerntakendiscussie	Bedrag (in € 1.000)
Vrijval MKB-risicoreserve	413
Vrijval voorziening 3e WW jaar	139
Totaal	552

3. Technische aanpassingen van financieringswijze bestaand beleid:

Structureel voortzetten van de Gezonde Schoolaanpak

Met de Gezonde Schoolaanpak (GSA) wordt gewerkt aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, met specifieke aandacht voor mentaal welbevinden, zodat kinderen en jongeren veilig en gezond kunnen opgroeien. Op 26 maart 2025 heeft het algemeen bestuur besloten om de GSA niet structureel op te nemen, maar voort te zetten tot en met 2026, in afwachting van de ontwikkelingen rond het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Inmiddels is de GSA expliciet opgenomen in dit akkoord en heeft het Rijk hiervoor structurele middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten. Het algemeen bestuur heeft op 14 januari 2026 het voornemen uitgesproken om GSA structureel voort te zetten en de financiering op te nemen in de begroting 2027. Dit besluit kan definitief worden nadat de gemeenteraden de mogelijkheid hebben gehad een zienswijze in te dienen en het algemeen bestuur de begroting heeft vastgesteld.

Structureel voortzetten MBO ziekteverzuimbegeleiding JGZ 18+

De MBO-ziekteverzuimbegeleiding is gericht op het voorkomen en terugdringen van voortijdige schooluitval door ziekteverzuim bij studenten van 18 jaar en ouder. Jeugdartsen bieden hiervoor begeleiding aan studenten op het MBO in Twente. Sinds 2018 voert GGD Twente deze taak op verzoek van de Twentse gemeenten uit. De financiering vindt tot nu toe plaats op incidentele projectbasis, waarbij gemeenten jaarlijks een separate factuur ontvangen. Het algemeen bestuur heeft op 14 januari 2026 het voornemen uitgesproken om deze begeleiding structureel voort te zetten en de financiering op te nemen in de begroting 2027.

Structureel voortzetten Nu Niet Zwanger

Met het structureel voortzetten van het programma Nu Niet Zwanger blijft deze regionale interventie beschikbaar om inwoners te ondersteunen bij het maken van bewuste keuzes rond kindwens en het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen. Alle veertien Twentse gemeenten maken gebruik van dit programma. Tot en met 2026 is dit een incidentele maatwerktaak met separate financiering. In het AZWA wordt Nu Niet Zwanger expliciet genoemd als taak voor gemeenten, waarvoor het Rijk structurele middelen beschikbaar stelt. Het algemeen bestuur heeft op 14 januari 2026 het voornemen uitgesproken om het programma structureel voort te zetten en de financiering vanaf de begroting 2027 op te nemen.

Technische aanpassingen financieringswijze bestaand beleid	Bedrag (in € 1.000)
Gezonde Schoolaanpak en extra inzet handhaven	76
MBO ziekteverzuimbegeleiding JGZ 18+	90
Nu Niet Zwanger	188
Totaal	354

4. Nieuw beleid / versterking bestaand beleid

Prioritaire Agenda Jeugdzorg

De jeugdzorgopgave in Twente is groot. In vergelijking met het landelijk gemiddelde kent Twente een langere trajectduur, meer gebruik van verblijf en jeugdbescherming en een relatief hoge instroom via crisis. Ondanks diverse pilots, verbeterde datainrichting en investeringen in samenwerking is de vraag naar jeugdzorg niet afgenomen. Dit maakt structurele veranderingen en duidelijke regionale sturing noodzakelijk. In de begroting 2026 is aangegeven dat het algemeen bestuur bij de kerntakendiscussie Jeugd als duidelijke prioriteit heeft benoemd. Hiervoor is een bestuurlijke opdracht gegeven om een prioritaire agenda op te stellen. Dit heeft geleid tot de Prioritaire Agenda Jeugdzorg 2026-2030. Deze agenda vormt het gezamenlijke kader waarmee de veertien Twentse gemeenten en SamenTwente/OZJT de komende jaren sturen op een toekomstbestendig jeugdzorglandschap. In de vergadering van het algemeen bestuur van 14 januari 2026 is unaniem ingestemd met de inhoud van de agenda. Daarnaast is besloten om de gemeenteraden actief te betrekken. Voor de financiering is een tussenstap opgenomen. In 2026 en 2027 wordt incidenteel geïnvesteerd om via een implementatieplan de structurele financiering juridisch, inhoudelijk en financieel verder uit te werken. De uitwerking wordt besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 9 september 2026.

Het algemeen bestuur heeft de intentie uitgesproken om de financiering vanaf de begroting 2028 structureel op te nemen. Hierover moet dus nog besluitvorming plaatsvinden. De stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2027 bedraagt € 1.561.000. Van dit bedrag is € 174.000 al structureel gedekt vanuit Duurzame Gezinsvormen. Dit bedrag wordt momenteel via separate facturatie aan gemeenten in rekening gebracht. Vanaf de begroting 2027 wordt dit bedrag opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. De feitelijke extra bijdrage voor gemeenten bedraagt daarmee € 1.387.000.

Suicidepreventie

Per 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidepreventie in werking als wijziging van de Wet publieke gezondheid. Gemeenten krijgen hiermee een wettelijke taak en ontvangen hiervoor structurele middelen van het Rijk. Gemeenten moeten binnen één jaar na inwerkingtreding van de wet lokaal beleid voor integrale suïcidepreventie vaststellen. Dit beleid is nog niet aanwezig. SamenTwente is daarom gevraagd om samen met de gemeenten een regionale beleidsvisie en een projectplan op te stellen. Hiervoor is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor 2026 en 2027. Dit budget maakt geen onderdeel uit van de gemeentelijke bijdrage en wordt separaat aan de gemeenten gefactureerd.

Nieuw beleid / versterking bestaand beleid	Bedrag (in € 1.000)
Prioritaire Agenda Jeugdzorg	1.561
Suïcidepreventie	139
Suïcidepreventie - separate projectfacturatie	-139
Totaal	1.561

2. Leeswijzer

Voor u ligt de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 van SamenTwente. De programmabegroting is voor onze organisatie een belangrijk richtinggevend kader. Vanwege het strategisch programma 2026-2030 heeft deze begroting een andere opbouw dan wat u gewend bent van de afgelopen jaren. U leest hier meer over in hoofdstuk 3.

De programmabegroting bevat in overeenstemming met het besluit begroting en verantwoording (BBV) de volgende onderdelen:

- Beleidsbegroting, bestaande uit:
 - het organisatiejaarplan (hoofdstuk 3);
 - overzicht van de algemene dekkingsmiddelen (hoofdstuk 4);
 - inzicht in waar onze baten vandaan komen en waaraan we deze uitgeven (hoofdstuk 5);
 - de paragrafen (hoofdstuk 6).
- Financiële begroting, bestaande uit:
 - het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop (hoofdstuk 7 en 8);
 - de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting daarop (hoofdstuk 9);
 - de bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld (hoofdstuk 10).

Beleidsbegroting

3. Organisatiejaarplan

Het organisatiejaarplan van SamenTwente is in deze begroting opgebouwd uit twee onderdelen, de uitwerking van het strategisch programma 2026-2030 en de kerntaken van SamenTwente:

1. Uitwerking strategisch programma 2026-2030

Dit deel bevat het opgavendeel: meer dynamische werkzaamheden en beleidsrijkere ontwikkelingen.

In 2022 is onze strategische koers vastgesteld, gericht op het versterken van een gezond, veilig en vitaal Twente door intensieve samenwerking tussen veertien Twentse gemeenten en SamenTwente. Deze koers is vertaald in het strategisch programma 2026-2030. Dit strategisch programma is nadat de gemeenteraden een zienswijze mogelijkheid hebben gehad, op 4 maart 2026 door ons algemeen bestuur definitief vastgesteld.

Het strategische programma van SamenTwente beschrijft de maatschappelijke opgaven waarop we de komende jaren impact willen maken. En de thema's waarop we dat doen:

- Meedoen
- Opgroeien
- Ouder worden

Het programma vertaalt deze opgaven naar ambities en geeft inhoud aan deze ambities. De uitvoering van het strategische programma doen we niet alleen, maar in samenwerking met gemeenten en partners, zodat we samen werken aan een gezond, veilig en vitaal Twente.

Hiervoor zetten we de unieke positie van SamenTwente in; brede en vaak diepgaande kennis op het gebied van gezond, veilig en vitaal, een breed lokaal, nationaal en internationaal netwerk en de infrastructuur om inwoners en organisaties in Twente eenvoudig te bereiken.

De ambities binnen onze thema's vragen om een organisatie die wendbaar, betrouwbaar en toekomstgericht is. En die in staat is om gericht te werken aan opgaven, en daarbij optimaal gebruik te maken van de kwaliteit die in de organisatie aanwezig is, over de grenzen van de huidige afdelingen heen. Daarom zijn in dit strategisch programma ook organisatie-basisprincipes geformuleerd via een vierde thema:

- een organisatie die ertoe doet.

In dit organisatiejaarplan concretiseren wij de in het strategisch programma geformuleerde ambities en basisprincipes door een antwoord te geven op:

- Wat willen we bereiken?
- Hoe gaan we dit doen?
- Wat zijn de belangrijkste resultaten in 2027?
- Wat gaat de uitvoering van het strategisch programma kosten?

2. Kerntaken SamenTwente

Dit deel bevat het going concern: instandhouding, reguliere werkzaamheden en beheer.

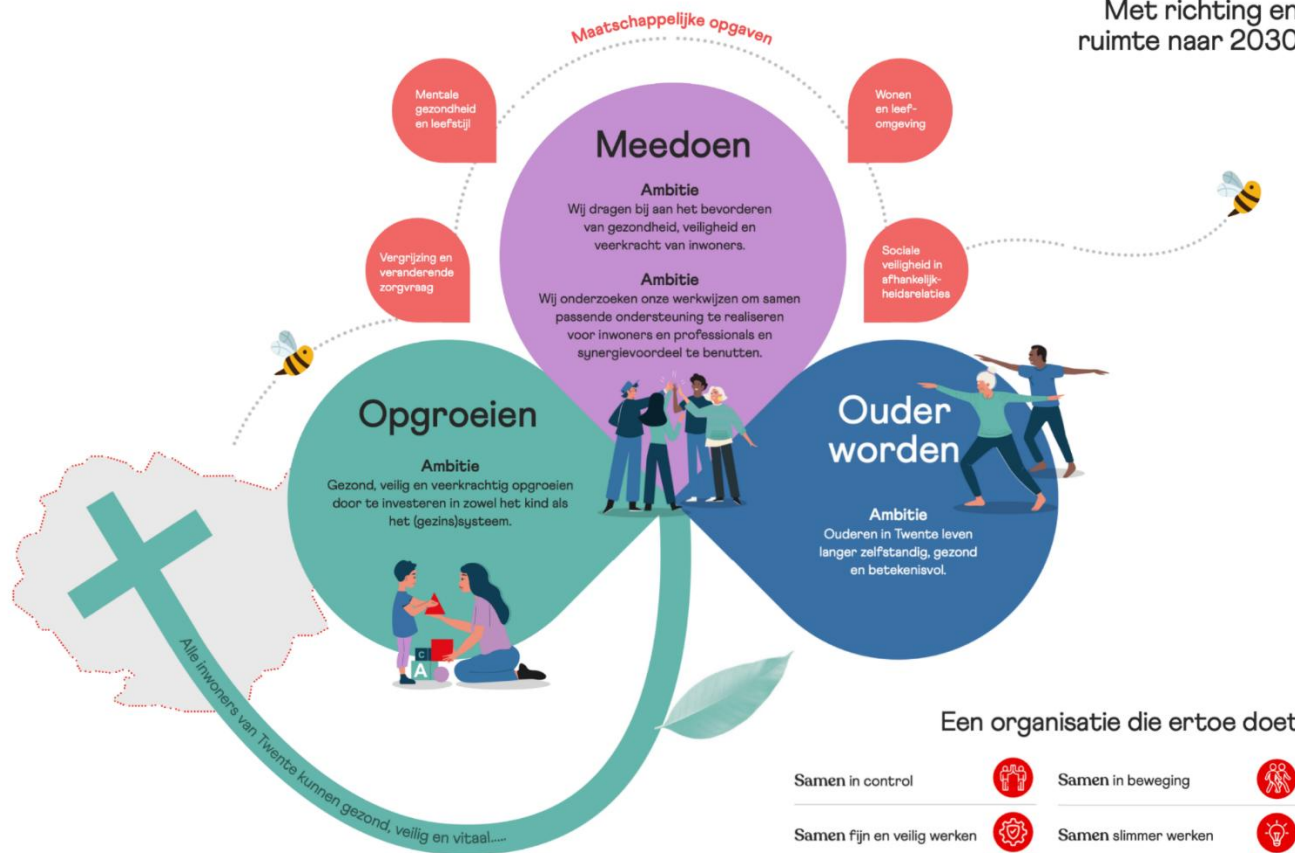
SamenTwente is voor een groot deel een uitvoeringsorganisatie. Deze reguliere taken zijn essentieel en dragen ook bij aan het realiseren van onze ambities en basisprincipes uit het strategisch programma. Wat we beogen met onze belangrijkste kerntaken is uiteengezet op basis van de volgende vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Hoe gaan we dit doen?
- Wat gaat het kosten?

In dit onderdeel werken we met enkele Kernprestatie-indicatoren voor 2027 (KPI's).

Uitwerking strategisch programma 2026-2030

Met richting en ruimte naar 2030

Inleiding

Met de vaststelling van het Strategisch Programma 2026-2030 heeft het algemeen bestuur de stip op de horizon bepaald. In 2030 staat SamenTwente bekend als de regionale motor achter een gezond, veilig en vitaal Twente. Veertien gemeenten werken met SamenTwente als één geheel aan maatschappelijke opgaven, vanuit een gedeelde agenda en een herkenbare manier van opgegevericht samenwerken. We doen het mét en voor inwoners: dichtbij waar het kan, regionaal waar het moet. Het resultaat is zichtbaar in de leefwereld van mensen die (blijven) meedoen, goed kunnen opgroeien en waardig ouder worden.

Onze impact in 2030 laat zich zien door:

- **Meer veerkracht:** Inwoners ervaren meer regie over gezondheid en leven. Positieve Gezondheid is leidend in beleid, uitvoering en gesprek met inwoners, om mee te doen in alle fasen van het leven, van jeugd tot en met ouder worden.
- **Minder zorgvraag, meer gezonde jaren:** Door preventie, normalisering en vroegsignalering is onnodige instroom in (zware) zorg substantieel afgenomen, met aandacht voor gelijke kansen en het verkleinen van gezondheidsverschillen.
- **Ontzorgen en de-medicaliseren:** Sociale basis en netwerkondersteuning zijn versterkt; zorg is geen default-oplossing meer, maar één van de opties.

Daarbij ervaren inwoners veiligheid en vertrouwen in alle dimensies: in hun persoonlijke relaties én in hun fysieke leefomgeving. Huiselijk geweld en kindermishandeling worden eerder gesignaleerd en duurzaam doorbroken, maar ook de woonomgeving is gezond en veilig. Woningen zijn geschikt en dragen bij aan gezondheid, wijken zijn leefbaar, en de inrichting van de openbare ruimte voorkomt gezondheidsrisico's.

In 2026 zetten we onze eerste stappen op dit pad. In 2027 vervolgen we deze. Dat doen we door invulling te geven aan de maatschappelijke opgaven die er liggen, vanuit een integrale aanpak. Dat wil zeggen dat we de krachten bundelen van GGD Twente, Veilig Thuis Twente, OZJT én de gastorganisaties. We werken vanuit gezamenlijke maatschappelijke doelen in plaats van organisatiesilo's: *het geheel is meer dan de som der delen*. En we doen dat samen met gemeenten en andere netwerkpartners.

SamenTwente kiest voor opgegevericht, data-gedreven en lerend werken. Deze keuze impliceert ook dat we niet alles van tevoren in een routekaart kunnen vormgeven, maar werkenderwijs bepalen welke opgaven urgentie hebben om op te pakken en hoe deze aan te pakken. In 2026 hebben we daarbij gekozen voor opgaven die we als SamenTwente zelf kunnen oppakken waarmee we de kracht van de verschillende onderdelen van onze organisatie verbinden. Waar mogelijk en helpend doen we dat zoals ook nu al gebeurt samen met gemeenten en partners. In 2027 en verder zullen we deze horizon verbreden, en steeds intensiever samen met gemeenten en netwerkpartners aan gezamenlijke opgaven gaan werken.

Regiespoor en adaptief spoor

Om voor 2027 toch houvast te bieden in de richting die we als organisatie kiezen en tegelijkertijd ruimte te houden om in te kunnen spelen op de opgaven die op ons pad komen kiest SamenTwente voor twee sporen bij de uitvoering van het strategisch programma.

Het eerste spoor is het **regiespoor**. Dit zijn opgaven waarvan op dit moment helder is dat we deze in 2027 gaan oppakken. Het tweede spoor is het **adaptieve spoor**. De keuzes in dit adaptieve spoor zijn meer 'hoog-over', op niveau van de in het strategisch programma geformuleerde actielijnen. Er zal in de loop van 2026 een concretisering plaatsvinden naar opgaven, die we in 2027 binnen deze actielijnen uit gaan voeren. Binnen deze ambities kunnen verschuivingen plaatsvinden, onderdelen worden geschrapt of toegevoegd, afhankelijk van de mogelijkheden en urgentie van dat moment.

De invulling van het adaptieve spoor bepalen we in samenspraak met de 14 Twentse gemeenten. Dat is geborgd in het strategische programma. We organiseren twee keer per jaar een bijeenkomst met gemeenteambtenaren waarin we terugkijken op de lopende opgaven en vooruitkijken naar de maatschappelijke opgaven voor het komende jaar. En jaarlijks bespreken we de opgaven uit dit strategisch programma inhoudelijk met ons bestuur en met samenwerkingspartners om te

toetsen of we op de goede weg zijn en eventueel te herijken of herprioriteren. We gaan ook jaarlijks een raadsbijeenkomst organiseren om raden te informeren over de voortgang van het strategisch programma en ze betrekken bij de keuzes voor toekomstige opgaven.

Tenslotte zijn ook in de uitwerkingen van onze [kerntaken](#) doelen en activiteiten uitgewerkt die bijdragen aan het realiseren van het strategische programma SamenTwente.

3.1 Meedoen

Bij Meedoen bedoelen we: Een inclusieve samenleving waarin iedereen ongeacht achtergrond, gezondheid of financiële situatie zo volwaardig mogelijk kan en wil deelnemen. Meedoen gaat over alle inwoners van Twente, in alle levensfasen. Het betekent in staat zijn om, vanuit veerkracht, het eigen leven vorm te geven en zo gezond en vitaal mogelijk deel te nemen aan de samenleving – ook wanneer het tijdelijk tegenzit. Kenmerkend voor de Twentse cultuur is dat we naar elkaar omkijken: als het iemand niet lukt, helpen we elkaar, dichtbij en samen. Dit doen we bij voorkeur zonder direct professionele zorg in te zetten, maar eerst vanuit de sociale basis en de kracht van de gemeenschap.

Ambities SamenTwente:

1. Wij dragen bij aan het bevorderen van gezondheid, veiligheid en veerkracht van inwoners.
2. Om passende ondersteuning voor inwoners en professionals te realiseren, verkennen en onderzoeken wij onze huidige werkwijzen om daarmee het synergievoordeel van onze gezamenlijke organisatieonderdelen te effectueren.

Wat willen we bereiken?

Wij willen bereiken dat inwoners en professionals in Twente in 2030 sneller, samenhangender en passender worden ondersteund doordat SamenTwente haar werkwijzen integraal heeft ingericht en het synergievoordeel tussen organisatieonderdelen en meldpunten optimaal benut. Door samenwerking, data en expertise structureel te verbinden, worden signalen eerder herkend, trends beter geduid en interventies effectiever ingezet, met minder versnippering en een lagere belasting voor inwoners en professionals. Door een brede benadering van gezondheid, sterke sociale netwerken en een focus op preventie en normalisering willen we gezondheidsverschillen verminderen, zwaardere zorg voorkomen en de eigen kracht van inwoners en gemeenschappen versterken.

Hoe gaan we dit doen?

We werken op twee sporen, het regiespoor voor richting en het adaptieve spoor voor ruimte.

Regiespoor

Ambitie	Opgave	Resultaten in 2027
Wij dragen bij aan het bevorderen van gezondheid, veiligheid en veerkracht van inwoner.	De in 2026 ontwikkelde visie op gezondheid en preventie gaan we in 2027 implementeren binnen SamenTwente.	Alle onderdelen van SamenTwente handelen vanuit eenzelfde blik op preventie en daarmee inzet op gezondheidsbevordering. Hiermee voorkomen we zorginzet en beroep op ondersteuning.
	We gebruiken data en kennis en ondersteunende infrastructuur om onderbouwde keuzes te maken voor preventief handelen en stemmen interventies beter op elkaar af.	Keuzes voor preventie en gezondheidsbevordering zijn onderbouwd met data, waardoor we onze activiteiten meer gericht inzetten en interventies op elkaar afgestemd. Gemeenten en inwoners ervaren steeds vaker een integrale benadering vanuit SamenTwente.
Om passende ondersteuning voor inwoners en professionals te realiseren, verkennen en onderzoeken wij onze huidige werkwijzen om daarmee het synergievoordeel van onze gezamenlijke organisatieonderdelen te effectueren.	We analyseren onze huidige werkwijzen binnen en tussen de diverse meldpunten om overlap, knelpunten en kansen voor synergie inzichtelijk te maken.	Onze processen en onze samenwerking zijn beter en slimmer ingericht, meldpunten maken gebruik van elkaars expertise en hebben samenwerkingsafspraken, zodat inwoners beter geholpen worden.

Adaptief spoor

Voor de volgende actielijnen uit het strategische programma zal SamenTwente in de loop van 2026, samen met ambtenaren en bestuurders van gemeenten opgaven uitwerken, die op dat moment urgent zijn of die voortvloeien uit de opgaven van 2026.

- Nauwer optrekken met gemeenten, onderwijs, welzijnsorganisaties en wijkteams om preventie en normalisering kracht bij te zetten.
- We investeren in begrijpelijke en toegankelijke informatie en ondersteuning voor inwoners die risico lopen op uitsluiting, mede door aandacht voor het versterken van digitale vaardigheden.

3.2 Opgroeien

Opgroeien gaat over meer dan groter worden. Het gaat om de ontwikkeling van kinderen en jongeren tot veerkrachtige volwassenen in een veilige en stimulerende omgeving met ouders of verzorgers die zelf ook veerkrachtig zijn. Onze gezamenlijke ambitie is dat kinderen in Twente gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, bij voorkeur in hun eigen gezin en in een stabiele sociale context

Ambities SamenTwente

3. Gezond, veilig en veerkrachtig opgroeien door te investeren in zowel het kind als het (gezins)systeem.

Wat willen we bereiken?

Wij willen bereiken dat kinderen en jongeren in Twente in 2030 gezonder, veiliger en veerkrachtiger op. SamenTwente draagt hieraan bij door preventie en vroegsignalering leidend te maken, opvoedvragen te normaliseren en ondersteuning integraal en systeemgericht te organiseren. Hierdoor neemt het aantal herhaalde meldingen bij Veilig Thuis af, worden minder kinderen uit huis geplaatst en ontvangen gezinnen tijdig passende ondersteuning met minder betrokken hulpverleners.

Hoe gaan we dit doen?

We werken op twee sporen, het regiespoor voor richting en het adaptieve spoor voor ruimte.

Regiespoor

Ambitie	Opgave	Resultaten in 2027
Gezond, veilig en veerkrachtig opgroeien door te investeren in zowel het kind als het (gezins)systeem.	De kindreis van een kind in Twente, wanneer de werkzaamheden van SamenTwente raken aan het leven van het kind, vast te stellen. Aan de hand van deze kindreis en met gebruik van data en trends voorstellen te doen waar, door wie en op welke momenten integraal te investeren in gezond, veilig en vitaal opgroeien van kinderen in Twente. Hiermee versterkt SamenTwente de synergie tussen de verschillende organisatieonderdelen en optimaliseert haar werkwijzen.	Uitgewerkte kindreis. Voorstellen hoe gezond, veilig en vitaal opgroeien van kinderen kan worden versterkt.
	We willen kinderen thuis laten opgroeien in de nabijheid van ouders, gezin of opvoeders. Systeemgericht werken bij onveilige en/of instabiele situaties bij gezinnen, samen met gemeenten en andere netwerkpartners. Door deskundigheidsbevordering binnen SamenTwente en bij netwerkpartners worden signalen van een onveilige en/of instabiele thuissituatie sneller herkend en kan in een vroeg stadium een integrale en gezinsgerichte aanpak worden ingezet om verergering te voorkomen.	• Daling van uithuisplaatsingen. • Daling van het percentage hermeldingen bij VTT met 10%. • Daling van mentale problemen bij kinderen en jongeren in Twente.

Adaptief spoor

- Samen optrekken met gemeenten, GGD, OZJT, Veilig Thuis Twente, Twentse Koers, Kennispunt Twente, huisartsen, scholen en welzijnsorganisaties. Maar ook partijen op het gebied van veiligheid, zoals Veiligheidsregio, Politie, OM en Reclassering. We benutten elkaars rol en expertise, binnen en buiten SamenTwente.
- Professionals in de eerste lijn, zoals jeugdartsen, leerkrachten, verloskundigen, huisartsen en wijkteams, beter toerusten om signalen tijdig te herkennen en bespreekbaar te maken.
- Delen en leren van complexe casuïstiek door gezamenlijke evaluaties, het delen van data en trends, en het bouwen van een lerend netwerk.

3.3 Ouder worden

De samenleving in Twente vergrijst. Het aantal ouderen groeit, terwijl het aantal mantelzorgers en professionals niet meegroeit. We worden niet alleen ouder, maar ook anders oud. We zien dat ouder worden niet automatisch kwetsbaarheid betekent: steeds meer ouderen blijven actief en zelfstandig. Onze ambitie is dat ouderen in Twente zo lang mogelijk gezond, veilig en betekenisvol kunnen leven, met ruimte voor eigen regie en passende ondersteuning waar nodig.

Ambities SamenTwente

4. Ouderen in Twente leven langer zelfstandig, gezond en betekenisvol.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat ouderen in Twente in 2030 langer zelfstandig, gezonder en betekenisvol leven. SamenTwente draagt hieraan bij door een gedeeld regionaal mensbeeld te bevorderen, de vindbaarheid en samenhang van ondersteuning te verbeteren en informele en professionele netwerken te versterken. Hierdoor zijn ouderen beter voorbereid op het ouder worden, worden signalen van kwetsbaarheid en onveiligheid tijdig herkend en blijft passende ondersteuning toegankelijk, ondanks de toenemende druk op zorg en mantelzorg.

Hoe gaan we dit doen?

We werken op twee sporen, het regiespoor voor richting en het adaptieve spoor voor ruimte.

Regiespoor

Ambitie	Opgave	Resultaten in 2027
Ouderen in Twente leven langer zelfstandig, gezond en betekenisvol.	In 2026 is een interne tafel georganiseerd rondom zelfstandig vitaal ouder worden en blijvend meedoen, met als doel om in beeld te brengen welke kennis, expertise en initiatieven er reeds lopen binnen SamenTwente en waar we elkaar kunnen aanvullen en versterken. Dat doen we met de ambitie dat ouderen in Twente langer zelfstandig, gezond en betekenisvol leven en minder beroep hoeven doen op zorg. In 2027 zullen we inzetten op het implementeren van de bevindingen, samen met gemeenten en andere netwerkpartners.	Binnen SamenTwente is kennis en expertise rondom langer vitaal en blijvend meedoen gebundeld en versterkt, en is de interne expertise verbonden met die van gemeenten en andere netwerkpartners.
	Implementeren van de nieuwe werkwijze met de lokale alliantie ouderenmishandeling.	Een effectievere en goed georganiseerde aanpak van ouderenmishandeling dankzij snellere signalering, deskundigheidsbevordering en structurele samenwerking binnen en buiten de publieke sector.

Adaptief spoor

- Gebruikmaken van gezondheidsmonitors en signalen uit de praktijk om trends bij ouderen beter te volgen en tijdig te reageren.
- Bevorderen dat ouderen en hun netwerken weten waar ze terecht kunnen met vragen en ondersteuning.

3.4 Een organisatie die ertoe doet

De maatschappelijk ambities van SamenTwente vragen om een organisatie die wendbaar, betrouwbaar en toekomstgericht is. Onze medewerkers zetten zich dagelijks in voor een gezond, veilig en vitaal Twente. Om dit goed te kunnen blijven doen, hebben we een stevige en ondersteunende organisatie nodig die ruimte biedt voor leren, ontwikkelen en innoveren.

We werken samen en ontwikkelen richting 2030 vanuit vier basisprincipes:

1. Samen in beweging
2. Samen fijn en veilig werken
3. Samen in control
4. Samen slimmer werken

In 2027 werken we door aan de randvoorwaarden die nodig zijn om inhoud te geven aan deze ambities. De doelstellingen voor De organisatie die ertoe doet zijn nog concreter uitgewerkt dan voor Meedoen, Opgroeien en Ouder worden. Reden hiervoor is dat we beter weten wat er nodig is voor onze organisatie en medewerkers om de ambities van het Strategische programma te kunnen realiseren.

In de [paragraaf Bedrijfsvoering](#) wordt dieper ingegaan op de verdere uitwerking van versterking informatiebeveiliging, -management en privacy. Deze verdere uitwerking van acties draagt bij aan de op hoofdlijnen uitgewerkte ambities in dit hoofdstuk en zijn in grote mate verbonden aan de basisprincipes Samen Slimmer Werken en Samen in Control maar raken ook de andere 2 basisprincipes.

Basisprincipes SamenTwente

1. Samen in beweging

Wat willen we bereiken?

Samen in Beweging richt zich bij SamenTwente op voornamelijk drie aandachtsgebieden, namelijk Inzetbaarheid van medewerkers vergroten, de lerende organisatie en een wendbare & flexibele organisatie. Dit is vertaald naar de volgende concrete doelstellingen:

- Inzetbaarheid medewerkers vergroten door het terugdringen van verzuim op korte termijn door een actief verzuimbeleid en het versterken van duurzame inzetbaarheid door het opzetten van een Vitaliteitsprogramma.
- Inzetbaarheid van medewerkers vergroten door ruimte te geven aan persoonlijke groei en ontwikkeling, door het werken met persoonlijke ontwikkelplannen, het stimuleren van interne mobiliteit en het verbinden van leren en ontwikkelen aan de gezamenlijke doelen van SamenTwente.
- Werkplezier en organisatiekracht versterken door het bouwen aan een open en veilige cultuur waarin medewerkers zich uitgenodigd voelen om ideeën te delen, te leren en te experimenteren, waarin samenwerking over afdelingen heen vanzelfsprekend is om samen wendbaar en toekomstgericht te blijven werken.

Hoe gaan we dit doen?

We werken in dit onderdeel met het regiespoor voor richting.

Regiespoor

Basisprincipe	Opgave	Resultaten in 2027
Samen in beweging	SamenTwente breed werkgroep Vitaliteit formeren en inzetten met een opdracht voor een ontwerp Vitaliteitsprogramma	Concept Vitaliteitsprogramma opgesteld.
	Actualiseren verzuimbeleid.	Een geactualiseerd verzuimbeleid
	Bewustwording en uitvoering geven aan eigen regiorolmodel bij / door leidinggevende en medewerkers.	Organiseren interne bijeenkomsten voor toelichting op het eigen regiorolmodel.
	Werken vanuit multidisciplinair opgavegericht of procesgericht werken.	Toepassen ontwikkelde interne verbetermethode om processen van de medewerkersreis multidisciplinair in te richten.
	Medewerkers verkennen actief ontwikkelpaden binnen SamenTwente en voelen ruimte om door te stromen, te verbreden of te rouleren in functie en taken.	Binnen heel SamenTwente een nieuwe Leer- en managementsysteem geïmplementeerd

Basisprincipes SamenTwente

2. Samen fijn en veilig werken

Wat willen we bereiken?

Samen fijn en veilig werken richt zich bij SamenTwente op de aandachtsgebieden sociaal en fysiek veilige werkomgeving, de digitale veilige werkomgeving en de professionele samenwerking. In de komende jaren zijn op deze paragrafen de volgende concrete doelstellingen geformuleerd:

- Onze medewerkers stellen dat er een veilige werkomgeving omgeving is om zichzelf te zijn en zich veilig voelen bij uitvoering van hun werk, zich vrij voelen om zich uit te spreken en gesteund voelen om te leren van fouten.
- Wij zorgen ervoor dat alle persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie van inwoners, partners en medewerkers veilig zijn.
- Wij werken met duidelijke doelen, rollen en verantwoordelijkheid aan maatschappelijke opgaven.

Hoe gaan we dit doen?

We werken in dit onderdeel met het regiespoor voor richting.

Regiespoor

Basisprincipe	Opgave	Resultaten in 2027
Samen fijn en veilig werken	Wij ontwikkelen en implementeren een visie op het gebied van fysieke veiligheid.	Een vastgestelde visie op het gebied van fysieke veiligheid.
	Wij actualiseren en communiceren een sociaal veiligheidsbeleid, inclusief gedragscode en meldprocedure.	Een geactualiseerd en gecommuniceerd veiligheidsbeleid.
	Jaarlijks auditen op voldoen aan informatiebeveiligingsnormen (BIO/NEN etc.)	Een eerste compliance check op de BIO 2.0.
	Ontwikkelen van een organisatie brede werkwijze voor opgabegericht of procesgericht werken.	Een uniforme en SamenTwente brede werkwijze geïmplementeerd voor opgabegericht werken.

Basisprincipes SamenTwente

3. Samen in control

Wat willen we bereiken?

Samen in Control richt zich bij SamenTwente op de aandachtsgebieden compliant werken, weerbaarheid vergroten en zicht op doelen, risico's en sturingsinformatie. In de komende jaren zijn op deze paragrafen de volgende concrete doelstellingen geformuleerd:

- SamenTwente werkt aantoonbaar risico-gestuurd en compliant, met integraal geborgde wet- en regelgeving vertaalt naar gedragen (beleid)kaders met helder eigenaarschap en een ingericht continuïteitsplan zodanig dat kritieke processen beheerst, toetsbaar, en weerbaar functioneren.
- SamenTwente beschikt over een geïntegreerde en eenduidige sturings- en P&C-cyclus waarin doelen, risico's, capaciteit en middelen samenhangend worden gemonitord en actief worden gebruikt voor besluitvorming en prioritering.

Hoe gaan we dit doen?

We werken in dit onderdeel met het regiespoor voor richting.

Regiespoor

Basisprincipe	Opgave	Resultaten in 2027
Samen in control	Ontwikkelen en implementeren visie digitale soevereiniteit (cloud, data, leveranciersafhankelijkheid)	Een vastgestelde visie voor digitale soevereiniteit.
	Verantwoord toepassen van AI binnen vastgestelde governance- en compliance kaders.	Intern vastgesteld AI beleid en kader voor medewerkers SamenTwente.
	Verankeren wet- en regelgeving in processen en contractmanagement.	Uniforme vastlegging (kaderstellend) van toepassing zijnde wet- en regelgeving in de processen in het Kwaliteitsmanagementsysteem.
	Integreren risicomanagement in primaire processen	Periodieke rapportage over geconstateerde risico's actief bespreken met management van primaire processen.
	Verankeren van de medewerkersreis als rode draad in procesinrichting.	Minimaal 2 multidisciplinaire deelprocessen van de Medewerkersreis uitgewerkt.

Basisprincipes SamenTwente

4. Samen slimmer werken

Wat willen we bereiken?

Samen Slimmer werken richt zich bij SamenTwente op de aandachtsgebieden digitale transformatie en optimaliseren processen. In de komende jaren zijn op deze paragrafen de volgende concrete doelstellingen geformuleerd:

- SamenTwente is in staat op tijd en proactief keuzes te maken en besluiten te nemen op basis van trends en patronen.
- SamenTwente werkt integraal samen doordat zij continu inzicht heeft in actuele informatie over processen, zoals KPI's, en risico's.

Hoe gaan we dit doen?

We werken in dit onderdeel met het regiespoor voor richting.

Regiespoor

Basisprincipe	Opgave	Resultaten in 2027
Samen slimmer werken	Opstellen van een data-strategie en inrichten van data-governance	Een opgestelde datastrategie.
	Inzicht krijgen in beschikbare data en datakwaliteit inclusief monitoring	Concrete ontwikkeling en training van data competentie medewerkers.
	Inbedden van data in besluitvorming	
	Ontwikkelen van data-competenties bij medewerkers	
	Implementatie en pilot procesgericht werken	Uitvoeren van de vastlegging van minimaal 2 multidisciplinaire processen binnen Bedrijfsvoering.
	Integratie van risicomanagement en sturingsinformatie	Een geïntegreerd overzicht van risicomanagement en sturingsinformatie

Wat gaat de uitvoering van het strategisch programma kosten?

In het Strategisch programma 2026–2030, in de beantwoording van de zienswijzen daarop en in de Ontwikkelingenbrief 2027 is aangegeven dat voor de uitvoering van het Strategisch programma geen extra financiële bijdrage van de gemeenten wordt gevraagd. De beweging die met het Strategisch programma wordt ingezet vraagt echter wel om gerichte ontwikkelruimte. Om nieuwe werkwijzen, methoden en samenwerkingsvormen te ontwikkelen en meer samenhang tussen organisatieonderdelen te creëren, zijn tijdelijke investeringen nodig. Daarbij geldt dat de kosten voor de baten uitgaan. We hebben dit ook toegelicht in de Ontwikkelingenbrief 2027.

Door incidenteel te investeren kunnen we samen met gemeenten zoeken naar innovatieve manieren om bestaande werkwijzen duurzaam te verbeteren. Daarom stellen we het algemeen bestuur voor om incidentele meevallers uit de jaarrekening 2025 te benutten als ontwikkelbudget voor de komende vier jaar. Op deze manier kunnen de benodigde investeringen worden gedaan zonder dat voor de uitvoering van het Strategisch programma een extra financieel beroep op de gemeenten nodig is. Op het moment van schrijven wordt dit resultaatbestemmingsvoorstel nader uitgewerkt. De besluitvorming over de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025 door het algemeen bestuur staat gepland op 1 juli 2025. Ter voorbereiding hierop hebben we een inschatting gemaakt van het incidentele budget dat nodig is voor de looptijd van het strategisch programma:

Ingeschat bedrag (in € 1.000 en incl. indexatie)				
2026	2027	2028	2029	Totaal
392	402	418	435	1.647

Kerntaken SamenTwente

3.5 GGD Twente

Introductie

De gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Twente is de gezondheidsdienst voor alle inwoners van Twente en vormt een belangrijke verbinding tussen overheid en gezondheidszorg. GGD Twente maakt zich sterk voor de gezondheid van alle Twentenaren. Kwetsbare groepen hebben hierbij bijzondere aandacht. GGD Twente heeft een breed scala aan werkzaamheden. Deze komen voort uit de Wet publieke gezondheid en andere wetten of regelingen. Het overgrote deel bestaat uit uitvoerende werkzaamheden. Daarnaast adviseert GGD Twente aan, en werkt zij beleidsvoorbereidend voor, de Twentse gemeenten en maatschappelijke partners.

Wat willen we bereiken?

Vanuit de Twentse visie op Publieke Gezondheid: 'Gezonde Generaties in Twente' zetten we in op de brede ambitie: *'Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in goede gezondheid als inwoners elders in Nederland'*.

Figuur 1 Uitgangspunten, thema's en levensloop "Gezonde Generaties in Twente"

Met de komst van de 'Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2025-2028' (LNG) is de GGD samen met de gemeenten aan zet om de vertaling naar Twente te maken. Inhoudelijk zien we dat de opgaven in de LNG goed aansluiten op de eerder vastgestelde Twentse visie 'Gezonde Generaties'. We werken als GGD afdelingsoverstijgend aan het behalen van de overkoepelende ambitie en de vier thema's (zoals Mentale Gezondheid) uit figuur 1. Binnen elk thema is aandacht voor de verschillende levensfasen: 'opgroeien', 'meedoen' en 'ouder worden' met de bijbehorende 'life events'. In al onze werkzaamheden werken we daarbij vanuit de drie overkoepelende uitgangspunten uit figuur 1 (brede kijk op gezondheid, gericht investeren voor gelijke kansen en samenhang in beleid). Hierin intensiveren we de samenwerking met gemeenten en andere samenwerkingspartners. Als GGD hebben we invloed en bereik op de vier thema's, maar alleen samen kunnen we echt het verschil maken.

Hoe gaan we dit doen?

Anders dan voorgaande jaren werken we als GGD steeds meer op gavegericht. Hierbij sluiten we ook aan op het Strategisch Programma SamenTwente. In deze programmabegroting komen de ambities, doelen en indicatoren terug per thema uit de visie 'Gezonde Generaties in Twente'. We vermelden hier de ambitie per thema en de in 2027 voor het algemeen bestuur meest relevante doelen en indicatoren. Doelen binnen de thema's die meer operationeel zijn of op de interne organisatie gericht zijn, laten we in deze programmabegroting buiten beschouwing.

Elk onderdeel van de GGD draagt vanuit de reguliere werkzaamheden en jaarplannen bij aan het behalen van de brede ambitie.

Ambities per thema

Thema	Ambities
1. Mentale Gezondheid	Een mentaal gezond Twente, waarin de Twentse inwoners gedurende hun gehele levensloop mentaal weerbaar zijn, en waarbij GGD en partners op de juiste momenten en op de juiste plaatsen gericht investeren in groepen die zich in een kwetsbare positie bevinden.
2. Leefstijl	Een Twentse samenleving waarin een gezonde leefstijl de norm is, waarin gezonde keuzes makkelijk te maken zijn en gericht wordt geïnvesteerd voor gelijke kansen in groepen in een kwetsbare positie, met een achterstand in gezondheid. Door inzet op leefstijl is hierop grote gezondheidswinst te behalen.
3. Beschermen en vaccineren	Een Twentse samenleving waarin bescherming tegen infectieziekten vanzelfsprekend is. Vaccinaties zijn dichtbij, eenvoudig en betrouwbaar beschikbaar. Inwoners krijgen heldere en begrijpelijke informatie en kunnen erop vertrouwen dat er snel wordt gehandeld bij gezondheidsrisico's, dat zij zich veilig en gezond voelen.
4. Leefomgeving	Elke inwoner van Twente leeft, woont, werkt en recreëert in een leefomgeving die de gezondheid bevordert, beschermt en ondersteunt, ongeacht geboorteplek, levensfase of sociaaleconomische positie. We streven naar een regio die uitnodigt tot gezonde keuzes, beweging, ontmoeting en mentaal welbevinden; die klimaatbestendig is, niet vervuult maar herstelt, en waarin toekomstige generaties veilig en gezond kunnen opgroeien.

Kern prestatie indicatoren

Thema	Doelen	Indicatoren	Ambitie niveau 2027
1.	Inwoners en professionals zijn toegerust om mentale ongezondheid te voorkomen, te signaleren, te bespreken en passende hulp te organiseren waardoor Twentse inwoners zo mentaal weerbaar mogelijk deel kunnen nemen aan de maatschappij,	GGD Twente ontwikkelt een doorlopende leerlijn mentale gezondheid samen met samenwerkingspartners.	Opgeleverd uiterlijk april 2027
		Aantal scholen in PO en VO dat doorlopende leerlijn toepast in curriculum 2027-2028.	Proeftuinen implementeren op ± 20 scholen.
		Aantal gemeenten dat de Twentse publiekscampagne suïcidepreventie actief uitzet.	14
		Aantal georganiseerde gatekeepertrainingen suïcidepreventie.	14
2.	Inwoners en gemeenten worden ondersteund bij het bevorderen van een gezonde leefstijl.	Aantal gemeenten dat aangeeft de door GGD Twente opgeleverde visie en uitvoeringsplan op sociaaleconomische gezondheidsverschillen met handelingsperspectieven voor GGD en gemeenten te gebruiken.	14
		Percentage adviezen aan gemeenten waarbij, waar relevant, er GGD breed vanuit meerdere disciplines en expertise wordt geadviseerd.	90%
		Percentage beleidsadviezen dat overgenomen wordt door gemeenten.	90%

3.	Inwoners zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's.	Bereik 0-4 en 4-18 jaar JGZ ¹ .	0-4 jaar 95% 4-18 jaar 85%
		BMR vaccinatiegraad 2 jarigen – conform WHO norm.	95%
		De GGD is met een implementatieplan voorbereid om een vaccinatievoorziening voor volwassenen te implementeren in 2028 ² .	Implementatieplan is gereed
4.	Gezondheid van inwoners wordt meegenomen in alle beleidsdomeinen, met specifieke aandacht op implementatie van de Omgevingswet.	Aantal gemeenten waarbij GGD Twente betrokken is bij het opstellen van visies en plannen i.h.k.v. Omgevingswet.	14

Met welke verbonden partij gaan we het samen doen?

GGD GHOR Nederland

GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten. Zie voor meer informatie de paragraaf verbonden partijen.

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten GGD Twente Bedrag in € 1.000	Begroting		
	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	9.352	31.672	-22.320
Overhead	377	4.115	-3.738
Subtotaal incl. Overhead	9.729	35.787	-26.058
Treasury	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage	26.111	-	26.111
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	35.840	35.787	53
Mutaties reserves	0	53	-53
Totaal incl. mutaties reserves	35.840	35.840	-

¹ Het bereiken van zoveel mogelijk kinderen heeft een brede impact: niet alleen op bescherming tegen gezondheidsrisico's. De JGZ helpt bij het gezond opvoeden en ontwikkelen van kinderen en verkeert in de unieke positie van regelmatig contact met ieder opgroeiend kind. De JGZ begeleidt ouders en kinderen in de lichamelijke, cognitieve en psychosociale ontwikkeling van -9 maanden (tijdens de zwangerschap) tot de leeftijd van 18 jaar. En heeft contact met scholen via Jeugdartsen en de Gezonde School Aanpak. En draagt daardoor bij aan alle 4 hierboven genoemde doelen.

² Deze indicator is afhankelijk van landelijke besluitvorming over de opdracht voor en rol van GGD 'en in de herziening van vaccinatievoorziening. Mogelijk moeten ons doel en indicator hierop worden aangepast. Als dit van toepassing is, informeren we het bestuur via de P&C stukken (tussentijdse wijziging in Bestuursrapportage).

3.6 Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT)

Introductie

OZJT geeft uitvoering aan de samenwerking tussen de veertien Twentse gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Basistaak van OZJT is de inkoop, het contractmanagement, contractbeheer en toezicht en kwaliteit op de jeugdhulp. In de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente is beschreven over welke jeugdzorg het precies gaat. Door inkoop, contractmanagement en monitoring efficiënt te organiseren voor de veertien gemeenten draagt OZJT bij aan een duurzaam en betaalbaar zorgstelsel in Twente. Een zorgstelsel waarbij inwoners zo zelfstandig en zelfsturend mogelijk thuis kunnen leven en waarin zij dichtbij de juiste en professionele hulp kunnen krijgen. Door het gezamenlijk opdrachtgeverschap zijn de gemeenten een sterke gesprekspartner voor (zorg)partners. Met OZJT is er één aanspreekpunt voor de overeenkomsten en zijn de werkwijzen op elkaar afgestemd. Dit vermindert de administratieve last. Voor gemeenten biedt deze samenwerking financiële schaalvoordelen, is er veel kennis en ervaring dichtbij en wordt er voldaan aan de gezamenlijke inkoop jeugdhulp wat een vereiste is vanuit de wet beschikbaarheid jeugdzorg.

Wat willen we bereiken?

In de door het algemeen bestuur op 14 januari 2026 vastgestelde Prioritaire Agenda Jeugdzorg staat omschreven wat we gezamenlijk met de gemeenten in de komende jaren willen bereiken. Het doel is om betere sturing op de kwaliteit en kwantiteit van de jeugdzorg te realiseren. OZJT draagt hieraan gezamenlijk met gemeenten aan bij door te werken aan de volgende doelen:

1. De Prioritaire Agenda Jeugdzorg is in 2026 vertaald naar een implementatieplan, dat eind 2027 zo volledig als mogelijk is gerealiseerd.
2. Het gebruik van wonen en verblijf in Twente (*=uit huis plaatsing*) wordt omlaag gebracht, door het meer organiseren van hulp thuis of zo thuis en nabij als mogelijk.
3. Invulling te geven aan een meer robuuste Twentse jeugdzorgregio, onder andere door een slagvaardige regionale samenwerking.
4. Inbedden van een effectieve, efficiënte en integrale manier van sturen volgens het sturingsplan indicatoren op het zorglandschap, in gezamenlijkheid met gemeenten en aanbieders, volgens de principes van data- en opgabegericht werken en de PDCA-cyclus.
5. Het RET maakt integraal onderdeel uit van OZJT en sluit naadloos aan op bestaande regionale hulplijnen, zoals bijvoorbeeld het Coördinatiepunt Wonen en Verblijf, en maakt inhoudelijk de verbinding met contractmanagement, beleid en inkoop.

Hoe gaan we dit doen?

Om dit te bereiken worden de volgende acties uitgevoerd:

- Er wordt verder gewerkt aan de borging van initiatieven en activiteiten zoals opgenomen in het implementatieplan van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg.
- Het strategisch partnerschap met gemeenten en aanbieders wordt nader uitgewerkt en geïmplementeerd, volgens de principes opgenomen in de Prioritaire Agenda Jeugdzorg.
- Sturing en monitoring met behulp van strategisch contractmanagement op de afgesproken indicatoren, voortkomend uit het sturingsplan indicatoren.
- Er wordt datagedreven gewerkt. De verzamelde data van onder andere de Jeugdbeschermingstafel (JBT), Regionaal Expertteam (RET), Coördinatiepunt Wonen en Verblijf (CPWV) en de monitors, worden op een juiste en passende wijze ingezet voor bijvoorbeeld contractmanagement, beleid en inkoop. De data wordt gebruikt als input voor het inventariseren van tussentijdse toetredingen, voor het verlengen van de huidige contracten of toch opnieuw in te kopen, dient als input voor de voortgangsgesprekken met aanbieders etc.

Kern prestatie indicatoren

Nr.	Doelen	Indicatoren	Ambitie niveau 2027
1.	Het implementatieplan van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg is eind 2027 volledig geïmplementeerd.	Borging door vastleggen en naleven van afspraken en processen conform PDCA-cyclus.	Het implementatieplan is als een structureel onderdeel, inclusief de bijbehorende taken, capaciteit en financiën, geborgd binnen OZJT/Samen14.
		Helderheid over ieders taak en verantwoordelijkheid in de vastgestelde hoofdpogaven uit de Prioritaire Agenda Jeugdzorg.	Er wordt op een passende, efficiënte en effectieve wijze gezamenlijk met gemeenten, aanbieders en onderwijspartners gewerkt aan de vastgestelde hoofdpogaven uit de agenda, waarbij ieder zijn bijdrage levert vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid.
2.	Het organiseren van thuis of zo thuis en nabij mogelijk door het gebruik van wonen verblijf in Twente te verminderen.	Aantal succesvolle ambulante alternatieven in de regio.	Er zijn voldoende en succesvolle ambulante alternatieven ontwikkeld om uithuisplaatsingen te voorkomen. Het aantal alternatieven en het succes ervan (getoetst op effectiviteit en efficiency) wordt bepaald door de gemeenten, in afstemming met wat vanuit de samenwerkingspartners haalbaar/mogelijk is.
		Aantal ligdagen op wonen en verblijf.	Het aantal ligdagen op wonen en verblijf is significant lager dan in 2026.
		Instroom in de JeugdzorgPlus.	De instroom in de JeugdzorgPlus is met 10% afgenomen in vergelijking met 2026.
		Aantal beschikbare en passende plekken voor Twentse kinderen in wonen en verblijf.	Er zijn nauwelijks tot geen hiaten in het zorglandschap, wat betekent dat kinderen tijdig een passende plek toegewezen krijgen in de context van thuis en nabij mogelijk en er sprake is van een soepele door- en uitstroom.
3.	De organisatie van een robuuste Twentse jeugdzorgregio, met onder andere een slagvaardige regionale samenwerking.	Bewust en doelgericht (bij)sturen op lange termijn doelen en samenhang aan de hand van de vastgestelde indicatoren uit het sturingsplan en monitoring volgens de PDCA-cyclus.	De regionaal strategische samenwerking is vertaald naar een ambitie, die waar mogelijk ook al is vertaald naar doelen en resultaten. De samenwerking is vormgegeven op basis van heldere afspraken over besluitvorming en governance (bestuurlijk) en er zijn concrete afspraken over het mandaat (uitvoering). Het is duidelijk wie waarvoor aan de lat staat, waar verantwoordelijkheid begint en eindigt (heldere mandaten). Er is beschreven hoe data wordt benut voor (bij)sturing waarmee invulling wordt gegeven aan evidence based en datagedreven werken.
4.	Inbedden van een effectieve, efficiënte en integrale manier van sturen volgens het sturingsplan indicatoren op het zorglandschap, in gezamenlijkheid met gemeenten en aanbieders, volgens de principes van data- en opgabegegericht werken en de PDCA-cyclus.	Uiteindelijk werken we toe naar de situatie waarin de doelen ten aanzien van het zorglandschap in Twente helder zijn en duidelijk is welke indicatoren inzichtelijk maken hoe we hierin vorderen (plan), wordt de	De data-adviesgroep bereidt de duidingssessies voor aan de hand van de vaste PDCA-cyclus en duidt de uitkomsten. De data en duiding ervan vormt de basis van het gesprek met aanbieders, waardoor er doelgericht gestuurd kan worden op de vastgestelde indicatoren volgens het sturingsplan indicatoren.

		data tijdig, volledig en kwalitatief goed in beeld gebracht (do), wordt deze data gebruikt tijdens de gesprekken met de aanbieders (check) en wordt hier indien nodig op bijgestuurd (act).	
5.	Het RET maakt integraal onderdeel uit van OZJT en sluit naadloos aan op bestaande regionale hulplijnen, zoals bijvoorbeeld de Jeugdbeschermingstafel (JBT), het Coördinatiepunt Wonen en Verblijf (CPWV), en maakt inhoudelijk de verbinding met contractmanagement, beleid en inkoop.	Tijdig, passend en succesvol inschakelen van het RET bij complexe, vastgelopen casuïstiek door verwijzers, dankzij de positionering en verhoogde herkenbaarheid. De informatie van de JBT, RET en CPWV worden effectief ingezet bij gesprekken met aanbieders en in de inkoop, zodat deze kan worden ingezet als onderdeel van de hierboven genoemde PDCA-cyclus.	De positie van het RET is op doel-niveau helder, en het functioneren ervan is in samenhang met de andere ondersteunende taken beschreven. De werkwijze van het RET is bekend bij aanbieders en verwijzers. OZJT zorgt voor een cyclus waarbij invulling wordt gegeven aan een pdca, waardoor het functioneren op peil blijft. De informatie die de JBT, het RET en CPWV opleveren worden proactief als input meegenomen om de gezamenlijke doelen te bereiken, door het contractmanagement, beleid en inkoop.

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten OZJT Bedrag in x € 1.000	Begroting		
	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	-	4.162	-4.162
Overhead	-	503	-503
Subtotaal incl. Overhead	-	4.665	-4.665
Treasury	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage	4.665	-	4.665
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	4.665	4.665	-
Mutaties reserves	-	-	-
Totaal incl. mutaties reserves	4.665	4.665	-

3.7 Veilig Thuis Twente

Introductie

Veilig Thuis Twente (VTT) is er voor slachtoffers, direct betrokkenen, omstanders en professionals die te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling. VTT voert haar taak als regionaal advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling uit voor de 14 gemeenten in Twente. Onze missie is dat iedere inwoner van Twente leeft in een veilige thuissituatie. Een thuis waarin geen sprake is van welke vorm van huiselijk geweld of kindermishandeling dan ook. We werken transparant, integer en zorgvuldig. We doen dit met en voor (direct)betrokkenen, hun omgeving en betrokken professionals. En namens en in opdracht van de 14 Twentse gemeenten, zoals verankerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. VTT heeft tot doel het stoppen van alle vormen van huiselijk geweld tegen volwassenen en kinderen. Het opheffen van acute onveiligheid en het creëren en borgen van duurzame veiligheid binnen huiselijke situaties staat centraal.

Wat willen we bereiken?

Veilig Thuis Twente voert de aan haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit, met als maatschappelijke opdracht: "Het stoppen van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid (duurzaam) te borgen". Hierbij stellen we ons ten doel deze maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren.

Om dit te bereiken hebben we de volgende doelen opgesteld:

1. Veilig Thuis Twente biedt snelle, tijdige en effectieve bescherming bij onveiligheid thuis.
2. Besluitvorming van Veilig Thuis Twente is goed onderbouwd en voldoet aan wet- en regelgeving en professionele standaarden.
3. Veilig Thuis Twente is toegerust op complexiteit van de casuïstiek, werkdruk en capaciteitsvraagstukken.
4. Veilig Thuis Twente werkt effectief samen met gemeenten en ketenpartners, wat leidt tot goede uitkomsten voor inwoners.
5. Veilig Thuis Twente stuurt op basis van betrouwbare informatie.

Hoe gaan we dit doen?

- In 2026 investeert VTT in een verbetering van inrichting, samenwerking, taakverdeling, expertise en werkprocessen ten einde een kwalitatieve dienstverlening voor de inwoners te realiseren. In 2027 bouwen wij hierop verder.
- In 2026 investeert VTT in het zicht krijgen op de meldingen van inwoners. Deze inzichten zullen leiden tot interventies en plannen die in 2027 verder uitwerking krijgen.
- In 2026 richten we VTT in als lerende organisatie, waarin we willen leren vanuit klanttevredenheid, klachten, beraden vanuit clientperspectief en dossier steekproeven. In 2027 leidt dit tot het cyclisch bespreken en evalueren van deze zaken. Dit zal leiden tot concrete doelstellingen en verbeteringen.

Kern prestatie indicatoren

Nr.	Doelen	Indicatoren	Ambitie niveau 2027
1.	Veilig Thuis Twente biedt snelle, tijdige en effectieve bescherming bij onveiligheid thuis.	• De dossiers van Veilig Thuis zijn opgesteld op B1 leesniveau, om zo goed begrijpelijk te zijn voor de inwoners. • Tijdigheid van beoordeling en opvolging: het streven van VTT is om in 80% van de casuïstiek binnen de wettelijke termijn af te ronden. Dit is echter een meerjarige ambitie. Voor 2027 is de ambitie om dit in 60% van de casuïstiek te realiseren.	• Bij de steekproeven dossier is te zien dat in 80% van de gevallen het dossier op B1 niveau is • 60% van de dienstverlening vindt plaats binnen de wettelijke termijn

2.	Besluitvorming van Veilig Thuis Twente is goed onderbouwd en voldoet aan wet- en regelgeving en professionele standaarden.	- Naleving professionele standaarden - Consistentie van werkwijze - Uitkomsten interne en externe toetsingen - Klachten en bezwaarpatronen - Leeropbrengsten	- In de steekproeven is te zien dat het Handelingsprotocol gevolgd wordt. - In de steekproeven is te zien dat de dossiers navolgbaar zijn. - Er is een verslag van de klachtfunctionaris waarin patronen naar voren komen. - Er worden leerbijeenkomsten gehouden waarin reflectie en leren van klachten, dossiervorming centraal staat.
3.	Veilig Thuis Twente is toegerust op complexiteit casuïstiek, werkdruk en capaciteitsvraagstukken	- Delen en borgen van kennis en expertise op Geweld in afhankelijkheidsrelaties. - Duurzame inzetbaarheid: ziekteverzuim, gesprekscyclus, coaching en werkdrukbeleving (Medewerkers betrokkenheidsonderzoek). - Stabiele personele bezetting: instroom, uitstroom, doorstroom, vacatureruimte. - Wendbare organisatie (risicoanalyse, beleidscyclus, meer vooraf sturen dan adhoc beslissen).	- Er is een beleid op kennisdeling als opleiden om zo alle medewerkers te voorzien van de juiste expertise - Het ziekteverzuim-percentage is 6% op jaarbasis (12-maands gemiddelde). - De werkbegeleiders worden ingezet voor caseload begeleiding en reflectie.
4.	Veilig Thuis Twente werkt effectief samen met gemeenten en ketenpartners, wat leidt tot goede uitkomsten voor inwoners.	- Actuele samenwerkingsafspraken - Implementatie Toekomstscenario - Beleid op samen leren : reflectie en casusbesprekingen met samenwerkingspartners - Stakeholdertevredenheid	- Er vinden gezamenlijke reflectiebijeenkomsten plaats. - Het regionale evaluatiemoment wordt georganiseerd - De stakeholder tevredenheid wordt gemeten, met de uitkomsten worden verbeteringen doorgevoerd waar dit nodig is
5.	Veilig Thuis Twente stuurt op basis van betrouwbare informatie	- Er is betrouwbare en realtime informatie beschikbaar in dashboards / BI tooling - De informatie wordt gebruikt in besluitvorming.	Er is rapportage rondom hermeldingen op gemeentelijk niveau, op deze wijze draagt VTT bij aan verbetering in de zorgketen.

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten VTT Bedrag in € 1.000	Begroting		
	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	3.149	6.917	-3.767
Overhead	-	828	-828
Subtotaal incl. Overhead	3.149	7.745	-4.596
Treasury	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage	4.596	-	4.596
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	7.745	7.745	-
Mutaties reserves	-	-	-
Totaal incl. mutaties reserves	7.745	7.745	-

3.8 Bestuur & Ondersteuning

Introductie

Via dit programma wordt de dienstverlening verzorgd voor de drie organisaties van SamenTwente (GGD, VTT, OZJT), voor de coalities en voor de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twente. Dit gebeurt door de afdeling Bedrijfsvoering. We leveren expertise op het gebied van HR, kwaliteit & Arbo, financiën & inkoop, bestuur & concern, communicatie, facilitair & huisvesting, juridische zaken en informatiemanagement & technologie. De medewerkers van de afdeling Bedrijfsvoering leveren een actieve bijdrage aan de organisatieonderdelen van SamenTwente, die aan de lat staat voor gezonde, veilige en vitale inwoners in Twente. Dit doen wij door nauw en op gelijkwaardig niveau samen te werken met onze opdrachtgevers, competenties en vaardigheden van medewerkers gericht te ontwikkelen en door een werkcultuur te creëren en te behouden waarin het gezond (samen)werken is voor iedereen.

Wat willen we bereiken?

In deze begroting zijn de strategische beleidsdoelen opgenomen bij het onderdeel [Een organisatie die ertoe](#) doet, in de [paragraaf Bedrijfsvoering](#) voor wat betreft de nadere uitwerkingen van activiteiten voor Informatiemanagement, -beveiliging en privacy en in de [Openbaarheidsparagraaf](#) met betrekking de Wet open overheid en onze informatiehuishouding.

Hoe gaan we dit doen?

In deze begroting is deze uitwerking opgenomen bij het onderdeel [Een organisatie die ertoe](#) doet, in de [paragraaf Bedrijfsvoering](#) voor wat betreft Informatiemanagement, -beveiliging en privacy en in de [Openbaarheidsparagraaf](#).

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten Bestuur en Ondersteuning Bedrag in € 1.000	Begroting		
	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	104	437	-333
Overhead	974	13.087	-12.112
Subtotaal incl. Overhead	1.078	13.523	-12.445
Treasury	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage	12.400	-	12.400
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	13.478	13.523	-45
Mutaties reserves	45	-	45
Totaal incl. mutaties reserves	13.523	13.523	-

3.8.1 Overzicht van de kosten van overhead

Het is wettelijk voorgeschreven dat de overhead apart wordt gepresenteerd. Dit wordt inzichtelijk gemaakt door deze centraal te begroten op taakveld 0.4. Overhead bevat alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Wij onderscheiden twee categorieën overhead:

1. **Generieke overhead.** Dit is de indirecte overhead. Met andere woorden, alle kosten van de ondersteunende taken binnen de zogenaamde PIOFJACH-functies (Personeel, Inkoop, Organisatie, Financiën, Juridische zaken, Automatisering, Communicatie en Huisvesting).
2. **Specifieke overhead.** Dit is de directe overhead. Met andere woorden, dit is de programmaoverhead (zowel in de basistaken als in de coalitions of the willing) en betreft alle kosten van leidinggevende en ondersteunende functies die binnen de directe programma's zijn georganiseerd.

Omschrijving (bedrag in € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	974	13.087	12.112
Specifieke overhead (Programma-overhead)	377	6.009	5.632
Totaal	1.352	19.096	17.744

Omschrijving (bedrag in € 1.000)	Saldo	Totale lasten	%
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	12.112	64.703	18,7%
Specifieke overhead (Programma-overhead)	5.632	64.703	8,7%
Totaal	17.744	64.703	27,4%

3.8.2 Wettelijk verplichte beleidsindicatoren BBV

Indicator	Begroting 2027
Formatie in fte per 1.000 inwoners	0,67
Apparaatskosten in kosten per inwoner	€ 98
Externe inhuur als % kosten van totale loonsom plus kosten inhuur externen	4,9%
Overhead in % van totale lasten	27,4%

Overige dienstverlening

3.9 Coalitions of the Willing

Introductie

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om onze organisatie te gebruiken om samenwerking aan op te hangen, als een gastheerschap. SamenTwente heeft ook de mogelijkheid om werkgeverschap en rechtspersoonlijkheid te bieden aan vrijwillige samenwerking (niet overgedragen aan SamenTwente) waar twee of meer gemeenten aan mee doen. Wij noemen dit 'coalitions of the willing' (CoW) of 'coalities'. De coalities Samen14, Kennispunt Twente en Twentse Koers hebben op het moment van schrijven (2026) onderdak bij SamenTwente. Omdat Twentse Koers gefinancierd wordt uit de SPUK IZA 2022-2026, is het niet duidelijk of en hoe deze coalitie verder gaat en daarom zijn de baten en lasten hiervan niet opgenomen in de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030. Zodra er meer duidelijk is hierover informeren we ons bestuur en passen we de begroting indien nodig hierop aan.

De coalities hebben een eigen bestuur. Het algemeen en dagelijks bestuur van SamenTwente hebben geen verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de besturing van de genoemde samenwerkingen. Dit betekent dat de gedetailleerde begrotingen en daarmee de bestedingen van de middelen worden vastgesteld in desbetreffende bestuurlijke overleggen. Zowel de beleidsbegroting als de financiële begroting van de coalities wordt behandeld en vastgesteld in de besturen van deze coalities. Vanuit de rol van gastheerschap, dit gaat voornamelijk om het bieden van rechtspersoonlijkheid en bedrijfsvoeringsdiensten aan de coalities, treft u hieronder een gecompriëerd overzicht aan van de omvang van de begrotingen van de coalities.

Overzicht van baten en lasten CoW Bedrag in € 1.000	Begroting		
	Baten	Lasten	Saldo
Kennispunt Twente	2.335	1.772	562
Twentse Koers	-	-	-
Samen14	595	595	-
Subtotaal Programma excl. Overhead	2.930	2.367	562
Overhead Kennispunt Twente	-	562	-562
Overhead Twentse Koers	-	-	-
Subtotaal incl. Overhead	2.930	2.930	-
Treasury	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	2.930	2.930	-
Mutaties reserves	-	-	-
Totaal incl. mutaties reserves	2.930	2.930	-

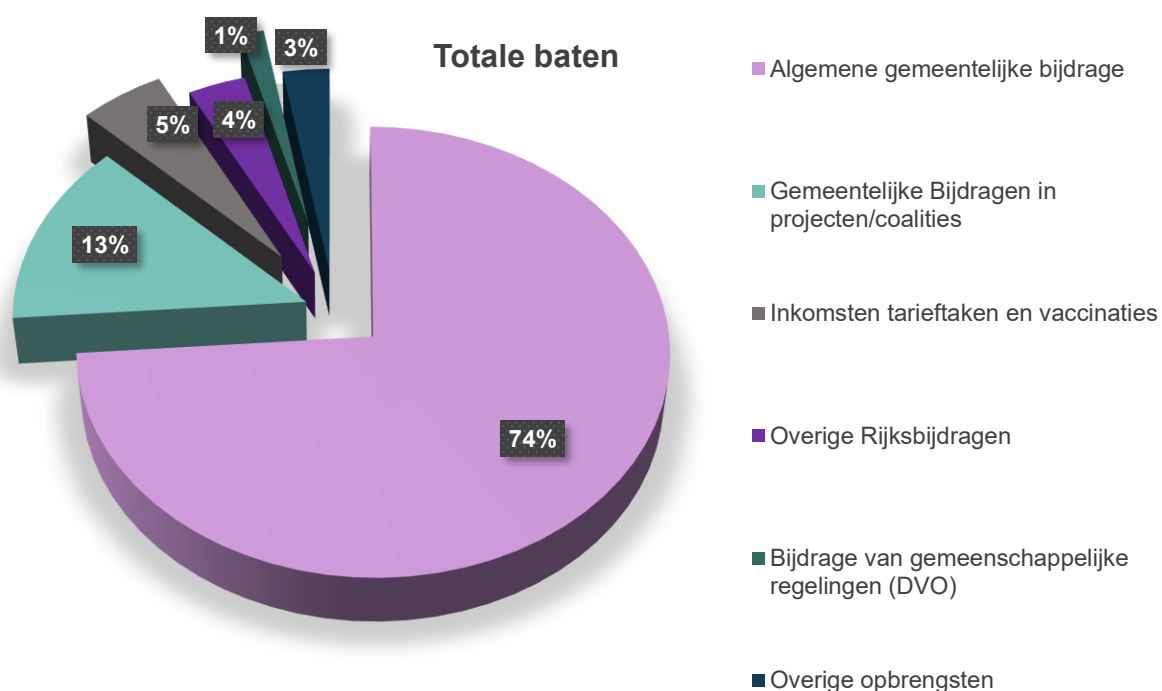
4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand geven we inzicht in de algemene dekkingsmiddelen:

Algemene dekkingsmiddelen (bedrag in € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Gemeentelijke bijdrage	47.772	-	47.772
Treasury	-	-	-
Totaal	47.772	-	47.772

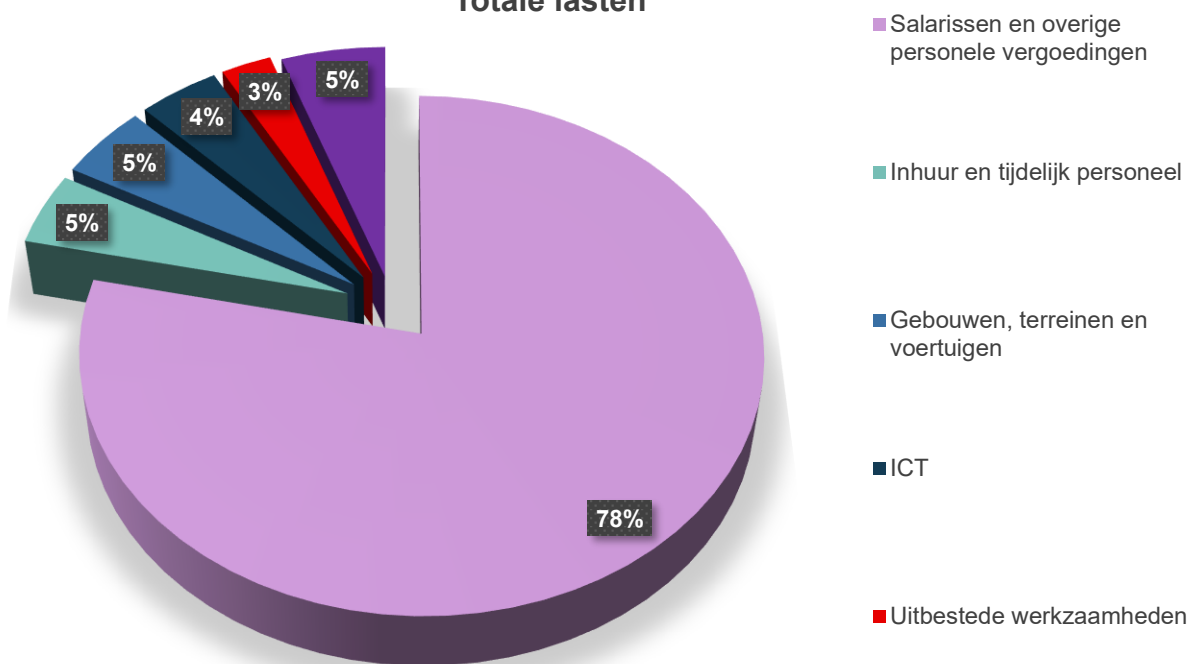
Tabel 1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

5. Waar komen onze baten vandaan en waar geven we het aan uit

Baten	Bedrag (in € 1.000)	%
Algemene gemeentelijke bijdrage	47.772	74%
Gemeentelijke Bijdragen in projecten/coalities (bijdrage Kennispunt Twente, Samen14 en diverse maatwerk JGZ)	8.676	13%
Inkomsten tarieftaken en vaccinaties (Forensische geneeskunde, Inspectie & Hygiene en RVP)	3.291	5%
Overige Rijksbijdragen (voornamelijk SPUK Versterking IZB en ASG Seksuele Gezondheid)	2.237	4%
Bijdrage van gemeenschappelijke regelingen (DVO Recreatieschap Twente en VRT)	935	1%
Overige opbrengsten	1.791	3%
Totaal	64.703	100%

Totale lasten

Lasten	Bedrag (in € 1.000)	%
Salarissen en overige personele vergoedingen	50.732	78%
Inhuur en tijdelijk personeel	2.941	5%
Gebouwen, terreinen en voertuigen	3.072	5%
ICT	2.739	4%
Uitbestede werkzaamheden	1.707	3%
Afschrijvingen	733	5%
Subsidies en overdrachten	82	
Medische kosten	745	
Opleidingskosten	769	
Dotaties reserves en voorzieningen	53	
Overige lasten	1.131	
Totaal	64.703	100%

6. Paragrafen

De programmabegroting bevat de volgende paragrafen:

1. [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#)
2. [Onderhoud kapitaalgoederen](#)
3. [Bedrijfsvoering](#)
4. [Openbaarheidsparagraaf](#)
5. [Verbonden partijen](#)
6. [Financiering](#)

Evenals in voorgaande jaren stelt het algemeen bestuur kaders vast om zijn controlerende en kaderstellende taak en het budgetrecht uit te kunnen voeren. Deze paragrafen vormen gezamenlijk dat instrument. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Deze aspecten kunnen grote financiële gevolgen hebben en daardoor de realisatie van de programma's beïnvloeden.

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicomanagement en weerstandsvermogen zijn essentiële onderdelen van het (financiële) beleid van onze organisatie. Het formuleren van ambities en de uitvoering hiervan gaat gepaard met het maken van keuzes en het bewust afwegen van risico's (en kansen).

Kader risicomanagement

De wetgeving en het interne beleid voor het weerstandsvermogen zijn vastgelegd in:

- Het [besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten \(BBV art. 9, 11 en 26\)](#);
- De [financiële verordening SamenTwente 2025](#);
- De [Nota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2024-2027](#).

Wat willen we bereiken?

Een uniforme en integrale aanpak van risicomanagement ondersteund door automatisering. De toepassing van risicomanagement breed geharmoniseerd binnen de organisatie op basis een softwaresysteem. Verdere standaardisering en uitvoering van de risicodialogen binnen de gehele organisatie. Zie hiervoor ook de uitwerking bij het opgave deel "Samen in control".

Hoe gaan we dit doen?

- Door het risicomanagementsysteem verder te ontwikkelen, met aandacht voor strategische, externe en te voorkomen risico's.
- Door meer aandacht te besteden aan een integrale benadering van control. We werken toe naar een integraal intern controleplan, met aandacht voor informatiemanagement, informatiebeveiliging en privacy, evenals juridisch en financieel control. Dit vormt de bredere controlparaplu waarbinnen we bij SamenTwente gezamenlijk willen optrekken.

Wat gaat het kosten?

We verwachten geen extra kosten waar dekking voor benodigd is. De kosten zijn geraamd via de programma's GGD Twente, OZJT, Veilig Thuis Twente en Bestuur & Ondersteuning.

Berekening ratio weerstandsvermogen 2027

Om het weerstandsvermogen te berekenen, dient de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet te worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Als we dit doen, dan komen we uit op een ratio van afgerond **0,8**. De ratio bevindt zich hiermee op de ondergrens van de door het algemeen bestuur vastgestelde gewenste norm van 0,8 - 1,0. Bij deze berekening is geen rekening gehouden met de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025. Besluitvorming hierover vindt in juli 2026 plaats.

Ratio Weerstandsvermogen 2027 (bedrag in € 1.000)	
Beschikbare weerstandscapaciteit – beschikbare reserves (A)	2.710
Benodigde weerstandscapaciteit – geïnventariseerde risico's (B)	3.317
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	0,82

Tabel 2 Ratio weerstandsvermogen

Vergelijking met de begroting van 2026

Ten opzichte van de begroting 2026 (ratio 0,67) stijgt de weerstandsratio in 2027 met 0,15. Dit komt vooral doordat de totale ingeschatte risico's voor 2027 per saldo met circa € 75.000 zijn afgenomen, terwijl de beschikbare reserves (weerstandscapaciteit) met ongeveer € 500.000 zijn toegenomen. Binnen GGD Twente zijn de risico's toegenomen. Dit hangt samen met het risico op mogelijke schijnzelfstandigheid bij het structureel inhuren van zzp-forensisch artsen. Bij de overige programma's zijn de risico's over het algemeen afgenomen, met name door lagere risico's rond vervangingskosten bij langdurig ziekteverzuim en mogelijke WW-kosten. Voor Veilig Thuis Twente geldt dat het eerder benoemde risico van het wegvallen van subsidies van centrumgemeente Enschede in 2026 geen risico meer is, maar een gegeven. Hierop is in 2026 al geanticipeerd waardoor dit geen risico meer is voor 2027. De beschikbare weerstandscapaciteit is toegenomen door de resultaatbestemming van de jaarrekening 2024. Zo is de reserve van Veilig Thuis Twente versterkt met € 450.000.

Ontwikkeling van weerstandsvermogen meerjarenraming 2028-2030

Op 16 oktober 2024 heeft het algemeen bestuur besloten om de investering voor de implementatie van het nieuwe digitaal dossier JGZ te financieren uit de bestemmingsreserve GGD Twente en deze reserve over de jaren 2025-2028 jaarlijks met € 53.000 weer aan te vullen (totaal € 212.000). Dit leidt tot de onderstaande ontwikkeling van onze ratio bij een gelijkblijvend risicoprofiel en de geprognosticeerde onttrekking van € 45.000 uit de algemene reserve voor post onvoorzien:

Ratio Weerstandsvermogen (bedrag in € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	2.710	2.718	2.673	2.628
Benodigde weerstandscapaciteit (B)	3.317	3.317	3.317	3.317
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	0,82	0,82	0,81	0,79

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Omschrijving (bedrag in € 1.000)	Saldo Eind 2025	Verwachte mutaties 2026	Verwachte mutaties 2027	Saldo 2027
Algemene reserve SamenTwente	438	-145	-45	248
Egalisatiereserve GGD Twente	1.097	53	53	1.203
Egalisatiereserve SOA-ASG financiering	122	-	-	122
Egalisatiereserve OZJT	289	-	-	289
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	450	-	-	450
Egalisatiereserve Bedrijfsvoering	398	-	-	398
Totaal Beschikbare weerstandscapaciteit	2.794	-92	8	2.710

Benodigde weerstandscapaciteit (B)

De geïnventariseerde risico's bedragen afgerond € 3,32 miljoen. In onderstaande tabel treft u een specificatie van de door SamenTwente geïnventariseerde risico's. Bij de bepaling van de risico's gaan we uit van de netto bepaling, dat wil zeggen dat de beheersmaatregelen in de kans en impact zijn meegewogen. Hoe deze weging plaatsvindt is uiteengezet in onze [Nota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2024-2027](#).

Omschrijving risico	Bedrag (kans maal impact)	Kans	Impact
Algemene reserve			
Exploitatierisico: Het risico dat programma exploitatietekorten niet opgevangen kunnen worden in de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves	-	Onwaarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
ICT infrastructuur en informatiebeveiliging en privacy: Het risico op het optreden van een grootschalige datalek, beveiligingslek, hack e.d.	105	Onwaarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
Overig: Het risico op juridische procedures en aansprakelijkheid, bezwaarschriften, fraude e.d.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Coalities: Het risico dat de coalities waarin SamenTwente deelnemer is, niet aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen.	53	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Informatiemanagement en Techniek: Het risico dat door geopolitieke ontwikkelingen en de effecten hiervan bij Tech-bedrijven van invloed zijn op het afnemen van onze ICT-licenties.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Subtotaal	368		
Egalisatiereserve GGD Twente			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WVV)	135	Zeër waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt Inclusief interne gevolgen, zoals taakverschuivingen of bijscholing.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
het risico dat door hoog ziekteverzuim (zowel kort als langdurig) sprake is van productieverlies en daardoor tijdelijke vervanging	315	Zeër waarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
Het risico op maatschappelijke ontwikkelingen op wettelijke taken, waardoor meer personeelskosten gemaakt moeten worden. Denk hierbij aan de verschillende meldpunten, schoolziekteverzuim en nieuwkomers.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op een grote uitbraak, epidemie of pandemie waardoor extra personeel ingezet moet worden	-	Waarschijnlijk	> € 500.000
Het risico op schijnzelfstandigheid die aangemerkt wordt als dienstverband (VDBA)	644	Waarschijnlijk	> € 500.000
Het risico op productieverlies door onvoldoende werkende GGD specifieke ICT applicaties (KD+, HP zone, e.d.)	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Noodzaak tot verhuizing / verbouwing CB locaties als gevolg van onder andere wijzigende bestemmingsplannen (betreft allemaal huurlocaties)	53	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico op wegvallen van projectopbrengsten zoals Publieke Gezondheid Asielzoekers, Forensische geneeskunde en maatwerkprojecten incl. tariefaken	245	Waarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000
het risico op onvoldoende middelen om de werkzaamheden voor Oekraïense ontheemden uit te kunnen voeren.	135	Zeër waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico op het uitvoeren van meer soa activiteiten dan bekostigd vanuit de Rijkssubsidie.	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Subtotaal	1.887		
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering			
HR: Het risico dat optreedt vanwege niet verzekerde verplichtingen (bijv. WVV en vervanging bij langdurig ziekteverzuim).	68	Zeër waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Overig: Het risico dat niet begrote kosten moeten worden gemaakt door krapte op de arbeidsmarkt en hierdoor externe werving en selectie noodzakelijk is.	34	Zeër waarschijnlijk	€ 25.000 <> € 50.000
Overig: Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt bij het voldoen aan verandering in wet- en regelgeving.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Overig: Het risico op onvoorzien prijsstijgingen (licenties, inhuur, energie en materieel).	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Fiscaal: Het risico dat door veranderende takenpakket van de organisatie het btw-mengpercentage hoger uitvalt dan begroot.	-	Is wel eens voorgekomen	€ 25.000 <> € 50.000
Subtotaal	311		
Egalisatiereserve OZJT			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WVV)	68	Zeër waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in functies vanwege (langdurig) ziekte en verlof	68	Zeër waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat er extra inhuurkosten gemaakt moeten worden doordat de basisformatie niet toereikend is voor de opdrachten die OZJT dient te vervullen	45	Onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat er niet begrote kosten worden gemaakt naar aanleiding van incidentmanagement bij (bovenregionaal) contractmanagement (ontbindingen, ingebrekestellingen, juridische procedures, faillissementen, bovenregionale gesprekken, second opinions accountant) en bij inkoop.	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat de tarieven van Kennispunt harder stijging dan de prijscompensatie van OZJT	-	Zeër onwaarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Subtotaal	361		
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente			
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WVV en langdurig ziekteverzuim).	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in uitvoeringsfuncties vanwege kortdurende ziekte en verlof	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt.	68	Zeër waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Het risico dat door tijdelijke fluctuaties in aantallen meldingen en adviesvragen extra personeel nodig is.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000
Het risico dat er capaciteit van VTT vrijgespeeld moet worden om een bijdrage te leveren aan de door het Rijk voorziene veranderingen in de jeugdzorgketen	68	Zeër waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000
Subtotaal	390		
Totaal omvang risico's	3.317		

Tabel 3 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's

6.1.1 Scenario's weerstandsvermogen

Ondanks dat we een grondige aanpak hanteren voor het inschatten van risico's, blijft deze inschatting deels subjectief. Om het beeld van onze financiële weerbaarheid verder te versterken, is het relevant te laten zien hoe de weerstandsratio zich ontwikkelt indien tegenvallers zich zouden voordoen aanvullend op de ingeschatte risico's. Dit kunnen grote tegenvallers zijn. Denk daarbij aan mogelijke tegenvallers uit ontwikkelingen die in onze [Ontwikkelingsbrief van 2027](#) zijn genoemd maar nog niet gekwantificeerd zijn. Dit soort tegenvallers hebben invloed op de hiervoor gepresenteerde inijk in de weerstandsratio. De gevolgen voor de weerstandsratio zijn hieronder opgenomen om een beeld te geven hoe volatiel de weerstandsratio is. Daarbij zijn een drietal scenario's doorgerekend:

1. Een incidentele tegenvaller van € 0,5 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,67
2. Een incidentele tegenvaller van € 1 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,52
3. Een incidentele tegenvaller van € 2 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,21

Naar aanleiding van deze doorrekening kan geconcludeerd worden dat een grote incidentele tegenvaller nog intern opgevangen kan worden. Om dit op te vangen zou wel praktisch al het weerstandsvermogen ingezet moeten worden. Structurele tegenvallers kunnen niet opgevangen worden omdat er geen structurele ruimte is binnen de begroting. In een dergelijk scenario is bijsturing in overleg met het algemeen bestuur noodzakelijk.

6.1.2 Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ook een set aan verplichte financiële kengetallen wordt opgenomen.

Financiële kengetallen	Signalering	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Netto schuldquote	<90%	-2,2%	-2,9%	-2,3%	-3,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	-2,2%	-2,9%	-2,3%	-3,2%
Structurele exploitatieruimte	>=0%	-2,3%	0%	0%	0%
Solvabiliteitsratio	>20%	15,5%	16,0%	15,0%	15,6%

Netto schuldquote en gecorrigeerd voor uitgeleend geld (-2,2%)

De netto schuldquote laat zien hoe hoog de schulden zijn ten opzichte van de inkomsten. Een laag percentage is gunstig. Onze netto schuldquote is zeer laag en valt ruim binnen de minst risicovolle categorie (< 90%). Dit betekent dat de druk van rente en aflossingen op de exploitatie beperkt is. SamenTwente heeft één langlopende lening (van een rechtsvoorganger van Regio Twente) en geen kortlopende leningen. Investerings worden gefinancierd uit eigen middelen. Tot nu toe was externe financiering niet nodig.

Structurele exploitatieruimte (-2,3%)

Dit kengetal laat zien of structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De structurele exploitatieruimte is in 2027 negatief. Dit komt doordat het algemeen bestuur het voornemen heeft om de Prioritaire Agenda Jeugdzorg (€ 1,56 miljoen) in 2027 incidenteel op te nemen, met de intentie om dit vanaf 2028 structureel te dekken. Vanaf 2028 verbetert het structurele saldo naar verwachting. Definitieve besluitvorming volgt bij de begroting 2027 en 2028. Zie hierover ook [hoofdstuk Structureel begrotingsevenwicht](#).

Solvabiliteit (15,5%)

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Met 15,5% ligt de solvabiliteit onder de gewenste norm van 20%. Dit betekent dat de financiële buffer beperkt is.

Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen daarom altijd in samenhang moeten worden gezien. Daarnaast zegt een momentopname van een kengetal ook nog niet zo heel veel, maar voor de beoordeling is het vooral van belang om de trendmatige ontwikkeling te volgen. Daarom wordt inzicht gegeven in de meerjarige kengetallen. Van alle kengetallen zijn voor ons de ratio weerstandsvermogen en de solvabiliteitsratio de meest bepalende voor de financiële gezondheid van de organisatie. De verwachte solvabiliteit is matig. De netto schuldquote is laag en dit geeft aan dat de organisatie goed in staat is om zijn schulden te kunnen betalen (de schuldenlast in relatie tot de baten is erg laag). De structurele exploitatieruimte laat zien dat de baten en lasten in 2027 niet structureel in evenwicht zijn maar dit wordt in de meerjarenraming naar verwachting vanaf 2028 opgelost. Mocht dit evenwicht langer verstoord raken dan blijkt uit de solvabiliteits- en weerstandsratio dat de organisatie dit beperkt zelf kan opvangen.

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Wat willen we bereiken?

Wij streven ernaar om de onderhoudstoestand van al onze kapitaalgoederen optimaal te houden. Hierbij gaat het vooral om onderhoud aan:

- Gebouwen (incl. meubilair en inrichting)
- Hard- en software
- Medische apparatuur

Hoe gaan we dit doen?

Gebouwen

Onze organisatie heeft geen gebouwen in eigendom. De hoofdvestiging in Enschede (Twentehuis) en de nevenvestigingen van de JGZ (consultatiebureaus) worden gehuurd. Met betrekking tot onderhoud zijn met de eigenaren van de panden afspraken gemaakt en komen voor rekening van de verhuurders. De kwaliteit van de gebouwen die we huren werkt stimulerend voor het primaire proces. Daarom investeren wij zelf periodiek in meubilair en de inrichting. Dit geldt zowel voor het Twentehuis als onze nevenlocaties (consultatiebureaus).

Hard- en software

Voor het onderhoud aan hard- en software wordt geen voorziening gevormd, maar worden de kosten in de exploitatie genomen.

Medische apparatuur

Voor onderhoud van de medische apparatuur van de jeugdgezondheid en algemene gezondheidszorg zijn onderhoudscontracten afgesloten.

Wat gaat het kosten?

- Gebouwen: De afschrijvingskosten van het Twentehuis inclusief de kantine zijn geraamd op € 297.000. Afschrijvingskosten van de consultatiebureaus zijn geraamd op € 108.000.
- Hard- en software: De bedrijfsmiddelen worden regelmatig vervangen en hiervoor zijn afschrijvingskosten geraamd. In 2027 is hiervoor een bedrag geraamd van € 301.000.
- Medisch apparatuur: Voor vervanging van medisch apparatuur zijn afschrijvingskosten geraamd van ongeveer € 27.000 in 2027.

Hiermee komen de totale afschrijvingskosten uit op € 733.000 en deze bedragen zijn structureel gedekt in de begroting.

6.3 Bedrijfsvoering

Als ambtelijke organisatie streven we naar de beste dienstverlening voor de Twentse inwoners. Om dit te realiseren is een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering cruciaal. De beleidsinhoudelijke ambities en indicatoren voor Bedrijfsvoering zijn opgenomen onder programma Bestuur & Ondersteuning, hieronder.

Formatie 2027	Fte
GGD Twente	251
OZJT	27
Veilig Thuis Twente	68
Bestuur & Ondersteuning	82
Totaal formatie basistaken (gemeentelijke bijdrage gefinancierd)	429

6.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Sinds 2023 legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid. In 2025 is de Financiële verordening gewijzigd en is de verantwoordingsgrens vastgesteld op 2% van de totale lasten exclusief mutaties reserves. In 2026 actualiseren wij het interne controleplan en leggen dit ter vaststelling voor aan het algemeen bestuur. Hiermee brengen wij het controlekader in lijn met de gewijzigde verordening en actuele wet- en regelgeving. De vernieuwing heeft vanaf 2027 gevolgen voor de inrichting en uitvoering van de verbijzonderde interne controles. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar risicogericht integraal (inclusief elementen als informatiebeveiliging, privacy en kwaliteit) werken en verdere professionalisering van de interne beheersing.

6.3.2 Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy

Wat willen we bereiken?

In 2027 is informatiebeveiliging en privacy volledig verankerd in de reguliere bedrijfsvoering van SamenTwente. Dit betekent dat wij:

- Risico gestuurd werken en bestuurlijk aantoonbaar in control zijn.
- Voldoen aan relevante wet- en regelgeving (AVG, BIO/BBN2, NEN7510 en NIS2/Cyberbeveiligingswet).
- Informatiebeveiliging en privacy integraal hebben opgenomen in de P&C-cyclus.
- Crisisbestendig zijn en effectief kunnen handelen bij incidenten.
- Extern toetsbaar zijn en waar passend toewerken naar certificering of assurance.
- Beschikken over een organisatiecultuur waarin privacy en beveiliging vanzelfsprekend onderdeel zijn van het dagelijks handelen.

De koers wordt vastgelegd in het herijkte Strategisch Informatiebeveiligings- en Privacybeleid (vaststelling in 2026). Daarmee wordt informatiebeveiliging structureel onderdeel van governance en planning & control

Hoe gaan we dit doen?

1. Verankering in sturing en verantwoording

- Integratie van informatiebeveiliging en privacy in de P&C-cyclus.
- Periodieke actualisatie van risico- en verwerkingsregisters.
- Structurele managementrapportages over risico's, incidenten, maatregelen en compliance.
- Toepassing van KPI's en meetbare indicatoren in bestuurlijke rapportages.

2. Professionalisering van de interne organisatie

- Standaardiseren van kernprocessen zoals DPIA's, risicoanalyses, incidentrespons en leveranciersbeoordelingen.
- Monitoring van kwaliteit, doorlooptijden en opvolging.

- Versterking van Identity & Access Management (Zero Trust, autorisatiecontroles, logging en monitoring).

3. Implementatie en verdieping wetgeving (NIS2/Cyberbeveiligingswet)

- Borging van meldstructuren en classificatieprocessen.
- Periodieke crisisoefeningen en evaluatie van incidentafhandeling.
- Versterkte samenwerking in de keten.

4. Versterking privacy en gegevensbescherming

- Structurele toepassing van dataclassificatie, privacy by design en gegevensminimalisatie.
- Strategische inzet van DPIA's bij risicovolle ontwikkelingen.
- Aantoonbare toetsing van leveranciers binnen contractmanagement.

5. Externe toetsbaarheid en audit

- Structurele interne audits en managementreviews.
- Onafhankelijke toetsing van naleving.
- Verkenning van certificering of externe assurance op onderdelen.

6. Cultuur en bewustwording

- Leidinggevend en nemen verantwoordelijkheid in de eerste lijn.
- Beveiliging en privacy worden geïntegreerd in HR-processen en onboarding.
- Meldbereidheid en professioneel handelen worden gestimuleerd.

7. Samenwerking in Twente en landelijk

Informatiebeveiliging en privacy vragen om samenwerking. Daarom:

- Werken wij regionaal samen via het Platform Directeuren Bedrijfsvoering en het IT Platform Twente (waar SamenTwente deelneemt aan de stuurgroep).
- Nemen wij initiatief om informatiebeveiliging regionaal te agenderen met andere Twentse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.
- Zoeken wij landelijk actief samenwerking, onder andere via het Landelijk Netwerk Veilig Thuis en GGD-GHOR.

Hiermee versterken wij kennisdeling, uniformiteit en gezamenlijke weerbaarheid.

Wat gaat het kosten?

Vanaf 2024 is stapsgewijs de begroting van informatiebeveiliging, -management en privacy structureel uitgebreid met € 1,23 miljoen. Inclusief indexeringen en de reeds bestaande begroting vóór uitbreiding, komen de verwachte kosten in 2027 uit op € 1,55 miljoen. Deze kosten zijn ook al structureel gedekt. Er zijn geen extra kosten geraamd waar extra dekking voor benodigd is. Deze kosten zijn integraal onderdeel van de kostenoverzichten van het programma Bestuur & Ondersteuning.

6.4 Openbaarheidsparagraaf

Inleiding

De openbaarheidsparagraaf is verplicht op grond van artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo). De Woo heeft als doel bestuursorganen transparanter te maken en publieke informatie beter vindbaar en toegankelijk te maken.

Wettelijk kader

De invoering van de Woo vindt landelijk gefaseerd plaats. De VNG heeft dit uitgewerkt in het Meerjarenplan implementatie Wet open overheid voor gemeenten. Dit meerjarenplan, samen met het BBV en het lokaal vastgestelde beleid, vormt de basis voor deze verantwoording.

Wat wil de Woo bereiken?

De Woo heeft als doel:

- een transparante en actief openbaar makende overheid
- het bevorderen van openbaarheid
- het toegankelijk maken van publieke informatie

Dit draagt bij aan een sterke democratische rechtsstaat en een betrouwbare overheid. De Woo wordt ingevoerd in vier tranches. Op dit moment is tranche 1 wettelijk verplicht. SamenTwente voldoet hieraan. In 2025 zijn aanvullende stappen gezet voor tranche 2 en is gestart met de voorbereiding op tranche 3. Ondanks landelijke vertraging bij technische koppelingen (Woo-index), werken wij verder aan structurele en actieve openbaarmaking van informatie.

In 2027 richten wij ons op:

- Aansluiten op de Woo-index.
- verdere ontwikkeling van onze digitale archief- en documentinfrastructuur;
- verbetering van werkprocessen, metadata en duurzame toegankelijkheid;
- implementatie van de resultaten uit de inventarisatie voor tranche 3 en/of onderzoeken wat hiervoor dient te gebeuren.

Hoe gaan we dit doen?

De Woo kent drie verplichtingen:

1. Actieve openbaarmaking
2. Passieve openbaarmaking (behandeling van Woo-verzoeken)
3. Een goed ingerichte informatiehuishouding

1. Actieve openbaarmaking

Tranche 1 (gerealiseerd): Wij publiceren structureel:

- wet- en regelgeving en algemeen verbindende voorschriften
- overige besluiten van algemene strekking
- informatie over organisatie en werkwijze
- contact- en bereikbaarheidsgegevens

Tranche 2 (gerealiseerd, zijn alleen niet aangesloten bij Woo-index): Wij publiceren structureel:

- vergaderstukken en verslagen van het algemeen bestuur
- agenda's en besluiten van vergaderingen van het dagelijks bestuur
- adviezen van adviescolleges of- commissies (auditcommissie stukken)
- jaarplannen en jaarverslagen van SamenTwente

Hiermee zetten wij verdere stappen naar een transparante en toegankelijke informatievoorziening voor inwoners en partners.

Overzicht: actieve openbaring artikel 3.3 Woo

Informatie categorieën	Welke informatie	Reeds behaald / Nog niet / In onderzoek / Ambitie 2027
Wet- en regelgeving en overige besluiten van algemene strekking	Wetten, verordeningen en algemeen verbindende voorschriften	Reeds behaald
	Overige besluiten van algemene strekking	Reeds behaald
	Ontwerpen waarvoor extern advies is gevraagd (incl. adviesaanvraag)	Reeds behaald
Organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens	Inzicht in organisatie en werkwijze (taken, bevoegdheden en organisatieonderdelen)	Reeds behaald
	Bereikbaarheidsgegevens (contactinformatie, hoe een Woo-verzoek kan worden ingediend)	Reeds behaald
Algemeen bestuur en dagelijks bestuur stukken	Ingekomen stukken ter behandeling algemeen bestuur (met uitzonderingen)	Reeds behaald
	Vergaderstukken en verslagen algemeen bestuur en commissies	Reeds behaald
	Vergaderstukken dagelijks bestuur	Ambitie 2027
	Agenda's en besluitenlijsten algemeen en dagelijks bestuur en commissies	Reeds behaald
Adviezen van adviescolleges	Adviezen van adviescolleges of-commissies, zowel over ontwerpen van regelgeving als over andere onderwerpen	Reeds behaald
Convenanten	Convenanten waarbij SamenTwente een partij is	Ambitie 2027
Jaarplannen en -verslagen	Jaarplannen en jaarverslagen inclusief uitvoering- en verantwoordingsdocumenten	Reeds behaald
Subsidies	Verplichtingen tot verstrekking van subsidies	In onderzoek
Schriftelijke verzoeken	De inhoud van schriftelijke verzoeken op grond van artikel 4.1 van de schriftelijke beslissingen op die verzoeken en de daarbij verstrekte informatie	Reeds behaald
Onderzoeksrapporten	Op verzoek van een bestuursorgaan ambtelijk of extern opgestelde onderzoeksrapporten	In onderzoek
Beschikkingen	Beschikkingen	Nog niet
Schriftelijke klachtoordelen	Schriftelijke klachtoordelen in klachtprocedures	Nog niet

2. Passieve openbaarmaking (behandeling van Woo-verzoeken)

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek. Zoals u hierboven heeft kunnen lezen maken we deze informatie al openbaar.

3. Informatiehuishouding op orde:

In 2027 gaan we verder met het in kaart brengen van alle informatiestromen binnen de organisatie, zoals documenten, datasets en werkprocessen die onder toekomstige actieve openbaarmaking kunnen vallen. Dit vormt de basis voor een organisatiebrede aanpak, gericht op duurzame toegankelijkheid, goede vindbaarheid, kwalitatieve metadata en zorgvuldige archivering.

Wat gaat het kosten?

Er zijn geen extra kosten geraamd waar extra dekking voor benodigd is. De kosten gemoeid met deze openbaarheidsparagraaf zijn integraal onderdeel van de kostenoverzichten van het programma Bestuur & Ondersteuning.

6.5 Verbonden Partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee wij een bestuurlijke **en** financiële band hebben. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang wordt bedoeld een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat wij middelen ter beschikking hebben gesteld en die zullen verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op ons kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als wij bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kunnen krijgen.

GGD GHOR Nederland statutair gevestigd te Utrecht	Informatie
1. Doelstelling en openbaar belang	GGD GHOR Nederland is de koepel van alle GGD'en en GHOR-bureaus. De organisatie behartigt namens de GGD'en de belangen richting politiek en andere partijen. Ook voert zij landelijke projecten uit die efficiënter centraal kunnen worden geregeld en die producten opleveren die de GGD'en in hun werk ondersteunen. Volgens het BBV moet per verbonden partij het eigen en vreemd vermogen aan het begin en eind van het jaar worden vermeld. Deze gegevens ontbreken in de begroting van deze verbonden partij.
2. Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur.
3. Financieel belang	Jaarlijks wordt een contributie betaald aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2027.
4. Risico's	Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid in zowel de vergadering van DPG-en als het presidium. De financiële bijdrage is jaarlijks geraamd, waardoor het financiële risico ook laag is. Aangezien zowel het bestuurlijke risico als het financiële risico laag is, is de totale risico score ook laag.

Wat willen we bereiken?

GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en de GHOR-bureaus. Van hieruit wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Hoe gaan we dit doen?

- Onderwerpen actief agenderen via de Raad van DPG'en.
- Samen met andere GGD'en verder uitvoering geven aan de iStrategie.
- Uniforme landelijke aanpak voor de forensische geneeskunde en landelijke vervolgstappen voor het onderwerp Wet DBA in relatie tot de forensische geneeskunde.

Wat gaat het kosten?

Er zijn geen extra kosten geraamd waarvoor aanvullende dekking nodig is. De contributie aan GGD-GHOR in 2027 is geraamd op ongeveer € 100.000 en dit bedrag is ook structureel gedekt. Deze baten en lasten zijn integraal onderdeel van de kostenoverzichten van het programma GGD Twente.

6.6 Financiering

Inleiding

De uitvoering van in deze begroting uiteengezette doelstellingen en activiteiten wordt mede ondersteund door de financieringsfunctie. Deze functie voorziet in de financieringsbehoefte bij de uitvoering van beleidstaken, door het zo nodig aantrekken van externe financieringsmiddelen, dan wel het beheren en uitzetten van gelden die daarvoor niet direct nodig zijn. Het beleid omtrent de treasuryfunctie is vastgelegd in het door het algemeen bestuur vastgestelde [treasurystatuut](#).

Wat willen we bereiken?

- De afgesproken beleidsmatige taken uitvoeren binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting, met zo min mogelijk aanvullende financiering zodat eventuele rentelasten vermeden kunnen worden.
- De treasuryfunctie risicomijdend uitvoeren, waardoor financiële risico's beheersbaar blijven.
- Duurzame toegang tot financiële markten blijven verzekeren.
- Interne en externe verwerkingskosten bij het beheren van onze geldstromen minimaal houden.

Hoe gaan we dit doen?

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Door het beperkte aantal en de geringe omvang van investeringen zijn de schommelingen in onze financieringsbehoefte beperkt. De exploitatie-uitgaven zijn gedurende het jaar redelijk gelijkmatig verdeeld. De liquiditeitspositie wordt vooral bepaald door de gemeentelijke bijdragen, die per kwartaal vooraf worden ontvangen. Vervangingsinvesteringen worden in principe gedekt uit vrijvallende afschrijvingen en gefinancierd met beschikbare liquide middelen. Hiervoor worden in beginsel geen leningen aangetrokken. Wij hanteren het principe van totaalfinanciering: de organisatie wordt als één geheel gefinancierd. Dit beperkt rentekosten en risico's. Als externe financiering toch nodig is, geldt als uitgangspunt dat reguliere exploitatie-uitgaven (zoals lonen en onderhoud) worden gedekt uit beschikbare banksaldi en niet uit leningen. Leningen worden uitsluitend aangetrokken voor investeringen die worden geactiveerd. Daarmee blijft de leningenportefeuille in beginsel beperkt tot maximaal de omvang van de materiële vaste activa (de 'gouden regel'). Nieuwe leningen worden afgestemd op de liquiditeitsplanning en de bestaande financiële positie.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In onderstaande tabel is de renterisiconorm uiteengezet. Omdat wij één langlopende geldlening hebben (volledig afgelost per 1-1-2029) is het risico op renteaanpassing nihil.

Nr.	Omschrijving (bedrag in € 1.000)	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	64.650	65.509	66.418	68.442
2	Rente risiconorm (20% van 1)	12.930	13.102	13.284	13.688
3	Renteherziening	-	-	-	-
4	Aflossing	208	218	-	-
5	Rente risico (3+4)	208	218	-	-
6	Ruimte onder renterisiconorm (2-5)	12.722	12.883	13.284	13.688

Tabel 4 Renterisiconorm

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortlopend vreemd vermogen mogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Het percentage wordt berekend als een kwartaalgemiddelde.

Nr.	Omschrijving (bedrag in € 1.000)	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	64.650	65.509	66.418	68.442
2	Vastgesteld percentage	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
3	Kasgeldlimiet (1x2)	5.301	5.372	5.446	5.612

Schatkistbankieren

Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet FIDO een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden. Dit drempelbedrag is bepaald op 2,0% van het begrotingstotaal voor wijziging. Voor SamenTwente komt dit in 2027 neer op € 1,29 miljoen. Dit is de maximale grens, minder geld buiten de schatkist aanhouden is natuurlijk mogelijk.

Inzicht in rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente

Onderstaande tabel geeft voor het begrotingsjaar 2027 inzicht in de rentelasten, rentebaten en de toerekening van de omslagrente.

Schema rentetoerekening 2027 (bedrag in € 1.000)		Bedrag
a.	Externe rentelast langlopende lening	22
b.	Externe rente batens	-
	Saldo rentelasten en rentebaten (a-b)	22
	Aan taakvelden toe te rekenen rente:	22
c1.	Rente over eigen vermogen	-
c2.	Rente over voorzieningen	-
d.	Aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag %)	1%
	Toe te rekenen rente aan taakvelden (in €)	22
e.	Totaal verwacht renteresultaat op taakveld treasury	-

Tabel 5 Renteschema

Berekening voor-gecalculeerde omslagpercentage 2027 (bedrag in € 1.000)	Bedrag
Boekwaarde materiële vaste activa begin 2026	3.127
Verwachte vervangingsinvesteringen 2026	497
Verwachte afschrijvingen 2026	635
Verwachte boekwaarde materiële vaste activa begin 2027 (A)	2.989
Toe te rekenen rente (B)	22
Voor gecalculeerde omslagpercentage 2027 (B/A)	1%

Tabel 6 Rente omslagpercentage

Wat gaat het kosten?

Er worden geen extra kosten verwacht waar dekking voor benodigd is. De rentelasten zijn geraamd op € 22.000 en zijn binnen de begroting ook gedekt. Deze batens en lasten zijn integraal onderdeel van de kostenoverzichten van het programma Bestuur & Ondersteuning.

Financiële begroting

7. Overzicht van baten en lasten en meerjarenraming

Overzicht van baten en lasten									
Bedragen X € 1.000	Realisatie 2025			Begroting na wijziging 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's excl. overhead									
GGD Twente	13.774	33.158	-19.384	9.921	31.290	-21.369	9.352	31.672	-22.320
OZJT	517	2.830	-2.312	169	2.695	-2.526	0	4.162	-4.162
Veilig Thuis Twente	3.209	6.250	-3.040	2.995	6.453	-3.458	3.149	6.917	-3.767
Bestuur & Ondersteuning	166	974	-808	249	420	-171	104	437	-333
Veranderopdracht	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coalition of the willing (CoW)	9.990	8.680	1.311	8.853	7.360	1.493	2.930	2.367	562
Subtotaal programma's excl. overhead	27.657	51.891	-24.234	22.188	48.218	-26.030	15.534	45.554	-30.020
GGD Twente	1.116	4.631	-3.515	391	4.014	-3.623	377	4.115	-3.738
OZJT	56	814	-757	0	486	-486	0	503	-503
Veilig Thuis Twente	0	988	-988	0	993	-993	0	828	-828
Bestuur en Ondersteuning	1.069	11.884	-10.816	950	12.622	-11.673	974	13.087	-12.112
Veranderopdracht	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coalition of the Willing	0	1.286	-1.286	0	1.493	-1.493	0	562	-562
Overhead totaal	2.241	19.604	-17.363	1.341	19.608	-18.267	1.352	19.096	-17.744
Subtotaal programma's incl. overhead	29.898	71.495	-41.597	23.529	67.827	-44.298	16.886	64.650	-47.764
Treasury	512	51	461	0	-0	0	0	-0	0
<i>Gemeentelijke bijdrage:</i>									
GGD Twente	24.222	0	24.222	25.045	0	25.045	26.111	0	26.111
OZJT	2.961	0	2.961	3.012	0	3.012	4.665	0	4.665
Veilig Thuis Twente	4.207	0	4.207	4.451	0	4.451	4.596	0	4.596
Bestuur en Ondersteuning	11.185	0	11.185	11.385	0	11.385	12.400	0	12.400
Veranderopdracht	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coalition of the Willing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage totaal	42.575	0	42.575	43.892	0	43.892	47.772	0	47.772
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	43.087	51	43.036	43.892	-0	43.892	47.772	-0	47.772
Saldo van baten en lasten	72.985	71.546	1.439	67.421	67.827	-405	64.658	64.650	8
Mutaties reserves									
GGD Twente	539	53	486	0	53	-53	0	53	-53
OZJT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veilig Thuis Twente	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestuur & Ondersteuning	660	0	660	458	0	458	45	0	45
Veranderopdracht	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coalition of the willing	0	24	-24	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	1.199	77	1.121	458	53	405	45	53	-8
Resultaat	74.184	71.623	2.561	67.880	67.880	0	64.703	64.703	0

Overzicht van baten en lasten en de meerjarenraming												
Bedrag in € 1.000	Begroting 2027			Meerjarenraming 2028			Meerjarenraming 2029			Meerjarenraming 2030		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's												
GGD Twente	9.352	31.672	-22.320	9.357	31.367	-22.010	8.455	31.435	-22.980	8.781	32.281	-23.500
OZJT	-	4.162	-4.162	-	4.319	-4.319	-	4.492	-4.492	-	4.672	-4.672
Veilig Thuis Twente	3.149	6.917	-3.767	3.281	7.199	-3.918	3.429	7.514	-4.085	3.583	7.842	-4.259
Bestuur en ondersteuning	104	437	-333	260	436	-176	271	436	-165	284	436	-153
Coalition of the willing (CoW)	2.930	2.367	562	2.948	2.371	576	2.568	1.976	592	2.457	1.848	609
Subtotaal programma's excl. overhead	15.534	45.554	-30.020	15.846	45.692	-29.846	14.723	45.852	-31.129	15.105	47.081	-31.975
Overhead totaal	1.352	19.096	-17.744	1.395	19.817	-18.422	1.442	20.566	-19.123	1.492	21.362	-19.870
Subtotaal programma's incl. overhead	16.886	64.650	-47.764	17.241	65.509	-48.268	16.165	66.418	-50.252	16.597	68.442	-51.845
Algemene dekkingsmiddelen												
Treasury	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage totaal	47.772	-	47.772	48.276	-	48.276	50.207	-	50.207	51.800	-	51.800
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	47.772	-	47.772	48.276	-	48.276	50.207	-	50.207	51.800	-	51.800
Saldo van baten en lasten	64.658	64.650	8	65.517	65.509	8	66.373	66.418	-45	68.397	68.442	-45
Mutaties reserves												
Subtotaal mutaties reserves	45	53	-8	45	53	-8	45	-	45	45	-	45
Resultaat	64.703	64.703	-	65.562	65.562	-	66.418	66.418	-	68.442	68.442	-

8. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

8.1 Uitgangspunten van de financiële begroting

De financiële kaders van de begroting worden jaarlijks uiteengezet in onze Ontwikkelingenbrief en gedeeld met de gemeenteraden. Deze brief vormt de opmaat van de begroting. In de Ontwikkelingenbrief 2027 is uiteengezet dat we naar aanleiding van zienswijzen bij de begroting 2026, samen met andere gemeenschappelijke regelingen en met gemeenten hebben gewerkt aan een nieuwe indexatiesystematiek. Ons algemeen bestuur heeft deze systematiek op 14 januari 2026 vastgesteld.

Belangrijkste kenmerken van de nieuwe systematiek:

- Geen verrekening van voorgaande jaren.
- Indexatiepercentages sluiten beter aan bij gemeentelijke percentages.
- Geen tussentijdse begrotingsaanpassing bij nieuwe cao-afspraken (administratieve lastenverlichting).
- Nieuwe cao-afspraken worden verwerkt in de begroting van het volgende jaar.

In aanloop naar de GR-begrotingen 2029 wordt deze nieuwe systematiek geëvalueerd. In deze voorliggende begroting zijn de financiële effecten van de nieuwe indexatiesystematiek uitgewerkt.

Loon- en prijsindex 2027

Grondslag voor de loonsom

Als grondslag voor de loonsom hanteren wij max-1 van de functieschaal. Voor eventuele openstaande vacatures wordt uitgegaan van de max-2-regel. Voor de loonontwikkeling in 2027 nemen wij de begroting 2026 als uitgangspunt.

Loonindex (3,13%)

In de Ontwikkelingenbrief 2027 werd nog uitgegaan van een stijging van de loonkosten met 3,39% in 2027. De daadwerkelijke loonindex voor 2027 valt iets lager uit, namelijk 3,13%. Dit percentage is als volgt opgebouwd:

- Verhoging per 1 januari 2027 op basis van de cao: 1,6% (cumulatief 1,69%).
- Verhoging per 1 april 2027 op basis van de loonvoet overheid (septembercirculaire gemeentefonds 2025): $9/12 \times (5,1\% - 1,6\%) = 2,63\%$.
- Totale loonindex 2027 exclusief correcties voorgaande jaren (A + B): 4,32%.
- Verrekening voorgaande jaren op basis van de cao 2025 (looptijd 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027): -1,19%.
- Dit leidt tot een totale loonindex van 3,13% (C + D).

Het marginale verschil ten opzichte van de inschatting in de Ontwikkelingenbrief wordt veroorzaakt doordat in de cao SGO 2025–2027 per 1 januari 2026 een nominale structurele loonsverhoging van € 35 is afgesproken. Het procentuele effect hiervan verschilt per organisatie en is afhankelijk van het loongebouw. Ook wijzigingen in werkgeverslasten kunnen tot kleine verschillen leiden.

De loonindexatie blijft een inschatting, omdat nog niet bekend is hoe de volgende cao eruit zal zien. Met het algemeen bestuur is afgesproken aan de hand van de nieuwe indexatiesystematiek dat er geen tussentijdse begrotingswijziging wordt doorgevoerd wanneer een nieuwe cao wordt vastgesteld. Eventuele verschillen als gevolg van de cao (overschot of tekort) worden via de Bestuursrapportages afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Indien nodig wordt het verschil bij de resultaatbestemming van de jaarrekening met gemeenten verrekend.

Prijsindex (2,20%)

Deze index is gelijk aan prijsindex zoals uiteengezet in de Ontwikkelingenbrief 2027. Voor de prijsontwikkeling wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiële overheidsconsumptie) op basis van het percentage zoals gepubliceerd in de septembercirculaire t-2. Voor de begroting 2027 kijken we dus naar de septembercirculaire 2025. De IMOC wordt voor 2027 ingeschat op 2,20%.

Gecombineerde loon- en prijsindex (2,90%)

De loonkosten bedragen grofweg 75% van onze lasten en het prijsgevoelige deel is 25%. Dit leidt tot een gecombineerde index van 2,90%: $0,75 \times 3,13\% + 0,25 \times 2,20\% = 2,90$.

Uitgangspunten meerjarenraming 2028-2030

Bij de opstelling van de meerjarenraming gaan we uit van de loon- en prijsontwikkeling meerjarig geraamd door het CPB in verzamelde bijlagen van de MEV en uiteengezet in onze Ontwikkelingenbrief en kaders begroting 2027:

Jaar	Loonindex	Prijsindex	Gecombineerde index	Aantal inwoners	Aantal jeugdigen 0-18
2028	4,20%	2,30%	3,73%	643.603	117.394
2029	4,50%	2,30%	3,95%	643.603	117.394
2030	4,50%	2,30%	3,95%	643.603	117.394

Vervangingsinvesteringen

De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen. Deze investeringen worden ook gecorrigeerd voor inflatie. Hierbij geldt eveneens het herrekkende IMOC-cijfer van het CPB (2,20%).

Weerstandsvermogen/reserves en voorzieningen

Er wordt weerstandsvermogen aangehouden zodat de organisatie zelf in staat is om risico's op te vangen. Een kwalitatieve risicoanalyse is de basis voor deze buffers. Onze gemeenschappelijke regeling beschikt over een nota reserves en voorzieningen die de basis vormt voor ons weerstandsvermogen, maar ook regels bevat hoe wij omgaan met reserveringen en voorzieningen.

Onvoorziene uitgaven

Conform besluit van het algemeen bestuur wordt voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking.

Tarieftaken en baten van derden

Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid. In de risicoparagraaf zijn risico's benoemd voor de tarieftaken. In de begroting wordt deze verwachte omzet geïndexeerd op basis van de gecombineerde loon- en prijsindex, tenzij anders is overeengekomen. Hiermee wordt voorkomen dat de stijging van de lonen en prijzen volledig op de Twentse gemeenten wordt verhaald.

Samenwerking in 'Coalition of the Willing' verband

De Coalitions of the Willing activiteiten hebben geen invloed op de gemeentelijke bijdrage, omdat de kosten tussen de deelnemende partijen op basis van onderlinge afspraken worden verrekend.

Bijdrage per gemeente

De gemeentelijke bijdrage 2027 (excl. de bijdrage jeugdgezondheidszorg) wordt verdeeld over de gemeenten op basis van de inwoneraantallen (in % van totaal) per 1 januari 2025 (CBS-cijfers) en de bijdrage voor de jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen 0-18 (in % van totaal) per 1 januari 2025 (cijfers CBS). Volgens het BBV is het niet toegestaan om de gemeentelijke bijdrage voor overhead op te halen via taakveld overhead (voor zover het geen overhead activiteiten betreft). Hierdoor verantwoorden wij sinds 2018 de bijdrage voor overhead onder de baten bij de taakvelden niet zijnde overhead, door taakveld overhead te verdelen over de overige taakvelden. Deze verdeling vindt extracomptabel plaats op basis van lastenomvang van de directe taakvelden.

Euregio

Vanuit de overgang van Regio Twente heeft SamenTwente per 2027 naar verwachting één medewerker voor rekening van Euregio in dienst. Deze medewerker verricht werkzaamheden volledig ten behoeve van deze organisatie. Alle kosten van deze medewerker, worden net zoals onder Regio Twente, in rekening gebracht bij Euregio. Mocht er voor deze medewerker geen werk meer zijn, ontstaat er bij ons als werkgever de verplichting om een werkloosheidsuitkering (met een bovenwettelijke regeling) te betalen. Deze verplichting wordt volledig ten laste gebracht van Euregio. Indien onverhoopt wegens ontoereikende financiële middelen Euregio niet aan deze verplichting kan voldoen, worden deze naar rato van het inwoneraantal verdeeld over de Nederlandse Euregio lidgemeenten. Dit is in overeenstemming met artikel 3 lid 1 van de Overeenkomst tussen Regio Twente en Regio Achterhoek inzake garantstelling financiële verplichtingen Euregio.

Invulling taakstellingen

Taakstellingen uit de begroting 2026 en de Kerntakendiscussie

- In de begroting 2026 is opgenomen dat € 119.000 aan structurele taakstellingen moeten worden ingevuld. In deze voorliggende begroting is daarvan € 49.000 structureel gerealiseerd. Er resteert daarmee nog € 70.000 uit voorgaande jaren. Dit bedrag heeft betrekking op de energiekosten van het Twentehuis. We onderzoeken verschillende maatregelen om deze energiekosten te verlagen.
- De bedrijfsmatige keuzes en taakstellingen uit de Kerntakendiscussie ter hoogte van € 525.000 zijn in deze begroting volledig en structureel ingevuld.

Aanvullende taakstellingen begroting 2027

- In deze begroting wordt daarnaast circa € 300.000 aan nieuwe structurele taakstellingen opgenomen. Deze vloeien voort uit de Dienstverleningsovereenkomst bedrijfsvoeringsdiensten met Twentse Koers.
- Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk of en op welke wijze Twentse Koers na 2026 wordt voortgezet. Het bestuur van Twentse Koers heeft uitgesproken dat er breed draagvlak is voor voortzetting en heeft een richtinggevend besluit genomen. Een definitief besluit moet nog volgen. Daarom zijn de baten en lasten van Twentse Koers niet opgenomen in deze begroting.
- De deelnemende partijen in de Samenwerkingsovereenkomst Twentse Koers dragen gezamenlijk het financiële risico dat samenhangt met deze taakstellingen.

8.2 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2027 t.o.v. 2026

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2026 na wijziging (bedrag in € 1.000)		43.892
Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2027		47.772
Stijging van bijdrage 2027 t.o.v. 2026 na wijziging		3.880

Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage ten opzichte begroting 2026	Stijging	Daling
Loonindexatie 2027 (3,13%)	1.311	-
Stijging baten van derden	-	-143
Subtotaal loonindexatie	1.168	
Prijsindex (2,20%)	278	-
Stijging baten van derden (zorgt voor daling van de gemeentelijke bijdrage)	-	-33
Subtotaal prijscompensatie	245	
Subtotaal structurele stijgingen loon- en prijsindexatie	1.413	
Structureel voortzetten Gezonde Schoolaanpak en extra inzet handhaven	76	-
Structureel voortzetten MBO ziekteverzuimbegeleiding JGZ 18+	90	-
Structureel voortzetten Nu Niet Zwanger	188	-
Subtotaal continueren bestaand beleid door aanpassingsfinancieringswijze van incidenteel naar structureel	354	
Vrijval voorziening 3 ^e WW jaar	139	-
Vrijval MKB-reserve	413	-
Subtotaal structurele effecten van incidentele meevallers Kerntakendiscussie	552	
Totaal structureel	2.319	
Prioritaire Agenda Jeugdzorg	1.561	-
Suïcidepreventie ³	139	-139
Subtotaal incidenteel nieuw beleid / versterking bestaand beleid	1.561	
Totaal incidenteel	1.561	
Per saldo stijging gemeentelijke bijdrage	3.880	

Tabel 7 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage

Voor een toelichting op de stijging van de gemeentelijke bijdrage verwijzen wij u naar hoofdstuk [de Begroting in één oogopslag](#).

8.3 Structurele reserveringen

Voor het jaar 2027 en voor de meerjarenraming 2028-2030 zijn geen structurele reserveringen geraamd.

³ Betreft een tijdelijk project voor 2026 en 2027 en wordt via projectfacturatie separaat in rekening gebracht bij gemeenten en is geen onderdeel van de gemeentelijke bijdrage.

8.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten en structureel evenwicht

Incidentele baten en lasten

Voor de periode 2027 tot en met 2030 zijn de onderstaande incidentele baten en lasten geraamd:

Programma (Bedrag in € 1.000)	2027		2028		2029		2030	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
GGD Twente:								
Suïcidepreventie	139	139	-	-	-	-	-	-
Versterking Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid	947	947	947	947	-	-	-	-
OZJT:								
Gemeentelijke bijdrage Prioritaire Agenda Jeugdzorg	1.561	-	-	-	-	-	-	-
Bestuur & Ondersteuning:								
Post onvoorzien	-	45	-	45	-	45	-	45
Totaal	2.647	1.131	947	992	-	45	-	45
Saldo incidentele baten en lasten	1.516		-45		-45		-45	

Toelichting

Suïcidepreventie

Door het algemeen bestuur op 14 januari 2026 besloten om in 2026 en 2027 incidenteel in te zetten op de Regionale Aanpak Suïcidepreventie Twente.

Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid

Het kabinet is voornemens de eerder aangekondigde bezuinigingen op pandemische paraatheid door te zetten. Dat betekent voor ons dat de extra middelen die we de afgelopen jaren incidenteel hebben ontvangen voor de versterking van de infectieziektebestrijding ook in 2027 en 2028 als incidenteel worden aangemerkt. Deze middelen worden sinds 2023 via een SPUK verstrekt. GGD'en hebben, volgens de landelijke afspraken, personeel aangenomen om de pandemische paraatheid te versterken. We onderzoeken momenteel in hoeverre hierdoor structurele lasten gaan ontstaan die niet gedekt zijn door structurele baten.

Gemeentelijke bijdrage Prioritaire Agenda Jeugdzorg

Op 14 januari 2026 heeft het algemeen bestuur het voornemen uitgesproken om de financiering (gemeentelijke bijdrage) van de totale prioritaire Agenda Jeugdzorg als incidenteel op te nemen in begroting 2027. Het is een voornemen omdat de gemeenteraden via de begroting 2027 de mogelijkheid hebben hierop een zienswijze in te dienen voordat het definitief wordt. De zienswijze wordt uitgevraagd via deze voorliggende begroting. Daarnaast is door het algemeen bestuur de intentie uitgesproken om de financiering vanaf 2028 structureel op te nemen.

Post onvoorzien

In overeenstemming met besluitvorming van het algemeen bestuur ramen we jaarlijks € 45.000 aan kosten onvoorzien. De dekking is afkomstig uit de algemene reserve.

Incidentele reservemutaties

Voor de periode 2027 tot en met 2030 zijn de onderstaande incidentele reservemutaties geraamd:

Programma (Bedrag in € 1.000)	2027		2028		2029		2030	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
GGD Twente:								
Versterking weerstandsvermogen	-	53	-	53	-	-	-	-
Bestuur & Ondersteuning:								
Post onvoorzien	45	-	45	-	45	-	45	-
Totaal	45	53	45	53	45	-	45	-
Saldo incidentele reservemutaties	-8		-8		45		45	

Toelichting

Versterking weerstandsvermogen

Op 16 oktober 2024 heeft het algemeen bestuur besloten om de begroting van de aanbesteding en implementatie van een nieuw digitaal dossier JGZ uit te breiden met € 310.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de egaliseringsreserve van GGD Twente. Deze reserve is vervolgens aangevuld met € 100.000 vanuit de vrijval van de afwikkeling van het GGID. Daarnaast wordt de reserve aangevuld door over de jaren 2025 t/m 2028 jaarlijks € 53.000 toe te voegen aan de reserve.

Post onvoorzien

Post onvoorzien wordt gedekt uit de algemene reserve.

Structureel evenwicht

Toelichting (bedrag in € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Totaal baten	64.658	65.517	66.373	68.397
Totaal lasten	64.650	65.509	66.418	68.442
Geraamd totaal saldo baten en lasten	8	8	-45	-45
Beoogde onttrekkingen aan reserves	45	45	45	45
Beoogde toevoegingen aan reserves	53	53	-	-
Geraamd saldo mutaties reserves	-8	-8	45	45
Geraamd resultaat	-	-	-	-
Waarvan incidentele baten en incidentele onttrekkingen aan reserves	2.692	992	45	45
Waarvan incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves	1.184	1.045	45	45
Geraamd saldo incidentele baten en lasten	1.508	-53	-	-
Geraamd structureel saldo	-1.508	53	-	-
Geraamd structureel saldo ten opzichte van de geraamde totale baten	-2,3%	0,1%	0,0%	0,0%

Toelichting

Het negatieve saldo in 2027 ontstaat doordat de structurele lasten niet worden gedekt door structurele baten, als gevolg van de incidentele financiering van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. De verwachting is dat dit in de meerjarenraming wordt opgelost. Het algemeen bestuur heeft op 14 januari 2026 unaniem ingestemd met de inhoud van de agenda en gevraagd om snel met de uitvoering te starten. Hiervoor moet SamenTwente investeren in vaste medewerkers, wat risico's op frictiekosten met zich meebrengt als structurele financiering achterblijft. Het algemeen bestuur heeft hiervoor begrip getoond en de intentie uitgesproken om de financiering vanaf 2028 structureel te maken. Definitieve besluitvorming hierover volgt nog.

9. Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting hierop

Deze paragraaf bevat een prognose van de balans en het EMU-saldo. Daarnaast zal aandacht besteed worden aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, de investeringen en het verloop van de reserves en voorzieningen.

9.1 Geprognosticeerde balans

De prognose van de balans bevat tenminste het begrotingsjaar, het voorliggende jaar en de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar. In het onderstaande overzicht is de geprognosticeerde balans (per 31-12) opgenomen:

	Werkelijkheid	Bijgestelde Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
Balans (bedrag in € 1.000)	Eind 2025	Eind 2026	Eind 2027	Eind 2028	Eind 2029	Eind 2030
Materiele vaste activa	3.127	2.989	2.669	2.186	2.517	1.841
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Vlottende activa	17.830	21.381	19.606	19.522	20.210	19.758
Totaal activa	20.957	24.370	22.275	21.708	22.727	21.599
Eigen vermogen	6.558	3.447	3.455	3.463	3.418	3.373
Voorzieningen	986	946	654	654	654	654
Vaste schulden	623	623	426	218	-	-
Vlottende schulden	12.789	19.353	17.740	17.373	18.655	17.572
Totaal passiva	20.957	24.370	22.275	21.708	22.727	21.599

Toelichting

Materiële vaste activa

Deze balanspost is geprognosticeerd door de jaarrekening 2025 als uitgangspunt te nemen. Vervolgens zijn de toekomstige vervangingsinvesteringen eraan toegevoegd. En de begrote afschrijvingen vanuit de activa-administratie zijn hierop in mindering gebracht.

Viottende activa

Deze balanspost is geprognoseerd door het gemiddelde te nemen van drie voorliggende jaren. Onder de viottende activa hoort ook de post liquide middelen. Deze bevat normaal gesproken het positieve effect van alle overige activa en passiva posten. Voor deze balans is deze sluitpost opgenomen onder de viottende schulden.

Eigen vermogen

Deze balanspost is begroot op basis van het verloopoverzicht reserves. Bij de begroting is geen rekening gehouden met de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025. Besluitvorming hierover vindt in juli 2026 plaats.

Voorzieningen

Deze prognose is gebaseerd op de verwachte uit te betalen pensioenlasten van voormalige DB-bestuurders. Er worden geen nieuwe rechten opgebouwd. Per 1 januari 2028 gaat deze pensioen verplichting verplicht over naar het ABP-pensioenfonds. De verlofspaarvoorziening wordt in de prognose niet gemuteerd.

Vaste schulden

De prognose voor de vaste schulden is gebaseerd op de afloop van de BNG-geldlening uit de leningenadministratie. Per eind 2028 is deze lening volledig afgelost.

Viottende schulden

Deze post bevat het netto effect van alle overige geprognoseerde posten.

Berekening EMU-saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen. Vanuit het BBV is het verplicht om in de begroting een raming van het eigen EMU-saldo op te nemen. Onze begroting is opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het EU-systeem van nationale en regionale rekeningen in de EU. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een bepaald jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-Saldo. Bij een sluitende begroting zou het daardoor dus toch kunnen dat er een negatief saldo is.

Nr.	Omschrijving (bedrag in € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-405	8	8	-45	-45
2	Mutaties (im)materiele vaste activa	-138	-320	-483	331	-676
3	Mutaties voorzieningen	-40	-293	-	-	-
4	Verwacht boekwinst/verlies bij verkoop financiële vaste activa, en (im)materiele vaste activa, alsmede afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo (1-2+3-4)		-307	35	491	-376	631

9.2 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen op de balans. Dekking hiervan is in de begroting en in de meerjarenraming voorzien. Deze personele lasten worden via de exploitatie verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. In onderstaand overzicht zijn de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen opgenomen.

Arbeid gerelateerde verplichtingen	Bedragen in € 1.000
Salarissen incl. werkgeverslasten maar excl. individueel keuzebudget	42.501
Individueel keuzebudget	7.246
Thuiswerkvergoeding	64

Tabel 8 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

9.3 Investerings met een economisch nut

Hieronder treft u een overzicht van de verwachte herinvesteringen:

Omschrijving (bedrag in € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Machines, apparaten en installaties	198	281	177	508	20
Computers (zoals laptops, thin clients)	16	200	90	332	-
Audiovisuele middelen (zoals beeldschermen)	16	27	13	26	3
Mobiele apparaten (zoals telefoons en tablets)	54	29	73	150	-
ICT hardware (zoals dockingsstations)	-	21	1	-	18
Röntgenapparatuur	112	-	-	-	-
Vaccinatie koelkasten	-	4	-	-	-
Overige materiele vaste activa	294	61	9	477	56
Inventaris / Meubilair Twentehuis	128	-	-	434	12
Inventaris / Meubilair JGZ	166	61	9	43	43
Bedrijfsgebouwen	4	-	67	-	4
Verbouwing Twentehuis (inrichting)	4	-	-	-	-
Verbouwing – JGZ locaties	-	-	67	-	4
Totaal	497	342	254	984	80

9.4 Stand en verloop van reserves en voorzieningen

Hieronder treft u het verloopoverzicht aan van de mutaties in de reserves en voorzieningen die geraamd zijn.

Reserves (bedrag in € 1.000)	Eindstand 2026	Toevoeging 2027	Onttrekking 2027	Eindstand 2027	Eindstand 2028	Eindstand 2029	Eindstand 2030
Algemene reserve	293	-	45	248	203	158	113
Subtotaal	293	-	45	248	203	158	113
Bestemmingsreserve:							
- Egalisatie	3.154	53	-	3.207	3.260	3.260	3.260
Subtotaal	3.447	53	45	3.207	3.260	3.260	3.260
Totaal	3.998	53	45	3.445	3.463	3.418	3.373

Voorzieningen	Eindstand 2026	Toevoeging 2027	Onttrekking 2027	Eindstand 2027	Eindstand 2028	Eindstand 2029	Eindstand 2030
Voorziening voor pensioenverplichting voormalige DB leden	293	-	293	-	-	-	-
Voorziening verlofsparen	654	-	-	654	654	654	654
Totaal	946	-	293	654	654	654	654

Tabel 9 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

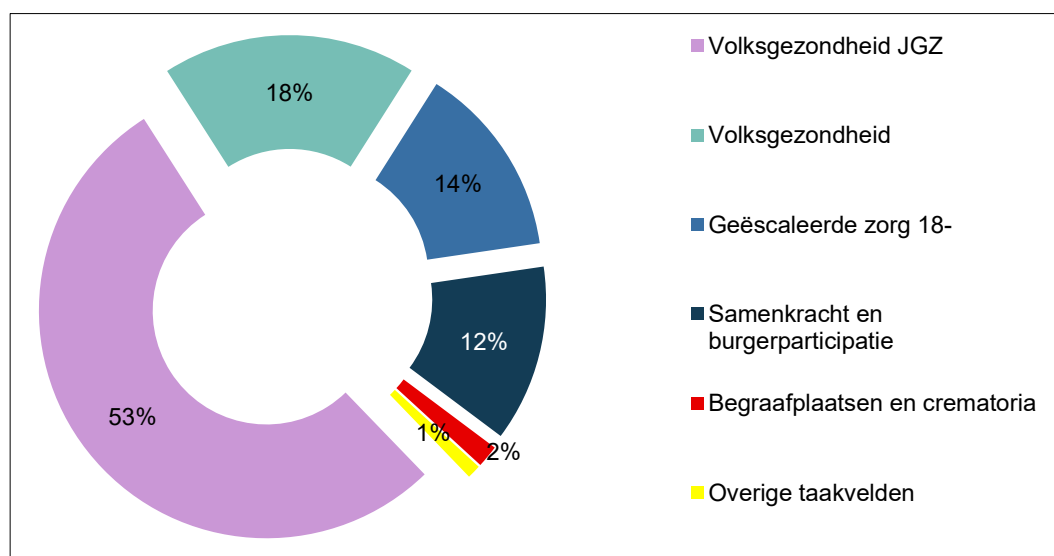
SamenTwente heeft een algemene reserve en enkele egalisatiereserves. Deze reserves zijn bedoeld om eventuele exploitatietekorten op te vangen. Daarnaast heeft SamenTwente een pensioenvoorziening, omdat bij onze rechtsvoorgangers dagelijks bestuursleden in dienst waren en daardoor pensioenverplichtingen zijn ontstaan. Er worden geen nieuwe rechten meer opgebouwd. Door de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel wordt deze verplichting per 1 januari 2028 overgedragen aan het ABP. Verder heeft SamenTwente op basis van wet- en regelgeving een verlofspaarvoorziening.

10. Bijlagen

10.1 Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage 2027 per taakveld per gemeente

Gemeente (bedrag in €)	Aantal inw. 1-1-2025	Aantal jeugd. 1-1-2025	0.1 Bestuur	0.10 Mutaties reserves	0.4 Overhead	0.5 Treasury	0.8 Overige baten en lasten
Almelo	74.776	13.617	7.223	919	-	-	45.656
Borne	24.741	5.093	2.390	569	-	-	15.106
Dinkelland	26.728	4.738	2.582	270	-	-	16.319
Enschede	162.317	27.415	15.680	1.028	-	-	99.107
Haaksbergen	24.225	4.294	2.340	245	-	-	14.791
Hellendoorn	36.213	6.783	3.498	530	-	-	22.111
Hengelo	83.655	14.293	8.081	604	-	-	51.078
Hof van Twente	35.660	6.137	3.445	277	-	-	21.773
Losser	23.469	4.177	2.267	245	-	-	14.330
Oldenzaal	32.021	5.726	3.093	346	-	-	19.551
Rijssen-Holten	38.836	8.866	3.751	1.287	-	-	23.712
Tubbergen	21.507	4.040	2.078	320	-	-	13.132
Twenterand	34.113	7.061	3.295	803	-	-	20.829
Wierden	25.342	5.154	2.448	555	-	-	15.473
Totaal	643.603	117.394	62.171	8.000	-	-	392.968

Gemeente (bedrag in €)	6.23	6.1.2	6.23	7.1	7.1	7.5	Totaal
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal-OZJT	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal-VTT	Volksgezondheid	Volksgezondheid JGZ	Begraafplaatsen en crematoria	
Almelo	677.658	18.773	759.349	1.001.825	2.946.256	87.845	5.545.504
Borne	224.215	6.211	251.245	331.472	1.101.952	29.065	1.962.226
Dinkelland	242.223	6.710	271.422	358.093	1.025.142	31.399	1.954.161
Enschede	1.470.998	40.750	1.648.327	2.174.672	5.931.674	190.685	11.572.920
Haaksbergen	219.539	6.082	246.005	324.559	929.076	28.459	1.771.095
Hellendoorn	328.180	9.091	367.743	485.170	1.467.611	42.542	2.726.476
Hengelo	758.124	21.002	849.515	1.120.783	3.092.519	98.275	5.999.981
Hof van Twente	323.169	8.952	362.127	477.761	1.327.838	41.892	2.567.235
Losser	212.688	5.892	238.327	314.430	903.761	27.571	1.719.510
Oldenzaal	290.190	8.039	325.173	429.007	1.238.912	37.617	2.351.929
Rijssen-Holten	351.951	9.750	394.379	520.312	1.918.301	45.623	3.269.068
Tubbergen	194.907	5.399	218.403	288.144	874.119	25.266	1.621.768
Twenterand	309.149	8.564	346.417	457.035	1.527.760	40.075	2.713.927
Wierden	229.662	6.362	257.348	339.524	1.115.150	29.771	1.996.293
Totaal	5.832.653	161.577	6.535.780	8.622.789	25.400.069	756.086	47.772.092

Toelichting:

De gemeentelijke bijdrage van taakveld 7.1 Volksgezondheid JGZ is niet te herleiden naar een bijdrage per inwoner, omdat uitgaven in het kader van Jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen van de deelnemende gemeenten worden toegerekend.

Volgens het BBV is het niet toegestaan om de gemeentelijke bijdrage voor overhead op te halen via taakveld overhead (voor zover het geen overhead activiteiten betreft). Hierdoor verantwoordt wij sinds 2018 de bijdragen voor overhead onder de baten bij de taakvelden niet zijnde overhead, door taakveld-overhead (0.4) te verdelen over de overige taakvelden. Deze verdeling vindt extracomptabel plaats op basis van lastenomvang van de directe taakvelden.

Taakveld begraafplaatsen en crematoria betreft de activiteit Forensische geneeskunde van GGD Twente.

10.2 Bijlage 2 Overzicht gemeentelijke bijdrage per gemeente begroting 2026 na wijziging

Gemeente (bedrag in €)	Gemeentelijk bijdrage 2026 actueel	Gemeentelijke bijdrage 2027	Verschil	%
Almelo	5.088.873	5.545.504	456.631	9,0%
Borne	1.805.443	1.962.226	156.783	8,7%
Dinkelland	1.810.174	1.954.161	143.987	8,0%
Enschede	10.597.015	11.572.920	975.905	9,2%
Haaksbergen	1.635.223	1.771.095	135.872	8,3%
Hellendoorn	2.516.252	2.726.476	210.224	8,4%
Hengelo	5.504.413	5.999.981	495.567	9,0%
Hof van Twente	2.343.873	2.567.235	223.362	9,5%
Losser	1.582.778	1.719.510	136.732	8,6%
Oldenzaal	2.171.700	2.351.929	180.229	8,3%
Rijssen-Holten	3.030.283	3.269.068	238.785	7,9%
Tubbergen	1.488.626	1.621.768	133.142	8,9%
Twenterand	2.511.499	2.713.927	202.428	8,1%
Wierden	1.806.024	1.996.293	190.269	10,5%
Totaal	43.892.175	47.772.092	3.879.917	8,8%

10.3 Bijlage 3 Overzicht van baten en lasten per taakveld per programma

Code	Taakveld (bedrag in €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	1.442	1.146	295-
7.1	Volksgezondheid	7.323	29.565	22.242
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	587	961	373
	Totaal excl. overhead	9.352	31.672	22.320
0.4	Programma overhead	377	4.115	3.738
0.10	Mutatie reserve	-	53	53
	Totaal GGD Twente	9.729	35.840	26.111
Code	Taakveld	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal-OZJT	-	4.162	4.162
	Totaal excl. overhead	-	4.162	4.162
0.4	Overhead	-	503	503
	Totaal OZJT	-	4.665	4.665
Code	Taakveld	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal-VTT	3.149	6.917	3.767
	Totaal excl. overhead	3.149	6.917	3.767
0.4	Overhead	-	828	828
	Totaal Veilig Thuis Twente	3.149	7.745	4.596
Code	Taakveld	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
0.1	Bestuur	104	130	26
0.8	Overige baten en lasten	-	307	307
	Totaal excl. Overhead, mutaties reserves en treasury	104	437	333
0.5	Treasury	-	-	-
0.10	Mutatie reserve	45	-	45-
0.4	Overhead	974	13.087	12.112
	Totaal Bestuur en ondersteuning	1.123	13.523	12.400
Code	Taakveld	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
3.1	Economische ontwikkeling (Kennispunt Twente)	2.335	1.772	562-
0.4	Overhead (Kennispunt Twente)	-	562	562
	Totaal Kennispunt Twente	2.335	2.335	-
Code	Taakveld	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
7.1	Volksgezondheid (Twentse Koers)	-	-	-
0.4	Overhead (Twentse Koers)	-	-	-
	Totaal Twentse Koers	-	-	-
Code	Taakveld	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal-COW OZJT	595	595	-
	Totaal Toezicht en kwaliteit	595	595	-
Code	Taakveld	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
	Totaal Coalitions of the Willing	2.930	2.930	-
	Totaal SamenTwente	16.931	64.703	47.772

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bepaald dat de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten wordt toegezonden. De gemeenteraden hebben vervolgens twaalf weken de tijd om een eventuele zienswijze bij het dagelijks bestuur kenbaar te maken. Met onze brief met kenmerk 2026-000193 zijn de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 23 juni 2026 hun eventuele zienswijzen op de programmabegroting 2027 in te dienen.

Hieronder treft u een overzicht aan van de gemeenten die een reactie hebben gegeven op ons verzoek om een zienswijze in te dienen, inclusief de reactie van het dagelijks bestuur op de ingediende zienswijzen.

Gemeente	Zienswijze	Reactie dagelijks bestuur
Almelo	De gemeenteraad heeft besloten om geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegrotingen 2027 gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente Almelo in participeert.	Bedankt voor uw reactie.
Borne	De gemeenteraad besluit om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-programmabegroting 2027 van de GR SamenTwente ten aanzien van: 1. De Prioritaire Agenda Jeugd De Prioritaire Agenda Jeugdzorg bevat verschillende onderdelen die naar aard en omvang kenmerken hebben van aanvullende werkzaamheden (plustaken). Deze werkzaamheden maken niet vanzelfsprekend onderdeel uit van de bestaande GR. Besluitvorming over uitbreiding van taken en bijbehorende middelen vraagt een afzonderlijke afweging door de deelnemende gemeenten en gemeenteraden. De raad verzoekt SamenTwente bij verdere uitwerking van deze onderdelen gemeenten en gemeenteraden tijdig te betrekken en structurele keuzes expliciet voor besluitvorming voor te leggen. Met het indienen van een zienswijze, wordt geborgd dat dit onderscheid expliciet wordt gemaakt en dat de gemeenteraad in positie blijft bij verdere besluitvorming. 2. Het onderdeel Ontwikkelreserve Strategisch Programma 2026-2030 SamenTwente stelt voor uit het jaarrekeningresultaat 2025 een eenmalige storting in een bij de Jaarrekening 2025 in te stellen Ontwikkelreserve Strategisch Programma 2026-2030 te doen. Deze ontwikkelreserve is bedoeld om ruimte te creëren voor de te maken transitie, de ontwikkeling en innovatie in de aanpak van maatschappelijke opgaven vanuit het vastgestelde	Bedankt voor uw zienswijze. 1. De Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) vraagt om een nadere onderbouwing om de gemeenteraden in staat te kunnen stellen om enerzijds te bepalen of zij structureel kunnen instemmen met de financiering die als onderdeel van de PAJ wordt uitgewerkt. Anderzijds vraagt dit inderdaad om zorgvuldigheid ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling (GR). Daarom heeft het algemeen bestuur op 14 januari 2026 besloten om de bijbehorende structurele financiering juridisch, inhoudelijk en financieel nader uit te werken. Hiervoor is in de afgelopen periode. In de afgelopen periode is gewerkt aan nadere onderbouwingen door middel van evaluaties van het Coördinatiepunt Wonen en Verblijf (CPWV), de Beschikbaarheidswijzer (BSW) en de Twentse Monitor Wachtlijden (TMW). Hiermee zijn deze onderdelen van de PAJ zowel juridisch, inhoudelijk als financieel nader uitgewerkt. Daarnaast is een verdere uitwerking opgesteld om te voldoen aan de wettelijke positionering van het Regionaal Expertise Team (RET). De uitkomsten van de evaluaties en de nadere uitwerking van het RET, als onderdeel van de PAJ, zijn opiniërend besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 1 juli 2026. Dit vormt de opmaat naar de integrale besluitvorming van de PAJ in de vergadering van 9 september van het algemeen

	Strategisch Programma 2026-2030. SamenTwente blijft hiermee binnen de eigen financiële kaders, omdat er geen extra inwonerbijdrage van gemeenten gevraagd wordt. Concreet betekent dit echter dat er een lagere terugbetaling vanuit het rekeningresultaat 2025 aan gemeenten plaatsvindt. De raad verzoekt SamenTwente bij verdere uitwerking van de aanpak van maatschappelijke opgaven gemeenten en gemeenteraden tijdig te betrekken en keuzes expliciet voor besluitvorming voor te leggen. Met het indienen van een zienswijze, wordt geborgd dat deze uitwerking expliciet wordt gemaakt en dat de gemeenteraad in positie blijft bij verdere besluitvorming.	bestuur. Daarnaast zijn de verdere uitwerkingen van de PAJ beschreven in een implementatieplan, welke na 9 september verder wordt opgepakt. Indien er tot structurele borging van taken en middelen wordt besloten, dan wordt de raad uiteraard ook via de juiste procedures actief betrokken. De gemeenteraden betrekken we verder via onder meer de reguliere P&C-cyclus van SamenTwente (ontwikkelingenbrief, begroting, jaarstukken, etc.). 2. In het Strategisch programma 2026–2030 is opgenomen dat de verdere uitwerking plaatsvindt via jaarplannen. Na vaststelling van het Strategisch programma blijft de uitvoering inzichtelijk voor ons algemeen bestuur en voor de gemeenteraden. Daarnaast kunnen de gemeenteraden de voortgang volgen via de P&C-cyclus, onder andere door middel van de begroting en het organisatiejaarplan en de jaarstukken. Wij hechten eraan om de gemeenten actief te betrekken. Daarom organiseren we twee keer per jaar bijeenkomsten met alle bij SamenTwente betrokken gemeenteambtenaren om de focus en voortgang te bespreken. Voor de gemeenteraden organiseren we jaarlijks een raadsbijeenkomst, waarin we hen informeren over de voortgang van het Strategisch programma en hen betrekken bij keuzes voor toekomstige opgaven.
Dinkelland	De gemeenteraad besluit om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-programmabegroting 2027 van de GR SamenTwente: 1. Met betrekking tot het onderdeel jeugdzorg; het AB besluit op 14 januari 2026 geeft aan de gemeenteraden actief te betrekken bij de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. We dringen aan dat benoemd wordt dat de gemeenteraden in 2026 proactief betrokken worden bij de ontwikkelingen die genoemd zijn in deze begroting voor 2027. Zowel inhoudelijk als financieel.	Bedankt voor uw zienswijze. 1. Vrijwel alle gemeenteraden zijn begin 2026 door hun college middels een raadsbrief geïnformeerd over de Prioritaire Agenda Jeugdzorg en het besluit dat hierover in januari 2026 door het algemeen bestuur is genomen. Indien er tot structurele borging van taken en middelen wordt besloten, dan wordt de raad uiteraard ook via de juiste procedures actief betrokken. De raden worden door SamenTwente ook betrokken via onder meer de reguliere P&C-cyclus

	2. Met betrekking tot het onderdeel strategisch programma en organisatieontwikkeling: Het is een logische redenatie dat een organisatieontwikkeling een investering om op een langere termijn te renderen. Hier is met het raadsbesluit op het strategisch programma van 20 januari 2026 ook ingestemd. Met het gebruik van een deel van het positieve resultaat van 2025 wordt de investering gedekt zonder extra vraag om middelen gedurende een periode van vier jaar. Een investering is wel bedoeld om waarneembare positieve effecten te sorteren op verschillende gebieden zoals maatschappelijk effect of financiën. Voorstel zienswijze: We dringen aan op een helder toetsingskader op het strategisch programma en organisatieontwikkeling waarin naast duidelijke inhoudelijke kaders ook een structurele efficiëntiewinst van ten minste de waarde van de investering is opgenomen.	(ontwikkelingsbrief, begroting, jaarstukken, etc.). Wanneer blijkt dat hier meer voor nodig is in de informatieverstrekking naar de raad, dan kan SamenTwente dit faciliteren. 2. Wij hechten veel waarde aan een helder toetsingskader waarbinnen de organisatie zich verder kan ontwikkelen. Daarom is voor de organisatieontwikkeling een toetsingskader opgesteld, dat op 10 juni 2026 is vastgesteld door het algemeen bestuur. Via de P&C-cyclus geven we hieraan concreet invulling en maken we inzichtelijk in hoeverre in de praktijk wordt voldaan aan de uitgangspunten uit het toetsingskader. In het toetsingskader is tevens opgenomen dat wij inzetten op een groene veranderstrategie. Dit betekent dat wij al lerend en stapsgewijs ontwikkelen. De ontwikkeling vindt daarmee geleidelijk plaats en niet in één keer. Naar onze overtuiging is dit de meest passende aanpak. Daarmee voorkomen we namelijk dat we alles tegelijk moeten doen en de uitvoering van onze basistaken onder druk komt te staan. Deze veranderstrategie vraagt tijd. Wij vinden het daarom te vroeg om mogelijk toekomstig structureel financieel efficiëntiewinst nu al op te nemen. In het Strategisch programma 2026–2030 is opgenomen dat de verdere uitwerking plaatsvindt via jaarplannen. Na vaststelling van het Strategisch programma blijft de uitvoering inzichtelijk voor ons algemeen bestuur en voor de gemeenteraden. Daarnaast kunnen de gemeenteraden de voortgang volgen via de planning- en controlcyclus, onder andere door middel van de begroting en het organisatiejaarplan en de jaarstukken.
Enschede	Onbekend.	-
Haaksbergen	De gemeenteraad besluit om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-programmabegroting 2027 van de GR SamenTwente: Op 30 maart 2027 heeft u de ontwerp-programmabegroting 2027 van SamenTwente toegezonden voorzienswijzen. Op 23	Bedankt voor uw zienswijze. Met onze brief (kenmerk 2026-000194 / D2026-03-000100) hebben wij op 1 april 2026 de jaarstukken 2025 aangeboden aan uw gemeenteraad. In deze brief is ook aangegeven dat de

	juni jl. heeft onze raad besloten een zienswijze op uw ontwerpbegroting in te dienen. Onderstaand treft u onze zienswijze. Op 4 maart 2026 heeft het algemeen bestuur van SamenTwente het Strategisch Programma 2026-2030 vastgesteld. Inhoudelijk onderschrijven wij dit strategisch programma en onze raad heeft geen zienswijze tegen dit strategisch programma ingediend. Bij het voorstel over het al dan niet indienen van zienswijzen op het strategisch programma is aangegeven dat SamenTwente geen financiële ruimte verwacht nodig te hebben voor het strategisch programma. Nadien heeft SamenTwente aangegeven een ontwikkelreserve voor het strategisch programma in te stellen. In de vergadering van het algemeen bestuur van SamenTwente d.d. 4 maart 2026 heeft Haaksbergen ingestemd met het strategisch programma en niet ingestemd met het vormen van een ontwikkelreserve ten behoeve van het strategisch programma. Uw bestuur is voornemens uit het jaarrekeningresultaat 2025 een eenmalige storting in een bij de jaarrekening 2025 in te stellen Ontwikkelreserve Strategisch Programma 2026-2023 te doen. U beoogt hiermee ruimte te creëren voor de te maken transitie, ontwikkeling en innovatie in de aanpak van maatschappelijke opgaven. Naast de ombuigingsopgave waar we voorstaan, is het instellen van een bestemmingsreserve door een verbonden partij niet in lijn met onze Nota verbonden partijen. Ingevolge richtlijnen 7, 8 en 10 van de Nota verbonden partijen is sprake van de volgende uitgangspunten, die zien op het vormen van reserves: een verbonden partij vormt geen algemene reserve;- de norm voor een algemene reserve is tussen de 0% en 5% van de salariskosten gelegen (mocht toch een algemene reserve zijn gevormd); een verbonden partij is zeer terughoudend met het vormen van bestemmingsreserves. Ingevolge onze Nota verbonden partijen dienen verbonden partijen zeer terughoudend om te gaan met het vormen van	resultaatbestemming onderdeel is van de vaststelling van de jaarstukken 2025. Dit is aan de orde geweest in de vergadering van ons algemeen bestuur van 1 juli 2026. Op 10 juni 2026 heeft het algemeen bestuur beeldvormend gesproken over ons voorstel om een ontwikkelreserve te vormen. Meerdere AB-leden hebben aangegeven kritisch te zijn hierover. Wij hebben daarom besloten om een alternatief scenario uit te werken meer passend bij de signalen die zijn afgegeven door het algemeen bestuur. De belangrijkste aanpassing betreft de verkorting van de budgetperiode van vier jaar naar twee jaar. Daarnaast is er rekening gehouden met de verwachte onderuitputting in het eerste jaar (2026). Tot slot is er in dit alternatieve scenario geen post voor onvoorziene uitgaven meer opgenomen. Dit leidde tot een aangepaste voorgestelde reservering voor de Ontwikkelreserve van € 1.647.000 naar € 693.000. Van het resterende positieve jaarrekeningresultaat is vervolgens voorgesteld om € 1.352.000 (€ 2,11 per inwoner) uit te keren aan de gemeenten. Het is echter van belang te onderkennen dat met het strategisch programma een ontwikkeling in gang is gezet die niet binnen twee jaar volledig gerealiseerd kan worden. Daarom hebben wij bij dit aangepaste voorstel de kanttekening geplaatst dat het risico dat er tussentijds een financieel beroep op de gemeenten wordt gedaan, groter wordt. Het algemeen bestuur heeft op 1 juli 2026 ingestemd met het alternatieve scenario. Het realiseren van de ambities uit het strategisch programma ligt ten grondslag van de ontwikkelreserve. Deze ambities zijn in hoofdstuk 3 van de programmabegroting 2027 uitgewerkt in concretere doelen en activiteiten. Daarnaast hebben wij aan uw raad met onze brief van 1 april en aan ons algemeen bestuur ten behoeve van de vergadering van 1 juli 2026, een nadere specificatie gegeven op welke wijze wij de middelen uit de ontwikkelreserve gaan inzetten.
--	--	--

	bestemmingsreserves. SamenTwente heeft, naast een algemene reserve, tien bestemmings- en egaliseringsreserves voor SamenTwente en twee bestemmings- en egaliseringsreserves voor Kennispunt Twente en Twentse Koers. Het totaal van de reserves van SamenTwente (inclusief de reserves van Kennispunt Twente en Twentse Koers) bedraagt per 31 december 2025 € 3.998.000. Hoewel reeds sprake is van vele bestemmings- en egaliseringsreserves, achten wij het onjuist gelet op noodzakelijke ombuigingen en onze Nota verbonden partijen dat SamenTwente een bestemmingsreserve vormt ten behoeve van een strategisch programma. Het instellen van een bestemmingsreserve door SamenTwente leidt (overeenkomstig uw eigen financiële kaders) niet tot een grotere inwonerbijdrage van gemeenten, maar wel tot een lagere terugbetaling aan gemeenten vanuit het jaarrekeningresultaat 2025. SamenTwente stelt voor om € 1.647.000 van het positief resultaat van € 2.561.000, toe te voegen aan de in te stellen bestemmingsreserve voor het strategisch programma. Aan de in te stellen bestemmingsreserve ligt geen plan ten grondslag met daarin activiteiten, planning en bedragen voor de te maken transitie, ontwikkeling en innovatie in de aanpak van maatschappelijke opgaven. U verzoekt middelen beschikbaar te stellen voor een bestemmingsreserve, waarvan nu niet bekend is op welke wijze deze middelen worden ingezet. Mocht een dergelijke bestemmingsreserve worden ingesteld, zijn wij van oordeel dat in uw begroting een taakstelling dient te worden opgenomen ter hoogte van deze investering, omdat het strategisch programma beoogt dat opgedragen werken financiële voordelen voor SamenTwente oplevert.	De uitvoering blijft hiermee inzichtelijk voor ons algemeen bestuur en voor de gemeenteraden. Daarnaast kunnen de gemeenteraden de voortgang volgen via de planning- en controlcyclus, onder andere door middel van de begroting en het organisatiejaarplan en de jaarstukken. Met het strategisch programma is een ontwikkeling in gang gezet die geleidelijk plaatsvindt. Naar onze overtuiging is dit de meest passende aanpak. Daarmee voorkomen we namelijk dat we alles tegelijk moeten doen en de uitvoering van onze basistaken onder druk komt te staan. Deze veranderstrategie vraagt tijd. Wij vinden het daarom te vroeg om mogelijke toekomstige financiële voordelen nu al op te nemen in de begroting in de vorm van een taakstelling.
Hellendoorn	De gemeenteraad besluit voor de gemeenschappelijke regelingen geen zienswijze in te dienen voor de begrotingen 2027.	Bedankt voor uw reactie.
Hengelo	Op 1 april 2026 heeft u zowel de concept jaarstukken 2025 (incl. de raming Ontwikkelbudget 2026 2030), als ook de ontwerp-programmabegroting 2027 van SamenTwente aan de gemeente Hengelo	Bedankt voor uw zienswijze. Op 14 januari 2026 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het opnemen van de structurele financiering van Nu Niet Zwanger

	toegezonden. De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 16 juni j.l. besloten om een zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van SamenTwente, waarbij een voorbehoud wordt gemaakt voor de extra bijdragen voor Niet Zwanger en de Gezonde Schoolaanpak, omdat deze afhankelijk zijn van rijksfinanciering. Via deze brief willen wij u graag van deze zienswijze op de hoogte brengen, om deze mee te nemen in de beraadslagingen met het Algemeen Bestuur. Daarnaast willen wij u graag de uitgevoerde QuickScan vanuit de Rekenkamers onder de aandacht brengen. We verzoeken u om op de inhoudelijk gemaakte opmerkingen te reageren naar de betrokken gemeenteraden.	en de Gezonde School Aanpak in de begroting 2027. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven, indien noodzakelijk, financieel te willen bijsturen zodra er meer duidelijkheid is over de toekenning van de rijksmiddelen vanuit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Inmiddels is hierover meer informatie beschikbaar. <i>Nu Niet Zwanger</i> Het ministerie van VWS heeft per brief van 22 april 2026 aan de VNG laten weten dat Nu Niet Zwanger voor de periode 2027–2029 wordt ondergebracht in een SPUK-regeling die gemeenten zullen ontvangen. Voor de periode vanaf 2030 wordt onderzocht op welke wijze de middelen structureel kunnen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Het totale landelijke budget voor Nu Niet Zwanger blijft ongewijzigd. Op 21 juli 2026 heeft het ministerie van VWS de Regeling SPUK AZWA en HLO 2027-2029 gepubliceerd. In bijlage drie van de regeling zijn de bedragen per gemeente opgenomen. <i>Gezonde School Aanpak</i> In tegenstelling tot het onderdeel Nu Niet Zwanger, heeft het ministerie van VWS aangegeven dat de middelen voor de (mentale) Gezonde School Aanpak voor 2027 niet aan gemeenten maar via een subsidie zullen worden toegekend aan GGD GHOR Nederland. Het totale landelijke budget voor de Gezonde School Aanpak blijft ongewijzigd. De eerste signalen over de verdeling van deze middelen laten echter zien dat het budget zal worden verdeeld tussen scholen, GGD GHOR Nederland en de GGD'en. Dit heeft gevolgen voor onze Gezonde School Aanpak, zoals vastgesteld op 14 januari 2026. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de exacte verdeling en de bijbehorende bedragen. Zodra hierover meer bekend is, komen wij bij het algemeen bestuur terug. Over de wijze waarop de middelen vanaf 2028 worden toegekend, maken het ministerie van VWS en de VNG in het eerste kwartaal van 2027 nadere afspraken.
--	--	---

		<i>QuickScan</i> De Quickscan is ook dit jaar voorzien van onze reactie. Deze reactie treft u aan bij de agenda en stukken van de vergadering van het algemeen bestuur van 9 september 2026. Wij delen onze reactie jaarlijks vóór vaststelling van de begroting tevens actief met de gemeenteraden. Daarnaast merken wij op dat onze reactie op de Quickscan reeds in mei 2026 ambtelijk met uw gemeente is gedeeld, ter ondersteuning van uw raadsbehandeling over de begrotingen en jaarstukken van verbonden partijen.
Hof van Twente	De raad van de gemeente Hof van Twente; gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders; Besluit: 1. Kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2027 en (voorlopige) jaarstukken 2025 van de gemeenschappelijke regelingen SamenTwente, Recreatieschap Twente, Veiligheidsregio Twente, Omgevingsdienst Twente, SWB Midden Twente, Stadsbank Oost Nederland en Openbaar Lichaam Crematoria Twente en de quickscan van de Twentse Rekenkamers en geen specifieke zienswijzen indienen. 2. De gemeenschappelijke regelingen verzoeken in hun begroting en jaarstukken meer inzicht te geven in de onderbesteding en verwachte en gerealiseerde bezetting. 3. De gemeenschappelijke regelingen verzoeken het college periodiek actief te informeren over de uitkomsten van de quickscan.	Bedankt voor uw zienswijze. 2. In de Financiële verordening zijn afspraken gemaakt met het algemeen bestuur over de wijze waarop overschrijdingen van lasten en baten-afwijkingen worden verantwoord. Afgesproken is dat hierover wordt gerapporteerd via de twee tussentijdse Bestuursrapportages en/of via de jaarrekening. In de jaarrekening 2025 is in hoofdstuk 8.2.2 een analyse opgenomen van de afwijkingen op zowel lasten als baten tussen de actuele begroting en de gerealiseerde cijfers, inclusief een toelichting. Wij geven in onze jaarstukken via de paragraaf Bedrijfsvoering (pagina 46) ook inzicht in de verhouding tussen formatie en feitelijke bezetting, evenals in het gemiddelde ziekteverzuim. 3. Zoals gebruikelijk geven wij jaarlijks voor de gemeenten een integrale reactie op alle punten uit de quickscan. Die delen we eerst ambtelijk (ten behoeve van de behandeling van onze jaarstukken en begroting in de gemeenten) en daarna bestuurlijk. Als bevindingen uit de quickscan tot aanpassingen leiden, dan rapporteren we hierover aan het algemeen bestuur via de P&C-cyclus. Het AB-lid geeft in het eigen college of raad de gevraagde informatie.
Losser	Onbekend.	-
Oldenzaal	De gemeenteraad van Oldenzaal verzoekt SamenTwente om:	Bedankt voor uw zienswijze.

	1. de resterende taakstelling van € 70.000 alsnog in te vullen; 2. de incidentele kosten die dreigen om te slaan naar structureel te benoemen en te beperken; 3. en jaarlijks per gemeente een gespecificeerd overzicht te verstrekken van de opbouw van de kostenstijging, uitgesplitst naar autonoom (loon/prijs), nieuw beleid en incidenteel-naar-structureel. De gemeenteraad verzoekt het dagelijks bestuur van SamenTwente deze zienswijze te betrekken bij de definitieve vaststelling van de begroting 2027, en de raad te informeren over de wijze waarop aan dit verzoek gevolg is gegeven.	1. In de begroting 2026 is toegelicht dat, naar aanleiding van de kerntakendiscussie, structurele bezuinigingsmaatregelen ter hoogte van in totaal € 671.000 zijn doorgevoerd. Deze maatregelen zijn ingezet om de gemeentelijke bijdrage te verlagen. Zoals aangegeven in de begrotingen 2026 en 2027 wordt actief invulling gegeven aan de taakstellingen. De taakstelling op de energiekosten bedroeg in 2026 nog € 119.000. In de voorliggende begroting is hiervan € 49.000 structureel ingevuld. Voor het resterende bedrag van € 70.000 (ca. 10% van de totale taakstelling) worden momenteel diverse maatregelen onderzocht, met als doel ook dit deel van de taakstelling structureel in te vullen. 2. Wij nemen aan dat u hiermee de kosten van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) bedoelt. De jeugdzorgopgave in Twente is groot. In opdracht van gemeenten is daarom de PAJ opgesteld. In de begroting 2027 is zowel in de samenvatting op pagina 6 als in de toelichting op pagina 8 de PAJ expliciet benoemd. Hierbij is aangegeven dat in 2026 en 2027 hiervoor incidenteel budget beschikbaar is gesteld. Via een implementatieplan worden de structurele financiële inhoudelijke en juridische aspecten nader uitgewerkt. Besluitvorming is voorzien voor de vergadering van het algemeen bestuur van 9 september 2026. De gemeenteraden betrekken we via onder meer via de reguliere P&C-cyclus van SamenTwente (ontwikkelingsbrief, begroting, jaarstukken, etc.). 3. Een gespecificeerd overzicht per gemeente is jaarlijks niet alleen afhankelijk van de begrote kostenstijgingen maar ook van factoren als wijzigingen in inwoner- en jeugdigenaantallen. Wij gaan uitwerken of en op welke wijze we hier invulling aan kunnen geven. Via de begroting 2028 gaan we u hierover informeren.
Rijssen-Holtén	De gemeenteraad heeft besloten om geen zienswijze in te dienen op de ontwerp-begroting SamenTwente 2027.	Bedankt voor uw reactie.
Tubbergen	De gemeenteraad besluit om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-programmabegroting 2027 van de GR SamenTwente:	Bedankt voor uw zienswijze.

	We verzoeken Samen Twente inzichtelijk te maken welke maatschappelijke, organisatorische en financiële effecten met het strategisch programma en de organisatieontwikkeling worden beoogd en hoe hierover aan gemeenten en gemeenteraden wordt gerapporteerd.	In het Strategisch programma 2026-2030 kijken we vooruit met de maatschappelijke opgaven in Twente als uitgangspunt. Onze ambities zijn hierop gebaseerd en staan in hoofdlijnen in het Strategisch programma. De verdere uitwerking in doelen en activiteiten vindt u in het organisatiejaarplan (onderdeel van de programmabegroting 2027). Onze organisatieontwikkeling is onlosmakelijk verbonden met deze ambities. Om deze te realiseren, moeten we meer integraal samenwerken met gemeenten en met stakeholders. Dit vraagt om een andere organisatie inrichting, gericht op inwoners en samenwerking over de huidige organisatieonderdelen heen. Rollen, verantwoordelijkheden en samenwerking zijn nu nog deels ingericht vanuit de bestaande structuur, terwijl de opgaven juist om meer samenhang en flexibiliteit vragen. Daarom werken we stapsgewijs aan verandering. Het algemeen bestuur heeft hiervoor op 10 juni 2026 een meerjarig ontwikkelproces gestart en kaders voor de organisatie-inrichting vastgesteld. We hebben met het algemeen bestuur afgesproken dat de voortgang, financiële effecten en naleving van de uitgangspunten worden gevolgd via de P&C-cyclus.
Twenterand	De gemeenteraad heeft besloten om een zienswijze in te dienen op de ontwerp-programmabegroting 2027 van de GR SamenTwente: 1. De gemeenteraad van Twenterand onderschrijft het belang van zowel regionale samenwerking en een goed functionerend en toekomstbestendig jeugdzorgstelsel in Twente. De maatschappelijke opgave is groot en vraagt om samenwerking, versterkte sturing en structurele verbeteringen, zodat kinderen en gezinnen tijdig passende ondersteuning ontvangen en zwaardere, ingrijpende trajecten zoveel mogelijk worden voorkomen. Tegelijkertijd constateert de raad dat de uitvoering van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg leidt tot een structurele investeringsopgave, terwijl de financiële dekking in de jaren 2026 en 2027 incidenteel van aard is en de gemeente	Bedankt voor uw zienswijze. 1. De Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) vraagt om een nadere onderbouwing. In de afgelopen periode is gewerkt aan nadere onderbouwingen door middel van evaluaties en verdere uitwerkingen van de onderdelen uit PAJ. Voor toelichting hierover verwijzen u naar onze reactie op de zienswijze van de gemeente Borne. 2. Het algemeen bestuur heeft op 14 januari 2026 het voornemen uitgesproken om Nu Niet Zwager en de Gezonde School Aanpak structureel op te nemen in de begroting 2027. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven, indien noodzakelijk, financieel te willen bijsturen zodra er meer duidelijkheid is over de toekenning van de rijksmiddelen vanuit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).

	Twenterand voor aanzienlijke financiële uitdagingen staat. Het aangaan van meerjarige financiële verplichtingen vraagt daarom om een zorgvuldige en onderbouwde afweging, waarbij duidelijk inzicht noodzakelijk is in de toegevoegde waarde van de extra inzet. De raad van Twenterand adviseert de jaren 2026/2027 hiervoor uit te gebruiken. De raad hecht eraan dat structurele investeringen alleen worden overwogen wanneer aantoonbaar wordt gemaakt dat deze leiden tot concrete en meetbare verbeteringen voor kinderen en gezinnen. Daarbij gaat het onder meer om tijdigere en passender hulp, meer continuïteit van ondersteuning, minder crisisinterventies en minder inzet van verblijf en jeugdbescherming, evenals een doelmatiger inzet van publieke middelen. De gemeenteraad roept SamenTwente/OZJT daarom op om inzichtelijk te maken in hoeverre de Prioritaire Agenda Jeugdzorg daadwerkelijk bijdraagt aan het beter functioneren van het jeugdzorgstelsel in Twente. Daarbij acht de raad het van belang dat op een navolgbare wijze wordt onderbouwd dat de ingezette koers leidt tot merkbare verbeteringen voor kinderen en gezinnen én tot een doelmatigere inzet van middelen. Dit vraagt om een duidelijke toelichting op de beoogde effecten, de samenhang tussen investeringen en resultaten en de wijze waarop deze effecten in de praktijk zichtbaar worden. Een dergelijke inhoudelijke en financiële onderbouwing is noodzakelijk om de gemeenteraad in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende rol zorgvuldig te vervullen en toekomstige besluitvorming over mogelijke structurele financiering verantwoord af te wegen. 2. Om dezelfde redenen als bij de Prioritaire Agenda Jeugdzorg roept de gemeenteraad SamenTwente/de GGD op om het structureel maken van diverse GGD-programma's in 2027 te heroverwegen en hier op zijn vroegst in 2028 toe over te gaan, als de verdeling van de AZWA-middelen voor zowel gemeenten en de GGD duidelijk zijn. 3. De gemeenteraad roept SamenTwente/de GGD op om een andere financiering van de inzet van de jeugdarts op het	Bijsturing kan onder meer via een begrotingswijziging. Voor de volledigheid verwijzen wij u ook naar onze reactie op de zienswijze van de gemeente Hengelo. 3. In de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente (GR) zijn afspraken vastgelegd over de wijze waarop kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten. De inzet van de jeugdarts op het mbo maakt onderdeel uit van de taken van de Jeugdgezondheidszorg. Conform artikel 7.2, lid 2, van de GR worden de kosten voor de Jeugdgezondheidszorg verdeeld op basis van het aantal jeugdigen. Daarnaast merken wij op dat GGD Twente niet schermt met een jeugdartsen tekort. Arbeidsmarktkrapte onder jeugdartsen is een actueel thema dat al geruime tijd onze intensieve aandacht heeft. Hierop nemen wij passende maatregelen, onder meer op het gebied van werving en selectie en door het toepassen van taakverschuivingen. 4. Naar aanleiding van de kerntakendiscussie heeft het algemeen bestuur in maart 2025 besloten om de wettelijke taken van Veilig Thuis Twente uit te voeren op een minimumniveau (scenario Kern). Hiervoor is vanaf de begroting 2026 structureel budget beschikbaar gesteld. Bij dit scenario is aan het algemeen bestuur aangegeven dat wachtlijstvrij werken alleen haalbaar is bij een gelijkblijvende instroom (niveau 2023). In zowel 2024 als 2025 is het aantal meldingen bij Veilig Thuis Twente echter wederom gestegen. Als gevolg hiervan is het momenteel niet mogelijk om zonder wachtlijst te werken. Binnen de beperkte mogelijkheden die Veilig Thuis Twente heeft, wordt momenteel gewerkt aan het terugdringen van de wachtlijst. In hoeverre dit lukt en wat de budgettaire consequenties hiervan zijn, wordt via de P&C-cyclus aan het algemeen bestuur gerapporteerd. We merken hierbij op dat het een onjuiste aanname is dat het beschikbare budget niet volledig wordt benut omdat er sprake is van een wachtlijst. Dit mede gezien de toegenomen instroom, druk op de uitvoering van onze wettelijke taken en onze personele inzet hierop.
--	---	--

	mbo te kiezen. Niet de gangbare verdeling op basis van inwonertal, maar een verdeelsleutel naar het relatief aantal leerlingen op de betreffende scholen lijkt ons passend. Wij merken hierbij ook op dat de GGD aan de ene kant schermt met een tekort op jeugdartsen in meerdere gemeenten, maar aan de andere kant wel extra taken gaat oppakken in het voortgezet onderwijs. 4. Tot slot merken we op dat Veilig Thuis Twente (VTT) structureel extra geld heeft toegekend gekregen om de wachtlijsten aan te pakken. De hiervoor gekozen aanpak wordt als onvoldoende gezien, waarbij het reëel is dat het beschikbare budget niet volledig wordt gebruikt. Als dit het geval is, lijkt het ons terecht dat deze gelden terugkomen naar de Twentse gemeenten.	
Wierden	De gemeenteraad heeft op 9 juni 2026 besloten om geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting SamenTwente 2027.	Bedankt voor uw reactie.

Inleiding

Jaarlijks wordt in opdracht van de gemeentelijke rekenkamercommissies een Quicksan uitgevoerd van de jaarstukken en begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. In Twents verband is afgesproken dat de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) een reactie geven op de Quicksan. Hieronder treft u de reactie aan van SamenTwente.

Van
Dagelijks bestuur
SamenTwente

Datum
23 juni 2026

Onderwerp
Reactie op de
Quicksan 2026

Algemene bevindingen over GR-en

1. *Personele bezetting en onderbesteding*

Het geschetste punt ten aanzien van personele bezetting en de spanning op de arbeidsmarkt is herkenbaar. Tegelijkertijd constateren wij dat het ons over het algemeen in toenemende mate lukt om vacatures sneller te vervullen dan in voorgaande jaren. Hierdoor is het budgettair voordeel als gevolg van onderbezetting geringer dan voorheen. Invulling van vacatures is wel sterk afhankelijk van de functie. Medische functies (met name artsen) en IT-functies zijn nog steeds lastig in te vullen. Wij geven in onze jaarstukken via de paragraaf Bedrijfsvoering (pagina 46) inzicht in de verhouding tussen formatie en feitelijke bezetting, evenals in het gemiddelde ziekteverzuim. Hiermee geven we inzicht in hoe de personele capaciteit zich verhoudt tot de opgaven van de organisatie.

2. *Knelpuntenbrieven*

Sinds het begrotingsjaar 2023 werkt SamenTwente met een Ontwikkelingsbrief en begrotingskaders voor het volgende begrotingsjaar. Via deze brief maken we voor ons bestuur en de gemeenteraden de eventuele knelpunten en uitvoeringsvraagstukken reeds inzichtelijk.

3. *Onderbesteding*

Wij staan open voor een verkenning van de door rekenkamer aangehaalde werkwijze met betrekking tot budgetoverheveling. Op dit moment hanteren wij met het algemeen bestuur de afspraak dat de resultaatbestemming integraal plaatsvindt bij de vaststelling van de jaarrekening. We gaan daarom terughoudend om met budgetoverhevelingen.

4. *Verschuivingen kostenstructuur*

Wij herkennen de toenemende afhankelijkheid van ICT (in brede zin), de groeiende complexiteit van opgaven en de daarmee samenhangende kostenontwikkeling, zoals ook door de rekenkamer wordt geschetst. Tegelijkertijd constateren wij dat dit vraagstuk in relatie tot uurtarieven onze gemeenschappelijke regeling in beperktere mate raakt vanwege onze financieringswijze. Binnen SamenTwente werken wij voornamelijk met een gemeentelijke bijdrage, aangevuld met een beperkter deel op basis van uurtarieven voor specifieke dienstverlening zoals maatwerktaken.

5. *ICT-vraagstukken*

Het verstandig en verantwoord toepassen van AI is voor SamenTwente een expliciet aandachtspunt en maakt onderdeel uit van ons basisprincipe "Samen in control". In de begroting 2027 (pagina 23) is dit uitgewerkt. Daarbij hebben wij als doel gesteld om in 2027 te komen tot een vastgesteld beleidskader voor het gebruik van AI. Vanaf eind 2025 zijn we onze medewerkers hierop gericht aan het trainen. Daarnaast zoeken wij op dit thema actief de samenwerking met de Twentse gemeenten, onder andere via het IT-platform Twente, zoals ook in onze reactie op Quicksan van vorig jaar is aangegeven.

6. *Rente en financiering*

SamenTwente is geen kapitaalintensieve organisatie en maakt om die reden geen gebruik van externe financiering. In die zin raakt de geschetste ontwikkeling rondom financieringsstrategieën ons beperkt. Het onderwerp rentebaten in relatie tot schatkistbankieren, is voor ons wel relevant. Hierop gaan wij nader in bij de financiële opmerkingen van de rekenkamer.

Bevindingen over SamenTwente

Inhoudelijke opmerkingen / vragen

1. Vaccinatieprogramma's en bereik hiervan

Om vaccinatiemomenten onder de aandacht te brengen bieden wij ouders, ketenpartners en gemeenten tijdige en gerichte informatie. Op individueel niveau verstrekken we informatie in meerdere talen (zoals Pools, Arabisch en Engels). Daarnaast organiseren we groepsvoorlichtingen voor anderstaligen. Moeilijk bereikbare ouders worden actief opnieuw benaderd. We zetten ook digitale kanalen in en bieden inhaalmomenten voor vaccinaties op laagdrempelige locaties dichtbij inwoners om het bereik te vergroten. Bij twijfel gaan we in gesprek met ouders om extra uitleg te geven over vaccinaties en het Rijksvaccinatieprogramma. Ook onderzoeken we een andere inrichting van het 22-wekenconsult, zodat ouders al vroeg worden geïnformeerd.

Voor specifieke doelgroepen, zoals biculturele inwoners, arbeidsmigranten en ouderen, zetten wij gerichte vaccinatie- en preventieactiviteiten in. Zo organiseren we onder meer gordelroosvaccinatiedagen en de COVID-19-najaarscampagne. In samenwerking met huisartsen wordt gekeken naar het gecombineerd aanbieden van vaccinaties om het bereik te vergroten. Binnen seksuele gezondheid richten we ons op risicogroepen, zoals kwetsbare jongeren, sekswerkers en mannen die seks hebben met mannen. Daarnaast analyseren we deelname aan campagnes, voeren we lokaal overleg om doelgroepen beter te bereiken en is onderzoek gestart naar vaccinatiebereidheid van thuiszorgmedewerkers. Ook landelijk werken GGD'en samen aan het verbeteren van het bereik van specifieke doelgroepen.

2. Balans tussen thuis wonen en wonen met verblijf

Per situatie moet goed worden gekeken wat de best passende oplossing is voor de jeugdige en het gezin. In de Hervormingsagenda Jeugd, de Wet verbetering jeugdbescherming en de Regiovisie Twente staat ook beschreven dat de visie is dat kinderen zoveel mogelijk thuis opgroeien, mits dit veilig en verantwoord is. In de regiovisie staat ook dat we het leidende principe hanteren om jeugdhulp zo aan te bieden dat jongeren thuis kunnen blijven wonen. Thuis is bij voorkeur de 'gewone gezinssituatie' bij de ouders. Als uithuisplaatsing onvermijdelijk is, kiezen we voor woonvormen die zo dicht mogelijk aansluiten bij een huiselijke omgeving. Uithuisplaatsing heeft vaak ingrijpende gevolgen, maar kan niet in alle gevallen worden voorkomen. Het voorkomen ervan kan ook leiden tot overbelasting van het gezin.

Soms is een (tijdelijke) uithuisplaatsing nodig voor rust en stabiliteit of om een andere reden niet te voorkomen. Tegelijkertijd zien we dat terugkeer naar huis lastig is met name als het om een langdurige uithuisplaatsing gaat. Langdurig uithuisplaatsen heeft daarnaast ook negatieve effecten op de ontwikkeling van het kind, naast de hoge kosten die hiermee gemoeid gaan.

Dit vraagt om een zorgvuldige balans tussen het versterken van gezinnen en het erkennen van grenzen aan wat haalbaar is. De rol die SamenTwente/OZJT hierbij vervult ligt zowel in de basistaak, als in de coalitietaak. In de basistaak wordt ervoor gezorgd dat bovengenoemde werkwijze op de juiste wijze is geregeld in de contractering met verschillende zorgaanbieders. Vervolgens wordt ervoor gezorgd dat contracten volgens de bedoeling van de contracten worden nageleefd. Ook worden nieuwe regionale of landelijke ontwikkelingen, leemtes in het zorgaanbod of innovaties weer verwerkt in de aanpak, werkwijze of in nieuwe inkooptrajecten.

In de coalitietaak is beschreven dat er een coördinatiepunt wonen en verblijf bij SamenTwente/OZJT is, waar kinderen door gemeenten worden aangemeld wanneer zij uit huis moeten worden geplaatst. In dat proces komende verschillende ontwikkeling samen, zoals het werken met een zogenaamde 'Verklarende Analyse' die recht doet aan zorgvuldigheid en het inschatten wat de belastbaarheid van het gezin in, het inzetten van ambulante alternatieven die mogelijk de uithuisplaatsing toch kunnen voorkomen, en het zoveel als voorkomen van de situatie waarin een aanvraag als urgent/ een crisis wordt ervaren. Sinds begin 2026 is er een regionale projectleider "wonen en verblijf" bij SamenTwente/OZJT in dienst, die zich volledig op dit vraagstuk richt.

3. Abstractieniveau geformuleerde ambities en een realistisch tijdspad hiervoor

In de Quickscan is aangegeven dat de ambities in de begroting soms concreet en soms meer abstract zijn geformuleerd. In de begroting 2027 is in hoofdstuk 3 toegelicht dat wij bij de uitwerking van de ambities binnen het strategisch programma werken met een regiespoor en een adaptief spoor. In het regiespoor zijn ambities, opgaven en resultaten uitgewerkt waarvan al duidelijk is dat deze in 2027 worden opgepakt. Deze zijn daarom concreter geformuleerd. Via het adaptieve spoor houden wij als organisatie ruimte om in te spelen op nieuwe of veranderende opgaven. Deze opgaven zijn in de begroting bewust abstracter geformuleerd. De nadere invulling van het

adaptieve spoor vindt plaats in samenspraak met de 14 Twentse gemeenten en is geborgd in het strategisch programma.

Ten aanzien van het in de Quicksan genoemde voorbeeld van de ambitie om de instroom in de JeugdzorgPlus met 10% te verminderen, onderschrijven wij dat gedrags- en systeemverandering tijd vraagt, zoals ook benadrukt in de Hervormingsagenda Jeugd. Tegelijkertijd is ervoor gekozen om, naast lange termijn doelen, ook concrete en kort-cyclische ambities te formuleren. Dit doen wij om urgentie te creëren, het belang te onderstrepen, voortgang zichtbaar te maken en tijdig bij te kunnen sturen.

Specifiek voor de JeugdzorgPlus geldt dat de effecten van plaatsingen voor jongeren vaak ingrijpend en negatief zijn. Daarom wordt zowel landelijk als regionaal ingezet op een zo snel mogelijke afbouw richting nul. De ambitie om de instroom te verminderen sluit hier direct op aan. Dit vraagt tegelijkertijd om het gericht ontwikkelen van passende alternatieven in de nabijheid van het gezin, zoals versterkte ambulante ondersteuning en kleinschalige voorzieningen. Wij realiseren ons dat dergelijke doelen niet altijd lineair of binnen één jaar volledig haalbaar zijn. De ambitie moet daarom worden gezien als richtinggevend binnen een bredere beweging naar “zo thuis mogelijk opgroeien”. Daarbij monitoren wij de ontwikkeling en stellen we waar nodig bij, in een balans tussen realisme en de noodzakelijke versnelling.

4. Betrokkenheid gemeenteraden bij de Prioritaire Agenda Jeugdzorg

De Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) vraagt om een nadere onderbouwing om de gemeenteraad in staat te kunnen stellen om enerzijds te bepalen of hij structureel kan instemmen met de financiering die als onderdeel van de PAJ wordt uitgewerkt. Anderzijds vraagt dit om zorgvuldigheid ten aanzien van de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente (GR). Daarom heeft het algemeen bestuur op 14 januari 2026 besloten om de bijbehorende structurele financiering juridisch, inhoudelijk en financieel nader uit te werken, ter voorbereiding van bespreking en besluitvorming over het vervolg van PAJ in de vergadering van het algemeen bestuur van 9 september 2026. Het algemeen bestuur heeft hier op 1 juli 2026 al opiniërend over gesproken. Indien tot structurele borging wordt besloten, dan wordt de raad uiteraard ook via de afgesproken procedures betrokken bij de verwerking hiervan in de begroting 2028. Wanneer blijkt dat hier meer op nodig is in de informatieverstrekking naar de raad, dan kan SamenTwente dit faciliteren. De gemeenteraden betrekken we verder via onder meer de reguliere P&C-cyclus van SamenTwente (ontwikkelingsbrief, begroting, jaarstukken, etc.).

5. Veilig Thuis Twente aanpak termijnen Veiligheidsbeoordeling en informeren raden

Zoals aangegeven heeft Veilig Thuis Twente een plan opgesteld voor de aanpak van de wachttijden, wachtlijsten en zicht op veiligheid van de wachtenden. Hiervoor wordt onder meer in 2026 tijdelijk extra personeel aangesteld. Dit plan wordt ook ambtelijk besproken met alle gemeenten. Het algemeen bestuur hebben we hierover geïnformeerd via een beeldvormende bijeenkomst in juni 2026. Via onze reguliere planning & control cyclus informeren we de gemeenteraden. De raden kunnen voor informatie ook terecht bij hun algemeen bestuurslid.

6. Publieke Gezondheid Asielzoekers en impact Spreidingswet

Het is lastig om het aantal asielzoekers en het verloop hiervan in een vroeg stadium van de begroting goed in te schatten. De instroom van asielzoekers is al jaren sterk wisselend. Daarom begroten wij op basis van ervaringen uit voorgaande jaren. Gedurende het jaar monitoren wij continu de in- en uitstroom en passen wij de personele inzet hierop aan. De effecten van de Spreidingswet hebben voor deze taak naar verwachting weinig invloed op de werkzaamheden van de GGD. De instroom blijft namelijk grillig, onder andere doordat vooraf niet bekend is hoeveel asielzoekers instromen en welke gemeenten opvang verzorgen. Daarnaast is de JGZ zorg voor kinderen van asielzoekers door het COA landelijk aanbesteed. In april 2026 is duidelijk geworden dat deze opdracht niet gegund is aan de GGD-en. Wij beschouwen deze aanbesteding niet als een positieve ontwikkeling. Voor publieke gezondheidszorgtaken zou volgens ons het uitgangspunt moeten zijn dat deze publiek, samenhangend en vanuit een preventieve benadering worden georganiseerd. Dit punt heeft ook landelijk de aandacht, gezien de vragen die hierover in de Tweede Kamer zijn gesteld.

Financiële opmerkingen / vragen

1. Incidentele meevallers en tekort OZJT

Het is juist dat circa 70% van het gerealiseerde resultaat wordt verklaard door incidentele gebeurtenissen. De Quicksan verwijst daarbij ook naar het negatieve bedrijfsresultaat van OZJT. Dit resultaat is eveneens van incidentele aard en hangt voornamelijk samen met kosten voor de vervanging van personeel bij langdurig ziekteverzuim.

2. Rentebaten

Rentebaten zijn grillig. In 2025 zijn deze bijvoorbeeld circa 50% lager dan in 2024. Zoals ook in de eerdere ambtelijke reactie is aangegeven, gaan wij daarom voorzichtig om met het ramen van deze opbrengsten. Om die reden zijn in de begroting 2027 geen rentebaten opgenomen. In 2025 zijn de rentebaten, na besluitvorming van het algemeen bestuur en zienswijzemogelijkheid voor de gemeenteraden, deels ingezet voor het oplossen van het knelpunt binnen Veilig Thuis Twente. Wij onderschrijven daarmee de lijn van de rekenkamer dat rentebaten ingezet kunnen worden voor interne knelpunten. Dit voorkomt dat achteraf een aanvullend financieel beroep op gemeenten moet worden gedaan. Uiteraard vindt een dergelijke inzet van rentebaten altijd plaats in afstemming met het algemeen bestuur.

3. Bezuinigingen pandemische paraatheid

Wij zijn positief over het besluit van het kabinet om de voorgenomen bezuiniging op pandemische paraatheid terug te draaien. Pandemische paraatheid vraagt volgens ons om een structurele versterking. Tegelijkertijd wachten wij nog op definitieve duidelijkheid vanuit het Rijk, inclusief inzicht in de structurele middelen die hiermee gemoeid zijn en de financieringswijze. Zoals ook door de rekenkamer geschetst, zal deze ontwikkeling leiden tot een begrotingswijziging.

4. Coalitions of the Willing en onderschrijding begroting

Bij de coalitie Twentse Koers is sprake van een onderschrijding van de gewijzigde begroting van circa € 1 miljoen. Deze onderbesteding wordt met name verklaard door bijdragen van derden met een jaaroverstijgende bestedingstermijn. In de begroting zijn deze middelen, zowel initieel als via begrotingswijzigingen, volledig opgenomen in het jaar 2025. In de praktijk is echter slechts een deel van de werkzaamheden in 2025 uitgevoerd en daarmee ook een deel van het budget besteed. De uitvoering van het resterende deel is doorgeschoven naar 2026, waarbij de bijbehorende middelen worden meegenomen.

5. Paragraaf weerstandsvermogen

De door de rekenkamer aangehaalde actualisatie van het weerstandsvermogen voor het onderdeel GGD Twente houdt verband met het risico rondom de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA), in relatie tot de inhuur van forensische zzp-artsen. Ons algemeen bestuur is hierover nader geïnformeerd. In de paragraaf weerstandsvermogen wordt dit risico en de bijbehorende actualisatie verder toegelicht, inclusief de gehanteerde scenario's.

6. Paragraaf Covid-19

Het verbreden van deze paragraaf vinden wij een goede suggestie. Verbreding naar het thema weerbaarheid en pandemische paraatheid past bij de ontwikkelingen en het belang van structurele aandacht voor dit onderwerp. Wij zullen deze mogelijkheid nader onderzoeken.

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur

26 augustus 2026

Openbaar	Registratienummer	Datum
Ja	2026-000007	9 september 2026
Agendapunt	Onderdeel SamenTwente	
B2	OZJT	

Onderwerp

Vervolgbesluit Prioritaire Agenda Jeugdzorg

Voorstel

1. Voornemen uit te spreken om de Prioritaire Agenda Jeugdzorg structureel voort te zetten vanaf 2028 en daartoe:
 - a. Te bevestigen dat de functies van de Twentse monitor wachttijden en de Beschikbaarheidswijzer intensiveringen zijn van bestaande basistaken;
 - b. Te bevestigen dat het sturingsplan indicatoren een intensivering is van bestaande basistaken;
 - c. De functie Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV), onderdeel van de staande inkoopovereenkomsten, vanaf 1 januari 2027 als plustaak te accepteren, tot maximaal 1 januari 2031 en daarmee de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen uitvoeren, op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 van de Jeugdwet;
 - d. De colleges te verzoeken (uiterlijk 6 oktober 2026) de functie Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV), onderdeel van de staande inkoopovereenkomsten, vanaf 1 januari 2027 als plustaak toe te voegen aan SamenTwente, tot maximaal 1 januari 2031, en daarmee de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen te laten uitvoeren, op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 van de Jeugdwet;
 - e. De colleges te verzoeken (uiterlijk 6 oktober 2026) te bevestigen dat SamenTwente is aangewezen als jeugdregio, zoals bedoeld in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg;
 - f. De colleges te verzoeken (uiterlijk 6 oktober 2026) te besluiten dat het in stand houden van het Regionaal expertteam, dat voortvloeit uit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, per 1 januari 2027 wordt gedelegeerd aan SamenTwente;
 - g. Te rapporteren op de doelstellingen van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg.
2. Voor te nemen om hiervoor de begroting 2028 structureel uit te breiden met € 1,39 miljoen ten behoeve de Prioritaire Agenda Jeugdzorg en dit voornemen voor te leggen aan de gemeenteraden met de mogelijkheid om zienswijzen naar voren te brengen.

Inleiding

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 januari 2026 ingestemd met de Prioritaire Agenda Jeugdzorg 2026-2032 (verder genoemd PAJ). Daarmee geven 14 gemeenten en SamenTwente/OZJT de hoogste prioriteit aan het oplossen van de urgente en belangrijke maatschappelijke knelpunten die we zien in de (hoog)specialistische jeugdzorg. De PAJ helpt ons de taken op te pakken die we als jeugdregio (verplicht) samen hebben (zie [bijlage I](#) Prioritaire Agenda Jeugdzorg in een notendop). Nogmaals wordt benadrukt dat landelijke ontwikkelingen, zoals de Hervormingsagenda Jeugd en de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, om een versterkte regionale samenwerking vragen; niets doen is geen optie, wettelijk niet, inhoudelijk niet en financieel niet.

Met de PAJ geven we invulling aan de verbeteringen zoals benoemd in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj; *Staatsblad 2025, 274; 357*). De Wvbj is in werking getreden op 1 januari 2026 met uitzondering van een aantal onderdelen die op 1 januari 2027 in werking zullen treden. De Wvbj wijzigt een aantal wetten, waaronder de Jeugdwet. Zo zal per 1 januari 2027 artikel 2.19 aan de Jeugdwet worden toegevoegd, waarin wordt bepaald dat gemeenten verplicht moeten samenwerken in jeugdregio's waarbij in ieder geval de inkoop en uitvoering van specialistische jeugdhulp, kinderscherming en jeugdreclassering gezamenlijk wordt opgepakt.

De PAJ kent geen nieuwe opgaven, maar is een ordening en prioritering van bestaande opgaven. Daarbij is geconstateerd dat er 1) extra investeringen nodig zijn om ze (goed) te kunnen uitvoeren en 2) dat een aantal onderdelen en functies structureel ondergebracht moeten worden bij SamenTwente/OZJT. U heeft op 14 januari 2026 besloten dat onderstaande punten inhoudelijk, juridisch en financieel nader uitgewerkt moeten worden:

- a. Sturingsplan spoor 2 indicatoren (bijlage bij Prioritaire Agenda Jeugdzorg) en daarmee sturing op de regionaal gecontracteerde jeugdhulp;
- b. Twentse monitor wachttijden en Beschikbaarheidswijzer, voortkomend uit de Aanpak Wachttijden van de Samenwerkingsagenda;
- c. Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV);
- d. Regionale Expertteam (RET) dat met de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg een taak wordt van de jeugdregio.

Deze onderdelen zijn uitgewerkt in het implementatieplan PAJ, dat als [bijlage II](#) is toegevoegd bij deze adviesnota. Het implementatieplan zelf is geen beslisdocument voor het AB, daarom worden de onderdelen a t/m d er in deze adviesnota uitgelicht ter besluitvorming. Voor juridische onderdelen is gebruik gemaakt van het advies van een externe en van gemeenten. Op onderdelen heeft het AB al over de argumenten gesproken op 1 juli jl., aan de hand van de Opiniërende nota algemeen bestuur. Deze is eveneens als [bijlage III](#) toegevoegd, omdat daarin veel informatie terug te vinden is.

Beoogd effect

Betere sturing op kwaliteit en kwantiteit van de jeugdzorg realiseren en een slagvaardige regionale samenwerking.

Argumenten

1.1 De PAJ geeft uitvoering aan de taken die gemeenten verplicht samen moeten oppakken vanuit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg

Gemeenten moeten met de nieuwe Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj) de (hoog) specialistische zorg, waaronder wonen en verblijf, regionaal organiseren. Twente is daarbij aangewezen als een van de jeugdregio's. Het duurzaam organiseren van de (hoog) specialistische zorg is een complexe opgave met diverse actoren (aanbieders, verwijzers, SamenTwente/OZJT en gemeenten) die ieder eigen taken, rollen en verantwoordelijkheden hebben. Hoewel veel dingen goed gaan, kost het nog steeds moeite om de samenwerking tot stand te brengen. Dit vraagt structurele voortzetting. Met de PAJ prioriteren en versterken we de regionale samenwerking (zowel inhoudelijk als organisatorisch). Het biedt houvast voor de komende jaren, voor onszelf en onze partners. De PAJ sluit aan bij en geeft uitvoering aan de acht leidende principes van de Regiovisie Jeugdzorg.

1.a.1. Met de functies Twentse monitor wachttijden en de Beschikbaarheidswijzer geven we uitvoering aan de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj), de Regiovisie en de PAJ

In de Regiovisie is wachtlijstvrij werken één van de leidende principes. De Wvbj vraagt ook om een aanpak van de wachttijden. Wachtlijstvrij (samen)werken vraagt om datagedreven gespreksvoering (ook een leidend principe) tussen gemeenten, verwijzers en aanbieders. De huidige monitor over wachttijden maakt het mogelijk om deze dialoog te starten en voort te zetten. De Beschikbaarheidswijzer is de tool voor de informatie over wachttijden en beschikbaarheid, nodig voor de aanpak wachttijden.

1.a.2. Voor de functies Twentse monitor wachttijden en de Beschikbaarheidswijzer is geen aanpassing van de GR nodig en geen afzonderlijk plustakbesluit

In de toelichting op de GR is opgenomen dat regionale reflectie als taak bij SamenTwente/OZJT is belegd. Inzicht in wachttijden en het sturen op indicatoren is onderdeel van de geïntensiverde inkoopafspraken die SamenTwente/OZJT is aangegaan. Voor deze taken is daarom geen aanpassing op de tekst van de GR nodig. Ook is het niet nodig om deze taken als plustak te definiëren. Het betreft hier een intensivering van de bestaande taak.

1.b.1. Sturen op indicatoren is onderdeel van de inkoop en daarmee een intensivering van een bestaande basistaak

De sturing op de indicatoren is een onderdeel van de PAJ en daarmee geven we uitvoering aan een opdracht van het AB. Vanuit de inkoop jeugdhulp heeft het AB in 2024 namelijk een bestuurlijke opdracht gegeven voor het opstellen van indicatoren en het sturen op die indicatoren. Zonder (concept)indicatoren en sturingsafpraak was er geen positief besluit gekomen voor het (proces tot het aangaan van) de nieuwe inkoop per 2025 met het oog op de enorme kostenstijging. De sturing op de indicatoren is daarmee een intensivering van een bestaande basistaak (contractmanagement). Bovendien sluit het sturingsplan indicatoren aan bij de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj).

1.b.2. Het sturingsplan indicatoren is het fundament voor de beoogde besparing voor gemeenten

Met de overeengekomen indicatoren in de overeenkomsten hebben we capaciteit nodig om daarop te kunnen sturen. We moeten cijfers kunnen interpreteren en bespreken en daarop elkaar en partners kunnen aanspreken. De indicatoren leveren inzichten in ontwikkelingen en geven daarmee op feiten gebaseerde input voor bijvoorbeeld toekomstige nieuwe inkoop of andere initiatieven om in de toekomst te sturen op besparingen.

1.c.1. en 1.d.1. Het Coördinatiepunt wonen en verblijf is formeel onderdeel van de inkoopovereenkomsten, waardoor voorzetting voor de periode van deze overeenkomst niet kan worden gestopt

Het Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV) vloeit voort uit de thans lopende inkoopovereenkomsten, waarbij in het kader van de aanbestedingsdocumenten is aangegeven dat SamenTwente gaat werken met een CPWV. Hierover heeft het AB in oktober 2024 ook expliciet een besluit genomen en kan niet zomaar worden beëindigd. Gelet op de looptijd van de overeenkomsten zal deze verplichting in elk geval moeten worden nagekomen tot 1 januari 2029 of, bij verlenging, tot 1 januari 2031. Door de voortzetting van het CPWV te koppelen aan de looptijd van de inkoopovereenkomsten, blijft de mogelijkheid bestaan om na afloop van de inkoopovereenkomsten een eventueel vervolg van de functie van het CPWV te heroverwegen. Daar komt bij dat, bij de herijking van de bestuurlijke afspraken over de afbouw van de JeugdzorgPlus en bij de landelijke uitwerking van de transformatiedoelstellingen, is opgenomen dat regio's moeten gaan beschikken over plaatsingscoördinatie. Op deze manier sorteren we daar alvast op voor.

1.c.2. en 1.d.2. Er is een juridische basis nodig om het Coördinatiepunt wonen en verblijf te laten uitvoeren

Gelet op de AVG, is het nodig het CPWV als plustaak toe te voegen voor SamenTwente, zodat helder is dat aan de verplichtingen wordt voldaan, welke voortvloeien uit de AVG bij de uitvoering van het CPWV. Een taak kan als plustaak worden uitgevoerd, wanneer deze aansluit op een basistaak binnen de GR. Het CPWV is onderdeel van de inkoopovereenkomst. Deze inkoop is een basistaak van SamenTwente. Hiervoor is het nodig dat de deelnemers en het algemeen bestuur unaniem de opdracht aan SamenTwente/OZJT geven om het CPWV als plustaak uit te voeren. In het besluit moet worden vastgelegd dat SamenTwente/OZJT de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen door het CPWV laat uitvoeren, ter uitvoering van de jeugdwettelijke verantwoordelijkheden van de deelnemende gemeenten op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 Jeugdwet. De verantwoordelijkheid voor de verwijzing naar woon- en verblijfsplekken blijft bij de wettelijke verwijzers.

1.c.3. en 1.d.3. Het Coördinatiepunt wonen en verblijf is gericht op passende ondersteuning

Het is de maatschappelijke opgave van de regio om het aantal uithuisplaatsingen in Twente zoveel mogelijk te voorkomen en de jeugdigen die het nodig hebben tijdig een passende plek te bieden. Met de activiteiten uit de PAJ willen wij jeugdigen vooral preventief en ambulant ondersteunen, en alleen als het echt niet anders kan overgaan tot wonen of verblijf buiten de gezinssituatie.

Het Coördinatiepunt wonen en verblijf heeft als doel dat jeugdigen direct op de juiste plek terechtkomen, waarbij de passende ondersteuning wordt geboden en doorplaatsing wordt voorkomen. Door het CPWV krijgen we meer inzicht in ons zorglandschap (kwaliteit en kwantiteit), waardoor we beter kunnen gaan sturen.

1.e.1. De regionale samenwerking voor jeugdzorg is nu al belegd bij SamenTwente/OZJT

De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj) verplicht gemeenten om intensiever regionaal samen te werken bij de inkoop van specialistische jeugdhulp. Gemeenten moeten in vaste 'jeugdregio's' samenwerken en een gezamenlijke regiovisie opstellen voor de inkoop en beschikbaarheid van specialistische hulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Twente is aangewezen als een van de 41 jeugdregio's. Vanuit de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente (GR) werken we al intensief samen en hebben de 14 Twentse gemeenteraden al een gezamenlijke regiovisie opgesteld. Het is daarmee logisch dat de colleges SamenTwente/OZJT, in het verlengde van de Wvbj, hiervoor aan te laten wijzen. Met de Regiovisie jeugdhulp Twente voldoen we op hoofdlijnen aan de Wvbj. Verdere uitwerking op tactisch en operationeel niveau moet hierop volgen. Deze onderdelen staan nu wel opgenomen in onder andere de inkoopovereenkomsten, de PAJ en het implementatieplan PAJ.

1.f.1. Door het Regionaal expertteam bij SamenTwente/OZJT te beleggen, geven we invulling aan de wettelijke verplichting conform de Wvbj

Nu de Wvbj het in stand houden van een Regionaal expertteam (RET) als taak van de jeugdregio ziet, stellen we voor deze taak over te dragen aan SamenTwente (delegatie). Het betreft de bevoegdheid om het RET als wettelijke taak in te richten en te beleggen, niet een overdracht van beslissingsbevoegdheid aan het RET zelf. Het Convenant Regionaal Expertteam Overijssel, met de huidige rollen en verantwoordelijkheden, blijft ongewijzigd van kracht. Besluitvorming over individuele casuïstiek en financiering blijft, zoals nu, bij de betrokken gemeenten en zorgaanbieders. Daarnaast is van belang dat het RET dient te worden ingericht in overeenstemming met de wettelijke minimumvereisten (o.a. artikel 2.19 van de per 1 januari 2027 gewijzigde Jeugdwet) en met inachtneming van de Regiovisie Twente, die in 2022 is vastgesteld door de gemeenteraden van de gemeenten die deelnemen aan SamenTwente.

Wat betreft de overige taken en bevoegdheden waarmee gemeenten de jeugdregio conform artikel 2.19 van de per 1 januari 2027 gewijzigde Jeugdwet (voortkomend uit de Wvbj) belasten, kan worden gesteld dat we dit al doen. Denk daarbij aan het contracteren of subsidiëren van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen en bijbehorende administratieve processen en monitoring. De Wvbj vraagt ook om afstemming met andere jeugdregio's of colleges van regio's ten behoeve van een toereikend aanbod van jeugdhulp. Dit doen we vanuit SamenTwente/OZJT al wel, maar zal wellicht moeten worden geïntensiveerd.

In de huidige tekst van de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente (GR) is in artikel 3.2.3, lid 2, sub b, reeds voorzien dat (nieuwe) wettelijke taken, bovenlokaal op het niveau van 'jeugdregio' bij

SamenTwente/OZJT worden belegd. Het RET is een wettelijke taak die moet worden belegd bij de jeugdregio. Een wijziging van de GR is derhalve niet noodzakelijk.

1.f.2. Het Regionaal expertteam is een aanvullende essentiële schakel in de jeugdregio

Het RET is in 2017 in het leven geroepen en ondersteunt jongeren, ouders, lokale teams en professionals bij complexe casuïstiek door specialiste (jeugdhulp)expertise te bundelen. Het RET is nu nog ondergebracht bij het bovenregionale Expertisenetwerk jeugd Overijssel (uitzonderlijk in vergelijking met andere regio's). Het positioneren en bundelen van bestaande instrumenten als het RET, het Coördinatiepunt wonen en verblijf en de Jeugdbeschermingstafels in één organisatie is wenselijk voor de inrichting van een robuuste en toekomstbestendige jeugdregio. Hiermee kan een doorontwikkeling plaatsvinden met een bundeling van de expertise en de processen kunnen vereenvoudigd worden. Zo ontstaat een directere verbinding tussen casuïstiek, beleid en inkoop. En daarmee wordt de zeggenschap en verantwoordelijkheid van de 14 gemeenten versterkt.

1.g.1. Periodieke monitoring zorgt voor sturing vanuit het AB

De opgaven uit de PAJ worden in samenwerking met de gemeenten vertaald in concrete doelen en meetbare indicatoren. Ook op de kosten en potentiële besparingen. Deze worden beschikbaar gesteld via een periodieke voortgangsrapportage, die je nodig hebt om de juiste dialoog met elkaar en partners te kunnen voeren. We sluiten daarbij aan bij de reguliere P en C momenten en producten, zodat het AB vanuit integraliteit sturing kan geven aan de PAJ.

2.1. De PAJ vraagt om voortzetting van de extra (financiële) inzet

Naast goede prioritering, agendering en adressering vraagt de organisatie van de (hoog) specialistische zorg ook een investering, structureel. Gemeenten hebben de afgelopen jaren vaak incidentele middelen beschikbaar gesteld. De PAJ (inclusief de uitvoering van het Sturingsplan indicatoren) vraagt structurele middelen. Dit voorkomt het 'bijplussen' van incidentele middelen en maakt dat we kennis en kunde structureel aan SamenTwente/OZJT kunnen verbinden. Dit kunnen we als afzonderlijke gemeenten niet allemaal zelf.

Op 14 januari 2026 heeft het AB besloten de PAJ in 2026 incidenteel te financieren vanuit beschikbare OZJT-middelen. De financiering van PAJ voor 2027, per saldo € 1,39 miljoen¹, is incidenteel opgenomen in de begroting 2027. Het algemeen bestuur heeft op 14 januari 2026 de intentie uitgesproken om het bedrag vanaf de begroting 2028 structureel op te nemen.

De structurele kosten omvatten de kosten die voortvloeien uit de duurzame inbedding van de verschillende activiteiten in de organisatie. Incidentele financiering is geen optie omdat we anders weer aangewezen zijn op tijdelijke projecten en mensen, waardoor structurele inbedding niet mogelijk

¹ Voor verdere uitwerking wordt verwezen naar de paragraaf *Kosten, baten, dekking*

is. Wanneer vanuit de inhoud besloten wordt om middelen anders of niet meer in te zetten, gaat dit in overleg met gemeenten en vloeien middelen eventueel terug naar gemeenten.

2.2. De begroting 2028 leggen we via de afgesproken begrotingscyclus voor aan gemeenten

In januari 2027 zal de ontwikkelingsbrief 2028, waarin de PAJ zal worden benoemd, aan het AB ter vaststelling worden voorgelegd, waarna deze ter informatie wordt gedeeld met de gemeenteraden. De ontwikkelingsbrief wordt vervolgens vertaald naar de ontwerpbegroting 2028. Deze ontwerpbegroting gaat begin april 2027 voor een zienswijze naar de gemeenteraden. Dit geeft de gemeenteraden de mogelijkheid een zienswijze over de structurele financiering van de PAJ in te dienen. Omdat de gemeenteraden nog een zienswijze mogen uitbrengen is dit voorstel nog een voornemen. Met in achtneming van de ingediende zienswijzen en onze reactie hierop, ligt de begroting 2028 in september 2027 ter vaststelling voor in het AB.

2.3. Tegenover de investering staat een geraamde besparing

Het sturingsplan indicatoren is een fundamentele bouwsteen van de PAJ, met name voor de opgavelijnen 'het inzetten van (hoog)specialistische jeugdzorg' en 'sturing en partnerschap'. Voor het sturingsplan indicatoren is een raming opgesteld voor het verminderen van de kosten van wonen en verblijf en ambulante jeugdhulp. De raming is integraal onderdeel van de PAJ en kan door de diverse activiteiten van de PAJ oplopen tot € 9,4 miljoen bruto. Zie hieronder bij kosten, baten, dekking.

Kanttekening

1.a.1. en 1.b.1. De huidige activiteiten, methodes en instrumenten blijven in ontwikkeling, en we hebben elkaar daarbij nodig

Met de PAJ hebben we verschillende activiteiten samengebracht om vanuit samenhang de komende jaren verder te ontwikkelen. Het is niet van vandaag op morgen gerealiseerd.

Uit de evaluatie van de Twentse monitor wachttijden en Beschikbaarheidswijzer komt bijvoorbeeld naar voren dat de wensen voor verdere ontwikkeling zich vooral richten op het actueel en betrouwbaar maken van de informatie over wachttijden en beschikbaarheid, met in achtneming van de ontwikkeling van andere tools. En de indicatoren zijn de afgelopen maanden in afstemming met aanbieders uitgewerkt, maar de sturing vanuit de data begint nu pas echt.

De beoogde financiële en maatschappelijke resultaten zijn mede afhankelijk van de implementatie en ontwikkelingen die binnen gemeenten en zorgaanbieders worden gerealiseerd.

Wanneer op termijn andere keuzes worden gemaakt binnen de activiteiten, ten behoeve van de uitvoering van de Regiovisie en PAJ, zullen gemeenten hierover worden geïnformeerd (als ze al niet betrokken zijn bij die keuze). Eventuele vrijkomende middelen door die keuzes, vloeien terug naar gemeenten.

1.c.1. en 1.d.1. Van pilot naar structureel, een perspectief voor het Coördinatiepunt wonen en verblijf

Uit de uitgevoerde evaluatie is gebleken dat het CPWV in stand moet worden gehouden gedurende ten minste de duur van de inkoopovereenkomst (tot uiterlijk 1 januari 2031). Omdat we de

uithuisplaatsingen nog onvoldoende beheersen, willen we met elkaar de komende jaren onze handelingen volgen en op zoek naar verbeteringen. Deze structurele behoefte knelt echter met de gekozen constructie van een pilot. Een pilot veronderstelt namelijk een duidelijk begin en einde, een afgebakende interventie, en een situatie die voldoende constant blijft om effecten te meten.

De wens om met elkaar meer grip te krijgen op de uithuisplaatsingen, vraagt om het erkennen van de complexiteit ervan, de voortdurende investering in mensen, werkwijzen en de juiste ondersteunende systemen. Met als fundament het datagedreven monitoren en het sturen op trends en ontwikkelingen. Juist dit samenspel, beoogt de PAJ te bereiken. Waarbij het gesprek over de ontwikkeling van het CPWV in relatie tot andere functies doorlopend gevoerd kan worden. Maar zonder de structurele erkenning daarvan, is deze taak voor SamenTwente/OZJT niet uitvoerbaar.

1.c.2. en 1.d.2. Voor het besluiten tot een plustaak is een unaniem besluit van alle colleges nodig
Wanneer er besloten moet worden om een taak als plustaak bij SamenTwente uit te voeren, is hiervoor unanieme instemming van alle gemeenten in het AB benodigd. Wanneer dit unanieme besluit niet kan worden genomen, kan er ook niet worden voldaan aan de AVG voor de uitvoering van het CPWV.

1.d.3 Het beëindigen van het CPWV kan leiden tot frictiekosten

Naarmate medewerkers langer in dienst zijn en vaste dienstverbanden ontstaan, nemen de financiële consequenties van een eventuele beëindiging toe. Hiermee dient bij toekomstige besluitvorming rekening te worden gehouden.

1.e.1. Wanneer SamenTwente niet als jeugdregio wordt bevestigd, wordt niet tijdig voldaan aan de wetgeving

Gemeenten worden vanuit de Wvbj per 1 januari 2027 verplicht gesteld een Jeugdregio aan te wijzen. Het niet aanwijzen van SamenTwente als jeugdregio betekent dat de gemeente niet voldoet aan deze verplichting.

1.f.1. Er is nog geen formele evaluatie van de huidige constructie van het RET

Het is belangrijk om na de overheveling het gesprek te blijven voeren over de invloed van de gemeenten op de samenstelling, functies en het functioneren van en de ervaringen met het RET. Dit is een voorwaarde om gezamenlijk eigenaarschap te voelen over het RET en dit kan worden geborgd via de reguliere P&C cyclus van SamenTwente.

2.1. Het niet structureel investeren in een robuuste jeugdhulpregio leidt tot het niet oplossen van de beschreven knelpunten in de PAJ

Randvoorwaardelijk voor een goede uitvoering van de agenda is dat er – naast draagvlak – voldoende inhoudelijke kennis en financiële structurele middelen beschikbaar worden gesteld om aan de opgaven te werken.

Het uitvoeren van de PAJ vraagt een investering waarmee duurzaam kennis en expertise aan de regio wordt verbonden, om de doelen te behalen. De doelen zijn gericht op een effectieve en efficiënte organisatie, meer passende zorg en het verminderen van de jeugdhulpkosten.

Kosten, baten, dekking

Baten

Naast de in de PAJ genoemde maatschappelijke baten (passend jeugdzorglandschap, betere en effectievere ondersteuning en minder kinderen en jongeren in de jeugdzorg), zijn ook de financiële baten van belang. Waarbij we erop hebben gewezen dat de kosten voor de baten uitgaan. Zoals hierboven aangegeven beogen we met de PAJ niet alleen een betere sturing op de kwaliteit, maar ook op de kwantiteit. Het sturingsplan indicatoren is een van de onderdelen die daaraan moet bijdragen. De komende jaren wordt met de sturing ingezet op een geleidelijke daling van de uitgaven jeugdzorgkosten. De potentiële besparing van circa € 9,4 miljoen per jaar is berekend naar aanleiding van de streefwaarden uit de inkoop (waaronder de streefwaarde dat het aantal jeugdigen in wonen 5% per jaar verminderd en ambulant 2.5% per jaar verminderd). De daadwerkelijke besparing hangt af van veranderkracht, datagedreven sturing en de mate waarin gemeenten en partners echt anders gaan werken. Maar het heeft ook te maken met factoren die buiten de invloedssfeer liggen van de beoogde sturingswijze. Het gaat dus om een richtinggevende inschatting, geen gegarandeerde financiële opbrengst.

Naast het sturingsplan indicatoren dragen ook de andere activiteiten van de PAJ (zoals de Twentse monitor wachttijden, het RET en het CPWV) bij aan het sturen op het zorglandschap. Zij zijn echter niet één op één te koppelen aan bovengenoemde besparing.

De extra gemeentelijke bijdrage van de PAJ bedraagt € 1,39 miljoen (zie hieronder). Wanneer we dit afzetten tegen de richtinggevende besparing vanuit het sturingsplan, komen we alsnog uit op een ingeschatte netto besparing van € 8,02 miljoen.

De baten voor gemeenten zijn verschillend en fluctueren, waardoor het niet mogelijk is een (financiële) vertaling per gemeente te maken. Zo kan het voor kleine gemeenten betekenen dat één enkele uithuisplaatsing relatief gezien (in vergelijking met grote gemeenten) een grotere hap uit het budget neemt. En bij echtscheiding komen inwoners van kleine gemeenten bijvoorbeeld soms bij grote gemeenten terecht, inclusief hun zorgvraag.

Kosten en dekking

Het financiële kader van de PAJ zoals vastgesteld in uw vergadering van 14 januari 2026 is leidend. Voor de implementatie van de PAJ is een inschatting van de kosten gemaakt, bestaande uit verschillende fasen, met een start in 2026. De volledige doorontwikkeling en het bereiken van alle doelen en resultaten, betreft een meerjarige aanpak, te beginnen in 2027. Deze inschatting die hier is gemaakt ziet op de wijzigingen die we voorzien voor 2027, en de daaropvolgende jaren (exclusief loon- en prijsindexatie 2028 zoals we met elkaar hebben afgesproken) wanneer de organisatorische

wijzigingen worden doorgevoerd. De inschatting van de gemaakte kosten in de PAJ zijn met het opstellen van het implementatieplan niet gewijzigd. De geraamde netto stijging van de gemeentelijke bijdrage voor PAJ komt neer op € 1.387.000, de omslag naar de gemeenten is te vinden in [Bijlage IV](#). Dit structurele bedrag is als volgt opgebouwd:

- Stijging gemeentelijke bijdrage begroting 2027	€ 1.561.000
- Reeds gedekte kosten duurzame gezinsvormen*	-/- € 174.000
- Netto stijging gemeentelijke bijdrage begroting 2027	€ 1.387.000

*Gemeenten krijgen van het Rijk structureel geld voor inzet op duurzame gezinsvormen. In het besluit van oktober 2024 over het CPWV is door het AB besloten dat gemeenten dit geld inzetten voor het CPWV.

Ter vergelijking, in de begroting 2027 van SamenTwente zijn de lasten van de GGD € 35,8 miljoen, van VTT € 7,7 miljoen en die van OZJT € 4,7 miljoen (dit is inclusief PAJ) (naast de uitgaven op Bestuur & Ondersteuning (13,5 miljoen) en vrijwillige samenwerking (29 miljoen). We geven in het hele zorglandschap vanuit de inkoop ongeveer € 300 miljoen per jaar uit. De extra investering in de PAJ betreft 0,47% van de totale gemeentelijke uitgaven aan jeugdhulp (op basis van de door de aanbieders gedeclareerde kosten in 2025). We streven er met elkaar naar om met deze investering, voor een maximaal multipliereffect te gaan. Feitelijk is dit een fractie van de totale uitgaven op jeugdhulp. Het is de verwachting dat dit terug wordt verdiend door de nieuwe beweging die we ingaan met de PAJ, waarbij we meer gericht kunnen sturen op ons zorglandschap.

Communicatie

De PAJ is een veranderagenda voor 14 gemeenten, SamenTwente/OZJT, zorgaanbieders, gecertificeerde instellingen, onderwijs en uiteindelijk aan jeugdigen en gezinnen zelf. Communicatie is daarmee geen sluitpost, maar een sturend instrument om draagvlak te bouwen, besluitvorming te faciliteren en partners te activeren. Daarom is aan het implementatieplan een communicatieplan toegevoegd.

Om ook de gemeenteraad mee te nemen in de besluitvorming over de borging van de PAJ bij SamenTwente, zoals door het AB gevraagd op 14 januari, is een concept raadsinformatiebrief opgesteld. Ook is een concept collegeadvies gemaakt. Beiden kunnen gebruikt worden door gemeenten voor de eigen besluitvorming. Zie [bijlagen V en VI](#).

Dit voorstel is tot stand gekomen op basis van intensieve ambtelijke afstemming. Met het Ambtelijk Overleg Jeugd is sinds de april 2026 in iedere vergadering gesproken over de voorbereiding en het opstellen van het advies en de planvorming voor het implementatieplan.

Daarnaast is er sinds mei met de juridisch adviseurs van verschillende gemeente afgestemd, en is in de voorbereiding op 9 september ook afgestemd met het AC en de financieel adviseurs van de gemeenten.

Vervolg

- De colleges van de 14 gemeenten zijn aan zet om een besluit te nemen over SamenTwente als jeugdregio, het onderbrengen van RET bij de jeugdregio en het aanwijzen van het CPWV als plustaak bij de SamenTwente. Besluitvorming moet uiterlijk 6 oktober 2026 plaatsvinden.
- De colleges kunnen hun gemeenteraden met de bijgevoegde informerende brief op de hoogte stellen over de implementatie van de PAJ (voorbeeld in bijlage).
- Bij het opstellen van de begroting 2028, waarin de implementatie van de PAJ wordt verwerkt, kunnen gemeenteraden hun zienswijze geven over de ontwerpbegroting.
- Het AB zal volgens de reguliere P en C cyclus geïnformeerd worden over de voortgang van de PAJ.

Bijlagen

- I Prioritaire Agenda Jeugdzorg in een notendop
- II Implementatieplan Prioritaire Agenda Jeugdzorg
- III Opiniërende nota algemeen bestuur (d.d. 1 juli 2026)
- IV Prioritaire Agenda Jeugdzorg: overzicht gemeentelijke bijdragen
- V Concept Collegeadvies (voorbeeld Hengelo)
- VI Concept Raadsinformatiebrief (voorbeeld Hengelo)

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede
9-9-2026

secretaris

K. Leferink

voorzitter

H. Berning

1. Waarom is de PAJ nodig?

De jeugdzorg in Twente staat onder druk. Ondanks eerdere verbeteringen en regionale samenwerking is de opgave nog steeds groot. Twente kent relatief veel specialistische jeugdzorg met verblijf, jeugdbescherming, een hoge instroom via crisis en langere zorgtrajecten dan landelijk gemiddeld.

Tegelijkertijd vragen landelijke ontwikkelingen om intensievere regionale samenwerking. Daardoor is een gezamenlijke koers noodzakelijk.

Kern:

- De huidige situatie is niet toekomstbestendig.
- Er is meer focus en gezamenlijke sturing nodig.
- Landelijke wetgeving maakt regionale samenwerking noodzakelijk.

2. Waartoe dient de PAJ?

De PAJ vormt het gezamenlijke kader voor de 14 Twentse gemeenten en SamenTwente/OZJT om de komende jaren te sturen op een toekomstbestendig jeugdzorglandschap.

Het doel is drieledig:

- Kwalitatief goede jeugdzorg;
- Toegankelijke jeugdzorg;
- Betaalbare jeugdzorg.

De agenda introduceert geen nieuwe opgaven, maar brengt focus, samenhang en prioriteit aan in bestaande activiteiten.

3. Waar richten we ons op?

De PAJ richt zich op drie regionale opgaven waarop de gezamenlijke inspanning het meeste effect heeft.

Toeleiding naar specialistische jeugdzorg

Voorkomen dat kinderen onnodig in zware zorg terechtkomen door:

- Eerder passende hulp;
- Betere afwegingen;
- Inzetten op normaliseren;
- Voorkomen van uithuisplaatsingen;
- Betere samenwerking bij complexe casuïstiek.

Inzet van specialistische jeugdzorg

De specialistische jeugdzorg toekomstbestendig organiseren door:

- Meer ambulante alternatieven;
- Minder verblijf;
- Betere in-, door- en uitstroom;
- Versterken van pleegzorg en gezinshuizen;
- Beter inzicht in capaciteit en resultaten.

Sturing en partnerschap

De regionale samenwerking versterken door:

- Heldere rolverdeling;
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- Strategisch partnerschap;
- Betere regionale sturing;
- Inrichting van de robuuste jeugdregio.

4. Wat verandert er?

De PAJ markeert een verandering in de manier van samenwerken.

De nadruk verschuift van:

- Losse projecten;
- Afzonderlijke initiatieven;
- Sturen op individuele aanbieders.

Naar:

- Gezamenlijke maatschappelijke opgaven;
- Regionale verantwoordelijkheid;
- Datagedreven sturing;
- Strategisch partnerschap;
- Continue verbetering.

5. Wat is daarvoor nodig?

Om de agenda uit te voeren zijn een aantal randvoorwaarden noodzakelijk:

- Een robuuste Twentse jeugdregio.
- Duidelijke governance en opdrachtgeverschap.
- Versterking van OZJT.
- Structurele samenwerking tussen gemeenten, SamenTwente/OZJT, aanbieders en GI's.
- Investeren in capaciteit, data, contractmanagement en implementatie.

6. Wat levert het op?

De PAJ geeft vorm en inhoud aan de acht leidende principes van de regiovisie. Dit moet leiden tot:

- Meer hulp thuis of zo thuis mogelijk;
- Minder afhankelijkheid van verblijf;
- Een duurzaam en beheersbaar jeugdzorglandschap;
- Betere samenwerking in de regio;
- Meer grip op kwaliteit, beschikbaarheid en kosten van de jeugdzorg.

Implementatieplan

Prioritaire Agenda Jeugdzorg

25 augustus 2026
Versie 1.0 Definitief - Werkdocument
Rianne Spoor, Rob van Renen

Voorwoord

De Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) is opgesteld om met de implementatie van alle onderdelen de gezamenlijke sturingskracht van Twente ten aanzien van de Jeugdhulp te vergroten. In dit implementatieplan wordt op basis van uitgewerkte plannen op hoofdlijnen beschreven hoe aan deze opdracht invulling wordt gegeven. Hierdoor wordt ook duidelijk wat we hierbij over en weer van elkaar nodig hebben om onze doelen te bereiken. Want we willen nu en straks het beste voor onze jeugd.

Dat doen we samen door stabiliteit in aanbod en kwaliteit te creëren en door in te spelen op nieuwe ontwikkelingen in behoefte en aanbod. Daarnaast willen we het aanbod passender maken en hiaten in ons zorglandschap opvullen. Tevens werken we aan betere grip op kosten en capaciteit, en meer mogelijkheden om complexe opgaven regionaal aan te pakken of te regisseren.

Dit vraagt om een stevig SamenTwente/OZJT die als uw strategisch uitvoeringspartner met gedelegeerde bevoegdheden binnen heldere kaders, steeds doet wat er moet gebeuren met het oog op de jeugdopgave.

Gemeenten willen passende en beschikbare ondersteuning voor jongeren, zodat zij zich kunnen ontwikkelen. Dit mag geld kosten, maar we ervaren dat (een deel) van de jongeren niet de meest passende zorg tijdig genoeg krijgt terwijl de kosten hoog zijn. Daarnaast staan door dalende middelen van het Rijk de gemeentelijke begrotingen fors onder druk. De Twentse gemeenten kiezen nu voor een andere aanpak omdat de huidige werkwijze niet overal leidt tot zowel passende, tijdige zorg, als de gewenste kostendaling of efficiëntie.

Een nieuwe regionale beweging is daarom nodig, waarin we toewerken naar een robuuste Twentse jeugdhulpregio. Die zit niet alleen op losse pilots, interventies of projecten, maar op gedrag en een gezamenlijke structurele werkwijze. Voorop blijft staan dat SamenTwente/OZJT wettelijke, plus- en coalitietaken vervult, en dat gemeenten feitelijk regie behouden op de daadwerkelijke inzet van de jeugdhulp.

Gemeenten regisseren de toegang en verwijzingen, worden regionaal ondersteund door o.a. Coördinatiepunt Wonen & Verblijf (CPWV) en het Regionaal Expert Team (RET) bij complexe casuïstiek, sturen op basis van sturingsindicatoren en het contractmanagement. Gemeenten verbinden lokaal beleid met regionale inzichten en expertise.

Met de onderdelen van de PAJ werken gemeenten en SamenTwente/OZJT, met de intentie en vanwege de noodzaak om dit gezamenlijk te doen met partners, aan de instrumenten om gericht op (uitvoerings-)kaders te kunnen sturen. Gemeenten hebben in de PAJ samen prioriteiten gesteld met bijbehorende middelen om tot uitvoering en realisatie te kunnen komen.

Het betreft een investering in de regionale aanpak, wetende dat dit alleen tot succes kan leiden als dit in gezamenlijkheid met de GI's, zorgaanbieders en onderwijs gebeurt. Bijvoorbeeld door in onze aanpak samen te sturen op kosten en kwaliteit, en zo de jeugdzorg structureel betaalbaar te houden. Daarmee creëren we de randvoorwaarden voor effectieve regionale samenwerking en een structureel houdbaar jeugdstelsel. Dus, in het belang van de beste zorg voor onze jeugd.

Rianne Spoor, Manager OZJT
 Enschede, 9 augustus 2026

"Samen zorgen we voor een sterke jeugdregio"

Inhoud

Voorwoord.....	2
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel PAJ	4
1.3 Opdracht.....	4
2. Structuur PAJ	5
2.1 Hoofdogaven	5
2.2 Projecten en processen	5
2.3 Samenhang.....	6
3. Aanpak	8
3.1 Uitgangspunten	8
3.2 Randvoorwaarden	8
3.3 Veranderstrategie	9
4. Governance.....	10
4.1 PAJ Opgave-Organisatie	10
4.2 Bestuurlijke overlegstructuur.....	10
4.3 Ambtelijke overlegstructuur.....	11
5. Fasering en planning.....	15
5.1 Fasering	15
5.2 Mijlpalenplanning.....	17
5.3 Borging resultaten	17
6. Beheersing	18
6.1 Financiën en capaciteit.....	18
6.2 Risicomanagement	18
6.3 Communicatie en rapportage	18

7. Bijlagen	20
Bijlage 1: Rol SamenTwente/OZJT	20
Bijlage 2: Randvoorwaarden PAJ	21
Bijlage 3: Mijlpalenplanning	22
Bijlage 4: Communicatieplan	23
Bijlage 5: Rapportage – de basis.....	25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 14 januari 2026 heeft het AB het besluit genomen de Prioritaire Agenda Jeugdzorg 2026 - 2032 (PAJ) inhoudelijk vast te stellen, hetgeen betekent dat de 14 gemeenten en Samen-Twente/OZJT gezamenlijk de hoogste prioriteit geven aan het oplossen van de urgente en belangrijke maatschappelijke knelpunten die de gemeenten zien in de (hoog)specialistische jeugdzorg.

Daarbij werd uitgesproken dat gemeenten, gelet op de lokale behoeften en regionale noodzaak, gezamenlijk uitvoering willen geven aan deze agenda.

Het AB heeft op 14 januari jl. – met het oog op de structurele intentie - gevraagd om een nadere onderbouwing op vier onderdelen en deze in een integraal implementatieplan verder uit te werken. Deze vier onderdelen zijn:

1. Het sturingsplan spoor 2 Indicatoren,
2. De instrumenten 'Twentse Monitor Wachttijden en de Beschikbaarheidswijzer,
3. Het Coördinatiepunt Wonen & Verblijf,
4. Het Regionaal Expert Team (RET).

Deze vier onderdelen zijn in dit implementatieplan verwerkt. Maar het implementatieplan is breder; het is bedoeld om een beeld te geven van de procesmatige aanpak waarmee in de komende jaren uitvoering gegeven wordt aan de ambitie van de PAJ.

1.2 Doel PAJ

Het doel van de opdracht voor de PAJ is om betere sturing op kwaliteit en kwantiteit van de jeugdzorg te realiseren. Hierbij komen twee thema's nadrukkelijk naar voren:

- Thuis of zo thuis en nabij mogelijk: verminderen van wonen en verblijf in Twente
- Robuuste Twentse jeugdzorgregio: een slagvaardige regionale samenwerking.

1.3 Opdracht

SamenTwente/OZJT heeft voor het uitvoeren van de PAJ van het AB opdracht gekregen om samen met gemeenten en de jeugdzorg partners een implementatieplan voor een robuuste jeugdhulpregio op te stellen, waarin de ambitie van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg helder terug te zien is.

SamenTwente/OZJT vervult hierin de rol van regionale regisseur, kennis- en uitvoeringspartner.

SamenTwente/OZJT organiseert regionale samenwerking, levert sturingsinformatie, beheert regionale expertise- en ondersteuningsfuncties en ondersteunt gemeenten bij het realiseren van de gezamenlijke maatschappelijke doelen. Gemeenten behouden hun verantwoordelijkheid voor beleid, toegang, verwijzing en individuele casuïstiek.

Bijlage 1 bevat een nadere uitwerking van de rol van SamenTwente/OZJT voor de uitvoering van de PAJ.

2. Structuur PAJ

2.1 Hoofddopgaven

De PAJ omvat drie hoofddopgaven:

1. Toeleiding naar (hoog) specialistische Jeugdzorg:
 - 1.1. Inzetten van normaliseren en eigen kracht en het voorkomen van uithuisplaatsing,
 - 1.2. Opschaling bij complexe casuïstiek beter organiseren.
2. Het inzetten van (hoog) specialistische jeugdzorg waaronder wonen en verblijf:
 - 2.1. Ontwikkelen en stimuleren van inzet ambulante alternatieven,
 - 2.2. Duurzame gezinsvormen,
 - 2.3. Verminderen van de instroom en bevorderen van de uitstroom van Wonen en verblijf en af- en ombouwen naar kleinschaligheid,
 - 2.4. Verkrijgen over- en inzicht jeugdzorgland-schap.
3. Sturing en partnerschap:
 - 3.1. Verbeterde samenwerking tussen Gemeenten en SamenTwente/OZJT), Gemeenten onderling,
 - 3.2. Verbeterde samenwerking Gemeenten/OZJT en Aanbieders,
 - 3.3. Verbeterde samenwerking Gemeenten/OZJT en Gecertificeerde instellingen (GI).

Naast deze drie hoofddopgaven om tot een robuuste jeugdregio te komen, bevat de PAJ twee trajecten die de route van de drie hoofddopgaven ondersteunen:

1. Uitvoering geven aan het 'Sturingsplan Indicatoren spoor 2', waarin gemeenten, OZJT, aanbieders en verwijzers gezamenlijk invulling geven aan opgavegerichte en datagedreven sturing binnen de Twentse jeugdhulp.
2. Oriëntatie op verlengen van de huidige overeenkomsten en/of nieuwe inkoop van (delen van) de jeugdhulp, door het uitvoeren van een impactmeting op de ingekochte jeugdhulp per 1 januari 2025 (fase 0) en het opstellen van een advies voor het AB voor de besluitvorming over:
 - a. De verlenging van de huidige overeenkomsten met gerichte doorontwikkeling en/of
 - b. Het starten van een nieuw regionaal inkooptraject voor jeugdzorg.

2.2 Projecten en processen

Voor het realiseren van de PAJ worden activiteiten ontplooid met een duidelijk begin en eind (projecten) en activiteiten die elkaar opvolgen in een procesaanpak met meerdere stappen. Beide soorten worden projectmatig aangepakt.

Voor 2026 zijn er een aantal activiteiten gestart die het fundament moeten leggen voor de verdere ontwikkeling van de PAJ. Deze zijn:

1. Evaluatie Twentse Monitor Wachttijden
2. Evaluatie Beschikbaarheidswijzer
3. Evaluatie Coördinatiepunt Wonen/Verblijf
4. Opstellen implementatieplan PAJ
5. Evaluatie TeamAnders (TAS)
6. Migratie RET per 1-2027
7. Implementatie Sturingsplan Indicatoren
8. Aanpak Wonen & Verblijf en ambulante alternatieven
9. Impactmeting inkoop 2025
10. Checken Regiovisie (aan Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg)
11. Plan organisatieontwikkeling OZJT

Activiteiten 1, 2 en 3 zijn in het voorjaar 2026 uitgevoerd en voorbereid om in het AB van 1 juli 2026 opiniërend besproken te worden. De opbrengst van het opiniërend gesprek is meegenomen bij het opstellen van het implementatieplan.

Activiteit 4 – dit implementatieplan – is in de zomer van 2026 opgesteld om de manier van werken voor de PAJ neer te zetten.

Activiteiten 5, 6, 7, 8, 9 en 10 zetten eind 2026 de eerste inhoudelijke resultaten neer.

Voor activiteit 9 zal daarbij ook een plan van aanpak voor het vervolg van of de verlenging van de huidige overeenkomsten of de start van een nieuw regionaal inkooptraject opgesteld worden.

Activiteit 11 geeft de aanpak voor de ontwikkeling die OZJT in kader van de PAJ en het Strategisch programma SamenTwente door moet maken.

2.3 Samenhang

De samenhang en de onderlinge afhankelijkheden van de activiteiten worden door de betrokken projectleiders nauwlettend met elkaar afgestemd en actief vanuit OZJT gemanaged, ook in relatie tot de 'lijn-activiteiten' van OZJT.

Zo heeft bijvoorbeeld de implementatie van het RET en CPWV gevolgen voor de organisatie(ontwikkeling), en hangt de implementatie van indicatoren samen met de impactanalyse (0-fase), de keuzes en sturing voor toekomstige inkoop en de rol van contractmanagement.

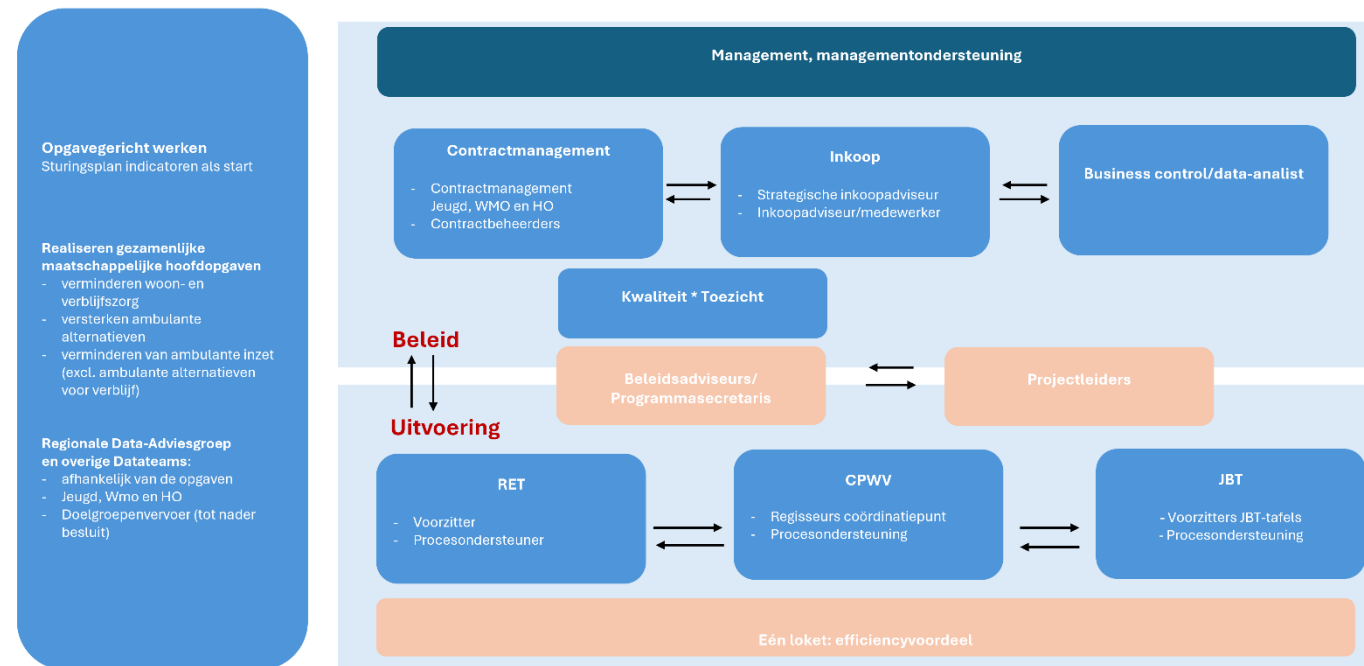
Door goed op de hoogte te zijn van elkaars plannen en planning helpen de betrokken projectleiders en 'de lijn' elkaar om de activiteiten zo efficiënt en effectief mogelijk te laten verlopen.

Daarbij worden de samenhang en de afhankelijkheden bekeken vanuit het gewenste beeld van de robuuste jeugdregio en de taken en functies die bij OZJT als jeugdregio samengebracht moeten worden.

Implementatieplan Prioritaire Agenda Jeugdzorg

Dit beeld is niet in beton gegoten. Met het voortschrijden van de implementatie en de nieuwe inzichten zal ook het beeld van de robuuste jeugdregio steeds scherper worden.

Robuuste, toekomstbestendige organisatiestructuur OZJT (concept)

Strategisch programma SamenTwente

Parallel aan de PAJ bevindt zich de organisatie SamenTwente, waar OZJT onderdeel van is, zich ook in een veranderingstraject.

OZJT ontwikkelt zich in de komende jaren tot een regionale infrastructuur voor de jeugdzorg in Twente. We ontwikkelen OZJT van de huidige operationele uitvoeringsorganisatie gericht op inkoop en het bewaken van contractafspraken, naar strategisch, proactief en data-gestuurd partnerschap.

OZJT blijft de sterke regionale partner voor het maken en beheren van goede en betaalbare formele (contract- en uitvoerings-) afspraken, waardoor gemeenten worden ondersteund in het bereiken van de maatschappelijke (jeugd)doelen. Gemeenten en OZJT stellen hiertoe samen KPI's op en monitoren zowel de eigen resultaten als de regionale ontwikkelingen.

OZJT ondersteunt gemeenten om te kunnen voldoen aan hun verantwoordelijkheden, regionaal sturen op doelen, en lokaal verantwoord worden over de maatschappelijke en financiële resultaten. Dit vraagt om een sterke

zelfstandige rol maar steeds in goede verbinding met onder meer gemeenten, zorgaanbieders en GI's, maar ook met andere partijen zoals onder meer de zorg-inkooporganisaties van andere regio's, de VNG en VWS.

In deze kerntaken zit het hart van de uitvoeringsexpertise bij OZJT. We investeren in die kennis en expertise om te kunnen presteren en leveren.

In de bekrachtiging van de PAJ zit besloten dat alle de taken die bij OZJT zijn of worden belegd, steeds ook moeten bijdragen aan het geheel

Er wordt op basis van een organisatie-implementatieplan onder meer gestuurd op het realiseren van rollen, taken en functies die voldoen aan HR21, waarmee we de PAJ-ambitie kunnen realiseren, minder extern inhuren en meer kennis behouden. Hier hoort een organisatiestructuur bij die aansluit bij de doorontwikkeling van SamenTwente

Bovenregionaal

De PAJ staat niet los van de ontwikkelingen die bovenregionaal plaatsvinden. De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg

(Wvbj) verplicht jeugdregio's om bovenregionaal af te stemmen over een toereikend aanbod van bepaalde jeugdhulpvormen en gecertificeerde instellingen (GI's).

Ook inhoudelijk is er samenhang: naarmate vraagstukken complexer worden en om een multidisciplinaire aanpak vragen — zoals bij de afbouw van JZ+ en de optimalisatie van het jeugdzorglandschap — is het vormgeven van dit landschap niet een solistische opgave van Twente alleen.

Voor de regio IJsselland geldt hetzelfde, mede door externe factoren als landelijk beleid en financiële stimulerings- en hervormingsmiddelen die beide regio's raken. De drie opgaven van de PAJ hebben daarom ook impact op de relatie met andere jeugdregio's, zoals RSJ IJsselland, en op bovenregionale samenwerkingsverbanden zoals het Expertisenetwerk Jeugd Overijssel (ENJO).

Die relatie is wederkerig: bovenregionale kaders en afspraken vormen input voor de PAJ, en de implementatie van de PAJ draagt op haar beurt bij aan de aanscherping van het bovenregionale plan en de uitvoeringsagenda.

3. Aanpak

3.1 Uitgangspunten

- 1) Lerend implementeren: De bouwstenen van de PAJ zijn nauw met elkaar verbonden. Ontwikkelingen binnen een onderdeel hebben ook effecten op de andere onderdelen. We kiezen ervoor om deze dynamiek optimaal te benutten en een werkwijze te hanteren die wendbaar is:
 - a) We breken de te behalen resultaten binnen de drie opgavelijnen op in kleine stukjes binnen een overzichtelijke tijdshorizon (ongeveer 6 maanden).
 - b) Voor de te behalen resultaten betrekken we steeds de ontstane inzichten en de gewenste te bereiken synergie.
 - c) We maken ruimte om te experimenteren met gespreks- en werkvormen met gemeenten, aanbieders en andere betrokken ketenpartners. Het is een proces van leren, anders samenwerken en verbeteren.

- d) We beseffen dat deze werkwijze een beroep doet op een verandering in de manier van samenwerken tussen gemeenten, OZJT, en met andere ketenpartijen waaronder aanbieders en GI's. Dit komt ook terug in de manier waarop invulling gegeven wordt aan het strategisch partnerschap.

3.2 Randvoorwaarden

1. De randvoorwaarden die zijn opgenomen in de 'Prioritaire Agenda Jeugdzorg 2026-2032' zijn ook voor de implementatie van toepassing. Voor de volledigheid zijn deze in dit implementatieplan opgenomen als bijlage 2.
2. Voor de inzet van gemeenten voor de project- en werkgroepen die in kader van de PAJ ingericht worden, geldt dat de leden van de project- en werkgroepen hiervoor zelf akkoord van hun gemeentelijke management moeten borgen.

Er kan hierbij verwezen worden naar de opdrachtbrief over de PAJ die in mei 2026 naar de gemeentesecretarissen gestuurd is. Gemeenten investeren vanuit hun eigen verantwoordelijkheid onder meer in kwaliteit, data en middelen.

Gemeenten maken een eigen afweging over de inzet van (personele) regionale capaciteit, die lokaal rendeert.

3. Het is belangrijk dat de beweging die met de PAJ gemaakt wordt ook goed landt binnen de toegang van de gemeenten. Het belangrijkste deel van het verminderen van het aantal uithuisplaatsingen kan alleen binnen de uitvoering, dus bij de gemeenten en de GI's tot stand komen.

Dit is een verantwoordelijkheid van iedere gemeente en de GI zelf. Verwezen wordt hierbij ook naar o.a. het convenant voor de 'stevige lokale teams', het 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' en de acties die gemeenten nemen in het kader van het leggen van de lokale

sociale basis. Dit benadrukt het belang van samenwerking en een lerende aanpak tussen beleid, uitvoering, bedrijfsvoering en de bestuurlijk- (politieke) besluiten.

4. Het is belangrijk dat gemeenten SamenT-wente/OZHT nauw betrekken/informeren over ontwikkelingen in het lokale veld. Wanneer gemeenten lokaal aan 'bepaalde knoppen draaien', kan dat veel impact hebben op de ontwikkelingen en resultaten in opgave 1 en 2.

3.3 Veranderstrategie

De weg om de PAJ te realiseren en tot een robuuste jeugdregio te komen vraagt een transformatie die meerdere jaren in beslag gaat nemen. De looptijd van de agenda is van 2026 – 2032.

De route loopt via te behalen resultaten op drie opgavelijnen, geworteld in de wet en stevig onderbouwd door een geïmplementeerd "Sturingsplan indicatoren spoor 2".

Tegelijkertijd loopt binnen deze tijdspanne de voorbereiding voor een verlenging van de huidige overeenkomsten of een nieuwe inkoop.

Zoals eerder aangegeven zijn de bouwstenen van de PAJ nauw met elkaar verbonden. Ontwikkelingen binnen een opgavelijn of vanuit de omgeving hebben ook effecten op de verdere ontwikkeling van andere onderdelen.

We kiezen ervoor om deze dynamiek steeds optimaal te benutten en een werkwijze te hanteren waarmee de regio wendbaar is. Als werkwijze kiezen we ervoor om projectmatig te werken. Hiermee bedoelen we dat we werken op basis van op te leveren producten. Die producten moeten bijdragen aan de te bereiken resultaten en doelen.

Daarbij onderscheiden we:

1. Initiatieven die een duidelijke kop en staart hebben, en daarna klaar zijn, en
2. Initiatieven binnen een langduriger veranderproces, met te behalen tussenresultaten.
3. Initiatieven die zo snel mogelijk in de lijn kunnen worden belegd.

Samen vormen de initiatieven de opgavepoel. Voor de drie typen initiatieven wordt een bondig projectplan opgesteld met SMART gedefinieerde resultaten en producten. Als planningshorizon hanteren we op te leveren resultaten binnen een termijn van 6 tot 9 maanden.

Voor iedere volgende stap in een proces en ieder nieuw initiatief worden de behaalde resultaten tot dan toe betrokken. Ook wordt steeds opnieuw gekeken naar de afhankelijkheden en wordt getoetst op de manier waarop de stap bijdraagt aan de te bereiken ambitie van de regiovisie, de drie opgavelijnen en de PAJ als geheel. Voor deze toetsing wordt in 2026 een afwegingskader opgesteld.

Deze werkwijze wordt op het niveau van de PAJ inzichtelijk gemaakt via een mijlpalenplanning op hoofdlijnen voor de komende negen maanden. Deze wordt per half jaar geactualiseerd en rolt zo mee met de tijd.

4. Governance

4.1 PAJ Opgave-Organisatie

Voor de uitvoering van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg richt OZJT een specifieke opgave-organisatie in. Deze organisatie sluit aan op de bestaande bestuurlijke en ambtelijke overlegstructuren en governance.

In de opgave-organisatie worden een aantal specifieke rollen en overlegstructuren opgenomen, gericht op het aansturen van de opgave. Deze rollen zijn:

Manager OZJT

De manager OZJT is ambtelijk opdrachtnemer voor de PAJ en eindverantwoordelijk voor de uitvoering en de rapportage over de voortgang van de behaalde resultaten. De manager OZJT wordt hierin ondersteund door drie rollen: 1) Coördinatie, 2) Communicatie en 3) Procesregisseur opgavelijn.

Coördinatie

De rol 'Coördinatie' is bedoeld om de manager OZJT (in diens rol ambtelijk opdrachtnemer) te ondersteunen in het bewaken van de voortgang van de verschillende projecten

(monitoring), het bewaken van de hoofdlijnenplanning, het opstellen van de rapportages (samen met de OZJT beleidsadviseur) en het overzicht houden op het centrale risicomanagement. Deze rol wordt ondergebracht bij de functie 'programmasecretaris', binnen de bestaande formatie van OZJT.

Communicatie

De rol 'Communicatie' is bedoeld om de manager OZJT (in diens rol ambtelijk opdrachtnemer) te ondersteunen op het gebied van de communicatie die er over de PAJ plaats moet vinden en wie daarbij betrokken moet worden. Deze rol is eigenaar van het communicatieplan en de communicatiekalender. De rol wordt ondergebracht bij de functies 'Programmasecretaris' en 'Managementondersteuning', binnen de bestaande formatie van OZJT.

Procesregisseur opgavelijn

De procesregisseur bewaakt de doelen en ambities voor de betreffende opgavelijn. Bij nieuwe initiatieven en projectenontwikkelingen toetst de procesregisseur de bijdrage aan de te behalen doelen. Ook monitort de procesregisseur de voortgang op het behalen van de doelen van de betreffende lijn en

escaleert naar de manager OZJT als er issues zijn die het behalen van de doelen in gevaar brengen.

4.2 Bestuurlijke overlegstructuur

De bestuurlijke overlegstructuur vindt plaats binnen de bestaande structuur voor Samen-Twente. Het Algemeen Bestuur (AB) is de bestuurlijk opdrachtgever voor de PAJ. Het Dagelijks Bestuur (DB) heeft de rol van bestuurlijk opdrachtnemer. Rapportage over de voortgang en besluitvorming vinden plaats via de reguliere route.

Ook kan het Bestuurlijk Overleg Samen14 (BO/Samen14) gebruikt worden om voorliggende kwesties informierend en meningsvormend te bespreken. Opiniërend overleg en besluitvorming vindt uitsluitend plaats in het AB.

Expliciet wordt benadrukt dat er voor de PAJ geen aparte bestuurlijke sturing wordt ingericht; ook niet op onderdelen van de PAJ.

Inzake lijn 3 'Sturing en partnerschap' wordt vanaf september 2026 met de strategische

partners vormgegeven aan een overleg 'Samenwerkingspartners Jeugd Twente' waarbij zowel de inhoud van de opgaven als de wijze van samenwerking centraal staat. Dit partnerschap is een belangrijke randvoorwaarde om tot de beoogde gezamenlijke resultaten te kunnen komen.

4.3 Ambtelijke overlegstructuur

Het bespreken van de voortgang van de verschillende initiatieven binnen de PAJ en het voorbereiden van bestuurlijke kant van de PAJ vindt plaats via het AO Jeugd en de overige bestaande overlegstructuren.

Daarnaast is er specifiek voor de opgave-organisatie een ambtelijke klankbordgroep en worden vanaf 2027 ook accountgesprekken tussen OZJT en de gemeenten ingericht.

Op het niveau van de uitvoering van de PAJ zijn er twee groepen ingericht om de samenwerking in vorm te geven: 1) de Regionale Data-Adviesgroep (RDA) en 2) de Centrale werkgroep voor lijn 1 en 2.

AO Jeugd

De ontwikkeling en voortgang van de uitvoering van de PAJ vindt plaats in nauwe afstemming met het AOJ. Dit betreft zowel het procesniveau van de uitvoering als de inhoudelijke ontwikkeling van de resultaten. OZJT en AOJ werken samen ook aan de producten die voor de P&C cyclus bestuurlijk moeten worden voorbereid.

Klankbordgroep gemeenten

De klankbordgroep is een voortzetting van de (huidige) werkgroep PAJ, die heeft meegewerkt met het opstellen van het implementatieplan. De klankbordgroep heeft tot doel om de activiteiten en de manier van samenwerken tussen SamenTwente/OZJT en gemeenten beter in de verschillende organisaties te laten landen en te borgen.

In de periode oktober 2026 t/m maart 2027 komt de klankbordgroep 1 keer per maand bij elkaar om met de Manager OZJT de voortgang van de implementatie door te nemen en samen te werken aan het goed borgen en laten landen van de nieuwe werkwijze binnen de gemeenten. Vanaf april 2027 komt de Klankbordgroep 1 keer per kwartaal bij elkaar.

Accountgesprekken en duidingssessies

Met ingang van 2027 houdt OZJT periodiek (jaarlijks) accountgesprekken met de gemeenten, zoals dit nu gebeurt voor de impact-meting.

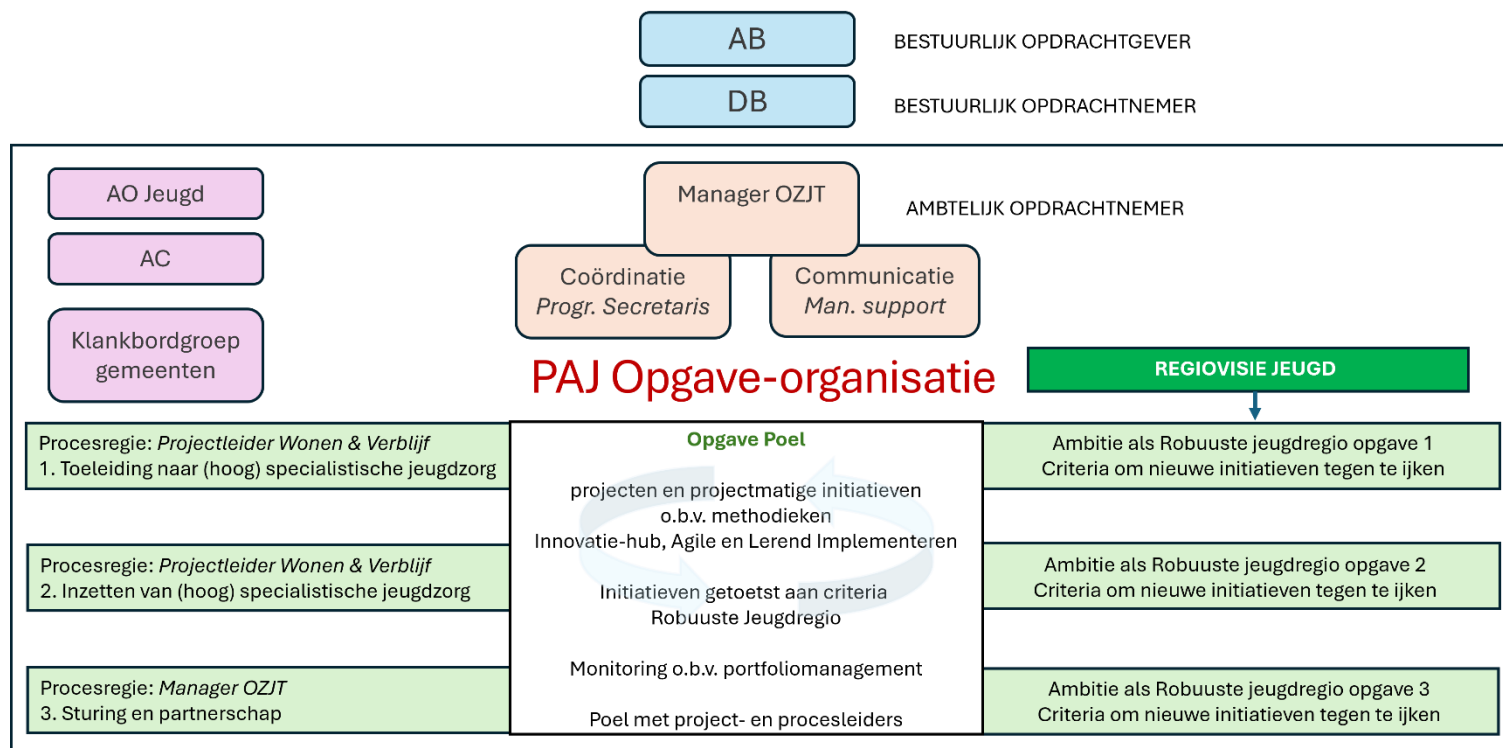
Daarnaast, en mogelijk gecombineerd, worden met ingang van 2027 ook duidingssessies per gemeente georganiseerd, naast de jaarlijkse regionale 'reflectiekamer' vanuit de samenwerking met Kennispunt Twente.

Hiermee wordt beoogd 'kort op de bal te kunnen spelen' waar het gaat om de te behalen doelstellingen voor de PAJ, de lokale vertaling van die doelstellingen en de voortgang op het behalen van de gestelde ambities.

Daarbij is het van belang om er mee rekening te houden dat deze gesprekken goed aansluiten op de structuren die binnen de gemeenten al zijn ingericht met betrekking tot de op jeugdzorg te behalen doelstellingen.

Schema

De opzet van de opgave-organisatie, is op de volgende pagina schematisch weergegeven.

Centrale werkgroep lijn 1 en lijn 2

Voor de uitvoering van de hoofdpogaven 1 en 2 uit de PAJ wordt één centrale werkgroep ingericht. Deze werkgroep vormt het centrale punt voor inhoudelijke voorbereiding en afstemming over beide hoofdpogaven.

De werkgroep wordt ingericht volgens een twee-laags structuur, bestaande uit een kerngroep en een tweede schil. Deze inrichting maakt het mogelijk om een brede groep collega's te betrekken bij de uitwerking, terwijl de afstemming binnen een slagvaardige en werkbare structuur blijven plaatsvinden.

Kerngroep

De kerngroep bestaat uit een compacte groep vertegenwoordigers van gemeenten, strategisch relevante aanbieders en gecertificeerde instellingen. Deze groep is verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitwerking van de deelopgaven en de voorbereiding van voorstellen.

Tweede schil

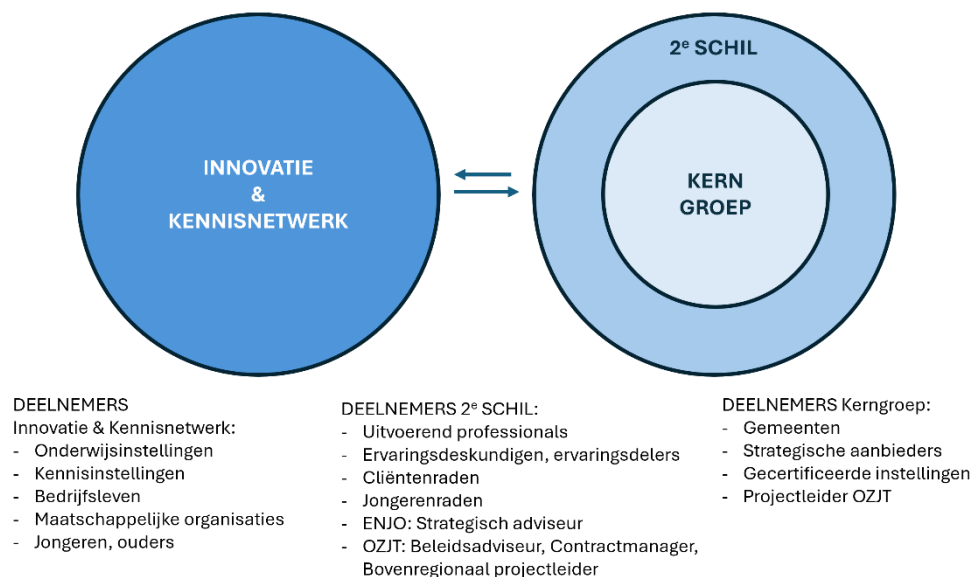
Rondom de kerngroep wordt een tweede schil georganiseerd, waarin een bredere groep stakeholders wordt betrokken bij de uitwerking. Deze tweede schil bestaat onder andere uit uitvoerende professionals, ervaringsdeskundigen, cliëntenraden en jongerenraden.

Innovatie- en kennisnetwerk

Naast de kerngroep en de tweede schil wordt ruimte gecreëerd om, afhankelijk van het vraagstuk, aanvullende partijen te betrekken bij de uitwerking van de opgaven.

Het doel hiervan is om nieuwe kennis, perspectieven en samenwerkingsvormen te benutten die kunnen bijdragen aan het realiseren van de ambities van de PAJ.

Afhankelijk van het onderwerp kunnen hierbij onder andere onderwijspartijen, vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, ouders, jeugdigen en andere relevante stakeholders worden betrokken.

Opgavelijn 1 en 2 – Centrale werkgroep

Regionale Data-Adviesgroep (RDA)

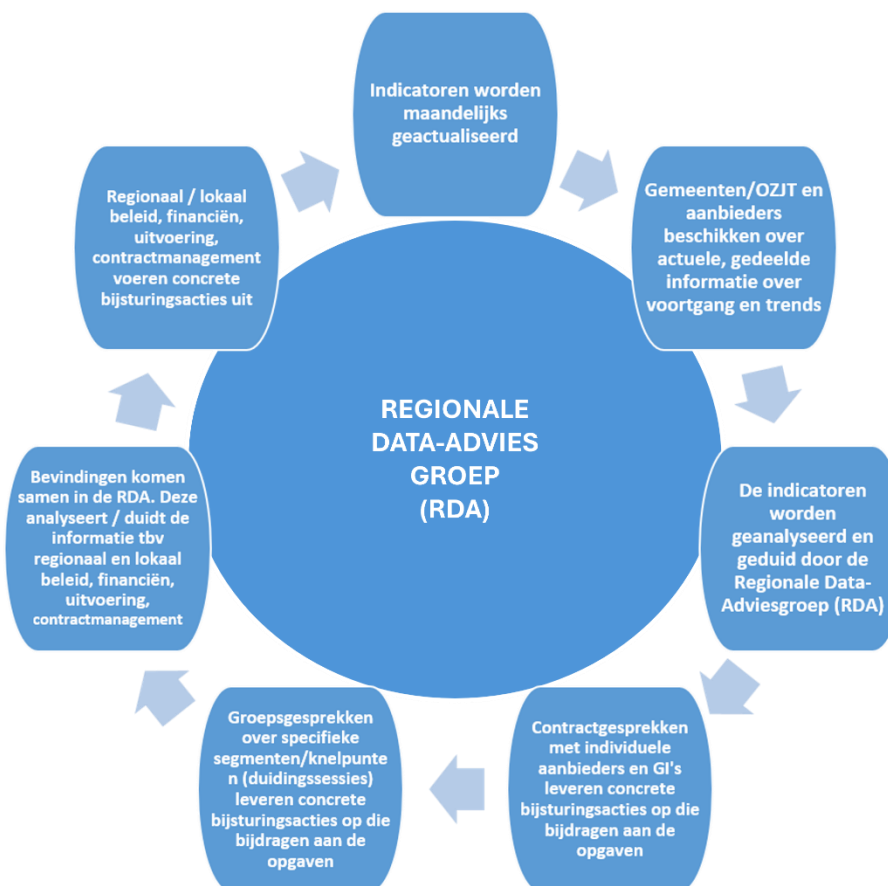
Vanuit het sturingsplan Indicatoren wordt er in 2026 een Regionale Data-Adviesgroep (RDA) ingericht.

De RDA zal vanaf 1 januari 2027 met de eigen werkprocessen zelfstandig de sturing op de indicatoren verder kunnen vormgeven.

In de RDA zijn verschillende rollen vanuit de gemeenten vertegenwoordigd. De RDA vormt ook de brug naar de strategisch partners waar voor de duiding van de indicatoren actief mee opgetrokken wordt.

Organisatie Regionale Data-Adviesgroep**SAMENSTELLING RDA:**

- Voorzitter (OZJT)
- Regionale contractmanager OZJT
- Regionale Beleidsadviseur OZJT
- Regionale Financieel adviseur OZJT
- Onderzoeker Kennispunt
- Lokale contractmanagers
- Lokale beleidsadviseurs
- Lokale financieel adviseurs
- Lokale manager of medewerker Toegang
- Lokale medewerker bedrijfsvoering

5. Fasering en planning

5.1 Fasering

De implementatie PAJ bevat drie fases:

1. Verkennen en commitment (2026-2027)
2. Uitvoeren en leren (2027-2030)
3. Bijsturen en borgen (2030-2032)

Fase 1. Verkennen en commitment

In deze fase leggen we het fundament voor de ontwikkeling tot robuuste jeugdregio. De fase staat in het teken van het vormen van een gezamenlijk beeld over hoe de robuuste jeugdregio er uit ziet en we samen de weg daar naartoe plaveien. Dit is ook de fase om commitment te organiseren.

Partnerschap (opgave lijn 3) komt in deze fase tot uiting in een aantal trajecten die tussen januari 2026 en heden zijn gestart, zoals de verschillende evaluaties (Twentse Monitor Wachttijden, Beschikbaarheidswijzer, Coördinatiepunt Wonen& en Verblijf en TeamAnders), de impactmeting op de inkoop en de duiding-sessies indicatoren.

Daarnaast is er vanuit de ambitie van de PAJ in fase 1 ook sprake van partnerschap vanuit

de werkzaamheden die OZJT als kernwerkzaamheden vervult. Voorbeelden hiervan zijn de Q-gesprekken vanuit het contractmanagement met zorgaanbieders en de GI's en de werkbezoeken bij zorgaanbieders die gedurende een jaar worden gepland waarvoor zowel contractmanagers als beleidsmedewerkers van gemeenten worden uitgenodigd.

Een ander onderwerp inzake sturing en partnerschap betreft de aanpak 'doorbraaktafel' die gepland staat voor 10 september 2026 met een bestuurlijk vervolg op 30 september, gericht op het doorbreken van patronen bij uithuisplaatsingen.

De belangrijkste resultaten in deze fase zijn:

1. Per 1 januari 2027 staat er een Regionale Data Adviesgroep (RDA) die regulier zijn werk doet en daarmee een vaste waarde voor de regio vormt. De organisatie en werkwijze voor de RDA zijn per 1 januari 2027 in de staande organisaties ingebed.
2. De ontwikkel- en verbeterpunten uit de evaluaties Coördinatiepunt Wonen & Verblijf, Twentse Monitor Wachttijden en Beschikbaarheidswijzer zijn opgepakt en binnen de staande organisatie belegd.

3. Er wordt vervolg gegeven aan de geleerde lessen uit de evaluatie 'Team Anders'.
4. De migratie van het RET naar de staande organisatie van het OZJT is per 1 januari 2027 gereed.
5. De impactmeting op de inkoop 2025 is eind 2026 afgerond en heeft geresulteerd in een bestuurlijk besluit over 1) het verlengen van de overeenkomsten tot 2031 of 2) het starten van een nieuwe inkoop per 1 januari 2029.
6. In Q4 2026 wordt een netwerkdag georganiseerd over het sturen op de doelen van de PAJ, met strategisch partners (gemeenten, zorgaanbieders en GI's).
7. Er is per 1 januari 2027 een afwegingskader opgesteld. Dit afwegingskader biedt een gezamenlijke systematiek voor het beoordelen en prioriteren van initiatieven en wordt direct gebruikt bij het maken van keuzes in deze fase. Hierdoor worden keuzes niet alleen inhoudelijk onderbouwd, maar ook transparant en navolgbaar gemaakt.
8. Er is per 1 januari 2027 een start gemaakt om als OZJT en gemeenten voor de PAJ te werken binnen de P&C-cyclus van Samen-Twente in samenhang met het faciliteren van de gewenste *regionale* inzichten, bespreking en sturing op de jeugdopgaven.
9. In het vierde kwartaal 2026 en eerste kwartaal 2027 is met de strategisch partners uit het sturingsplan indicatoren een proces afgesproken

voor het sturing geven aan de opgave PAJ op tactisch en strategisch niveau.

10. In het eerste kwartaal 2027 wordt een gezamenlijke netwerkdag Jeugd & Gezin georganiseerd.

Fase 2. Uitvoeren en leren

In deze fase werken gemeenten, strategisch partners en OZJT volgens de werkwijze van het sturingsplan indicatoren. Daarbij worden de uitkomsten op de indicatoren gebruikt om met de strategische partners tot nadere afspraken te komen over gewenste ontwikkelingen in het zorgaanbod en het zorglandschap.

Voor de opgavelijnen 1, 2 en 3 worden interventies die leiden tot de robuuste jeugdregio vertaald naar plannen en concrete producten.

Voor opgavelijn 1 en 2 worden de stappen genomen om de verschillende hulplijnen (CPWV, RET en JBT) binnen OZJT verder te integreren tot één organisatieonderdeel. Daarnaast worden verdere stappen gezet gericht op de toeleiding naar en inzet van (specialistische) jeugdzorg, op wonen & verblijf en op

de ontwikkeling en inzet van ambulante alternatieven.

Voor opgavelijn 3 maken OZJT, gemeenten en de strategische partners nadere afspraken over de manier van gezamenlijk sturen en de ontwikkeling van interventies om tot verbetering van het aanbod en een verbetering van het zorglandschap te komen.

Basis hiervoor zijn o.a. de uitkomsten van de verschillende evaluaties, de uitkomst van de impactmeting inkoop, de uitkomsten van de duidingssessies indicatoren en de opbrengst van de netwerkdagen in het laatste kwartaal 2026 en het eerste kwartaal 2027.

Werkwijze fase 1, 2 en 3

Plan; richting bepalen

- Gezamenlijke doelen formuleren
- Interventies bepalen
- Op basis van data & analyse
- Afstemming gemeenten & partners

Wat willen we bereiken en hoe pakken we dit aan?

Act; bijsturen en verbeteren

- Aanpassen interventies
- Opschalen wat werkt
- Stoppen wat niet werkt
- Doelen aanscherpen

We verbeteren continu

Do; uitvoeren in de praktijk

- Interventies toepassen
- Werken met jeugdigen, gezinnen
- Samenwerking met partners
- Experimenteren binnen gestelde kader

We doen het echt – in de praktijk?

Check; leren en begrijpen

- Monitoring via data
- Leren van ervaringen
- Gezamenlijke duiding
- Inzicht in effectiviteit

Wat werkt en wat niet?

Fase 3. Bijsturen en borgen

Fase 3 staat in het teken van het realiseren en afronden van de ingezette beweging om te komen tot een robuuste jeugdregio.

Met als basis de indicatoren, en door het versterken van de samenwerking en sturing door gemeenten, aanbieders, GI's, OZJT (het samenwerken vanuit strategisch partnerschap) zal er een positieve beweging ontstaan op het verminderen van de instroom, een snellere uitstroom en een kortere verblijfsduur. Waar nodig worden nieuwe interventies ontwikkeld en geïmplementeerd.

Er is in deze fase veel aandacht voor het borgen van de werkwijze en organieke inbedding. Daarbij wordt ook gekeken waar interventies verbeterd kunnen worden.

In deze fase moet alles als routine zijn ingericht om met elkaar meetbaar en zichtbaar de ambitie van de PAJ waar te kunnen maken.

5.2 Mijlpalenplanning

In de aanpak is beschreven dat er gewerkt wordt met een planning voor de komende 6 tot 9 maanden. Die planning schuift ieder half jaar met de tijd mee naar voren. Op projectniveau worden projectplannen gemaakt. Die bevatten een gedetailleerde planning met activiteiten. Op niveau van de implementatie van de PAJ worden deze detailplanningen samengevat via een mijlpalenplanning.

De mijlpalenplannen voor de periode juli 2026 t/m maart 2027 is opgenomen in bijlage 3.

5.3 Borging resultaten

Binnen de opgave van de PAJ worden nieuwe interventies om te komen tot de robuuste jeugdregio projectmatig aangepakt.

Een belangrijk element in de aanpak is de manier waarop het resultaat van de interventie zo snel mogelijk binnen de lijn van de betrokken organisaties kan worden ingebed.

Tot de op te leveren producten behoren aandacht voor de beschrijving van de werkprocessen en de actieve betrokkenheid van de organisatie(s) die met de dagelijkse uitvoering belast zijn.

Iedere projectmatige aangepaste interventie sluit af met een moment van afronding en overdracht en rapporteert hierover aan de manager OZJT, in de rol van ambtelijk opdrachtnemer van de PAJ.

6. Beheersing

6.1 Financiën, capaciteit en juridisch

Voor de besluitvorming over de begroting 2027 is de capaciteitsraming voor de personele bezetting OZJT geactualiseerd. Dit is gebeurd op basis van de opgestelde projectplannen voor lijn 1 en 2, voor de implementatie van het sturingsplan Indicatoren, voor het RET en voor het inrichten van de opgaveorganisatie binnen OZJT.

Parallel is vanuit het onderdeel organisatieontwikkeling een capaciteitsraming opgesteld voor de OZJT-organisatie zelf. Ook is de begroting voor de materiële kosten geactualiseerd met de ramingen die voortkomen uit de PAJ (denk hierbij aan licentiekosten ICT, Inhuur deskundigheid voor het RET en een werkbudget voor lijn 3, sturing en partnerschap).

De totale raming blijft passen op de eerder opgestelde begroting voor OZJT, aangevuld met de extra financiering t.w.v. 1,39 miljoen voor 2027.

Hiermee kan de begroting voor OZJT voor 2027 ook de basis zijn als structurele begroting voor de periode vanaf 2028 inclusief de in de GR opgenomen indexering.

Voor het juridisch aspect van de taken die uit de PAJ voortvloeien voor SamenTwente/OZJT in relatie tot de GR, is afgestemd met juristen van een aantal gemeenten en met een extern jurist.

6.2 Risicomanagement

Voor het risicomanagement is een centraal risicoregister ingericht. Het risicoregister dient voor zowel de risico's op de projecten en trajecten binnen de PAJ, als de risico's op niveau van de opgave zelf.

De procesregisseurs op de drie lijnen en de projectleiders gebruiken het register voor het managen van de eigen risico's.

Per kwartaal vindt er een gezamenlijke risicoanalyse plaats door de Manager OZJT, de proceseigenaren op lijn 1, 2 en 3, de betrokken projectleiders en de betrokken lijn-functionarissen.

De timing van het moment is gekoppeld aan de P&C cyclus van resp. de Ontwikkelingsbrief, de Begroting en de Berap.

Op basis van de risicoanalyse wordt het register geactualiseerd en worden de Top-3 risico's meegenomen in de betreffende ontwikkelingsbrief, Programmabegroting en Berap.

6.3 Communicatie en rapportage

De uitvoering van de PAJ raakt onderdelen van de regionale en lokale jeugdhulp. Ook zijn er veel stakeholders betrokken, die in gezamenlijk partnerschap aan de lat staan om aan de ambitie en doelen van de PAJ te werken.

Dit vraagt speciale aandacht voor de communicatie; zowel tijdens de planvorming als tijdens de uitvoering. Als onderdeel van het implementatieplan is, samen met de gemeenten, een specifiek communicatieplan opgesteld.

De kern van het communicatieplan is als bijlage 4 bij het implementatieplan opgeno-

men. Het communicatieplan bevat de aanpak van de communicatie naar de verschillende betrokken belanghebbenden.

Voor de dagelijkse uitvoering is een communicatiekalender opgesteld; een centrale plek waar de communicatie over de PAJ als geheel en de communicatie voor de specifieke onderdelen gemanaged wordt. Deze communicatiekalender wordt centraal binnen de opgave-organisatie beheerd.

Rapportage

De rapportage over de voortgang van de uitvoering van de PAJ verloopt via de reguliere P&C cyclus van SamenTwente; vanaf de jaarlijkse Ontwikkelingenbrief, via de jaarlijkse begroting, de bestuurlijke rapportages (Berap) en de jaarstukken/jaarrekening.

Hierdoor is het traject van de PAJ niet vooraf in beton gegoten, maar hebben gemeenten en SamenTwente/OZJT op de voor hen bekende wijze mogelijkheden om de ambitie, doelen en daarvoor in te richten KPI's met elkaar bespreekbaar te houden.

Dit is een belangrijk onderdeel van de aanpak van de implementatie en monitoring van

de PAJ. De opzet van de P&C cyclus in relatie tot de PAJ wordt hieronder nader uitgewerkt.

Speciale aandacht in de rapportage is het onderscheid op de voortgang van het proces van de implementatie (de output) en de wijze waarop de voortgang bijdraagt aan de ambitie van de agenda (de outcome).

Uitgangspunten proces

1. In de Ontwikkelingenbrief worden ontwikkelingen in beeld gebracht die impact hebben op prioriteiten en ambities en de financiële contouren. Deze zijn gelieerd met de ambities zoals deze ook zijn benoemd in het strategisch programma. Bij het opstellen van de Ontwikkelingenbrief vindt afstemming plaats met het AO Jeugd en het AC.
2. Op basis van de geschetste ontwikkelingen en begrotingskaders wordt de Programmabegroting opgesteld, met daarin de doelstellingen en indicatoren en de begroting I. Hierover vindt afstemming plaats met het AO Jeugd en het AC. Deze KPI's worden vervolgens ook gebruikt in de Berap en de jaarrekening/jaarverslag. De begroting van de implementatie PAJ is daarbij onderdeel van de reguliere Programmabegroting SamenTwente / OZJT. Gemeenten nemen de Ontwikkelingenbrief en Programmabegroting in route binnen de eigen gemeente.

3. De rapportage over de voortgang van de implementatie PAJ is onderdeel van de reguliere Bestuurlijke rapportage (Berap). De rapportage sluit aan op de verwachte doelstellingen en de KPI's zoals opgenomen in de Programmabegroting. De bestuurs- rapportages worden besproken in het AO Jeugd en het AC, voordat agenderen voor het AB plaatsvindt.
4. Met de jaarrekening zal ook de implementatie van de PAJ voor dat betreffende jaar via de jaarstukken gerapporteerd worden. De verantwoording vindt plaats op basis van de Programmabegroting en daarin opgenomen KPI's

Uitwerken proces rapportage

De concretisering van de rapportage en de KPI's vindt plaats in het laatste kwartaal van 2026, passend op de producten die dan volgens de P&C cyclus moeten worden opgeleverd:

1. OZJT en AO Jeugd maken samen de opzet voor de 2e Berap 2026,
2. OZJT, Regionale Data Adviesgroep (RDA) en AO Jeugd maken samen een opzet voor Rapportage Berap 2027, met als basis de begroting 2027.

Bijlage 5 bevat een eerste opzet die als basis kan dienen voor de concretisering van de rapportage.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Rol SamenTwente/OZJT

OZJT is de regionale regisseur, kennispartner en uitvoeringsorganisatie die gemeenten ondersteunt bij het realiseren van de gezamenlijke jeugdzorgdoelen, zonder de lokale verantwoordelijkheid voor toegang, verwijzing en individuele casuïstiek over te nemen.

Rol 1: Regionale regisseur

OZJT organiseert en bewaakt de uitvoering van de PAJ:

- Coördineert de regionale opgave en stemt af op landelijke ontwikkeling;
- Bewaakt voortgang, samenhang en resultaten;
- Signaleert knelpunten en risico's;
- Bereidt besluitvorming voor;
- Faciliteert samenwerking tussen gemeenten, aanbieders, GI's en andere (boven)regionale partners.

Rol 2: Data- en kennispartner

OZJT ontwikkelt zich van een uitvoeringsorganisatie naar een strategische, data-gedreven partner:

- Verzamelen en analyseren van regionale data in samenwerking met Kennispunt Twente;

- Ondersteunen van gemeenten met inzichten en benchmarks;
- Faciliteren van de Regionale Data Adviesgroep;
- Vertalen van data naar sturingsinformatie en beleidsadviezen;
- Monitoren van effecten van interventies en contracten.
- Als regio deelnemen aan landelijke of bovenregionale werkgroepen of onderzoeken.

Rol 3: Contract- en zorglandschapsregisseur

OZJT faciliteert de gemeenten regionaal op beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid:

- Contractmanagement en contractbeheer;
- Relatiebeheer met aanbieders en GI's;
- Bewaken van regionale beschikbaarheid van specialistische zorg;
- Adviseren over verlenging of vernieuwing van de inkoop;
- Stimuleren van gewenste ontwikkelingen in het zorglandschap.
- Borgen van kwaliteit door toezicht

Rol 4: Beheerder van regionale hulplijnen

OZJT organiseert voorzieningen die voor individuele gemeenten moeilijk zelfstandig te realiseren zijn:

- Regionaal Expert Team (RET);
- Coördinatiepunt Wonen & Verblijf (CPWV);

- Twentse Monitor Wachttijden;
- Beschikbaarheidswijzer;
- Jeugd- beschermingstafels (JBT);
- Andere (boven)regionale ondersteuningsstructuren.

Rol 5: Aanjager van leren en verbeteren

OZJT stimuleert de beweging naar een robuuste jeugdregio:

- Organiseren van duidingssessies;
- Ophalen en delen van goede voorbeelden;
- Verbinden van lokale, regionale, (boven)provinciale of landelijke ervaringen;
- Ondersteunen van veranderprocessen.

Wat OZJT nadrukkelijk niet doet

Om de rolzuiverheid te bewaken kan ook expliciet worden opgenomen dat OZJT:

- Geen toegang verleent tot jeugdhulp;
- Geen lokale casusregie voert;
- Geen gemeentelijke beleidsvrijheid overneemt;
- Geen zelfstandige bestuurlijke opdrachtgever is.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor hun wettelijke taken en het AB blijft bestuurlijk opdrachtgever.

Bijlage 2: Randvoorwaarden PAJ

Randvoorwaarden regionaal

- De regio Twente voldoet aan de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg
- De gemeenten moeten passende gedelegeerde bevoegdheden geven, voor de taken die worden belegd bij het OZJT.
- Routekaart afweging bij dreigende uithuisplaatsing (stappen CRVB + aanvullende stappen als de verklarende analyse CPWW).
- Verbinding met het toekomstscenario.
- Verbinding met het Expertise Netwerk Overijssel Jeugd en de bovenregionale projectleider.
- Verwijzers, aanbieders en onderwijspartners zijn betrokken bij de regionale hulplijnen.
- Er is een eenduidige lijn voor OZJT vanuit gemeenten.

Randvoorwaarden lokaal

- Gemeenten richten lokaal hun stevige lokale teams in volgens het landelijk richtinggevend kader en convenant stevige lokale teams.
- Aanspreekpunt bij gemeenten wanneer regionale afspraken niet nagekomen worden. Dit moet worden opgenomen in de sturingsafspraken. Dit is onderdeel van de governance.
- Stappenplan routekaart geborgd in de lokale toegang + GI (regionaal).
- Vanuit de gemeentelijke toegang werken met verklarende analyse.
- Gemeenten committeren zich aan de Prioritaire Agenda Jeugdzorg, inclusief financiën. Zie voor verder uitwerking hoofdstuk 4 en 5.
- Lokaal wordt er geïnvesteerd in de sociale basis en is volgens de landelijke ontwikkelingen (o.a. hervormingsagenda).

Bron: document 'Prioritaire Agenda Jeugdzorg 2026-2032, p. 21'.

[illegible]

Bijlage 4: Communicatieplan

De kern van het communicatieplan bestaat uit de volgende onderdelen:

Drie leidende principes

De communicatieaanpak is gebaseerd op drie uitgangspunten:

1. Eén verhaal, veertien gemeenten. OZJT voert regie op de kernboodschap. Gemeenten vertellen naar de lokale context. Dit voorkomt versnippering en tegenstrijdige boodschappen in een complex krachtenveld.
2. Communicatie volgt besluitvorming én gaat eraan vooraf. Stakeholders mogen een besluit nooit uit de media vernemen. Communicatiemomenten worden expliciet gekoppeld aan de besluitvormingsroute.
3. Betrokkenheid op maat. Niet iedereen hoeft altijd bij alles betrokken te zijn. De stakeholderanalyse bepaalt wie wanneer wordt geïnformeerd, geconsulteerd of co-creatief betrokken wordt.

Kernboodschap

De kernboodschap vormt het fundament van alle communicatie rondom de PAJ. Ze is afgestemd op bestuurders en beleidsmakers, maar vormt de basis voor alle doelgroep-specifieke uitingen. De kernboodschap is als volgt geformuleerd:

Iedere jeugdige in Twente verdient de kans om veilig, gezond en kansrijk op te groeien. En als een kind, jongere of gezin ondersteuning nodig heeft, moet die hulp op tijd beschikbaar zijn en van goede kwaliteit zijn. Met de Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) werken gemeenten, OZJT en partners daarom samen aan een sterke en toekomstbestendige jeugdzorg. Door regionaal op te trekken zorgen we ervoor dat belangrijke voorzieningen behouden blijven, specialistische hulp beschikbaar is en kinderen en gezinnen kunnen rekenen op passende ondersteuning wanneer dat nodig is.

Dat doen we door:

- Regionaal samen te werken aan gezamenlijke opgaven en voorzieningen;
- Scherpe keuzes te baseren op data, inzichten en wat werkt in de praktijk;
- Strategisch samen te werken met zorgaanbieders, gecertificeerde instellingen en onderwijs;

De PAJ is een gezamenlijke beweging naar uitvoering. We brengen rust en prioriteit, zodat we acties kunnen uitvoeren en volhouden. Zo bouwen we stap voor stap aan een jeugdzorgsysteem dat vandaag én morgen doet wat nodig is voor Twentse kinderen, jongeren en gezinnen.

Stakeholderanalyse

De stakeholderanalyse brengt in beeld wie betrokken is bij de PAJ, welke belangen spelen en welke communicatiestrategie per groep past.

Uitvoering en ketenpartners

- Intern (gemeenten en SamenTwente)
 - Uitvoering gemeenten / teamleiders / verwijzers
 - Contractmanagers OZJT en gemeenten
 - Medisch verwijzers – jeugdartsen GGD
 - Jeugdbeschermingstafels (JBT)
 - Coördinatiepunt Wonen & Verblijf
 - Coördinatiepunt Spoedeisende Hulp
 - Regionaal Expertteam (RET)
 - Kennispunt Twente
- Extern
 - Aanbieders jeugdzorg – beleid/management/hulpverleners
 - GI's – beleid/teamleiders/jeugdbeschermers
 - Medisch verwijzers (huisartsen, POH)
 - Samenwerkingsverbanden Onderwijs (SWV)
 - Cliëntenraden van GI's en Zorgaanbieders

Opdrachtgevers en programmasturing

- Intern (gemeenten en SamenTwente)
 - AO Jeugd
 - Managers gemeenten / AC
 - Directie SamenTwente
 - Manager OZJT
 - Teamleider OZJT
 - Projectleiders OZJT
 - Programmamanager ENJO
 - Kring gemeentesecretarissen

Governance en bedrijfsvoering

- Intern (gemeenten en SamenTwente)
 - Contractmanagers (regionaal en lokaal)
 - Managers Toegang
 - CEV
 - Platform bedrijfsvoering
 - Juristen
 - Financials

Bestuurlijke en politieke stakeholders

- Intern (gemeenten en SamenTwente)
 - AB/DB Wethouders
 - Gemeenteraden
- Extern
 - Bestuurders GI's
 - Bestuurders zorgaanbieders

Rolverdeling

De communicatieaanpak vereist een heldere rolverdeling tussen OZJT en de veertien gemeenten.

OZJT - Regie & inhoud

Eigenaarschap:

- Kernboodschap PAJ (één verhaal)
- Communicatiestrategie & timing
- Info richting gemeentesecretarissen,
- Bestuurders, beleidsambtenaren
- Afstemming regionale partners

Taken:

- Verhaallijn opstellen & bewaken
- Afstemming AO/AC, DB/AB, Directie SamenTwente

- Regionale stakeholder- betrokkenheid
- Kernboodschappen per periode
- Communicatie implementatie-plan en inkoop-fase
- Onderhouden PAJ-pagina op website van OZJT. Verantwoordelijk voor opstellen en actualiseren van activiteiten/communicatie-kalender.

Gemeenten - Betekenis & draagvlak

Eigenaarschap:

- Vertaling naar lokale context
- Draagvlak bij wethouders, management en uitvoering

Taken:

- 'Wat betekent dit voor onze gemeente?' uitwerken
- Collegebesluiten voorbereiden
- Interne afstemming
- Gemeenteraad informeren (indirect, reguliere werkwijze, juiste moment)
- Lokale teams / uitvoering betrekken
- Weerstand en verschillen signaleren richting OZJT

<einde>

Bijlage 5: Rapportage – de basis

De insteek is dat SamenTwente/OZJT en de gemeenten (via het AO Jeugd) samen de inhoudelijke opzet voor de rapportage uitwerken. Als basis kunnen daarbij de volgende uitgangspunten gebruikt worden.

Uitgangspunten opzet rapportage

- Rapportage in format Berap, maximaal 4 tot 5 pagina's.
- Hoe staat het met onze KPI's? (6-8 KPI's)
 - o Per KPI, korte definitie, verkeerslichtkleur en toelichting status
 - o KPI's op proces bij elkaar zetten en KPI's op inhoud bij elkaar zetten
 - o Eventueel verdiepen naar het niveau wat deze ontwikkeling betekent voor de afzonderlijke Twentse gemeenten (Het kan zijn dat de ene gemeente een grotere noodzaak voelt op een KPI dan een andere).
- Hoe staat het met onze doelen?
 - o Per doel een korte grafische weergave en een toelichting.
- Wat is de actuele financiële situatie?
Korte financiële toelichting op resp. positieve en negatieve ontwikkelingen en verwacht resultaat t.o.v. de begroting.

Uitgangspunt inhoud rapportage

- De Programma begroting bevat de ambitie voor de door OZJT te bereiken doelstellingen, inclusief de resultaten in het kader van de implementatie van de PAJ.
- De Programmabegroting bevat de volgende structuur:
 - o Introductie
 - o Wat willen we bereiken? (Doelen OZJT, doelen PAJ)
 - o Hoe gaan we dit doen? (Activiteiten op hoofdlijnen en te behalen resultaten)
 - o Kernprestatieindicatoren (6 – 8 KPI's)
 - o KPI's gericht op te behalen resultaten in het implementatieproces
 - o KPI's gericht op de te behalen ambitie voor de regio (outcome). Dit betreft een selectie van KPI's uit de ruif van indicatoren die zijn opgesteld in kader van het Sturingsplan Spoor 2.
 - o Wat mag het kosten, waarin het totaalbedrag van de voorgestelde begroting wordt weergegeven.
- De Bestuurlijke rapportage bevat de voortgang op de benoemde KPI's en een reflectie op de doelen.

Uitgangspunten KPI's

- Voor de KPI's gericht op het monitoren van de outcome (de ambitie van de prioritaire agenda jeugdzorg) en de trends die hierin te zien zijn kunnen de volgende indicatoren als basis gebruikt worden:
 - o Aantallen jeugdigen in ambulant,
 - o Aantallen jeugdigen wonen en verblijf,
 - o Zorgduur/etmalen,
 - o Kosten binnen de segmenten,
 - o Doorstroom tussen de segmenten,
 - o Crisis.
- Bij de uitwerking van de eerste opzet van de Berap voor 2027 moet hier de exacte formulering van de indicatoren en nummering worden vastgesteld.

De 14 Twentse gemeenten werken samen als **Samen14** aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. **Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT)** is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

Opiniërende nota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur

17 juni 2026

Registratienummer

2026-000006

Agendapunt

B3

Datum vergadering

1 juli 2026

Onderdeel SamenTwente

OZJT

Onderwerp

Opiniërende bespreking: drie bouwstenen Prioritaire agenda jeugdzorg

Inleiding

Op 14 januari jl. heeft het AB het besluit genomen de Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) inhoudelijk vast te stellen, hetgeen betekent dat de 14 gemeenten en SamenTwente/OZJT gezamenlijk de hoogste prioriteit geven aan het oplossen van de urgente en belangrijke maatschappelijke knelpunten die de gemeenten zien in de (hoog)specialistische jeugdzorg. Daarbij werd uitgesproken dat gemeenten, gelet op de lokale behoeften en regionale noodzaak, gezamenlijk uitvoering willen geven aan deze agenda. Er werd vastgesteld dat er kon worden meegegaan met de incidentele financiering voor de PAJ in 2026 en 2027, waarna dit in het voorjaar is voorgelegd aan de colleges. Voor 2028 is er door het AB de intentie uitgesproken om de financiering van de PAJ structureel op te nemen in de begroting SamenTwente 2028.

Het AB heeft – met het oog op de structurele intentie- gevraagd om een nadere onderbouwing en deze in een integraal implementatieplan inhoudelijk, financieel en juridisch verder uit te werken. De AB-besluitvorming van 9 september 2026 over dit integrale uitvoeringsplan, vraagt ook om een zorgvuldige route voor borging van structurele taken en bijbehorende financiering. Deze route nemen wij in acht, door hier niet alleen met onze eigen expertise en visie aan te werken, maar hierover ook met uw gemeenten over het gewenste detail-niveau te spreken. Dit betreffen onder meer uw beleidsambtenaren en vele betrokkenen vanuit de bedrijfsvoering, waaronder controllers en juristen. Om ons ervan te vergewissen dat hierin geen rollen of verantwoordelijkheden worden gemist, zijn uw gemeentesecretarissen eind mei gevraagd om bij ons aan te geven, wanneer deze voorbereiding nog niet naar tevredenheid verloopt, of wanneer er nadere informatie nodig is om op gemeentelijk niveau de juiste afweging te kunnen maken.

Door deze aanpak streven wij ernaar om u als AB steeds de juiste inhoud op het passende niveau voor te leggen, zodat u uw rol meer en meer kan zien op uw lokale en regionale politiek-bestuurlijke verantwoordelijkheid, het formuleren van de concrete (maatschappelijke) doelen, en het vaststellen van de (uitvoerings-)kaders. Door deze scherpte en kaders, kan SamenTwente in samenwerking met

uw ambtenaren in de ambtelijke overleggen de uitvoering toetsen, en waar nodig kan dit worden bijgestuurd. Ook geeft dit aan SamenTwente/OZJT in het bijzonder de ruimte om binnen die kaders de professionaliteit en ruimte te pakken om uw jeugdhulpregio te verstevigen.

Belangrijk om hierbij te benadrukken is dat de structurele besluitvorming die in september voorligt nodig is om straks bij een nieuwe aanbesteding tot keuzes te komen in de wijze van contractering, monitoring en (bij)sturing. U zult dit in het – in september voorgelegde - implementatieplan met name teruglezen in de uitwerking van het datagedreven werken (ook wel het project *indicatoren* genoemd).

De investering in SamenTwente/OZJT die straks in september nader uitgewerkt aan u zal worden voorgelegd, betreft 0,47% van de totale gemeentelijke uitgaven aan jeugdhulp. We streven er met elkaar naar om met deze investering, voor een maximaal *multipliereffect* te gaan.

Leeswijzer

- Een nadere onderbouwing ten aanzien van de gewenste en noodzakelijk sturing op de zorguitgaven. Bedoeld om alle aanwezige wethouders mee te nemen op het gewenste effect van de PAJ.
- Niet alle onderdelen van de PAJ zijn in deze nota opgenomen, maar alleen de drie uitgelichte bouwstenen van de PAJ. Conform besluitvorming van januari jl. is voor deze deelonderwerpen om een nadere evaluatie/onderbouwing gevraagd. In deze nota wordt een samenvatting beschreven van de inhoud, de juridische en financiële aspecten die op basis van het ambtelijk voortraject, de kern voor de opiniërende bespreking vormen.
- Het vervolg na het AB van juli wordt beschreven. Het totale PAJ-implementatieplan wordt in september ter besluitvorming aan u voorgelegd en we benutten deze opiniërende bespreking hiervoor.

Gewenste en noodzakelijke sturing

De Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ) is opgesteld om met de implementatie van alle onderdelen uiteindelijk de gezamenlijke sturingskracht van Twente ten aanzien van de Jeugdhulp te vergroten. We willen stabiliteit in aanbod en kwaliteit, betere grip op kosten en capaciteit, en meer mogelijkheden om complexe opgaven regionaal te aan te pakken of te regisseren.

Het traject indicatoren draagt als funderend project bij aan de gewenste (bij)sturing op gemeentelijk, regionaal en zorginstellingen-niveau. In dit traject ligt de belangrijkste sleutel hoe we als SamenTwente/OZJT door meer regie, signalering en ondersteuning door contracten, contractbeheer en interventies, tot betere zorg en lagere uitgaven proberen te komen.

Dit vraagt om een stevig SamenTwente/OZJT die als uw strategisch uitvoeringspartner met helder mandaat binnen heldere kaders, steeds kan doet wat er moet gebeuren met het oog op de jeugdogpave. Deze opiniërende nota richt zich alleen op de bouwstenen die nader geëvalueerd en onderbouwd moesten worden.

De Twentse gemeenten staan voor dezelfde urgente financiële opgave: de uitgaven aan jeugdzorg blijven stijgen en drukken op de lokale begrotingen. De huidige werkwijze leidt niet overal tot de gewenste kostendaling of efficiëntie. Een nieuwe regionale beweging is daarom nodig, waarin we toewerken naar een robuuste Twentse jeugdhulpregio. Die ziet niet alleen op losse pilots, interventies of projecten, maar op gedrag en een gezamenlijke werkwijze.

De sturingsindicatoren waarover we nu beschikken, opgesteld op basis van de laatste regionale inkoop en voor iedere gemeente toegankelijk in de Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD), zijn vorige maand toegelicht in het BO Samen14 van 10 juni, en laten duidelijk zien waar de grootste opgaven liggen: hoge aantallen uithuisplaatsingen en aantal plaatsingen in de JeugdzorgPlus, stijgend gebruik van ambulante hulp, veel doorplaatsingen, langdurige trajecten en (nog) beperkte inzet van ambulante alternatieven. Deze inzichten bevestigen de maatschappelijke opgave en legitimeren de noodzaak om de PAJ te implementeren.

Datagedreven regionale sturing biedt kansen om kosten te verlagen en jeugdigen meer passende, thuis nabij zorg te bieden. De indicatoren vormen de basis voor trendanalyses, benchmarking, gesprekken met aanbieders, en impactanalyses. Ze geven niet alleen houvast in de voorbereiding op nieuwe contractering richting 2029, of indien gewenst later. Ook biedt een verstevigde en minder vrijblijvende aanpak dat de data daadwerkelijk tot interventies en aanpassingen gaan leiden tijdens de volgende contractperiode. Kortom, de voorgesteld investering in 2026 e.v. biedt de mogelijkheid om vanaf 2029 en dichterbij de bal te komen, en onnodige, stijgende kosten te voorkomen.

De totale investering in de PAJ bedraagt - slechts - 0,47% van de totale gemeentelijke uitgaven aan jeugdhulp. Feitelijk is dit een fractie van de totale uitgaven op jeugdhulp. Het is de verwachting dat dit ruimschoots terug wordt verdiend, door de nieuwe beweging die we ingaan met de PAJ waarbij we meer gericht kunnen sturen op ons zorglandschap. In deze nota gaan we alleen in op de nadere onderbouwing voor de hulplijnen RET en CPWV, en twee monitorinstrumenten. Dit vormt slechts een klein deel van de PAJ, die als geheel in september nader onderbouwd ter besluitvorming aan u voorligt. Echter door deze genoemde hulplijnen regionaal te organiseren, bundelen we expertise die van meerwaarde is voor lokale gemeenten om complexe casussen sneller en eenduidiger op te pakken. Door inzicht te krijgen in de knelpunten in de uitvoering en deze bij elkaar te laten komen in de regio kan de informatie meegenomen worden ten behoeve van je sturing en inkoop

Gemeenten behouden met de PAJ de regie: zij regisseren de toegang en verwijzingen, regionaal ondersteund door o.a. CPWV en RET bij complexe casuïstiek; sturen op basis van sturingsindicatoren en contractmanagement; en verbinden lokaal beleid met regionale inzichten en expertise. Met de PAJ

krijgen zij de instrumenten om gezamenlijk met gemeenten én SamenTwente/OZJT gericht te sturen op kosten en kwaliteit, en zo de structureel houdbaar jeugdstelsel en robuuste jeugdzorg, structureel en betaalbaar te houden.

Voorop blijft staan dat SamenTwente/OZJT wettelijke, plus- en coalitietaken vervult, maar dat gemeenten feitelijk regie behouden op de daadwerkelijke inzet van de Jeugdhulp. Gemeenten registreren de toegang en verwijzingen, worden regionaal ondersteund door o.a. CPWV en RET bij complexe casuïstiek, sturen op basis van sturingsindicatoren en het contractmanagement. Als gemeenten verbinden jullie lokaal beleid met onze (SamenTwente/OZJT) regionale inzichten en expertise.

Met de PAJ krijgen gemeenten de instrumenten om gezamenlijk met gemeenten én SamenTwente/OZJT gericht op (uitvoerings)kaders te sturen. Bijvoorbeeld op kosten en kwaliteit, en zo de jeugdzorg structureel betaalbaar te houden. Daarmee creëren we gezamenlijk de randvoorwaarden voor effectieve regionale samenwerking en een structureel houdbaar jeugdstelsel.

Hierna gaan we (alleen) in op de drie uitgelichte bouwstenen van de PAJ, die conform de besluitvorming van januari jl. om een nadere inhoudelijke onderbouwing vragen:

1. De instrumenten Twentse Monitor Wachttijden (TMW) en Beschikbaarheidswijzer (BSW), voortkomend uit de Aanpak Wachttijden;
2. Het Coördinatiepunt Wonen & Verblijf (CPWV);
3. Het Regionaal Expertise Team (RET).

Voor de bouwstenen 1, 2 en 3 heeft het AB gevraagd om evaluaties uit te voeren. Voor bouwblok 1 zijn hiervoor evaluaties uitgevoerd voor resp. de Twentse Monitor Wachttijden en de Beschikbaarheidswijzer. Deze evaluaties zijn uitgevoerd door projectleiders van SamenTwente en Kennispunt. Op grond van de uitgevoerde evaluaties worden de Twentse Monitor en de Beschikbaarheidswijzer, hoewel samen één bouwblok, separaat besproken. Voor bouwblok 2 is een evaluatie uitgevoerd door een projectleider van SamenTwente. Voor bouwblok 3 is gebruik gemaakt van de al gerealiseerde noodzakelijk implementatie van het RET bij de Jeugdzorg-inkooporganisatie van IJsselland (RSJ) en is er een verdere onderbouwing opgesteld specifiek voor de regio Twente.

NB. In het overleg van het AB op 14 januari 2026 is, naast de genoemde bouwstenen, ook gevraagd om voor het overleg van het AB op 9 september in het op te stellen implementatieplan ook een vierde bouwsteen uit te werken: Het sturingsplan spoor 2 van het project Indicatoren. Voor deze bouwsteen is voor het overleg van 1 juli 2026 van het AB geen specifieke evaluatie voorbereid. Deze bouwsteen wordt, als onderdeel van de hoofdpoging 3 van het PAJ - 'Sturing en Partnerschap' - voorbereid voor besluitvorming door het AB van 9 september 2026, samen met de verdere uitwerking van de bouwstenen 1 t/m 3.

In deze nota wordt ingegaan op uitkomsten van de evaluaties en de nadere onderbouwing van het RET, zodat het AB zich een mening kan vormen over de vraag “in welke mate deze bouwstenen van de PAJ, binnen de bestuurlijk mee te geven financiële en juridische kaders, als essentiële structurele taken onderdeel kunnen zijn van takenpakket SamenTwente/OZJT”.

De selectie van de bespreekpunten die in deze nota worden aangereikt, is gemaakt op basis van de rapportages van de drie evaluaties en de nota over het RET, de ambtelijke gesprekken hierover met de werkgroep PAJ, beleidsmedewerkers (AO Jeugd) en leden van het AC, en medewerkers die SamenTwente/OZJT hebben benaderd zoals juristen, controllers, een gemeentesecretaris, wethouder, opgaveregisseur en manager toegang.

Dit leidde tot inzicht in de belangrijkste aandachtspunten die als knellend, risico of dilemma zijn aangereikt. Door deze knelpunten en dilemma's eerst opiniërend te bespreken, krijgen we meer inzicht in elkaars standpunten. Met behulp van deze standpunten en vragen die er nog leven, kan er een zo volledig als mogelijke onderbouwing worden voorgelegd waarmee er wordt toegewerkt naar verdere besluitvorming. Die besluitvorming zit zowel op het AB, als de colleges en de zienswijze richting de raden en verdere implementatie door gemeenten, SamenTwente/OZJT en de betrokken (uitvoerings-)partners).

Beoogd effect

Met de Prioritaire agenda jeugd beogen we de Twentse jeugd kwalitatief goed, betaalbaar en zo nabij als mogelijk te kunnen helpen.

De drie bouwstenen in deze nota zijn onderdeel van de PAJ. Naast deze bouwstenen wordt er ook gewerkt aan de verdere onderbouwing van de implementatie van de overige elementen, zodat deze in september inhoudelijk en integraal ter besluitvorming kunnen worden voorgelegd.

Bespreekpunten

De drie bouwstenen vormen een onderdeel van de grotere beweging met het instrumentarium om de hogere doelen uit de PAJ te gaan bereiken. Het AB wordt gevraagd opiniërend te spreken over de volgende vragen:

1. Wat is het huidige inhoudelijke standpunt van uw gemeente ten aanzien van het opnemen van de taken voor de bouwstenen 1, 2 en 3 als structurele taken binnen het takenpakket van SamenTwente/OZJT en hoe kan met dit standpunt richting worden gegeven aan het vervolg?
2. Wat heeft u verder nodig in de onderbouwingen, aangereikte informatie en datgene wat bestuurlijk comfort biedt om op 9 september 2026 een goede bestuurlijk definitieve afweging te kunnen maken?
3. Welk perspectief u heeft op het vinden van de gezamenlijkheid die in het AB nodig is om regionaal aan de opgave te kunnen werken en in samenwerking taken te beleggen?
4. Wat is er volgens u (aanvullend) regionaal of lokaal nodig - mocht er sprake zijn van wisselende afvaardiging naar het AB - om goede besluitvorming op 9 september 2026 te borgen?

Toelichting

Het is nodig om gezamenlijk te prioriteren en keuzes te maken. Dat geldt niet alleen voor gemeenten, maar ook voor zorgaanbieders en Gecertificeerde Instellingen. Alleen zo kan structureel worden geïnvesteerd in een versterkte jeugdhulpregio. De bouwstenen die wij nu opiniërend aan u voorleggen, worden door gemeenten deels ervaren als essentieel en als een onmisbare taak vanwege knellende opgaven (o.a. de ongewenste hoeveelheid uithuisplaatsingen). Voor een deel vloeit het essentiële karakter van een bouwblok ook voort uit wettelijke verplichtingen (o.a. het RET en de monitor wachttijden).

Er is geen gemeente die de inhoud van de PAJ nu ter discussie stelt. Maar (extra, structurele) regionale investeringen raken de krapte binnen de gemeentelijke begrotingen. Dit vraagt een complexe afweging in de keuze om de beperkte beschikbare middelen lokaal daarin te zetten waar ze de meeste impact hebben. Dat is niet gemakkelijk en heeft altijd consequenties.

Ondanks de AB-besluitvorming over de gezamenlijke inhoud, ligt bij sommige gemeenten de voorkeur voor het onderbrengen van taken bij SamenTwente/OZJT toch bij het in stand houden van tijdelijke constructies. Gemeenten willen daarbij flexibiliteit behouden of lokaal middelen kunnen vrijspelen. Daarnaast bestaat de behoefte aan meer zekerheid dat regionale investeringen, lokaal ook daadwerkelijk, direct of op termijn tot besparingen leiden.

Om de doelen van de PAJ te kunnen realiseren, is voortdurend een samenspel nodig tussen lokale sturing op de jeugdzorg, en de regionale bedding. Hierbij wegen ook de regionale meerkosten mee van het voortdurend incidenteel investeren door middel van tijdelijke opdrachten (inhuur van externen, tijdelijke contracten, verloop van tijdelijk personeel veroorzaakt verlies van kennis en kwaliteit). Niet-structurele taken en financiering brengen het risico met zich mee dat gemeenten en het AB blijvend investeren in evaluaties en vervolg-besluitvorming die op zichzelf legitiem zijn, maar de echte maatschappelijke impact alleen zichtbaar wordt als je de maatregelen bezieet in hun samenhang.

Hoewel de tijdelijke constructies tegemoet komen aan zekere gewenste flexibiliteit en grip, gaan er daardoor ook middelen zitten in zaken die niet direct betrekking hebben op 'de bedoeling' van onze gezamenlijke jeugdopgave. De bedoeling is namelijk om als gemeenten en als regio met alles wat in onze macht en mogelijkheden ligt, zoveel als mogelijk te voorkomen dat jeugdigen in de jeugdzorg terecht komen.

De voorbeelden die ook terugkomen in de PAJ, zien op het met elkaar sturen op goede analyses die ten grondslag liggen aan verwijzingen, doordat we de wachttijden proberen te verkorten of te benutten, en doordat we met alle data die in onze handen is, met alle partners willen anticiperen of reageren op positieve trends en negatieve ontwikkelingen. Niet door in te spelen op incidenten, maar door monitoring en onderzoek zoveel als mogelijk evidence based te baseren.

En als het toch noodzakelijk is voor een jeugdige om uit huis te gaan, dat we dan proberen om meteen de beste plek te vinden, in de hoop dat terugkeer naar het eigen gezin weer mogelijk is. Of dat er goede begeleiding is naar (echte) zelfstandigheid.

Hieronder leest u per onderdeel meer over de inhoud, kanttekeningen, juridische en financiële aandachtspunten.

1. Twentse Monitor Wachttijden (TMW)

Inhoudelijk

1.1 Uitvoering geven aan leidende principes Regiovisie

In de Regiovisie is wachttijdstvrij werken één van de leidende principes. Het in Twente wachttijdstvrij (samen)werken vraagt om datagedreven gespreksvoering (ook een leidend principe) tussen gemeenten, verwijzers en aanbieders.

De huidige monitor over wachttijden maakt het mogelijk om deze dialoog te starten en voort te zetten. Daarmee kunnen concrete afspraken worden gemaakt over wachttijst- en wachttijdstvrij samenwerken. Hierbij is niet maximaal gebruik van de monitor van belang, maar juist gebruik: door de juiste personen, op de juiste tafels, zodat inzicht leidt tot sturing.

1.2 Wet Verbeteren bereikbaarheid jeugdzorg legt aanpak wachttijden bij jeugdregio

De nieuwe wet 'Verbeteren bereikbaarheid jeugdzorg' (van kracht per 1 januari 2026) heeft opgenomen dat gemeenten in de regio verantwoordelijk zijn om samen met jeugdhulpaanbieders de aanpak te formuleren van wachttijden. Dit is opgenomen als een wijziging van artikel 2.2, lid 3c van de Jeugdwet, aangevuld met een Algemene maatregel van bestuur. Deze verantwoordelijkheid als jeugdregio maakt het noodzakelijk om ook de monitoring op de informatie over wachttijden in te richten.

1.3 TMW doet wat die moet doen

Uit de evaluatie blijkt dat de Twentse Monitor Wachttijden (TMW) presenteert wat ermee is beoogd en aansluit bij de behoeften van met name gemeenten en SamenTwente/OZJT.

Kanttekening

1.1 Monitor nog maar korte tijd in gebruik

In het half jaar dat de TMW nu beschikbaar is, wordt er nog beperkt/weinig gebruik van gemaakt. Dit komt mede doordat de TMW nog geen onderdeel is van structurele overleggen. Er wordt echter wel voldoende gebruik van de TMW gemaakt om de noodzaak en toegevoegde waarde te positief te waarderen. Het onderhoud aan de Monitor moet zich enerzijds richten op structureel gebruik en bestuurlijke borging, anderzijds op betere vindbaarheid en gebruikerservaring.

1.2 Monitor gebruikt de data uit de Beschikbaarheidswijzer (BSW) als bron

De 'Twentse Monitor Wachttijden' gebruikt de BSW als bron voor de data en het opbouwen van de monitor. Indien data over wachttijden uit een andere bron gehaald moeten worden, dan zijn hier voor de Twentse Monitor Wachttijden (TMW) opnieuw ontwikkelkosten vereist. Benadrukt wordt dat er door deze koppeling, een verbinding is tussen het te nemen besluit over de BSW en het besluit over de TMW.

Financieel

Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat het budget voor het onderhoud op de TMW (samen met de BSW) gelijk kan blijven aan het budget TMW zoals uiteengezet in begroting PAJ 14 januari 2026. Het budget kan daarom ongewijzigd opgenomen worden in de definitieve (tijdelijk gefinancierde) begroting voor de PAJ in 2027. Voor 2028 en verder kan dit bedrag (na besluitvorming) structureel worden verwerkt als onderdeel van de begroting van SamenTwente/OZJT.

Juridisch

Inzicht in wachttijden is onderdeel van de geïntensiveerde inkoopafspraken die SamenTwente/OZJT is aangegaan. In de toelichting op de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is opgenomen dat regionale reflectie als taak bij SamenTwente/OZJT is belegd. De monitoring van informatie over wachttijden, noodzakelijk om inzicht te krijgen, is onderdeel van deze reflectie.

De bevestiging over die aanname kan hier worden gegeven: Voor het uitvoeren van deze taak is geen wijziging van de GR noodzakelijk. Het betreft hier een intensivering van de bestaande taak, doordat dit zowel kwalitatief als beheersmatig structureel wordt ingericht. Zodat gemeenten voor hun eigen benodigde (bij)sturing, op de output van deze monitor kunnen (blijven) leunen.

2. Beschikbaarheidswijzer (BSW)

Inhoudelijk

2.1 Tool voor informatie over wachttijden en beschikbaarheid op niveau aanbieder

In 2023 is voor de pilot 'Aanpak wachttijden' het besluit genomen voor de aanschaf van een tool voor de registratie van wachttijd-informatie. De pilot was onderdeel van de Samenwerkingsagenda. In 2024 heeft voor de selectie van de tool een aanbesteding plaatsgevonden. De applicatie Beschikbaarheidswijzer (BSW) is hierbij als winnaar uit de bus gekomen. In de tweede helft van 2024 is de BSW ingericht voor de situatie in jeugdregio Twente. De applicatie is op 1 februari 2025 operationeel gegaan. De evaluatie heeft plaatsgevonden op het moment dat de BSW één jaar draaide.

2.2 BSW levert op wat was beoogd

De BSW is bedoeld als tool voor informatie over wachttijden en beschikbaarheid, nodig voor de pilot 'Aanpak wachttijden'. Uit de evaluatie komt naar voren dat de Beschikbaarheidswijzer (BSW) als tool voor de registratie van informatie over wachttijden en beschikbaarheid oplevert wat er mee is beoogd.

2.3 BSW voorziet in behoefte bij verwijzers

Ook voorziet de BSW bij de verwijzers expliciet in een behoefte. Belangrijk hierbij is ook dat de informatie uit de BSW voor iedereen die over internet beschikt toegankelijk is; dus ook voor jeugdigen, diens ouders/verzorgers en medisch verwijzers.

Kanttekening

2.1 Formatieve aanpassing binnen bestaande financiële middelen

Uit de evaluatie komt naar voren dat de wensen voor verdere ontwikkeling zich vooral richten op het actueel en betrouwbaar maken van de informatie over wachttijden en beschikbaarheid. Dit is een nadrukkelijke taak voor een vorm van beheer dat nu niet binnen de formatie van SamenTwente/OZJT is voorzien. Het beheer betreft een personele formatie van 0,2 fte.

2.2 In Twente wordt ook gebruik gemaakt van de applicatie Zorgportaal

Jeugdregio Twente beschikt niet alleen over de BSW. De jeugdregio beschikt ook over de applicatie Zorgportaal, een portaal waar informatie over het regionaal gecontracteerde aanbod is opgenomen. Het Zorgportaal bevat echter geen informatie over wachttijden, voorziet niet in uitgebreide zoekfuncties en kan niet via internet vrijelijk door iedereen geraadpleegd worden.

In een gesprek met de leverancier van Zorgportaal is naar voren gekomen dat er naast het Zorgportaal inmiddels een ander product in ontwikkeling is, waar de informatie over wachttijden wel in bijgehouden kan gaan worden. Vanuit de optiek van de evaluatie van de BSW is dit een ontwikkeling die niet ongenoemd mag blijven en verder gevolgd zal worden.

Financieel

De huidige personele formatie van OZJT/SamenTwente bevat geen ruimte voor de taak van het beheer op het tool voor de registratie van informatie over wachttijden en beschikbaarheid. Het beheer hiervoor wordt ingeschat op 0,2 fte, ongeacht welke ICT-applicatie voor de registratie van de informatie over wachttijden gebruikt wordt. Daarnaast zijn er jaarlijks licentiekosten voor de tool voor de registratie van informatie over wachttijden en beschikbaarheid vereist.

Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat het budget voor de BSW (samen met de TMW) gelijk kan blijven aan het budget BSW (samen met de TMW) zoals uiteengezet in begroting PAJ 14 januari 2026. Het budget kan daarom ongewijzigd opgenomen worden in de definitieve (tijdelijk gefinancierde) begroting voor de PAJ in 2027. Voor 2028 en verder kan dit bedrag (na besluitvorming) structureel worden verwerkt als onderdeel van de begroting van SamenTwente/OZJT.

Juridisch

Het uitvoeren van de taak van het beheer op de tool voor registratie van wachttijden en beschikbaarheid is een intensivering van het contractmanagement en -beheer zoals dat reeds in de GR bij SamenTwente/OZJT is belegd. Er is geen actie op de GR vereist.

3. Coördinatiepunt Wonen en Verblijf (CPWV)

3.1 Regionale opgave om uithuisplaatsingen zoveel mogelijk te voorkomen

Het is de maatschappelijke opgave van de regio om het aantal uithuisplaatsingen in Twente zoveel mogelijk te voorkomen. De baten zijn vooral maatschappelijk en direct voelend door de jeugdigen en gezinnen zelf, waarbij we streven naar de hoogste kwaliteit van leven. Ook zijn dit kostbare trajecten, waarbij besparingen op uithuisplaatsingen bijvoorbeeld liever worden besteed aan de inzet op extra preventie.

Zoals ook in de inleiding is toegelicht, hebben gemeenten met het pakket aan maatregelen binnen de PAJ voor ogen om jeugdigen vooral preventief en ambulant te helpen, en alleen als het echt niet anders kan over te gaan tot wonen of verblijf buiten de gezinssituatie. Als dit aan de orde is, dan willen we met elkaar organiseren dat jeugdigen goed terecht komen, met kans op herstel van de oorspronkelijk gezinssituatie, of door goede begeleiding naar zelfstandigheid.

Het doel van het CPWV is op deze overkoepelende ambitie gericht en is tweeledig:

1. Het verbeteren van het inzicht in het zorglandschap;
2. Indien er sprake moet zijn van een uithuisplaatsing, dan heeft het Coördinatiepunt Wonen & Verblijf de rol om voor de betrokken jeugdige tijdig de best passende plek te vinden, zodat naderhand doorplaatsen zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

Het CPWV is op 1 april 2025 operationeel gegaan. Uit de evaluatie van de periode tussen 1 april 2025 en 31 maart 2026 is naar voren gekomen dat het CPWV in het eerste jaar 443 aanmeldingen heeft ontvangen; gemiddeld 8 per week. 56% van deze aanmeldingen was afkomstig van de Gecertificeerde instellingen, 42% was afkomstig van de gemeenten en 2% vanuit het Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (OJA). Goed om hierbij te vermelden is dat het hier niet alleen om nieuwe aanvragen tot uithuisplaatsingen gaat, maar ook om (vormen van) doorstroom gaat. De nieuwe aanvragen tot uithuisplaatsing in deze periode betreffen 53%.

3.2 CPWV draagt bij aan het verbeteren van inzicht in het zorglandschap

Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat de rol van het CPWV door de betrokken wordt ervaren als een bijdrage die mede heeft geleid tot verbetering van het inzicht in het zorglandschap.

3.3 Het tijdig vinden van de best passende plek vraagt om verandering van houding en gedrag

De inzet van het CPWV leidt nog niet in alle gevallen tot het tijdig vinden van een passende plek voor een jeugdige. De thematiek om het aantal uithuisplaatsingen zoveel mogelijk te voorkomen is een proces dat meerdere jaren zijn beslag heeft en alle betrokken raakt

In dat proces komende verschillende ontwikkeling samen, zoals het werken met een Verklarende Analyse, het inzetten van ambulante alternatieven, het voor kunnen zijn dat een situatie spoed, urgent of crisis wordt of het wachten op zorgaanbieders die wel of niet kunnen plaatsen. Dit vraagt om een

zorgvuldig samenspel tussen het CPWV, verwijzers vanuit gemeenten en gecertificeerde instellingen, en de zorgaanbieders. Daarbij is ook een bredere verandering nodig in houding en gedrag. Dat geldt voor gemeenten, gecertificeerde instellingen en aanbieders. Naast gedrag is er ook de zakelijke kant; namelijk de rol die SamenTwente/OZJT vervult in de vertaling van deze praktijkervaring, naar de wijze waarop aanbieders regionaal worden gecontracteerd, waarbij de contractering bijdraagt aan het bereiken van de regionale en lokale doelen.

Kantttekeningen

3.1 Van status pilot, naar structureel, een perspectief!

Na uitgebreide bespreking in het AO Jeugd en met verschillende ambtelijke collega's uit uw gemeenten kan de conclusie getrokken worden dat de taak die SamenTwente/OZJT met het CPWV 'tijdelijk' uitvoert, wordt gezien als belangrijk en essentieel. In de huidige opzet heeft die taak het karakter van een pilot, met een duur van 3 tot 6 jaar (bestuurlijk besluit oktober 2024).

Omdat we met elkaar de uithuisplaatsingen voorlopig nog niet voldoende beheersen, voorzien we dat we hierin met elkaar onze lokale handelingen willen volgen en op zoek willen naar verbeteringen. Maar die structurele behoefte knelt met de gekozen constructie van een pilot. Een pilot veronderstelt namelijk een duidelijk begin en einde, een afgebakende interventie, en een situatie die voldoende constant blijft om effecten te meten. Bij een ingewikkeld probleem als uithuisplaatsingen, is het coördinatiepunt wonen en verblijf niet de enige oplossing die we inzetten. Er is namelijk bij iedere aanmelding voor uithuisplaatsing sprake van maatwerk, casuïstiek, lokaal verschillend beleid, en steeds andere maatschappelijke factoren. De grenzen zijn onduidelijk (armoede, onderwijs, echtscheidingen veiligheid, wonen grijpen op elkaar in).

De wens om met elkaar meer grip en inzicht te krijgen in de uithuisplaatsingen, vraagt om het erkennen van die complexiteit, de voortdurende investering in mensen, werkwijzen en de juiste ondersteunende systemen. Met als fundament het datagedreven monitoren sturen op trends en ontwikkeling. Juist dit samenspel, beoogt de PAJ te bereiken. En zonder de structurele erkenning daarvan, is deze taak voor SamenTwente/OZJT eigenlijk niet uitvoerbaar.

Financieel

Na de evaluatie is gebleken dat het voortzetten van het CPWV binnen de in januari jl. aangeleverde financiële raming blijft. Voor de volledigheid wordt hierbij opgemerkt dat de pilot (voor 2025 en 2026) werd gefinancierd vanuit een structurele dekking, maar dat er ook voor een 'tijdelijk' vervolg voor 2027 extra middelen nodig waren om tot een goede uitvoering te kunnen zorgen. Het gaat hier concreet om een extra investering van €120.000 per jaar (reeds opgenomen in de in januari jl. aangeleverde financiële raming).

Juridisch

De verdere borging van het CPWV binnen SamenTwente/OZJT vraagt een actie op het juridisch (GR en AVG) aspect. Hierover is juridisch advies ingewonnen. Dit advies is ook besproken met juridisch experts van een aantal gemeenten. Belangrijk hierbij is te beseffen dat het CPWV formeel onderdeel is van de inkoopdocumenten die tot de overeenkomsten per 1 januari 2025 hebben geleid. De rol van het CPWV is daarmee ook formeel onderdeel van de gesloten overeenkomsten. Hiermee hebben de gemeenten zich verplicht om gedurende de looptijd van de overeenkomst het CPWV in de aangeven rol te laten functioneren. De huidige overeenkomsten lopen tot 1 januari 2029, en bij verlenging tot 1 januari 2031.

Als jeugdregio moeten we de taak van het CPWV nog wel formeel binnen de GR verankeren. Dit kan door het CPWV als Plustaak op te nemen in de GR. Hiervoor is het nodig dat de deelnemers en het algemeen bestuur unaniem de opdracht aan SamenTwente/OZJT geven om het CPWV als plustaak uit te voeren. In het besluit moet worden vastgelegd dat SamenTwente/OZJT de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen door het CPWV laat uitvoeren ter uitvoering van de jeugdwettelijke verantwoordelijkheden van de deelnemende gemeenten op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 Jeugdwet.

Op basis hiervan kan dan ook de toetsing op rechtmatigheid van het verwerken van persoonlijke gegevens in kader van de AVG-wetgeving plaats gaan vinden. Vanaf 2028 kan de activiteit van het CPWV meegenomen worden in een bredere herziening van de taken van SamenTwente/OZJT in kader van de ontwikkeling van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg in relatie tot de GR.

Het opnemen van de taak van het CPWV als plustaak moet in ieder geval om als regio te voldoen aan de verplichting die we via de overeenkomst met de jeugdhulpaanbieders zijn aangegaan. Het opnemen als plustaak is – vanuit een meerjarig/structureel perspectief - niet het enige scenario. Een tweede scenario is om te beginnen om deze taak als plustaak en – vervolgens – in het kader van de ontwikkeling van de PAJ uit te werken wat er nodig is om deze taak via een wijziging van de GR op te nemen als basistaak, passend op de scope van de PAJ-werkzaamheden. Besluitvorming hierover dient unaniem plaats te vinden. Beide scenario's worden voor het overleg van het AB op 9 september 2026 verder uitgewerkt.

Voor het overleg van het AB op 9 september 2026 zal voor de plustaak een concept collegebesluit worden voorbereid, dat na 9 september door iedere portefeuillehouder aan het eigen college kan worden voorgelegd. In dit concept collegebesluit zal dan ook de koppeling gemaakt worden om ook de financiële component te bespreken.

Vooruitlopend op deze bijlage willen we aangeven toe te willen werken naar twee doelen. Ten eerste gaat het om het besluit van het AB, waarmee de taken financieel kunnen worden verwerkt in de begroting en ook de raden hun zienswijze kunnen inbrengen. Ten tweede gaat het om de juridische borging van deze taak binnen SamenTwente/OZJT, op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 Jeugdwet en de wijze waarop colleges dan wel raden hier op een juiste manier in worden meegenomen

4. Regionaal Expertteam (RET)

Inhoudelijk

4.1 Het Regionaal Expertteam voorkomt dat jeugdigen met complexe, meervoudige hulpvragen tussen wal en schip belanden

Jeugdigen en gezinnen in Twente met meervoudige en complexe hulpvragen verdienen tijdig passende hulp met perspectief. Het RET is in 2017 in het leven geroepen en ondersteunt jongeren, ouders, lokale teams en professionals bij complexe casuïstiek door specialiste jeugdhulpexpertise te bundelen. Het RET bestaat uit een multidisciplinaire groep professionals en komt in beeld als lokaal geen oplossing meer wordt gevonden of samenwerking vastloopt. Het RET doet dit aan de hand van een viertal functies: het bieden van consultatie en advies (1), voeren van procesregie (2), signaleren en adviseren (3) en leren van casuïstiek (4). Sinds 2022 is het RET Twente ondergebracht bij het Expertisenetwerk Jeugd Overijssel (ENJO). Meer achtergrondinformatie over het ontstaan van het RET Twente, de samenstelling, de functies, werkwijze en analyse 2025, is terug te vinden in bijlage 1.

4.2 Met het besluit om de organisatie van het RET vóór 1 januari 2027 bij het SamenTwente/OZJT te beleggen, geven we invulling aan de wettelijke verplichting conform Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg

De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg beoogt specialistische jeugdzorg beter beschikbaar te maken voor kinderen en gezinnen die dat het hardst nodig hebben. Regionale samenwerking tussen gemeenten is het uitgangspunt en is niet meer vrijblijvend. Het organiseren en inrichten van een RET is een verantwoordelijkheid van de jeugdhulpregio. In 2022 is de organisatie van het RET door het Expertisenetwerk overgenomen, waarmee de jeugdhulpregio tijdelijk is ontlast in de uitvoering van deze taak.

Met de inwerkingtreding van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg wordt ook formeel de verantwoordelijkheid voor de organisatie van het RET expliciet bij de jeugdhulpregio belegd, als beschreven in artikel 2.18, lid 2 en artikel 2.19, lid 1. In lijn met het voorstel van januari jl. en de intentie van de PAJ, kan SamenTwente/OZJT worden aangewezen als de entiteit die verantwoordelijk wordt voor de organisatie van het RET. Hierdoor geven we als Jeugdhulpregio formeel uitvoering aan de wettelijke verplichting. Ter vergelijking met andere regio's: het RET Twente is vanaf 2026 het enige RET dat bovenregionaal is gepositioneerd en nog niet binnen een jeugdhulpregio valt. Besluitvorming in 2026 is urgent zodat de governance, mandaat, privacy, inkoop en samenwerkingsovereenkomsten tijdig kan worden aangepast en de continuïteit van het RET voor 2027 kan worden gegarandeerd.

4.3 Positionering binnen de jeugdregio geeft meer invloed en zeggenschap

Door het RET binnen de jeugdregio te positioneren, worden de verantwoordelijkheid en zeggenschap van de 14 gemeenten versterkt. Tot op heden ligt het eigenaarschap bij het Expertisenetwerk Jeugd Overijssel (ENJO) en hebben de gemeenten beperkte tot geen invloed op de invulling en het functioneren van het RET.

4.4 Het RET is een essentiële schakel in de gezamenlijke ambitie om te komen tot een robuuste en toekomstbestendige jeugdhulpregio.

Het positioneren en bundelen van de bestaande instrumenten als het CPWV, de Jeugdbeschermingstafel en het RET in één organisatie is noodzakelijk voor de inrichting van een toekomstbestendige jeugdhulpregio. Zo ontstaat een directere verbinding tussen casuïstiek, beleid en inkoop. De voorzitter van het RET kan signalen (indicatoren) terugkoppelen aan contractmanagers, welke beter in positie worden gebracht en sturen op het jeugdhulplandschap. Leemtes in bijvoorbeeld ambulant aanbod worden hierdoor (sneller) inzichtelijk gemaakt. Daarmee draagt dit voorstel bij aan onze gemeenschappelijke opgave en ambities om te zorgen voor een kwalitatief, toegankelijk en betaalbare jeugdzorg, zoals vastgelegd in de Prioritaire Agenda Jeugdzorg (PAJ).

4.5 Het onderbrengen van het RET als taak bij het OZJT/SamenTwente biedt snelheid en continuïteit. Het later opnemen als basistaak biedt zorgvuldigheid en toekomstbestendigheid

Het RET wordt momenteel gefinancierd uit de ENJO-middelen. Zowel de ophanging van het RET als de financiering ervan, vraagt vanuit de wet om als Twente voor een structurele situatie te gaan. Indien het AB voldoende onderbouwing heeft voor het onderbrengen van het RET als plustaak bij SamenTwente/OZJT kan er dekking worden gevonden binnen het PAJ-budget zoals incidenteel al is bekrachtigd voor 2027. Een toelichting van het bedrag voor 2027 is opgenomen onder het kopje *financieel*. Dit bedrag stelt ons in staat om het RET zorgvuldig te positioneren binnen het SamenTwente/OZJT, draagvlak bij gemeenten en professionals in de toegang te vergroten en het gesprek te voeren over hoe het RET er in de toekomst uit moet komen te zien.

4.6 De komst van het RET naar SamenTwente/OZJT draagt bij aan een lerend jeugdstelsel

Een van de belangrijkste taken van het RET is een bijdrage leveren aan een lerend jeugdstelsel. Het ENJO evalueert de vastgelopen zorgvragen op het gebied van de samenwerking, inhoudelijke knelpunten en oplossingen voor zowel het RSJ IJsselland en SamenTwente. De uitkomsten van de zogenoemde rode draden analyse worden gedeeld met beide jeugdregio's. Nu hebben de 14 gemeenten en SamenTwente/OZJT beperkte invloed op het RET. Voor een effectief lerend jeugdstelsel in de regio is het noodzakelijk dat het SamenTwente/OZJT en de 14 gemeenten regionaal en integraal invloed kunnen uitoefenen en sturen op de inzet van het RET.

Kanttekening

4.1 De juridische uitwerking hoe het RET voor 2027 als plustaak ondergebracht kan worden vraagt aandacht

Het RET kan eerst als plustaak worden ondergebracht bij SamenTwente/OZJT om de implementatie snel te laten plaatsvinden. Voorafgaand aan de overheveling moet juridisch worden uitgewerkt op basis van welke juridische grondslag en mandaat het RET als plustaak onder de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente kan worden ondergebracht. Hier zijn inmiddels meerdere acties op uitgezet, zie de toelichting onder *juridisch*.

4.2 Het samenwerkingsconvenant en het mandaat van het RET vragen om actualisatie

Bij de overgang van het RET naar SamenTwente/OZJT moeten de samenwerkingsafspraken met jeugdhulpaanbieders en het mandaat namens de 14 gemeenten opnieuw worden vastgelegd. Met het actualiseren van het convenant wordt ook het advies opnieuw als 'zwaarwegend' bekrachtigd. In de tussentijd worden de afspraken over de werkwijze van het RET, de inhoud van de samenwerking en gegevens-uitwisseling in het *Convenant Regionaal Expertteam Overijssel* aangehouden.

4.3 Er is geen formele evaluatie van de huidige constructie aan dit besluit voorafgegaan

Het besluit om het RET terug naar de jeugdhulpregio te brengen is gebaseerd op de regionale ambitie en de in de praktijk ervaren knelpunten, niet op een formeel evaluatierapport. De kans dat dit tot inhoudelijke discussie leidt is beperkt, omdat de bestuurlijke richting helder is. Het blijft daarentegen belangrijk om na de overheveling het gesprek te blijven voeren over de invloed van de gemeenten op de samenstelling, functie en het functioneren van en de ervaringen met het RET. Dit is een voorwaarde om gezamenlijk eigenaarschap te voelen over het RET en dit kan worden geborgd via de reguliere P&C cyclus van SamenTwente.

Financieel

In de actuele begroting 2027 is voor het budget voor het RET € 244.000 opgenomen. Dit is € 2.000 hoger dan het budget RET zoals uiteengezet in de ontwerpbegroting PAJ 14 januari 2026. Deze bijstelling vloeit voort uit een correctie op de indexatie. De jaarlijkse kosten van het RET bestaan uit de werkelijke personele kosten (inclusief de normale overheadkosten voor SamenTwente) en vergoedingen voor experts.

Voorgesteld wordt het budget ad 244K op te nemen in de definitieve (op basis van incidentele middelen gefinancierde) begroting voor de PAJ in 2027.

Voor 2026 wordt het RET gefinancierd door het ENJO. Door in te stemmen met de overheveling van het RET naar SamenTwente/OZJT, komt de verantwoordelijkheid voor de financiering van het RET vanaf 2027 bij de regio te liggen. Het voorstel is om voor het RET voor 2027 het bovenstaande bedrag van 244K te begroten.

Juridisch

De overheveling van het RET van het ENJO naar het SamenTwente/OZJT vraagt ook om een heldere juridische onderbouwing voor de inbedding in de GR en om te voldoen aan de AVG-wetgeving.

Hierover is juridisch advies ingewonnen. Dit advies is ook besproken met juridisch experts van een aantal gemeenten. Op basis van het advies komt naar voren dat het RET een wettelijke taak is die moet worden ondergebracht bij de Jeugdregio. In de huidige GR is in artikel 3.2.2, lid 2, onderdeel b reeds opgenomen dat wettelijke taken bovenlokaal op het niveau van 'Jeugdregio' bij SamenTwente/OZJT worden belegd.

Er is specifiek nog wel een extra actie nodig; de gemeenten moeten herbevestigen dat SamenTwente is aangewezen tot Jeugdregio en dat de Jeugdregio belast moet worden met 'het in stand houden van de organisatie van de regionale expertteams'. Hiervoor zal toestemming gevraagd moeten worden aan alle gemeenten om deze taak (het RET) op basis van delegatie over te dragen aan SamenTwente/OZJT.

Voor het overleg van het AB op 9 september 2026 zal een concept collegebesluit worden voorbereid, dat na 9 september door iedere portefeuillehouder aan het eigen college kan worden voorgelegd. In dit concept collegebesluit zal dan ook de koppeling gemaakt worden om ook de financiële component te bespreken. Het RET werkt met veel gevoelige persoonsgegevens van kinderen, ouders en gezinnen. Vanaf 2027 wordt SamenTwente/OZJT de verwerkingsverantwoordelijke. Om verantwoord om te kunnen gaan met het registreren, opslaan en delen van deze informatie, moet een Data Protection Impact Assessment (DPIA) worden uitgevoerd. De procedure en benodigde acties om te komen tot een DPIA worden meegenomen in het implementatieplan. Voor de uitvoering van de DPIA vindt nauwe afstemming plaats met de Privacy Officer binnen SamenTwente.

Vervolg

Voor het AB van september heeft u gevraagd om een nadere onderbouwing van het totale implementatieplan PAJ. Hiervoor werken we in juni, juli en augustus met zowel de werkgroep PAJ met alle betrokken disciplines in uw gemeente aan gedetailleerde plannen. In deze opiniërende nota is bijvoorbeeld nog niet de uitwerking van het project indicatoren opgenomen, terwijl dit een belangrijk fundament vormt voor de PAJ en dit niet alleen de verwachte maatschappelijke baten, maar ook de structurele begroting raakt. Ook zal hierin nader worden ingegaan op de onderbouwing voor de organisatie van SamenTwente/OZJT, met het oog op het versterken van de kennis, expertise en rollen.

Hiertoe is in mei jl. Ook is aan uw gemeentesecretarissen gevraagd op welke punten zij nadere informatie of toelichting nodig hebben, om deze gezamenlijke ambitie op gemeentelijke niveau te kunnen duiden en samen tot stand te kunnen brengen. Na een ambtelijk akkoord worden deze stukken vertaald naar een plan en begroting op hoofdlijnen, waarmee u zich een beeld kunt vormen van de uitvoerbaar- en betaalbaarheid van de PAJ.

In juni, juli en augustus 2026 wordt er samen met juristen en ambtenaren van verschillende gemeenten en SamenTwente volop gewerkt aan de concrete juridische vertaling die de PAJ met zich meebrengt. Dit ziet met name op de invulling van de taken ten aanzien van het CPWV en het RET. Deze uitwerking zal onderdeel worden van de besluitvorming die in september wordt voorgelegd waarbij recht wordt gedaan aan de vervolg-besluitvorming door uw colleges en de zienswijze van uw raden op de begroting van SamenTwente.

Deze inspanningen zullen in september 2026 leiden tot een integrale afweging waarmee uw eerdere intentie met het oog op de PAJ vanaf 2028 en verder kan worden bekrachtigd, dan wel dat u hier andere afwegingen in maakt.

Bijlage(n)

1. Bijlage 1 PAJ Toelichting Regionaal Expertteam

Besproken

[tekst]

Enschede

1 juli 2026

Secretaris

K. Leferink

Voorzitter

H. Berning

Bijlage IV – Prioritaire Agenda Jeugdzorg: overzicht gemeentelijke bijdragen

AAN Leden AB
VAN Rianne Spoor

DATUM 18 augustus 2026
AFDELING OZJT
ONDERWERP Overzicht gemeentelijke bijdragen

Gemeente	Aantal inwoners			
	1-1-2025	Kosten	Reeds gedekt	Extra kosten
Almelo	74.776	€ 181.000	€ -20.000	€ 161.000
Borne	24.741	€ 60.000	€ -7.000	€ 53.000
Dinkelland	26.728	€ 65.000	€ -7.000	€ 58.000
Enschede	162.317	€ 394.000	€ -44.000	€ 350.000
Haaksbergen	24.225	€ 59.000	€ -7.000	€ 52.000
Hellendoorn	36.213	€ 88.000	€ -10.000	€ 78.000
Hengelo	83.655	€ 203.000	€ -23.000	€ 180.000
Hof van Twente	35.660	€ 86.000	€ -10.000	€ 77.000
Losser	23.469	€ 57.000	€ -6.000	€ 51.000
Oldenzaal	32.021	€ 78.000	€ -9.000	€ 69.000
Rijssen / Holten	38.836	€ 94.000	€ -10.000	€ 84.000
Tubbergen	21.507	€ 52.000	€ -6.000	€ 46.000
Twenterand	34.113	€ 83.000	€ -9.000	€ 74.000
Wierden	25.342	€ 61.000	€ -7.000	€ 55.000
Totaal	643.603	€ 1.561.000	€ -174.000	€ 1.387.000
* Kosten per gemeente (op basis van inwoneraantal 01-01-2025) obv prijzen 2027				

COLLEGE-/BURGEMEESTERSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	AFDELING	PORT. HOUDER
ONDERWERP			
Borging Prioritaire Agenda Jeugdzorg bij SamenTwente			
Legenda: Dit betreft een voorbeeld vanuit de gemeente Hengelo. De gele tekst moet vervangen worden door de lokale situatie.			

COMMUNICATIE (OPENBAARHEID)

Openbaar vanaf dinsdag 6 oktober 2026 (het moment waarop alle gemeenten een besluit moeten nemen)

BESLUIT

Het college besluit:

1. Te bevestigen dat SamenTwente is aangewezen als jeugdregio, zoals bedoeld in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj); en
2. Te besluiten dat het in stand houden van het Regionaal expertteam, voortvloeiend uit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, per 1 januari 2027 wordt gedelegeerd aan SamenTwente; en
3. De functie Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV), onderdeel van de staande overeenkomsten, vanaf 1 januari 2027 als plustak toe te voegen aan SamenTwente, tot maximaal 1 januari 2031 en daarmee de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen te laten uitvoeren, op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 van de Jeugdwet; en
4. De gemeenteraad hierover te informeren via bijgaande brief uit bijlage 3.

INLEIDING

In navolging van het Algemeen bestuur (AB) van SamenTwente heeft het college op 28 januari 2026 de Prioritaire Agenda Jeugdzorg vastgesteld. Daarmee geven wij samen de hoogste prioriteit aan het oplossen van de urgente en belangrijke maatschappelijke knelpunten die we zien in de (hoog)specialistische jeugdzorg. De PAJ helpt ons de taken op te pakken die we als jeugdregio (verplicht) samen hebben (zie bijlage 1 Prioritaire Agenda Jeugdzorg in een notendop). Niets doen is geen optie. Wettelijk niet, inhoudelijk niet en financieel niet.

Met de PAJ geven we invulling aan de verbeteringen zoals benoemd in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj; *Staatsblad 2025, 274; 357*). De Wvbj is in werking getreden op 1 januari 2026 met uitzondering van een aantal onderdelen die op 1 januari 2027 in werking zullen treden. De Wvbj wijzigt een aantal wetten, waaronder de Jeugdwet. Zo zal per 1 januari 2027 artikel 2.19 aan de Jeugdwet worden toegevoegd, waarin wordt bepaald dat gemeenten verplicht moeten samenwerken in jeugdregio's waarbij in ieder geval de inkoop en uitvoering van specialistische jeugdhulp, kinderscherming en jeugdreclassering gezamenlijk wordt opgepakt.

De uitvoering wordt in gezamenlijkheid opgepakt met SamenTwente/OZJT, gemeenten en jeugdpartners, via strategisch partnerschap. Daarbij is besloten voor 2027 extra budget beschikbaar te stellen om te komen tot een robuuste jeugdzorgregio en de intentie uit te spreken om het bedrag vanaf 2028 structureel te financieren.

Het AB SamenTwente heeft in zijn besluit over de Prioritaire Agenda Jeugdzorg aangegeven, dat een aantal onderdelen inhoudelijk, juridisch en financieel nader uitgewerkt moesten worden:

- a. Sturingsplan spoor 2 indicatoren (bijlage bij Prioritaire Agenda Jeugdzorg) en daarmee sturing op de regionaal gecontracteerde jeugdhulp;
- b. Twentse monitor wachttijden en Beschikbaarheidswijzer, voortkomend uit de Aanpak Wachttijden van de Samenwerkingsagenda;
- c. Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV);
- d. Regionale Expertteam (RET) dat met de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg een taak wordt van de jeugdregio.

Deze onderdelen zijn uitgewerkt in het implementatieplan PAJ, dat als bijlage 2 ter informatie is toegevoegd bij dit collegeadvies. Op 9 september jl. heeft het AB kennisgenomen van het implementatieplan en een besluit genomen op de onderdelen a t/m d. De juridische borging van de onderdelen c en d vraagt ook om een besluit van de colleges van de 14 Twentse gemeenten.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE TEKST

Publieksvriendelijke tekst

Op **28 januari 2026** heeft het college een besluit genomen over de regionale Prioritaire Agenda Jeugdzorg, en heeft het college de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Met de Prioritaire Agenda Jeugdzorg geven de 14 Twentse gemeenten en SamenTwente (gemeenschappelijke regeling) de hoogste prioriteit aan het oplossen van de urgente en belangrijke maatschappelijke knelpunten in de (hoog)specialistische jeugdzorg. Met de Prioritaire Agenda Jeugdzorg versterken wij de jeugdregio Twente, zoals de nieuwe Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj) per 1 januari 2026 van ons vraagt.

Een aantal onderdelen van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg moesten inhoudelijk, juridisch en financieel nog nader uitgewerkt worden. Dit is uitgewerkt in een implementatieplan. Het college heeft kennisgenomen van dit implementatieplan en een besluit genomen over de juridische borging van een aantal onderdelen van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. De gemeenteraad is hierover met bijbehorende brief geïnformeerd.

ARGUMENTEN

1.1. De regionale samenwerking voor jeugdzorg is al belegd bij SamenTwente/OZJT

De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj) verplicht gemeenten om intensiever regionaal samen te werken bij de inkoop van specialistische jeugdhulp. Gemeenten moeten in vaste 'jeugdregio's' samenwerken en een gezamenlijke regiovisie opstellen voor de inkoop en beschikbaarheid van specialistische hulp, kinderbescherming en jeugdreclassering. Twente is aangewezen als een van de 41 jeugdregio's. Vanuit de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente (GR) werken we al intensief samen en hebben de 14 Twentse gemeenteraden al een gezamenlijke regiovisie opgesteld. Het ligt derhalve in de rede SamenTwente/OZJT, in het verlengde van de Wvbj, hiervoor aan te wijzen. Met de Regiovisie jeugdhulp Twente voldoen we op hoofdlijnen aan de Wvbj. Verdere uitwerking op tactisch en operationeel niveau moet hierop volgen. Deze onderdelen staan nu wel opgenomen in onder andere de inkoopovereenkomsten, de PAJ en het implementatieplan PAJ.

2.1 Door het Regionaal expertteam bij SamenTwente/OZJT te beleggen, geven we invulling aan de wettelijke verplichting conform de Wvbj

Nu de Wvbj het in stand houden van een Regionaal expertteam (RET) als taak van de jeugdregio ziet, stellen we voor deze taak over te dragen aan SamenTwente (delegatie). Het betreft de bevoegdheid om het RET als wettelijke taak in te richten en te beleggen, niet een overdracht van beslissingsbevoegdheid aan het RET zelf. Het Convenant Regionaal Expertteam Overijssel, met de huidige rollen en verantwoordelijkheden, blijft ongewijzigd van kracht. Besluitvorming over individuele casuïstiek en financiering blijft, zoals nu, bij de betrokken gemeenten en zorgaanbieders. Daarnaast is van belang dat het RET dient te worden ingericht in overeenstemming met de wettelijke minimumvereisten (o.a. artikel 2.19 van de per 1 januari 2027 gewijzigde Jeugdwet) en met inachtneming van de Regiovisie Twente, die in 2022 is vastgesteld door de gemeenteraden van de gemeenten die deelnemen aan SamenTwente.

Wat betreft de overige taken en bevoegdheden waarmee gemeenten de jeugdregio conform artikel 2.19 van de per 1 januari 2027 gewijzigde Jeugdwet (voortkomend uit de Wvbj) belasten, kan worden gesteld dat SamenTwente dit al doet. Denk daarbij aan het contracteren of subsidiëren van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen en bijbehorende administratieve processen en monitoring. De Wvbj vraagt ook om afstemming met andere jeugdregio's of colleges van regio's ten behoeve van een toereikend aanbod van jeugdhulp. Dit doen we vanuit SamenTwente/OZJT al wel, maar zal wellicht moeten worden geïntensiveerd.

In de huidige tekst van de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente (GR) is in artikel 3.2.3, lid 2, sub b, reeds voorzien dat (nieuwe) wettelijke taken, bovenlokaal op het niveau van 'jeugdregio' bij SamenTwente/OZJT worden belegd. Het RET is een wettelijke taak die moet worden belegd bij de jeugdregio. Een wijziging van de GR is derhalve niet noodzakelijk.

2.2 Het Regionaal expertteam is een aanvullende essentiële schakel in de jeugdregio

Het RET is in 2017 in het leven geroepen en ondersteunt jongeren, ouders, lokale teams en professionals bij complexe casuïstiek door specialiste (jeugdhulp)expertise te bundelen. Het RET is nu nog ondergebracht bij het bovenregionale Expertisenetwerk jeugd Overijssel (uitzonderlijk in vergelijking met andere regio's). Het positioneren en bundelen van bestaande instrumenten als het RET, het Coördinatiepunt wonen en verblijf en de Jeugdbeschermingstafels in één organisatie is wenselijk voor de inrichting van een robuuste en toekomstbestendige jeugdregio. Hiermee kan een doorontwikkeling plaatsvinden met een bundeling van de expertise en de processen kunnen vereenvoudigd worden. Zo ontstaat een directere verbinding tussen casuïstiek, beleid en inkoop. En daarmee wordt de zeggenschap en verantwoordelijkheid van de 14 gemeenten versterkt.

3.1. Het Coördinatiepunt wonen en verblijf is formeel onderdeel van de inkoopovereenkomsten, waardoor voorzetting voor de periode van deze overeenkomst niet kan worden gestopt

Het Coördinatiepunt wonen en verblijf (CPWV) vloeit voort uit de thans lopende inkoopovereenkomsten, waarbij in het kader van de aanbestedingsdocumenten is aangegeven dat SamenTwente gaat werken met een CPWV. Hierover heeft het AB in oktober 2024 ook expliciet een besluit genomen en kan niet zomaar worden beëindigd. Gelet op de looptijd van de overeenkomsten zal deze verplichting in elk geval moeten worden nagekomen tot 1 januari 2029 of, bij verlenging, tot 1 januari 2031. Door de voortzetting van het CPWV te koppelen aan de looptijd van de inkoopovereenkomsten, blijft de mogelijkheid bestaan om na afloop van de inkoopovereenkomsten een eventueel vervolg van de functie van het CPWV te heroverwegen.

Daar komt bij dat, bij de herijking van de bestuurlijke afspraken over de afbouw van de JeugdzorgPlus en bij de landelijke uitwerking van de transformatiedoelstellingen, is opgenomen dat regio's moeten gaan beschikken over plaatsingscoördinatie. Op deze manier sorteren we daar alvast op voor.

3.2. Er is een juridische basis nodig om het Coördinatiepunt wonen en verblijf te laten uitvoeren

Gelet op de AVG, is het nodig het CPWV als plustaak uit te voeren voor SamenTwente, zodat helder is dat aan de verplichtingen wordt voldaan, welke voortvloeien uit de AVG bij de uitvoering van het CPWV. Een taak kan als plustaak worden besloten, wanneer deze aansluit op een basistaak binnen de GR. Het CPWV is onderdeel van de inkoopovereenkomst. Deze inkoop is een basistaak van SamenTwente.

Hiervoor is het nodig dat de deelnemers en het algemeen bestuur unaniem de opdracht aan SamenTwente/OZJT geven om het CPWV als plustaak uit te voeren. In het besluit moet worden vastgelegd dat SamenTwente/OZJT de coördinatie en matching van woon- en verblijfsplekken voor jeugdigen door het CPWV laat uitvoeren, ter uitvoering van de jeugdwettelijke verantwoordelijkheden van de deelnemende gemeenten op grond van artikel 2.3, artikel 2.4 lid 2 onder b en artikel 2.6 Jeugdwet.

3.3. Het Coördinatiepunt wonen en verblijf is gericht op passende ondersteuning

Het is de maatschappelijke opgave van de regio om het aantal uithuisplaatsingen in Twente zoveel mogelijk te voorkomen en de jeugdigen die het nodig hebben tijdig een passende plek te bieden. Met de activiteiten uit de PAJ willen wij jeugdigen vooral preventief en ambulant ondersteunen, en alleen als het echt niet anders kan overgaan tot wonen of verblijf buiten de gezinssituatie. Het Coördinatiepunt wonen en verblijf heeft als doel dat jeugdigen direct op de juiste plek terechtkomen, waarbij de passende ondersteuning wordt geboden en doorplaatsing wordt voorkomen. Door het CPWV krijgen we meer inzicht in ons zorglandschap (kwaliteit en kwantiteit), waardoor we beter kunnen gaan sturen.

KANTTEKENING

1.1. Wanneer SamenTwente niet als jeugdregio wordt bevestigd, wordt niet tijdig voldaan aan de wetgeving

Gemeenten worden vanuit de Wvbj per 1 januari 2027 verplicht gesteld een Jeugdregio aan te wijzen. Het niet aanwijzen van SamenTwente als jeugdregio betekent dat de gemeente niet voldoet aan deze verplichting.

2.1. Er is nog geen formele evaluatie van de huidige constructie van het RET

Het is belangrijk om na de overheveling het gesprek te blijven voeren over de invloed van de gemeenten op de samenstelling, functies en het functioneren van en de ervaringen met het RET. Dit is een voorwaarde om gezamenlijk eigenaarschap te voelen over het RET en dit kan worden geborgd via de reguliere P&C cyclus van SamenTwente.

3.1. Van pilot naar structureel, een perspectief voor het Coördinatiepunt wonen en verblijf

Uit de uitgevoerde evaluatie is gebleken dat het CPWV in stand moet worden gehouden gedurende ten minste de duur van de inkoopovereenkomst (tot uiterlijk 1 januari 2031). Omdat we de uithuisplaatsingen nog onvoldoende beheersen, willen we met elkaar de komende jaren onze handelingen volgen en op zoek naar verbeteringen. Deze structurele behoefte knelt echter met de gekozen constructie van een pilot. Een pilot veronderstelt namelijk een duidelijk begin en einde, een afgebakende interventie, en een situatie die voldoende constant blijft om effecten te meten.

De wens om met elkaar meer grip te krijgen op de uithuisplaatsingen, vraagt om het erkennen van de complexiteit ervan, de voortdurende investering in mensen, werkwijzen en de juiste ondersteunende systemen. Met als fundament het datagedreven monitoren en het sturen op trends en ontwikkelingen. Juist dit samenspel, beoogt de PAJ te bereiken. Waarbij het gesprek over de ontwikkeling van de CPWV in relatie tot andere functies doorlopend gevoerd kan worden. Maar zonder de structurele erkenning daarvan, is deze taak voor SamenTwente/OZJT niet uitvoerbaar.

3.2. Voor het besluiten tot een plustaak is een unaniem besluit van alle colleges nodig

Wanneer er besloten moet worden om een taak als plustaak bij SamenTwente uit te voeren, is hiervoor unanieme instemming van alle gemeenten in het AB benodigd. Wanneer dit unanieme besluit niet kan worden genomen en kan er ook niet worden voldaan aan de AVG voor de uitvoering van het CPWV.

3.3. Het beëindigen van het CPWV kan leiden tot frictiekosten

Naarmate medewerkers langer in dienst zijn en vaste dienstverbanden ontstaan, nemen de financiële consequenties van een eventuele beëindiging toe. Hiermee dient bij toekomstige besluitvorming rekening te worden gehouden.

4.1. Gemeenteraad informeren met het oog op de rol die hij heeft bij gemeenschappelijke regelingen

Wij hebben de gemeenteraad op meerdere momenten geïnformeerd over de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. Middels informerende raadsbrieven en in P en C documenten. Het is goed om de gemeenteraad ook nu mee te nemen in het besluit over de borging van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. Ook omdat hij door SamenTwente hierover geïnformeerd zal worden (via de P en C documenten), in verband met de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

VERVOLG

Bestuurlijk vervolg

Bij het opstellen van de begroting 2028, waarin de implementatie van de PAJ wordt verwerkt, krijgen gemeenteraden de kans hun zienswijze in te dienen op de verwerking ervan in de begroting.

Financiën

Het financiële kader van de PAJ zoals vastgesteld in uw vergadering van 14 januari 2026 is leidend. Voor de implementatie van de PAJ is een inschatting van de kosten gemaakt, bestaande uit verschillende fasen, met een start in 2026. De volledige doorontwikkeling en het bereiken van alle doelen en resultaten, betreft een meerjarige aanpak, te beginnen in 2027. Deze inschatting die hier is gemaakt ziet op de wijzigingen die we voorzien voor 2027, en de daaropvolgende jaren (exclusief loon- en prijsindexatie 2028 zoals we met elkaar hebben afgesproken) wanneer de organisatorische wijzigingen worden doorgevoerd. De inschatting van de gemaakte kosten in de PAJ zijn met het opstellen van het implementatieplan niet gewijzigd. De geraamde netto stijging van de gemeentelijke bijdrage voor PAJ komt neer op € 1.387.000, de omslag naar de gemeenten is te vinden in Bijlage 4. Dit structurele bedrag is als volgt opgebouwd:

– Stijging gemeentelijke bijdrage begroting 2027	€ 1.561.000
– Reeds gedekte kosten duurzame gezinsvormen*	-/- € 174.000
– Netto stijging gemeentelijke bijdrage begroting 2027	€ 1.387.000

*Gemeenten krijgen van het Rijk structureel geld voor inzet op duurzame gezinsvormen. In het besluit van oktober 2024 over het CPWV is door het AB besloten dat gemeenten dit geld inzetten voor het CPWV.

De structurele kosten omvatten de kosten die voortvloeien uit de duurzame inbedding van de verschillende activiteiten in de organisatie. Incidentele financiering is geen optie omdat we anders weer aangewezen zijn op tijdelijke projecten en mensen, waardoor structurele inbedding niet mogelijk is. Wanneer vanuit de inhoud besloten wordt om middelen anders of niet meer in te zetten, gaat dit in overleg met gemeenten en vloeien middelen eventueel terug naar gemeenten.

Dekking

Wij hebben in de Zomerbrief 2026-2030 geanticipeerd op de uitbreiding van de begroting van SamenTwente. Wij hebben hiervoor tot en met 2030 middelen gereserveerd uit de Hervormingsagenda Jeugd, om het daarna structureel op te nemen in onze begroting. Wij zien de noodzaak van deze extra financiering. Voor een betere sturing op kwaliteit en kwantiteit van de jeugdhulp aan onze inwoners. En voor een slagvaardige regionale samenwerking, zoals de Wvbj van ons vraagt.

Communicatie

De PAJ is een veranderagenda die raakt aan 14 gemeenten, SamenTwente/OZJT, zorgaanbieders, gecertificeerde instellingen, onderwijs en uiteindelijk aan jeugdigen en gezinnen zelf. Communicatie is daarmee geen sluitpost, maar een sturend instrument om draagvlak te bouwen, besluitvorming te faciliteren en partners te activeren. Daarom is aan het implementatieplan een communicatieplan toegevoegd.

Juridische zaken

Voor juridische onderdelen is gebruik gemaakt van het advies van een externe en van gemeenten (waaronder het advies vanuit de gemeente Hengelo/Borne/Enschede).

BIJLAGEN

Bijlage 1: Prioritaire Agenda Jeugdzorg in een notendop

Bijlage 2: Implementatieplan

Bijlage 3: Raadsinformatiebrief

Bijlage 4: Extra kosten PAJ per gemeente

Bijlage VI - Concept Raadsinformatiebrief PAJ

Voorbeeld gemeente Hengelo

Legenda: De geel gearceerde tekst is lokale invulling

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Borging Prioritaire Agenda Jeugdzorg			

Beste leden van de gemeenteraad,

Op 28 januari 2026 hebben wij u geïnformeerd over de regionale Prioritaire Agenda Jeugdzorg 2026-2032 (zaaknummer 4008967). Daarmee geven de 14 Twentse gemeenten en SamenTwente (gemeenschappelijke regeling) de hoogste prioriteit aan het oplossen van de urgente en belangrijke maatschappelijke knelpunten in de (hoog)specialistische jeugdzorg. Met de Prioritaire Agenda Jeugdzorg versterken wij de jeugdregio Twente, zoals de nieuwe Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj) van ons vraagt.

Met deze brief informeren wij u over de voortgang en financiering van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. Maar eerst gaan wij nog even kort in op het doel en de inhoud van de agenda.

Doel en inhoud

De Prioritaire Agenda Jeugdzorg heeft als doel de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van jeugdzorg duurzaam te verbeteren. De agenda brengt focus, ordening en versterking aan in bestaande activiteiten. De Prioritaire Agenda Jeugdzorg richt zich op drie hoofdpogaven, waarin de regionale meerwaarde het grootst is. De hoofdpogaven hebben betrekking op:

1. De toeleiding naar (hoog) specialistische jeugdzorg;
2. De inzet van (hoog) specialistische zorg, waaronder wonen en verblijf;
3. Sturing en partnerschap.

Belangrijk daarbij is dat gemeenten zelf stevige lokale teams inrichten en investeren in de sociale basis. Daar zijn wij vanuit de veranderopgave sociaal domein en onze lokale jeugd(hulp) opgave al druk mee bezig.

De Prioritaire Agenda Jeugdzorg benadrukt dat een robuuste jeugdregio alleen mogelijk is bij een duidelijke rolverdeling, bestuurlijke eenheid en versterking van het strategisch vermogen van zowel gemeenten als SamenTwente; en dan met name het onderdeel Organisatie voor zorg en jeugdhulp in Twente (OZJT). Met het vaststellen van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg is dan ook geconstateerd dat extra investeringen nodig zijn om de activiteiten (goed) te kunnen uitvoeren en effect te kunnen sorteren. Incidenteel in 2026 en 2027 en structureel vanaf 2028.

Ook moet een aantal onderdelen en instrumenten uit de Prioritaire Agenda Jeugdzorg structureel ondergebracht worden bij SamenTwente/OZJT. Over de structurele financiering en juridische borging hebben wij inmiddels een besluit genomen.

Uitwerking Prioritaire Agenda Jeugdzorg

Op inhoud, financieel en juridisch zijn de verschillende activiteiten uit de Prioritaire Agenda Jeugdzorg inmiddels uitgewerkt in een implementatieplan. Dit plan geeft nadere uitwerking van de procesmatige aanpak waarmee in de komende jaren uitvoering gegeven wordt aan de ambities van de PAJ. Met informatie over de fasering, planning, borging van resultaten, financiën, capaciteit, risicomanagement, rapportage, communicatie en organisatie. Het Algemeen bestuur (AB) van SamenTwente zal volgens de reguliere P en C cyclus op hoofdlijnen (doelstellingen) geïnformeerd worden over de voortgang van de PAJ.

Financiering

Wij hebben u in de vorige brief laten weten dat voor de incidentele financiering in 2026 dekking beschikbaar was binnen de begroting van SamenTwente. Voor 2027 is incidenteel een extra bijdrage opgenomen in deze begroting. De begroting 2027 is op 9 september jl. vastgesteld door het AB, met in achtneming van de door de gemeenteraden ingediende zienswijzen. U zult separaat door SamenTwente geïnformeerd worden over de vastgestelde begroting 2027 en de reacties op de ingediende zienswijzen.

Wat betreft de structurele financiering van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg, hebben gemeenten in januari de intentie uitgesproken om het bedrag vanaf 2028 structureel op te nemen in de begroting van SamenTwente. Tijdens het AB van 9 september hebben gemeenten ingestemd met het voornemen om de begroting 2028 structureel uit te breiden met €1,39 miljoen ten behoeve de Prioritaire Agenda Jeugdzorg (exclusief loon- en prijsindexatie zoals we met elkaar hebben afgesproken). Deze uitbreiding zal in 2027 voorgelegd worden aan de 14 gemeenteraden, conform de procedure van de Begroting 2028 van SamenTwente, zodat zij hierop zienswijzen kunnen indienen.

Wij hebben in de Zomerbrief 2026-2030 echter al geanticipeerd op de uitbreiding van de begroting van SamenTwente. Wij hebben hiervoor tot en met 2030 middelen gereserveerd uit de Hervormingsagenda Jeugd, om het daarna structureel op te nemen in onze begroting. Wij zien de noodzaak van deze extra financiering. Voor een betere sturing op kwaliteit en kwantiteit van de jeugdhulp aan onze inwoners. En voor een slagvaardige regionale samenwerking, zoals de Wvbj van ons vraagt.

Juridische borging

Wij hebben op <datum college> in het college bevestigd dat SamenTwente is aangewezen als jeugdregio, zoals bedoeld in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Wvbj). De Wvbj is in werking getreden op 1 januari 2026 met uitzondering van een aantal onderdelen die op 1 januari 2027 in werking zullen treden. De Wvbj wijzigt een aantal wetten, waaronder de Jeugdwet. Zo zal per 1 januari 2027 artikel 2.19 aan de Jeugdwet worden toegevoegd, waarin wordt bepaald dat gemeenten in vaste 'jeugdregio's' samenwerken en een gezamenlijke regiovisie opstellen voor de inkoop en beschikbaarheid van specialistische hulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Twente is aangewezen als een van de 41 jeugdregio's. Vanuit de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente werken wij al intensief samen en hebben we al een gezamenlijke regiovisie opgesteld (vastgesteld door de gemeenteraden). Het is daarom logisch SamenTwente/OZJT hiervoor aan te wijzen.

Ook hebben wij besloten SamenTwente met ingang van 1 januari 2027 te belasten met het in stand houden van het – voor de jeugdregio wettelijk verplichte – Regionaal expertteam. Dit team ondersteunt jongeren, ouders, lokale teams en professionals bij complexe casuïstiek door specialiste (jeugdhulp)expertise te bundelen. Dit Regionaal expertteam is nu nog ondergebracht bij het bovenregionale Expertisenetwerk jeugd Overijssel.

Verder hebben wij op <datum college> besloten het Coördinatiepunt wonen en verblijf vanaf 1 januari 2027 als plustak op te dragen aan SamenTwente, voor de duur van de inkoop-overeenkomsten (tot uiterlijk 1 januari 2031). Het coördinatiepunt vloeit namelijk voort uit de lopende inkoopovereenkomsten, waarbij in het kader van de aanbestedingsdocumenten is aangegeven dat SamenTwente gaat werken met een Coördinatiepunt wonen en verblijf. Het coördinatiepunt heeft als doel dat jeugdigen direct op de juiste plek terechtkomen, waarbij de passende ondersteuning wordt geboden en doorplaatsing wordt voorkomen. Bij de eerstvolgende inhoudelijke wijziging van de gemeenschappelijke regeling zal deze plustak worden meegenomen. De wijziging zal te zijner tijd voor zienswijze worden aangeboden aan de gemeenteraden.

Vervolg

Wij volgen de implementatie van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg op de voet en zullen actief een bijdrage leveren aan de verschillende activiteiten uit de agenda. Wij zullen u via de P en C cyclus op de hoogte houden over de voortgang van de Prioritaire Agenda Jeugdzorg. Waar wenselijk kunnen wij u in een beeldvormende politieke markt meer informatie verstrekken over de Prioritaire Agenda Jeugdzorg en de samenwerking in de regio.

Wij veronderstellen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur

26 augustus 2026

Openbaar	Registratienummer	Datum
Openbaar	2026-000007	9 september 2026
Agendapunt	Onderdeel SamenTwente	
B3	VTT	

Onderwerp

Continuïteit dienstverlening Veilig Thuis Twente (VTT)

Voorstel

1. Het terugdringen van de wachtlijsten bij Veilig Thuis Twente (VTT) door middel van een korte termijnspoor gericht op wachtlijstreductie en een lange termijnspoor gericht op structurele oplossingen.
2. Voor het wegwerken van de huidige wachtlijst incidenteel € 400.000 beschikbaar te stellen uit de egalisereserve VTT voor de boekjaren 2026 en 2027.
3. Met de 14 Twentse gemeenten een gezamenlijk traject te starten om te komen tot bestuurlijke keuzes voor een structurele en toekomstbestendige aanpak van de wachtlijsten

Inleiding

Veilig Thuis Twente (VTT) heeft sinds eind 2025 te maken met een oplopende wachtlijst voor niet-acute meldingen. De wachtlijst is ontstaan door een combinatie van verschillende factoren. Er is een toename van meldingen geweest, met name in het tweede deel van 2025. De toename van meldingen in Twente ligt gelijk aan de landelijke toename van de meldingen. Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT) heeft hierover in mei 2026 een brief gestuurd naar de VNG. Deze brief is als bijlage toegevoegd. Een andere factor is dat de formatie en financiering van VTT gebaseerd zijn op lagere historische volumes van meldingen. Daarnaast is er in september 2025 een nieuw cliëntvolgsysteem ingevoerd bij VTT, dit heeft gemaakt dat medewerkers een aantal weken minder productie hebben kunnen maken.

In de afgelopen maanden heeft VTT zelf verschillende maatregelen genomen om de wachtlijst te verminderen. Deze maatregelen hebben als effect gehad dat de groei van de wachtlijst gestopt is, maar de maatregelen hebben niet geleid tot een afname van de wachtlijst.

Door de lagere bezetting in de zomerperiode is er vrij snel een situatie ontstaan waarin ook de acute casuïstiek niet meer goed verdeeld kon worden bij binnenkomst. Dit maakt ingrijpen hierop noodzakelijk.

Over het voorstel dat hier voorligt is ambtelijk afstemming geweest in de zomerperiode door middel van twee informatiesessies. Uit de ambtelijke informatiesessies met gemeenten is naar voren gekomen dat er breed draagvlak bestaat voor een gezamenlijke verkenning van structurele oplossingen. Daarbij is nadrukkelijk benoemd dat het succes van deze aanpak niet alleen afhankelijk is van capaciteit binnen VTT, maar ook van de inrichting en deskundigheid van de lokale toegang en de ontwikkeling van sterke lokale teams binnen gemeenten.

Beoogd effect

Het verminderen van de veiligheidsrisico's die voortvloeien uit de huidige wachtlijst, het borgen van de continuïteit van de dienstverlening van Veilig Thuis Twente en het komen tot een structurele en toekomstbestendige aanpak van de wachtlijstproblematiek, zodat dienstverlening VTT ook in de toekomst op een kwalitatief goede wijze beschikbaar is voor inwoners van Twente.

Argumenten

1.1 Dit draagt bij aan het waarborgen van de veiligheid van inwoners.

Gezien de omvang van de huidige wachtlijst, de daarmee samenhangende veiligheidsrisico's voor inwoners en de druk op de continuïteit van de dienstverlening, acht VTT het niet meer verantwoord om besluitvorming over tijdelijke maatregelen uit te stellen totdat een volledig ambtelijk en bestuurlijk traject is doorlopen. Door de huidige wachttijden bestaat het risico dat situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling escaleren voordat een passende interventie kan worden ingezet. Het te nemen besluit rondom terugdringen van de wachtlijst verlaagt deze risico's.

1.2 Dit waarborgt de continuïteit van de dienstverlening van VTT.

De huidige werkdruk is niet langer structureel op te vangen binnen de bestaande capaciteit. Zonder aanvullende maatregelen neemt het risico op uitval van medewerkers toe en komt de uitvoering van de wettelijke taken van VTT verder onder druk te staan.

1.3 Het combineert een acute oplossing met een structurele aanpak.

De wachtlijstproblematiek vraagt enerzijds om directe maatregelen en anderzijds om bestuurlijke keuzes over capaciteit, samenwerking en financiering. Met de voorgestelde tweesporige aanpak wordt zowel de huidige achterstand aangepakt als gewerkt aan een toekomstbestendige oplossing. De aanpak van de huidige achterstand wordt gedaan via de inzet van extra externe capaciteit. De structurele oplossing geven we samen met de 14 gemeenten vorm.

2.1 Externe capaciteit is noodzakelijk om de wachtlijst op korte termijn af te bouwen en de veiligheidsrisico's voor inwoners te beperken.

VTT heeft de groei van de wachtlijst weten te stoppen, maar beschikt binnen de huidige formatie niet over voldoende capaciteit om de bestaande achterstand terug te dringen. Inzet van extra capaciteit via een externe partij maakt versnelling mogelijk, zonder dat dit ten koste gaat van de capaciteit van de huidige medewerkers. De eigen medewerkers kunnen zich richten op de nieuw binnengekomen casuïstiek. Het sneller oppakken van meldingen vermindert het risico op escalaties van onveilige situaties voor inwoners en leidt daarmee ook tot meer werkplezier van de medewerkers.

Na gesprekken met een aantal mogelijke partijen die VTT kunnen ondersteunen bij het wegwerken van de wachtlijst is de verwachting dat zowel de wachtlijst voor veiligheidsbeoordeling als die voor vervolgdiensten na 6 maanden weggewerkt kunnen zijn.

2.2 Door de egalisereserve in te zetten kan er een tijdelijke versnelling worden gemaakt in de aanpak van de wachtlijst.

De egalisereserve VTT is een bestemmingsreserve die door het algemeen bestuur is ingesteld om incidentele kosten van financiële exploitatierisico's VTT op te vangen. Deze risico's worden jaarlijks in kaart gebracht en geactualiseerd in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting. Tijdelijke extra kosten als gevolg van het toenemende aantal meldingen en adviesvragen vormen zo'n exploitatierisico waar we bij VTT rekening mee houden. De huidige wachtlijst is een gevolg van het toenemende aantal meldingen en adviesvragen. De inzet van de egalisereserve voor wachtlijstreductie is een bewuste beleidsmatige keuze die binnen de doelstellingen van de bestemmingsreserve past. Door de egalisereserve in te zetten, kunnen we direct maatregelen nemen en de extra kosten opvangen. De egalisereserve VTT bevat momenteel € 450.000 aan beschikbare middelen.

3.1 Een structurele en effectieve aanpak vraagt om gezamenlijke keuzes van gemeenten en VTT.

De voorgestelde kortetermijnoplossing is geen structurele oplossing. De oplossing biedt echter wel op korte termijn voordelen voor zowel de inwoners van Twente als de organisatie VTT. De bedoeling is om over de structurele oplossing gezamenlijke keuzes te kunnen maken. De wachtlijstproblematiek hangt samen met ontwikkelingen in instroom, capaciteit, samenwerking en financiering en kan daarom niet uitsluitend door VTT worden opgelost. Daarnaast wordt ongeveer 75% van de meldingen na de veiligheidsbeoordeling overgedragen aan lokale teams. Het terugdringen van de wachtlijst heeft daarmee niet alleen gevolgen voor VTT, maar ook voor de uitvoering binnen gemeenten. Een gezamenlijk traject is daarom noodzakelijk om te komen tot duurzame oplossingen en om tijdig afspraken te maken over de effecten voor de lokale uitvoering.

Kanttekening

1.1 De effecten van de korte termijn oplossing kunnen afwijken van de huidige verwachtingen.

De verwachting is dat de huidige wachtlijst weggewerkt kan worden in ongeveer 6 maanden. In de praktijk kan dit echter anders uitpakken, door onvoorziene problemen in de uitvoering. Daarnaast is op voorhand onduidelijk hoeveel nieuwe meldingen VTT in deze periode te verwerken krijgt. Daarmee is het niet duidelijk hoe realistisch het is om een nieuwe wachtlijst te voorkomen in die periode. De uiteindelijke effecten van de inzet zijn ook afhankelijk van de uitkomsten van de gesprekken in het tweede spoor voor de langetermijnoplossing.

1.2 Het succes van de structurele aanpak is mede afhankelijk van keuzes die gemeenten lokaal maken

De voorgestelde twee sporen aanpak biedt ruimte om de huidige wachtlijst terug te dringen en te komen tot een toekomstbestendige oplossing. Het duurzaam voorkomen van nieuwe wachtlijsten ligt

echter niet uitsluitend binnen de invloedssfeer van VTT. Een belangrijk deel van de meldingen wordt na veiligheidsbeoordeling overgedragen aan gemeentelijke organisaties. De mate waarin gemeenten investeren in de ontwikkeling van sterke lokale teams, de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en deskundigheid op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties, is mede bepalend voor het vermogen van de regio om wachtlijsten structureel te voorkomen. Indien deze ontwikkeling onvoldoende plaatsvindt, bestaat het risico dat de druk op VTT en de instroom van herhaalde meldingen hoog blijft.

2.1 Het resultaat is mede afhankelijk van de beschikbaarheid van geschikte externe capaciteit.

Voor het terugdringen van de wachtlijst is VTT afhankelijk van een externe partij met ervaring binnen Veilig Thuis-organisaties. Hoewel dit een aandachtspunt is, verwachten we dat hiervoor op korte termijn geschikte partijen beschikbaar zijn.

2.2 De inzet van de egaliseringsreserve vermindert de financiële buffer van VTT

Met de onttrekking van € 400.000 uit de egaliseringsreserve benutten we bijna de volledige financiële buffer van VTT. Hierdoor kunnen eventuele andere financiële risico's binnen VTT niet meer uit deze reserve worden opgevangen. In dat geval zal een beroep moeten worden gedaan op de algemene reserve van SamenTwente. Gezien de acute situatie, de noodzaak om veiligheidsrisico's te beperken en het feit dat de reserve bedoeld is om dergelijke exploitatierisico's op te vangen, achten wij het verantwoord de egaliseringsreserve hiervoor in te zetten. Door deze onttrekking daalt de weerstandscapaciteit van SamenTwente. De ratio weerstandsvermogen neemt af van 0,8 naar 0,6 en komt daarmee onder de met u afgesproken ondergrens van 0,8. Dit betekent dat eventuele toekomstige positieve jaarrekeningresultaten bij voorrang zouden moeten worden ingezet om het weerstandsvermogen weer te versterken.

Kosten, baten, dekking

Gesprekken met mogelijke aanbieders, ervaringen bij andere VT-organisaties, in combinatie met het aantal dossiers op de wachtlijst (veiligheidsbeoordelingen en vervolgdiensten) schatten we de externe inhuurkosten op € 400.000. We verwachten een doorlooptijd van deze opdracht van medio september 2026 tot medio februari 2027.

Omschrijving	2026	2027	Totaal
Verwachte kosten	€ 266.000	€ 134.000	€ 400.000
Verwachte mutatie reserve	-/- € 266.000	-/- € 134.000	-/- € 400.000
Saldo	0	0	0

Communicatie

De Twentse gemeenten zijn via hun beleidsadviseurs geïnformeerd over de situatie bij VTT en uitgenodigd voor nadere toelichting tijdens digitale informatiesessies op 18 en 20 augustus 2026. Na

besluitvorming worden gemeenten en betrokken partners geïnformeerd over de uitvoering van de wachtlijstaanpak en de vervolgstappen richting een structurele oplossing.

Vervolg

Na besluitvorming wordt direct gestart met de werving van externe capaciteit om de huidige wachtlijst terug te dringen. Parallel wordt met de 14 Twentse gemeenten gewerkt aan een verkenning van de bestuurlijke keuzes die nodig zijn voor een toekomstbestendige inrichting van VTT. Hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de gevolgen voor de lokale teams, aangezien een groot deel van de meldingen na veiligheidsbeoordeling wordt overgedragen aan gemeenten. Het Algemeen Bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van beide sporen. Daarnaast worden de financiële gevolgen verwerkt in de begroting via een technische begrotingswijziging (artikel 7.1 van de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente).

Bijlagen

Bijlage 1 Brief LNVt aan VNG

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede

9-9-2026

secretaris

K. Leferink

voorzitter

H. Berning

Aan:
VNG-voorzitter mevrouw Sharon Dijkma

Datum: 26 mei 2026

Betreft: Brief over de zorgelijke situatie bij de regionale Veilig Thuis organisaties

Dagelijks zetten de Veilig Thuis-organisaties zich in voor inwoners en professionals die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat steeds meer inwoners en professionals Veilig Thuis weten te vinden, zien wij als een positieve ontwikkeling. Het laat zien dat er meer aandacht is voor signalen van onveiligheid en dat mensen eerder aan de bel trekken wanneer zij zich zorgen maken. Dat is hard nodig, want naar schatting leven nog altijd 1,3 miljoen huishoudens in een situatie van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Tegelijkertijd zien wij een ontwikkeling die ons grote zorgen baart.

In vrijwel alle regio's neemt de vraag naar ondersteuning van Veilig Thuis toe. Het aantal advies- en ondersteuningsvragen en het aantal meldingen groeit, de problematiek wordt complexer en de verwachtingen vanuit de maatschappij nemen toe. Niet iedere gemeente beschikt over tijdige en passende hulp en ondersteuning op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook andere zorgaanbieders kampen met wachtlijsten. De druk op Veilig Thuis neemt hierdoor onverminderd toe, terwijl capaciteit, arbeidsmarktmogelijkheden en financiering niet in hetzelfde tempo meegroeien. Daardoor raken de maatschappelijke opgave, de verwachtingen van gemeenten, de beschikbare capaciteit en de financiële randvoorwaarden steeds verder uit balans. De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, Veilig Thuis en ketenpartners. Wanneer één schakel onder druk staat, raakt dat de gehele keten van zorg, ondersteuning, bescherming en veiligheid.

Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis heeft de financiële vooruitzichten van de aangesloten organisaties geïnterviewd. Daaruit blijkt dat vrijwel alle Veilig Thuis-organisaties (24 van de 25) verwachten dat de beschikbare budgetten voor 2027 onvoldoende ruimte bieden wanneer de huidige groei van adviesvragen, meldingen en de complexiteit van de casuïstiek zich voortzet. Dat is een grote zorg, omdat hierdoor de uitvoerbaarheid van de opdracht van Veilig Thuis steeds verder onder druk komt te staan en in uiterste gevallen niet meer uitvoerbaar is.

De uitvoering van onze wettelijke taken staat onder druk. Wachttijden betekenen dat mensen langer moeten wachten op ondersteuning, terwijl juist in situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling tijdige interventie van groot belang is. En wanneer capaciteit langdurig achterblijft bij de vraag, komt uiteindelijk ook de veiligheid van inwoners onder druk te staan.

Een bijzondere zorg betreft de ruimte voor preventie, advies en ondersteuning. Onder druk van de toenemende instroom verschuift de inzet steeds vaker naar urgente meldingen en veiligheidsbeoordelingen. Daardoor komt juist datgene onder druk te staan wat escalatie kan voorkomen: vroegsignalering, advies, ondersteuning en het tijdig organiseren van passende hulp. Wanneer hiervoor onvoldoende ruimte is, lopen wachttijden op, blijft passende hulp langer uit en

neemt het risico toe dat situaties escaleren en de veiligheid van slachtoffers verder onder druk komt te staan. We weten dat vroeg handelen leed kan voorkomen, de veiligheid van kinderen en volwassenen kan vergroten en uiteindelijk de behoefte aan zwaardere vormen van hulpverlening, jeugdbescherming, opvang en strafrechtelijke interventies kan verminderen. Investeren aan de voorkant voorkomt niet alleen menselijk leed, maar helpt ook om maatschappelijke kosten verderop in de keten te beperken.

De toenemende druk heeft gevolgen voor de uitvoeringskracht van Veilig Thuis. Organisaties zijn steeds meer capaciteit kwijt aan het opvangen van acute situaties, de dagelijkse instroom en de wachtlijsten. Daardoor komt de ruimte voor samenwerking, kwaliteitsverbetering en verdere ontwikkeling van de aanpak onder druk te staan. Er is steeds minder ruimte om onze expertise in te zetten binnen belangrijke samenwerkingsverbanden. Dat zien we terug bij belangrijke ontwikkelingen zoals Veiligheid Voorop en de doorontwikkeling van Stevige Lokale Teams. Dit zijn waardevolle ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan een effectievere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij eerder passende ondersteuning wordt geboden en escalatie kan worden voorkomen. Veilig Thuis wil hier vanuit haar expertise actief aan bijdragen, maar de huidige druk op organisaties maakt dit steeds moeilijker. Daarmee komt er een steeds grotere kloof tussen de landelijke ambities die we gezamenlijk formuleren en wat in de praktijk uitvoerbaar is.

Wij vragen de VNG om samen met gemeenten en Veilig Thuis-organisaties te bezien wat nodig is om de opdracht aan Veilig Thuis ook de komende jaren uitvoerbaar te houden. Dat vraagt om een gezamenlijke afweging van opdracht, verwachtingen, capaciteit, arbeidsmarktrealiteit en bekostiging. De signalen uit onze inventarisatie laten zien dat dit gesprek niet kan wachten.

Namens het Landelijk Netwerk Veilig Thuis,

Judith Kuypers, voorzitter

Informatienota AB

Voorstel van het dagelijks bestuur

26 augustus 2026

Openbaar Openbaar	Registratienummer 2026-000007	Datum 9 september 2026
Agendapunt Landelijke organisatie FG NL	Onderdeel SamenTwente GGD	

Onderwerp

Landelijk organisatie Forensische Geneeskunde Nederland (FG/NL)

Kennis te nemen van

De start van het project Forensische Geneeskunde Nederland (FG/NL) en de beweging naar één landelijke organisatie voor forensische geneeskunde. Hiermee wordt continuïteit gewaarborgd, kwaliteit verhoogd en blijft deze essentiële publieke taak duurzaam voor de toekomst.

Inleiding

Forensische geneeskunde is een onmisbare overheidstaak voor onze maatschappij. Forensische geneeskunde richt zich op het snijvlak van zorg en veiligheid binnen de publieke gezondheid. De huidige manier van organiseren staat onder druk. De uitvoering is versnipperd, de werkbelasting voor professionals is hoog en er is een tekort aan forensisch artsen. Tegelijkertijd wordt de maatschappelijke opgave juist groter: meer complexe casuïstiek, meer behoefte aan zorgvuldige duiding en een groeiende rol voor preventie.

Om de forensische geneeskunde houdbaar te houden voor nu en de toekomst willen de DPG'en van Nederland de handen ineenslaan en samen een landelijke organisatie inrichten. Met als doel om de continuïteit en kwaliteit van forensische geneeskunde op de lange termijn kan waarborgen.

Kernboodschap

- 1. Er is een landelijke projectorganisatie ingesteld door de Directeuren Publieke Gezondheid (DPGen) met als opdracht om de landelijke organisatie te ontwerpen en in te richten*

De voorkeur gaat uit naar een publieke geborgde stichting, omdat het belangrijk is om de forensische geneeskunde als overheidstaak publiek, en zonder winstoogmerk, te borgen. In het huidige ontwerp wordt de landelijke organisatie de werkgever van de professionals die nu in dienst zijn bij de GGD'en die de forensische geneeskunde in de politieregio's uitvoeren. In bijlage 1 is meer informatie te vinden over het project.

2. De projectorganisatie zorgt dat alle betrokken partijen worden meegenomen

Alle gemeentebesturen (als opdrachtgevers voor de lijkschouw), alle GGD-besturen (als bestuurlijk verantwoordelijken voor de uitvoering van deze taak), andere opdrachtgevers (politie, OM), de verantwoordelijke ministeries (J&V, VWS en BZK) en samenwerkingspartners worden betrokken bij het op- en inrichtingsproces. De GGD'en, als huidige werkgevers, betrekken samen alle ondernemingsraden en de vakbonden in een afgestemd proces van medezeggenschap en het opstellen van sociale plannen. Er is een landelijke denktank ingericht met professionals uit de regio's, die meedenken bij de inrichting van de landelijke organisatie. Ook zijn er werkgroepen opgestart met professionals en deskundigen vanuit bedrijfsvoering om mee te denken over onderdelen zoals kwaliteit & medisch toezicht, HR en ICT.

3. Het algemeen bestuur van SamenTwente en de Twentse Colleges worden betrokken in besluitvorming over besturingsafspraken

De lijkschouw bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden is volgens de Wet op de Lijkbezorging een verantwoordelijkheid van de Colleges van B&W. De Colleges van de veertien Twentse gemeenten hebben de betreffende bevoegdheid, via de gemeenschappelijke regeling, overgedragen aan SamenTwente/GGD Twente. Het is belangrijk om de correcte juridische procedure te doorlopen om deze taken bij een landelijke organisatie onder te brengen. De Colleges en Raden hebben hier een rol in.

4. De overheveling naar een landelijke organisatie heeft financiële consequenties voor alle GGD'en

Ook de financiële gevolgen worden door de landelijke projectgroep in kaart gebracht. Voor alle GGD-en worden de komende tijd de mogelijke frictiekosten in beeld gebracht van het centraal onderbrengen van de forensische dienstverlening. Daarnaast wordt er gewerkt aan het opstellen van de (meerjarige) begroting en bijbehorende spelregels voor de landelijke organisatie.

Communicatie

Betrokken partijen worden geïnformeerd. De GGD'en, als huidige werkgevers, betrekken samen alle ondernemingsraden en de vakbonden.

Vervolg

In het najaar van 2026 volgt een update. Volgens de huidige planning is de landelijke organisatie medio 2027 ingericht en wordt vanaf eind 2027 ook daadwerkelijk vanuit daar de dienstverlening verzorgd.

Bijlage(n)

1. Position paper Landelijke Organisatie Forensische Geneeskunde

Besproken

Enschede

9 september 2026

secretaris

K. Leferink

voorzitter

H. Berning

De GGD'en richten een landelijke organisatie op voor Forensische Geneeskunde en dit is het verhaal

Forensische Geneeskunde is werk dat ongelooflijk belangrijk is voor de maatschappij. Onze professionals voeren objectief en onafhankelijk de lijkschouw uit bij (een vermoeden van) niet-natuurlijk overlijden en doen letselonderzoek bij (huiselijk) geweld en zedenzaken, 24 uur per dag, zeven dagen per week in heel Nederland. Forensische Geneeskunde is een onmisbare overheidstaak op het snijvlak van zorg en veiligheid in de publieke gezondheid, het werkveld van de GGD. Het is een hooggespecialiseerd taakveld met strenge kwaliteitseisen aan de forensisch artsen en verpleegkundigen. Tegelijkertijd staat de huidige manier van organiseren onder druk. De uitvoering is versnipperd, de werkbelasting voor professionals is hoog en het toekomstperspectief is door onzekerheid over de visie van onze opdrachtgevers niet altijd duidelijk. Terwijl de maatschappelijke opgave juist groter wordt: meer complexe casuïstiek, meer behoefte aan zorgvuldige duiding en een groeiende rol voor preventie. De GGD'en willen werken aan een houdbare Forensische Geneeskunde voor nu en de toekomst. We hebben daarom besloten de handen ineen te slaan en samen een landelijke organisatie in dit werkveld op te richten. Doel is voor de lange termijn waarborgen van continuïteit en kwaliteit van de Forensische Geneeskunde. We willen daarmee een stabiel toekomstperspectief bieden voor onze maatschappelijke dienstverlening, als expertise in de medische wereld, voor onze professionals en voor onze opdrachtgevers: politie, Openbaar Ministerie, Rechtspraak, gemeenten, zorginstellingen en Veilig Thuis.

De maatschappelijke opgave

Jaarlijks overlijden in Nederland duizenden mensen onverwacht, niet-natuurlijk of onder omstandigheden die maatschappelijke vragen oproepen. Ook worden jaarlijks duizenden Nederlanders het slachtoffer van (huiselijk) geweld en/of zedenzaken. Helaas neemt de inzet hierop vanuit de onderliggende maatschappelijke problematiek - zoals suicide, femicide, eerwraak, verwurging, openbare geweldpleging, zedenzaken, mensenhandel en vrouwelijke genitale verminking – alleen maar toe.

Nabestaanden, slachtoffers en verdachten hebben recht op zorgvuldige en onafhankelijke medische duiding van doodsoorzaken en van toegebrachte letsels. Dit is belangrijk voor henzelf. Het is ook belangrijk voor de objectieve waarheidsvinding, zodat slachtoffers en verdachten rechtszekerheid en vertrouwen hebben in ons Nederlandse rechtstelsel.

Daarnaast speelt Forensische Geneeskunde een belangrijke rol in het beschermen van kwetsbare groepen binnen onze samenleving. Zo levert de Forensische Geneeskunde een grote bijdrage aan de publieke gezondheid in de regio. Door de continue beschikbaarheid van onze professionals kunnen wij, op basis van hun bevindingen, (regionale) maatschappelijke trends signaleren en gericht adviseren over preventieve maatregelen.

De maatschappij en in het bijzonder nabestaanden, slachtoffers en verdachten mogen het volgende van de Forensische Geneeskunde verwachten:

- Inzicht in patronen van sterfte, geweld en risico's
- Preventieadvies voor publieke gezondheid
- Continue beschikbaarheid van onze expertise (24/7)
- Hoge, gewaarborgde medische kwaliteit
- Objectieve waarheidsvinding
- Integriteit en zorgvuldige bejegening
- Een brug tussen zorg (gezondheidszorg, publieke gezondheid, sociaal domein) en veiligheid (strafrechtketen en veiligheidsdomein)

Een landelijke organisatie

Deze maatschappelijke opgave vraagt om een organisatie die de continuïteit en kwaliteit van Forensische Geneeskunde op lange termijn kan waarborgen. De afgelopen jaren werkten de GGD'en samen aan de uitvoering van de Forensische Geneeskunde per politie-eenheid. Ook hebben de GGD'en elkaar bovenregionaal en landelijk steeds meer opgezocht, bijvoorbeeld in het expertisecentrum Medifex. Al deze initiatieven hebben tot mooie en concrete resultaten geleid voor de continuïteit (het waarborgen van de 24/7 beschikbaarheid) en voor de kwaliteit (bijvoorbeeld gespecialiseerde FAME-artsen – Forensisch Artsen Met Expertise – in samenwerking met het NFI).

Toch blijft de dienstverlening in delen van het land onder druk staan en vragen we nog steeds erg veel van onze professionals om de dienstverlening te kunnen blijven leveren. De GGD'en hebben daarom besloten de handen ineen te slaan en een landelijke organisatie op te richten. Eén landelijke organisatie, met landelijk werkgeverschap, afgestemde kwaliteit en roostering, en met behoud van regionale teams en lokale nabijheid voor onze inwoners, opdrachtgevers en samenwerkingspartners.

Met deze landelijke organisatie willen we het volgende bereiken:

- **Maatschappelijke dienstverlening.** Onze primaire focus ligt op de maatschappelijke meerwaarde van onze forensische medische expertise en van de maatschappelijke inzichten die we daarmee opdoen. Doordat we als één organisatie de dienstverlening samen uitvoeren, kunnen we dit versnellen en versterken. Onze 'cliënt' staat centraal. We zijn resultaatgericht, maar niet uitsluitend productiegericht. We werken publiek en onafhankelijk.
- **Kwaliteit.** Door werkwijzen te vergelijken en uniformeren verhogen we de kwaliteit van onze dienstverlening en waarborgen we dat alle inwoners kunnen rekenen op gelijkwaardige dienstverlening. We houden daarbij ruimte voor maatwerk, zodat we kunnen aan sluiten bij de specifieke regionale maatschappelijke behoefte en de regionale werkwijzen van onze samenwerkingspartners en opdrachtgevers.
- **Continuïteit.** Samen kunnen we de dienstverlening voor onze inwoners blijven leveren door de uitvoering slim in te richten.

Met deze missie stellen we onszelf de volgende doelen:

- **Toekomstperspectief.** Samen waarborgen we het voortbestaan van het vak Forensische Geneeskunde en draagvlak bij onze opdrachtgevers. Onze professionals hebben daardoor een vast toekomstperspectief.
- **Expertise.** Forensische Geneeskunde is een uniek vak, dat niet voor iedereen is weggelegd. Centraal in onze organisatie staat de passie voor ons vak. We waarborgen de toekomstbestendige ontwikkeling van ons vakgebied en onze opleidingen. We bieden onze professionals de kans hun expertise te ontwikkelen en zich te specialiseren.
- **Onderzoek en preventie.** Samen investeren we in wetenschappelijk onderzoek in de Forensische Geneeskunde. Daarnaast werken we als GGD'en aan preventie, samen met gemeenten en partners in zorg en veiligheid.
- **Innoveren en ontzorgen.** We zetten professionele bedrijfsvoering op, passend voor het werk van onze professionals en 24/7 beschikbaarheid. Met digitale oplossingen brengen we werk (vraag) en professional (aanbod) realtime bij elkaar. Met slimme, innovatieve, digitaal ondersteunde werkprocessen ontzorgen we onze professionals.
- **Beloning.** We uniformeren onze beloningen en arbeidsvoorwaarden, met oog voor maatwerk en vergoedingen die passen bij de aard van het werk en (sociale) zekerheid bieden. We doen dit binnen de kaders van een publieke, niet-commerciële organisatie en de beschikbare budgetruimte.
- **Maatwerk.** Onze professionals zijn mensen met eigen, persoonlijke behoeften voor hun functie, functie-inhoud, werktijden en reisafstanden. We creëren omstandigheden en voorwaarden waarbij er ruimte kan zijn voor invulling van persoonlijke voorkeuren van onze professionals ten aanzien van werkstructuur. Daarnaast stimuleren we bovenregionale en landelijke inzet waarbij geluisterd wordt naar de behoefte van de professional.
- **Teamspirit.** Onze professionals werken in hoge mate autonoom, maar het is ook fijn om onderdeel te kunnen zijn van een team voor samenwerking, uitwisseling, intervisie en collegiale opvang. Dit moet dichtbij genoeg zijn, met ondersteuning in de regio.

Wat we concreet gaan doen

Een landelijke stichting. De GGD'en richten samen een landelijke stichting op met als voorlopige werktitel Forensische Geneeskunde Nederland (FG NL). We kiezen voor een publieke geborgde stichting, omdat we het belangrijk vinden dat de Forensische Geneeskunde als overheidstaak ook publiek geborgd blijft. Dit doen we zonder winstoogmerk. Eventuele opbrengsten worden geherinvesteerd in het vak. We kiezen voor een zelfstandige stichting de organisatie kan worden ingericht op de specifieke behoeften van onze professionals en op de processen in de Forensische Geneeskunde.

Medewerkersparticipatie en medezeggenschap. We zetten een gedegen proces op voor medewerkersparticipatie en medezeggenschap. De GGD'en, als huidige werkgevers, betrekken samen alle ondernemingsraden en de vakbonden in een afgestemd proces van medezeggenschap en het opstellen van sociale plannen. We richten een landelijke denktank in met professionals uit de regio's, die meedenken en mee-ontwerpen bij de inrichting van de landelijke organisatie. Ook richten we diverse werkgroepen in met professionals en deskundigen vanuit bedrijfsvoering, om

specifieke aspecten van de organisatie te helpen inrichten, zoals kwaliteit & medisch toezicht, HR en ICT.

Betrokkenheid opdrachtgevers. We betrekken alle gemeentebesturen (als opdrachtgevers voor de lijkschouw), alle GGD-besturen (als bestuurlijk verantwoordelijken voor de uitvoering van deze taak) en onze andere opdrachtgevers (politie, OM), de verantwoordelijke ministeries (J&V, VWS en BZK) en samenwerkingspartners transparant bij dit oprichtingsproces.

Projectorganisatie. Voor dit alles richten we een projectorganisatie in. Deze heeft als opdracht om de landelijke organisatie te ontwerpen en inrichten, samen met onze professionals. We bouwen daarbij nadrukkelijk voort op de positieve energie en expertise die we hebben opgedaan bij het samenwerkingsverband Medifex.

Samenwerking. We blijven nauw samenwerken aan het vak Forensische Geneeskunde en de doorontwikkeling van opleidingen en expertise, samen met andere uitvoerende partijen, kennisinstellingen, de medische wereld en het Forensisch Medisch Genootschap. Doordat we met de nieuwe organisatie de uitvoering en het werkgeverschap voor Forensische Geneeskunde samenbrengen, kunnen we deze samenwerkingen versterken.

Een nieuwe landelijke organisatie staat niet van vandaag op morgen. We hebben samen veel te ontwerpen en ook concreet in te richten, voordat de landelijke organisatie van start gaat en we onze professionals een plek kunnen aanbieden. Tegelijkertijd werken we nu al stap voor stap toe naar deze nieuwe organisatie, waarbij alles wat we doen in lijn is met en bijdraagt aan de toekomstige inrichting. Onze planning is dat we medio 2027 de organisatie hebben staan en eind 2027 ook daadwerkelijk van daaruit samen de dienstverlening verzorgen.

Oproep aan onze opdrachtgevers: biedt het vak Forensische Geneeskunde een zekere toekomst

Tot slot moeten we onderkennen dat het stelsel van de Forensische Geneeskunde volop in beweging is, ook aan de kant van onze opdrachtgevers. Recent zijn onderzoeken gedaan naar de financieringssystematiek van Forensische Geneeskunde en naar het opdrachtgeverschap van de lijkschouw. De GGD'en juichen toe dat de verantwoordelijke ministeries J&V, VWS en BZK en de opdrachtgevers politie, OM en gemeenten tot een stabiele visie komen op het stelsel van Forensische Geneeskunde. We zetten als GGD'en deze gezamenlijke stap in de overtuiging dat een landelijke publieke organisatie, die de huidige uitvoering door en namens GGD'en in één hand samenbrengt, naadloos past bij de conclusies van deze recente onderzoeken. Een landelijke organisatie gaat helpen om het opdrachtgeverschap voor de lijkschouw – maar ook voor de andere taken – te versterken en revitaliseren. Tijdens de oprichting van de landelijke organisatie nemen we alle gemeenten (colleges van B&W en gemeenteraden), de GGD-besturen en ook de ministeries, politie en OM mee in het maatschappelijk belang van het vakgebied, hun vraagarticulatie en kaderstelling als opdrachtgever en de landelijke organisatieontwikkeling.

We willen verder benadrukken dat een integrale, samenhangende beschikbaarheidsfinanciering voor lijkschouw én forensisch medische expertise absolute noodzaak is om het vak een toekomstperspectief te bieden. Lijkschouw en forensisch medische expertise zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zonder samenhang tussen beide pijlers is de 24/7 beschikbaarheid niet goed te organiseren en is het ook niet betaalbaar. Die naadloze samenhang is niet alleen nodig in de financieringssystematiek, maar ook in het opdrachtgeverschap. Om een toekomstbestendige Forensische Geneeskunde te realiseren, kunnen de taakvelden lijkschouw en forensisch medische expertise niet los van elkaar worden geknipt. Ook zijn het belang van waarheidsvinding voor de strafrechtketen en het belang van preventie vanuit het perspectief van publieke gezondheid, goed met elkaar te verzoenen.

Kortom, we bouwen graag verder aan een gezamenlijke visie op een toekomstbestendig stelsel Forensische Geneeskunde en een stabiele relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. We zijn ervan overtuigd dat onze landelijke organisatie daaraan een stabiele, krachtige en toekomstbestendige impuls zal geven.

Informatiebrief algemeen bestuur

Briefnummer

2026-000007

Van

Dagelijks bestuur

Datum

26 augustus 2026

Onderwerp

Financiering JGZ zorg Oekraïners ook in 2027

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Inleiding

Bij de behandeling van de eerste Bestuursrapportage is het AB geïnformeerd over de onzekerheid rond de financiering van de JGZ voor Oekraïense kinderen vanaf 2027. Het AB vroeg toen om extra informatie hierover om dit indien mogelijk te adresseren in externe overleggen. Naar aanleiding van vragen uit het AB informeren wij u hierbij over de actuele stand van zaken.

Achtergrond: Richtlijn tijdelijke bescherming

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in februari 2022 verblijft een grote groep Oekraïense ontheemden in Nederland, waaronder veel vrouwen en kinderen.

Voor deze groep geldt de Europese Richtlijn tijdelijke bescherming (RTB), die voorziet in tijdelijk verblijf, opvang, medische zorg, onderwijs en toegang tot werk. De regeling liep tijdens de behandeling van de Bestuursrapportage nog tot 4 maart 2027. Door het aflopen van de regeling werd ook de financiering van JGZ voor Oekraïense kinderen vanaf 2027 onzeker, vandaar de melding in de Bestuursrapportage. Op dit moment zijn er in Twente 1.123 kinderen uit Oekraïne in JGZ.

Kernboodschap*Verlenging van de RTB tot en met 4 maart 2028*

Binnen de Europese Unie is gesproken over een verlenging van de RTB met één jaar. Via berichtgeving van de Rijksoverheid op 5 aug 2026 is bekend geworden dat de Raad van de Europese Unie besloten heeft om de Richtlijn tijdelijke bescherming (RTB) met een jaar te verlengen tot en met 4 maart 2028, waardoor ontheemden uit Oekraïne bescherming krijgen in Europese lidstaten. Als argument is genoemd dat de Russische invasie van Oekraïne nog niet voorbij is.

Financiering JGZ voor deze wettelijke taak vrijwel zeker maar mogelijk te laag

Zolang Oekraïense vluchtelingen onder een tijdelijke verblijfsregeling vallen, ontvangen gemeenten naar verwachting ook middelen voor de uitvoering van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en onderdelen van de Wet publieke gezondheid (Wpg), waaronder de JGZ. Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn signalen ontvangen dat deze financieringssystematiek wordt voortgezet zolang de tijdelijke bescherming van kracht blijft, net zoals in de voorgaande jaren. Definitieve besluitvorming hierover moet echter nog plaatsvinden. De hoogte

van de beschikbare middelen wordt jaarlijks bekendgemaakt via de decembercirculaire over het lopende jaar.

Ontwikkeling van de vergoeding

Binnen de decentralisatie-uitkering ontvangen gemeenten een normbedrag per in de BRP geregistreerde Oekraïense ontheemde. Dit normbedrag wordt periodiek vastgesteld op basis van kostenonderzoek en is de afgelopen jaren naar beneden bijgesteld.

Voor Twente leidt deze ontwikkeling inmiddels tot een verschil tussen de ontvangen vergoeding en de werkelijke kosten. De kosten voor de uitvoering van de JGZ bedragen circa € 300.000 per jaar. De vergoeding varieert per jaar en bedroeg in 2025 € 272.000.

Over deze tekortschietende vergoeding hebben wij in de voorgaande jaren al contact gehad GGD GHOR en dit is signaal is ook bij het ministerie van VWS kenbaar gemaakt. Het probleem is dat de kosten per gemeente heel verschillend zijn en er uit wordt gegaan van een gemiddelde. Sommige gemeenten komen uit met het bedrag maar er zijn ook gemeenten die naar verhouding relatief veel zorgbehoevende ontheemden opvangen en meer kosten maken dan ze aan vergoeding ontvangen. Het signaal heeft nog niet tot aanpassing geleid van de toedelingssystematiek van VWS.

Vervolg

We zullen de ontwikkelingen rondom het normbedrag volgen en waar nodig terugkoppelen in de reguliere planning en control cyclus. Het signaal dat de vergoeding ontoereikend is, blijft vanuit Twente wenselijk. Tot er een oplossing is, vangen we de tekorten op met incidentele middelen binnen de begroting GGD.

Hoogachtend,
dagelijks bestuur

Samen bouwen aan een toekomstbestendige samenwerking

De afgelopen periode hebben de Expertgroep en Stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf Twente belangrijke stappen gezet in de verdere ontwikkeling van de regionale samenwerking. Hieronder leest u de belangrijkste ontwikkelingen.

Vanuit de stuurgroep

De Stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf Twente heeft in haar vergadering van 28 mei stilgestaan bij een aantal belangrijke ontwikkelingen binnen de regionale samenwerking. Er is onder andere gesproken over de doorontwikkeling van procesregie door het Zorg en Veiligheidshuis Twente, de aanwijzing van een Contactpunt in het kader van de Wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden en nieuwe inzichten op het gebied van radicalisering en extremisme.

Oproep aan het Rijk: zorg voor structurele ondersteuning

De vijf bestuurlijke netwerkstructuren Zorg & Veiligheid in Politie Eenheid Oost-Nederland hebben gezamenlijk een brief gestuurd aan de ministeries van Justitie en Veiligheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Binnenlandse Zaken. Hierin vragen zij aandacht voor de continuïteit van de regionale samenwerking en de noodzaak van structurele financiering. Zonder een duurzaam financieel kader komt de continuïteit van regionale samenwerking onder druk te staan. Op dit moment is nog geen reactie vanuit het Rijk ontvangen.

Jaarverslag ZVHT laat verdere professionalisering zien

Het Jaarverslag 2025 en Jaarplan 2026 van het Zorg- en Veiligheidshuis Twente laten zien dat de regionale samenwerking verder is versterkt. In 2025 zijn 378 complexe casussen behandeld. Het vernieuwde triageproces zorgt voor uniforme en juridisch zorgvuldige afwegingen, terwijl tegelijkertijd is geïnvesteerd in samenwerking, procesregie en verdere professionalisering. Voor 2026 ligt de nadruk op de verdere implementatie van onderdelen van de WGS, de verdere ontwikkeling van procesregie, evaluatie van het triageproces en het beter benutten van managementinformatie om trends en ontwikkelingen tijdig te signaleren.

Doorontwikkeling procesregie vraagt om zorgvuldige uitwerking

De uitkomsten van het onderzoek naar de inrichting van procesregie binnen het Zorg- en Veiligheidshuis Twente zijn besproken. Het onderzoek laat zien dat verdere uniformering nodig is om aan te sluiten bij het landelijk kader voor Zorg- en Veiligheidshuizen en de eisen van de WGS.

De stuurgroep onderschrijft het belang van onafhankelijke procesregie, maar constateert tegelijkertijd dat de voorgestelde veranderingen gevolgen hebben voor gemeenten en netwerkpartners. Daarom is afgesproken een extra bijeenkomst voor gemeenten te organiseren vanuit ZVHT voor vragen en toelichting. Verder wordt na de zomer eerst een impactanalyse uitgevoerd alvorens een implementatieplan en planning volgen. Doel is om na de zomer tot een breed gedragen richting te komen gebaseerd op de onderzoeksuitkomsten.

[Bekijk de rapportage](#)

Contactpunt ZVHT aangewezen

De stuurgroep heeft ingestemd met het aanwijzen van een formeel contactpunt voor het Zorg- en Veiligheidshuis. Voorgesteld wordt deze wettelijke taak onder te brengen bij het college van burgemeester en wethouders van Enschede. Zodra de lokale besluitvorming in het college van B&W van gemeente Enschede heeft plaatsgevonden volgt communicatie naar de deelnemers ZVH en wordt de informatie op de website aangepast. Op die manier wordt het notificeren van cliënten en het indienen van een AVG-verzoek door inwoners ingericht conform de vereisten in de WGS.

Nieuwe inzichten versterken aanpak radicalisering en extremisme

Tijdens de vergadering zijn de resultaten van de regionale fenomeenanalyse radicalisering en extremisme gepresenteerd. De analyse biedt meer inzicht in ontwikkelingen binnen Twente en helpt partners met aanbevelingen om signalen eerder te herkennen en gezamenlijk te duiden. Hieruit blijkt dat in Twente, net als landelijk, vooral anti-institutionele en rechts-extremistische stromingen zichtbaar zijn. Het gaat om kleine aantallen personen, maar op onderdelen kan de maatschappelijke impact groot zijn. Tubantia schreef er een artikel over: [Radicalisering in Twente: grootste zorgen om extreemrechts, 'soevereinen' en jongeren](#).

De uitkomsten worden gebruikt om de regionale aanpak verder te versterken. De themagroep CTER komt met een uitwerking van de aanbevelingen.

Bekijk de Fenomeenanalyse

Huis van Herstel: positieve resultaten, aandacht voor bezetting

Het Huis van Herstel Twente laat opnieuw positieve resultaten zien. Ook landelijk groeit de belangstelling voor deze aanpak; verschillende regio's brachten een werkbezoek en een bezoek van de staatssecretaris wordt voorbereid.

De grootste uitdaging blijft het voldoende benutten van de beschikbare plaatsen. Daarom is een aanvalsplan opgesteld om de instroom verder te vergroten. De inhoudelijke resultaten van de aanpak worden door de stuurgroep breed onderschreven.

Rapportage Actieonderzoek

Aandacht voor regionale samenwerking

De stuurgroep benadrukte opnieuw het belang van voldoende bestuurlijke vertegenwoordiging binnen de verschillende themagroepen en netwerken. Ook werd aandacht gevraagd voor de aansluiting van partners binnen de themagroep Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en voor de verdere inrichting van vroegsignalering rondom jeugdige zorgmeldingen binnen alle Twentse gemeenten. Samenwerking, uniformiteit en het versterken van elkaars expertise blijven daarmee belangrijke uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van de regionale aanpak Zorg, Veiligheid en Straf.

Overig nieuws

Samen leren over gegevensdeling

Het thema gegevensdeling krijgt dit najaar een impuls. Vanuit de expertgroep is door deelnemers een routekaart uitgewerkt met uitgangspunten en checkvragen voor een gezamenlijke aanpak in gegevensdeling rond complexe zorg- en veiligheidsvraagstukken die (nog) niet binnen het Zorg- en Veiligheidshuis worden besproken.

De eerste stap is een webinar over gegevensdeling op dinsdag 8 september, waarin de nieuwe regionale routekaart wordt toegelicht en uitgereikt. Ook volgen dit najaar regionale leer- en praktijksessies voor professionals, beleidsadviseurs en bestuurders. Doel is niet alleen kennis vergroten, maar vooral gezamenlijk oefenen met het zorgvuldig toepassen van bestaande wetgeving in de dagelijkse praktijk.

Registreer je voor dit webinar

Bestuurlijke afspraken Zorg en Veiligheidshuis

Zoals eerder in de nieuwsbrief al aangegeven, wordt ook binnen Twente hard gewerkt aan de verdere implementatie van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS). Het model Bestuurlijke Afspraken geeft invulling aan de noodzakelijke afspraken in het kader van o.a. deze WGS. Deze bestuurlijke afspraken voor Twente worden momenteel uitgewerkt.

[Template bestuurlijke afspraken](#)

Wonen blijft cruciale succesfactor voor herstel

Tijdens de expertgroep op 22 juni zijn de leden geïnformeerd over de nieuwe Wet versterking regie volkshuisvesting en de regionale urgentieverordening voor aandachtsgroepen. Goede huisvesting is een essentiële voorwaarde voor duurzaam herstel van inwoners die uitstromen uit onder andere de GGZ, jeugdzorg, detentie of de opvang na huiselijk geweld. Tegelijkertijd blijft het aanbod van passende woningen beperkt, met name voor jongeren en alleenstaanden. De komende jaren werken gemeenten toe naar een regionale huisvestingsverordening waarin deze doelgroepen nadrukkelijk worden meegenomen.

[Toelichting urgentieverordening](#)

Overzicht voortgang regionale samenwerking in Districtelijk Veiligheidsoverleg

In het Districtelijk Veiligheidsoverleg van 25 juni is een presentatie verzorgd over de voortgang van de samenwerking op het gebied van zorg, veiligheid en straf. De kwartiermaker illustreerde een aantal voorbeelden van opbrengsten van de regionale samenwerking op het gebied van de aanpak van personen met onbegrepen gedrag, vroegsignalering van jeugdproblematiek en de levensloopaanpak. Over de voortgang is een memo opgesteld waarin de meerwaarde van regionale samenwerking naar voren komt en ook de plannen van de verschillende themagroepen zijn beschreven.

[Bekijk hier de memo](#)

Twentse Methodiek Wederkerigheid

Hoe zorgen we ervoor dat mensen die verplichte ggz-zorg ontvangen niet alleen de juiste behandeling krijgen, maar ook de ondersteuning die nodig is om hun leven weer op te bouwen? Denk aan een inkomen, dagbesteding of een identiteitsbewijs, ambulante hulpverlening of een passende woning. Juist deze praktische zaken zijn vaak bepalend voor een succesvol herstel.

Het afgelopen jaar hebben de gemeenten Almelo, Enschede, Hof van Twente en Twenterand, samen met GGZ-partners, ervaringsdeskundigen en de Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag Twente, gewerkt aan de Twentse Methodiek Wederkerigheid. Deze methodiek beschrijft hoe gemeenten en zorgorganisaties al tijdens een opname of behandeltraject gezamenlijk kunnen werken aan de maatschappelijke voorwaarden die nodig zijn voor herstel.

De methodiek is nu beschikbaar en wordt de komende periode uitgerold naar alle Twentse gemeenten. Tegelijkertijd blijven we de werkwijze verder ontwikkelen op basis van ervaringen uit de praktijk.

Methode Principe van Wederkerigheid Twente

Verdere versterking van het regionale netwerk

Ook op andere onderdelen wordt volop gewerkt aan versterking van de regionale samenwerking:

- De evaluatie van Streettriage moet richting geven aan besluitvorming over structurele voortzetting van uitbreiding van deze succesvolle werkwijze. Er wordt een maatschappelijke kosten-baten analyse uitgevoerd om de effecten in beeld te krijgen.
- binnen de politie worden in alle basisteams regisseurs Zorg en Veiligheid aangesteld om samenwerking verder te versterken;
- De regionale doorzettingsmacht (Rdm) wordt verder doorontwikkeld naar een netwerk van expertise voor inwoners met verschillende complexe problematieken. Ook wordt een aangepaste organisatie voor bestuurlijke escalatie voorbereid.
- Kadera bereidt vier extra crisisbedden voor in Enschede voor slachtoffers van huiselijk geweld, deze zijn naar verwachting in oktober operationeel.

Agenda

8 september 2026

Webinar Gegevensdeling Zorg & Veiligheid

24 september 2026

Volgende stuurgroepvergadering ZVS

27 oktober 2026

Netwerkdag Zorg en Veiligheidshuis
Twente

10 november van 15.30 – 17.00

Online inspiratiesessie plaats KOGT over
integraal werken, [aanmelden kan via dit
formulier](#)

26 november 2026

Bestuurdersbijeenkomst Zorg & Veiligheid
voor Twentse burgemeesters en
wethouders

Om verder te lezen

- [Nieuwsbrief juni 2026](#)
- [Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag Twente \(KOGT\) \(2024 – 2028\)](#)
- [Jaarverslag Streettriage Twente 2025](#)
- [Jaarverslag Kadera 2025](#)
- [Factsheet Kadera 2025](#)
- [Jaaroverzicht 2025 Reclassering Nederland](#)
- [Infographic DJI - Dit is DJI](#)
- [Infographic DJI - Forensische Zorg](#)
- [Infographic DJI - Gevangeniswezen](#)
- [Infographic DJI - Justitiële Jeugdinrichtingen](#)

SAMEN VOOR EEN
**VEILIG EN
ZORGZAAM TWENTE**

Contact:

Katleen Horck - Brummelhuis
Kwartiermaker Zorg, Veiligheid & Straf
k.brummelhuis@vrtwente.nl

Collega's die de nieuwsbrief voortaan ook
willen ontvangen?
[Aanmelden voor de nieuwsbrief](#)

[Uitschrijven](#)